

مجموعه موضوعی پیام آرای وحدت رویه و ابطالی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اقتصادی، مالی، اراضی، شهرسازی و اسناد

(۱۳۶۱-۱۳۹۷)

معاونت حقوقی، هیئت مدیری و پژوهش دیوان عدالت اداری

دی ماه ۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه موضوعی پیام آرای وحدت رویه و ابطالی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اقتصادی، مالی، اراضی، شهرسازی و اسناد

(۱۳۶۱-۱۳۹۷)

معاونت حقوقی، پیشگیری و پژوهش

دیوان عدالت ادای

دی ماه ۱۳۹۸

فهرست مطالب

مقدمه	۱
بخش اول: پیام آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در حوزه اقتصادی، مالی، اراضی و شهرسازی	۳
آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری (۱۳۹۷-۱۳۶۱)	۴
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	۴
خوانده در شعب دیوان عدالت اداری	۷
شکایت از تصمیمات و اقدامات اداری	۹
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری	۱۰
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری	۱۲
دعوی خسارت ناشی از تصمیمات و اقدامات اداری	۱۴
اعاده دادرسی	۱۵
تجدیدنظرخواهی در دیوان عدالت اداری	۱۵
وکالت در دیوان عدالت اداری	۱۶
سایر موضوعات	۱۷
آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)	۱۹
اخذ و برقراری مالیات	۱۹
بخشودگی و معافیت‌های مالیاتی و عوارض	۲۰
بخشودگی و معافیت‌های مالیاتی و عوارض	۲۱
ترکیب و صلاحیت هیأت حل اختلاف مالیاتی	۲۱
صلاحیت هیأت عالی انتظامی مالیاتی	۲۲
صلاحیت هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم	۲۲
قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی	۲۳
امور گمرکی و صادرات و واردات	۲۳
قاچاق کالا و تعزیرات حکومتی	۲۴
فعالیت‌های صنفی در حوزه پزشکی، دارویی و امور بهداشتی	۲۴

۲۵	سایر فعالیت های صنفی
۲۶	آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷- ۱۳۶۱).....
۲۶	اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل ها و مراتع.....
۲۶	اراضی کشت موقت
۲۷	اصلاحات ارضی
۲۸	تملك، تصرف و واگذاری اراضی توسط سازمان های دولتی برای اجرای طرح های عمومی و عمرانی
۳۰	زمین شهری
۳۳	اراضی موات
۳۳	سایر دعاوی مرتبط با اراضی.....
۳۴	صنایع و معادن
۳۶	آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷- ۱۳۶۱).....
۳۷	پروانه ساختمانی و پایان کار
۳۸	تفکیک و تغییر کاربری اراضی.....
۳۸	حریم ایمنی برای املاک واقع در شهر
۳۸	سدّ معبر و اشغال پیاده روها
۳۹	سلب عضویت اعضای شوراهای اسلامی
۳۹	شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان
۳۹	عوارض شهرداری
۴۱	نحوه توزیع عوارض وصولی از تولیدات کارخانجات شهرک های صنعتی مستقر در محدوده قانونی شهرها
۴۲	کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (آیین رسیدگی).....
۴۳	کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (رسیدگی به تخلفات ساختمانی).....
۴۴	کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (کاربری غیرمجاز از محل مسکونی)
۴۴	کمیسیون موضوع بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری
۴۵	کمیسیون موضوع بند ۳ ماده ۹۹ قانون شهرداری
۴۵	کمیسیون موضوع ماده پنج قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
۴۵	دعاوی مربوط به اسناد
۴۷	دعاوی مربوط به دفاتر اسناد رسمی

۵۶	بخش دوم: پیام آرای ابطالی هیات عمومی دیوان عدالت اداری در حوزه اقتصادی، مالی، اراضی و صنایع
۵۷	آرای ابطالی در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری (۱۳۶۱-۱۳۹۷)
۵۷	اجرای احکام دیوان
۵۸	آرای ابطالی در زمینه امور بانکی (۱۳۶۱-۱۳۹۷)
۵۸	چک و سفته
۵۹	مطالبات معوقه بانکی
۶۰	وام و تسهیلات بانکی
۶۱	سایر موارد
۶۳	آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۶۱-۱۳۹۷)
۶۳	احداث و اداره واحدهای صنفی
۶۳	انتخابات، تشکیلات، صلاحیت ها و منابع مالی اتحادیه ها و مجامع امور صنفی
۶۵	انتقال واحدهای صنفی آلاینده
۶۵	جواز کسب بانوان
۶۵	شرایط و نحوه صدور و تمدید پروانه کسب
۶۶	صرافی ها
۶۶	صلاحیت کمیسیون های نظارت بر امور صنفی
۶۷	صلاحیت هیأت عالی نظارت
۶۸	طلا فروشی
۶۸	فعالیت های صنفی در حوزه پزشکی و حرف وابسته به آن
۶۸	فعالیت های صنفی در حوزه داروخانه ها
۶۹	فعالیت های صنفی در حوزه دامپزشکی
۷۰	فعالیت های صنفی در حوزه عینک سازی و بینایی سنجی
۷۱	فعالیت های صنفی در حوزه حمل و نقل مسافر و کالا
۷۲	قهوه خانه ها
۷۳	مقررات حاکم بر تشکیل و فعالیت تشکل های صنفی در مناطق آزاد کشور
۷۳	نظارت بر مقررات صنفی
۷۳	وظایف و اختیارات اتاق اصناف

۷۴ آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)
۷۴ اظهارنامه صادراتی
۷۴ تعیین ارزش گمرکی کالاها
۷۴ جایزه صادراتی
۷۴ سود بازرگانی
۷۵ صلاحیت قاعده گذاری گمرک در حوزه صادرات و واردات
۷۶ صلاحیت گمرک در قیمت گذاری کالاها
۷۶ عوارض صادرات
۷۷ کارت بازرگانی
۷۷ کمیسیون های رسیدگی به اختلافات گمرکی
۷۷ مناطق آزاد
۷۷ واردات خودرو
۷۸ هزینه های بندری
۷۸ سایر موارد
۸۰ آرای ابطالی در زمینه تعرفه ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)
۸۰ تعرفه آب و فاضلاب
۸۲ تعرفه برق
۸۵ تعرفه خدمات پستی
۸۵ تعرفه خدمات مخابراتی
۸۶ تعرفه گاز طبیعی
۸۷ سایر تعرفه ها
۹۰ آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)
۹۰ انواع مالیات های مستقیم (مالیات بر ارث)
۹۰ مالیات بر درآمد املاک
۹۱ مالیات بر درآمد حقوق
۹۲ مالیات بر درآمد مشاغل
۹۲ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

۹۴	مالیات درآمد اتفاقی
۹۴	حق تمبر
۹۵	انواع مالیات های غیرمستقیم (مالیات از نوارهای ضبط صوت)
۹۵	مالیات نقل و انتقال حق الامتیاز تلفن
۹۵	مالیات نقل و انتقال خودرو
۹۶	تخفیف ها و معافیت های مالیاتی مربوط به قانون مالیات های مستقیم
۹۹	معافیت های مالیاتی مربوط به قانون مالیات بر ارزش افزوده
۱۰۰	معافیت های مالیاتی مربوط به سایر قوانین
۱۰۰	پاداش مالیاتی
۱۰۰	جرایم مالیاتی، بخشودگی آنها و تقسیط بدهی
۱۰۱	خوداظهاری مالیاتی
۱۰۱	درآمد مشمول مالیات
۱۰۱	شورای عالی مالیاتی
۱۰۲	صدور برگ قطعی مالیاتی
۱۰۲	کمیسیون تقویم املاک
۱۰۲	مالیات اضافه پرداختی و استرداد آن
۱۰۲	مالیات علی الرأس
۱۰۳	وظایف و تکالیف مؤدیان مالیاتی
۱۰۳	هزینه های قابل قبول مالیاتی
۱۰۵	هیأت حل اختلاف مالیاتی
۱۰۵	سایر موضوعات مالیاتی
۱۰۶	آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)
۱۰۶	تصویب اساسنامه سازمانها و شرکت های دولتی
۱۰۷	تعاونی ها
۱۱۱	محاسبات عمومی
۱۱۲	معاملات دولتی
۱۱۴	مقررات و جرایم راهنمایی و رانندگی

- ۱۱۶..... واگذاری مالکیت دولت (غیر از اراضی) و خصوصی سازی
- ۱۱۷..... هدفمندی یارانه ها
- ۱۱۸..... سایر موضوعات مالی و اقتصادی
- ۱۲۲..... آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)**
- ۱۲۲..... اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل ها و مراتع
- ۱۲۴..... اراضی شهری / زمین شهری
- ۱۲۸..... اراضی موات
- ۱۲۹..... اراضی و اموال
- ۱۲۹..... موقوفه
- ۱۳۳..... تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها
- ۱۳۷..... تفکیک و افراز اراضی و باغات
- ۱۴۳..... تملک و واگذاری اراضی و املاک به اشخاص
- ۱۵۲..... محیط زیست و جلوگیری از آلودگی هوا
- ۱۵۳..... سایر دعاوی مرتبط با اراضی
- ۱۵۵..... بخش سوم: پیام آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در حوزه عمران، شهرسازی و اسناد**
- ۱۵۶..... آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عمران**
- ۱۶۱..... آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی**
- ۱۶۱..... پروانه ساختمانی و پایان کار
- ۱۶۷..... تصویب اساسنامه سازمان ها و شرکتهای وابسته به شهرداری ها
- ۱۶۷..... تعیین ارزش معاملاتی ساختمان
- ۱۶۸..... حدود اختیارات شوراهای شهر و شهرداری ها در رابطه با طرح های شهری و ضوابط شهرسازی
- ۱۶۹..... حق الزحمه و پاداش اعضای شوراهای شهر و کمیسیون های شهرداری
- ۱۷۰..... عزل و نصب شهرداران
- ۱۷۰..... کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و جرایم تخلفات ساختمانی
- ۱۷۳..... وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
- ۱۷۵..... ممنوعیت تعیین تخلف و مجازات از سوی شوراهای اسلامی شهر
- ۱۷۵..... نحوه وصول مطالبات شهرداری

۱۷۷.....	نظارت بر مصوبات شوراها
۱۷۷.....	سایر دعاوی مرتبط با حوزه شهرسازی
۱۷۹.....	آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری
۱۷۹.....	اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات
۱۸۶.....	عوارض اراضی و املاک بلااستفاده و فاقد حصار و بناهای مخروبه و نیمه تمام.....
۱۸۷.....	عوارض ارزش افزوده ناشی از ساخت
۱۸۷.....	عوارض استخرهای روباز و سرپوشیده.....
۱۸۷.....	عوارض انتشار آگهی های تبلیغاتی
۱۸۸.....	عوارض بر بهای بلیط
۱۸۹.....	عوارض بر دکل ها و تأسیسات و آنتن های مخابراتی
۱۹۰.....	عوارض بر قراردادهای و معاملات
۱۹۲.....	عوارض بر معامله املاک، مستغلات، مستحدثات، سرقفی و حراج اموال
۱۹۵.....	عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی).....
۲۰۲.....	عوارض تخلفات ساختمانی
۲۰۴.....	عوارض تغییر کاربری
۲۲۵.....	عوارض تولید فخاری ها
۲۲۵.....	عوارض جایگاه های فروش مواد نفتی و سوخت
۲۲۶.....	عوارض حذف یا کسری پارکینگ
۲۳۲.....	عوارض حق الارض
۲۳۴.....	عوارض حق بیمه آتش سوزی
۲۳۴.....	عوارض حمل بار و کالا
۲۳۵.....	عوارض حمل و خدمات زباله
۲۳۶.....	عوارض خدمات مهندسی (حق النظاره مهندسان).....
۲۳۸.....	عوارض سد معبر و تخلیه نخاله
۲۳۸.....	عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی
۲۴۰.....	عوارض فروش کباب
۲۴۰.....	عوارض فروش محصولات و فرآورده های تولیدی کارخانجات

۲۴۲.....	عوارض فضای سبز شهری
۲۴۴.....	عوارض کسب و پیشه و مشاغل.....
۲۴۵.....	عوارض کسب و پیشه و بهای خدمات بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر بیمه
۲۵۱.....	عوارض کسر فضای آزاد (باز).....
۲۵۲.....	عوارض واگذاری امتیازات.....
۲۵۲.....	عوارض ورود به محدوده شهر
۲۵۶.....	سایر موارد عوارض و بهای خدمات.....
۲۶۳.....	آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد
۲۶۳.....	دعاوی مربوط به ثبت احوال.....
۲۶۴.....	دعاوی مربوط به ثبت اسناد و املاک
۲۶۸.....	دعاوی مربوط به دفاتر اسناد رسمی (حق الثبت و حق التحریر).....
۲۶۹.....	سایر موارد

به نام خداوند بخشنده مهربان

مقدمه

نظام مقدس جمهوری اسلام ایران که در پی پیروزی شکوهمندانه انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ به رهبری حضرت امام خمینی (ره) و با ایثار و فداکاری ملت عظیم الشان ایران شکل گرفت، دستاوردهای فراوانی به ارمغان آورد. مهم‌ترین ثمره این حرکت بزرگ، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است که چراغ هدایت و مشعل فروزانی است فراروی مردم و مسئولان نظام.

هر یک از اصول قانون اساسی ما که از مترقی‌ترین قوانین اساسی جهان است، جایگاه ویژه‌ای در تحقق آرمان‌های ملت انقلابی ایران دارد. یکی از این اصول، اصل ۱۷۳ قانون اساسی است که برای رسیدگی به شکایات و تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین دولتی یا واحدها یا آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و مصوبات بخش‌های دولتی، سازمان‌ها و یا نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها و نظارت بر رفتار مجریان در دستگاه‌های اجرایی و احقاق حقوق عامه و پیشگیری از کجروی‌ها، نهادی به نام «دیوان عدالت اداری» را زیر نظر رئیس قوه قضائیه پیش‌بینی نموده است.

دیوان عدالت اداری با استفاده از ظرفیت‌های قانونی خود در شعب، هیأت‌های تخصصی و هیأت عمومی و با تکیه بر توان قضات با تجربه و توانمند خود این وظیفه مهم را به انجام می‌رساند. آرای هیأت عمومی که با حضور اکثریت قضات تصویب می‌گردد، می‌تواند منشأ اثرات مهم و ثمرات با ارزش باشد؛ لذا جمع‌آوری، تدوین و تنقیح این آراء، گنجینه‌ای کم‌نظیر فراروی قضات، حقوقدانان، وکلاء، اساتید و دانشجویان علم حقوق قرار داده است. این مجموعه که حاوی پیام آرای وحدت رویه و ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع **اقتصادی، مالی، اراضی، شهرسازی و اسناد** از سال ۱۳۶۱ تا پایان ۱۳۹۷ می‌باشد، حاصل زحمات قضات سخت کوش دیوان، معاونت محترم هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی و همکاران گرامی در معاونت حقوقی، پیشگیری و پژوهش به‌ویژه جناب آقای صادق نجار فیروزجایی، مدیرکل محترم آموزش، سرکار خانم فاطمه میراحمدی و سرکار خانم زهرا بیدار است که تقدیم محضر خوانندگان عزیز می‌گردد. امید است از راهنمایی‌ها و ارائه نظرات ارزشمندشان این معاونت را بهره‌مند سازند.

در پایان جا دارد از حمایت‌های حضرت حجه‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدکاظم بهرامی ریاست محترم دیوان عدالت اداری که مشوق این اقدامات می‌باشند، تشکر و قدردانی نمایم.

محمد محمدی

معاون قضائی در امور حقوقی، پیشگیری و پژوهش دیوان عدالت اداری

دی ماه ۱۳۹۸

بخش اول:

پیام آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در حوزه

اقتصادی، مالی، اراضی و شهرسازی

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	رسیدگی به شکایات واحدهای دولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۷، ۳۸ و ۳۹ مورخ ۱۳۶۸/۰۷/۱۰ و ۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۰۵/۱۴
	پیام آراء: مطابق اصل ۱۷۳ قانون اساسی، دیوان عدالت اداری مرجع رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدهای دولتی بوده و با توجه به معنی لغوی و عرفی کلمه مردم واحدهای دولتی از شمول مردم خارج و به اشخاص حقیقی و حقوقی حقوق خصوصی اطلاق می‌شود لذا شکایات و اعتراضات واحدهای دولتی در هیچ مورد قابل طرح و رسیدگی در شعب دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	رسیدگی به شکایات بنیاد مستضعفان و شرکت‌های وابسته	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۷ مورخ ۱۳۶۸/۰۹/۲۳، ۱۶۵ مورخ ۱۳۷۴/۰۹/۱۱، ۱۴۶ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹، ۱۲۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰ و ۸۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۱۵
	پیام آرای شماره ۸۷ و ۱۶۵: با عنایت به اینکه بنیاد مستضعفان مشمول عنوان نهاد انقلابی بوده و این نهادها در ردیف واحدهای دولتی قلمداد می‌شوند لذا رسیدگی به شکایت آن بنیاد به طرفیت واحدهای دولتی در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۴۶: شرکت‌هایی نظیر شرکت ایران مارکو و بنیاد موتور که تمام یا بیش از ۵۰٪ سهام و سرمایه آنها متعلق به بنیاد مستضعفان است، شرکت دولتی محسوب شده و رسیدگی به شکایات آنان به طرفیت واحدهای دولتی در صلاحیت دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	پیام رأی شماره ۱۲۰: شرکت پخش نو شرکتی متعلق به بنیاد مستضعفان و جانبازان بوده لذا شرکت دولتی تلقی گردیده و به همین اعتبار شکایت مطروحه از ناحیه آن شرکت قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	پیام رأی شماره ۸۴۵: شرکت سهامی خاص گروه پزشکی برزویه از جمله شرکت‌های وابسته به بنیاد مستضعفان بوده لذا در عداد شرکت‌های دولتی قرار گرفته و رسیدگی به شکایات این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	رسیدگی به شکایات شرکت‌های وابسته به سازمان تأمین اجتماعی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۲۸ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۰۹ و ۱۶۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰
	پیام رأی شماره ۲۲۸: شرکت خانه‌سازی ایران متعلق به سازمان تأمین اجتماعی بوده و شرکت دولتی محسوب می‌شود، لذا شکایت آن شرکت قابل طرح در دیوان عدالت اداری نیست. پیام رأی شماره ۱۶۸: نظر به اینکه اکثریت سهام و سرمایه کارخانجات لوازم خانگی پارس متعلق به سازمان تأمین اجتماعی بوده و شرکت دولتی محسوب می‌شود، لذا شکایت آن شرکت	

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
قابل طرح در دیوان عدالت اداری نیست.		
	رسیدگی به شکایات سازمان اوقاف	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۲۵
	<p>پیام رأی شماره ۱۵۵: سازمان اوقاف می‌تواند به نیابت و نمایندگی قانونی موقوف علیهم، در صورت تضييع حقوق آنها، حسب مورد به مراجع قضایی و از جمله دیوان عدالت اداری شکایت کند.</p>	
	رسیدگی به شکایات شرکت‌های دولتی	<p>آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۲۷، ۱۷۶ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۰۲، ۱۲ مورخ ۱۳۸۰/۰۱/۲۶، ۲۹۴، ۲۹۵ و ۲۹۶ مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۱۱، ۲۵۴ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۰۶، ۶۷ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۱۷ و ۲۱۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹</p>
	رسیدگی به شکایات جمعیت هلال احمر	رأی وحدت رویه شماره ۳ و ۲ مورخ ۱۳۷۶/۰۲/۰۲
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	<p>پیام رأی شماره ۳ و ۲: شکایات جمعیت هلال احمر علیه واحدهای دولتی قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نیست.</p> <p>(بعدها به موجب ماده ۲۶ اساسنامه جمعیت هلال احمر مصوب ۱۳۶۷/۰۲/۰۸ مجلس شورای اسلامی، جمعیت بطور ضمنی از مصادیق واحدهای دولتی مذکور در بند (۱) ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ قلمداد شد و مقرر گردید: شکایت از تصمیمات و اقدامات جمعیت مشمول قانون و مقررات دیوان عدالت اداری است. لکن با توجه به قید جمعیت هلال احمر در بند (۳) قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ این ابهام وجود داشت که آیا همچنان این جمعیت از مصادیق واحدهای دولتی در شمول صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد یا خیر؟ در این باره قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۴ مقرر داشت: با توجه به ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری رسیدگی به شکایات علیه نهادهای عمومی اخصاء شده در قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی نیز در صلاحیت دیوان عدالت اداری می‌باشد. بر این اساس، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی وحدت رویه شماره ۲ و ۳ مورخ ۱۳۷۶/۰۲/۲۰ اظهار داشت: چون به موجب مصوبه مورخ ۷۴/۷/۱ مجلس شورای اسلامی مبنی بر تفسیر قانون فهرست نهادهای غیر دولتی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در عداد واحدهای دولتی موضوع ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری شناخته شده است، بنابراین شکایات آن جمعیت بر علیه واحدهای دولتی با عنایت به اصل ۱۷۳ قانون اساسی و آراء شماره ۳۹ - ۳۸ - ۳۷ مورخ ۶۷/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد بنابراین دادنامه شماره ۶۵۲ - ۷۴/۹/۱۲ شعبه اول دیوان موافق قانون تشخیص داده می‌شود. در حال حاضر با توجه به نسخ ضمنی قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به موجب بند (۱) ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، جمعیت هلال احمر</p>	

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	از مصادیق واحدهای دولتی موضوع صلاحیت دیوان عدالت اداری قلمداد نمی‌شود.	
	رسیدگی به شکایات بانک ملت	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۱
	پیام رأی شماره ۱۰۵: با توجه به زوال ماهیت دولتی بانک ملت به دلیل واگذاری به بخش غیردولتی، شکایت این بانک قابل پذیرش در شعب دیوان عدالت اداری است.	
خواننده در شعب دیوان عدالت اداری	رسیدگی به شکایات علیه جمعیت هلال احمر	رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۳/۰۱
	<p>پیام رأی شماره ۵: شکایت به طرفیت جمعیت هلال احمر در صلاحیت دیوان نیست.</p> <p>(بعدها به موجب ماده ۲۶ اساسنامه جمعیت هلال احمر مصوب ۱۳۶۷/۰۲/۰۸ مجلس شورای اسلامی، جمعیت بطور ضمنی از مصادیق واحدهای دولتی مذکور در بند (۱) ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ قلمداد شد و مقرر گردید: شکایت از تصمیمات و اقدامات جمعیت مشمول قانون و مقررات دیوان عدالت اداری است. لکن با توجه به قید جمعیت هلال احمر در بند (۳) قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ این ابهام وجود داشت که آیا همچنان این جمعیت از مصادیق واحدهای دولتی در شمول صلاحیت دیوان قرار دارد یا خیر؟ در این باره قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۴ مقرر داشت: با توجه به ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری رسیدگی به شکایات علیه نهادهای عمومی اخصاء شده در قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی نیز در صلاحیت دیوان عدالت اداری می‌باشد. بر این اساس، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی وحدت رویه شماره ۲ و ۳ مورخ ۱۳۷۶/۰۲/۲۰ اظهار داشت: چون به موجب مصوبه مورخ ۷۴/۷/۱ مجلس شورای اسلامی مبنی بر تفسیر قانون فهرست نهادهای غیر دولتی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در عداد واحدهای دولتی موضوع ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری شناخته شده است، بنابراین شکایات آن جمعیت بر علیه واحدهای دولتی با عنایت به اصل ۱۷۳ قانون اساسی و آراء شماره ۳۸-۳۹-۳۷ مورخ ۶۷/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد بنابراین دادنامه شماره ۶۵۲-۷۴/۹/۱۲ شعبه اول دیوان موافق قانون تشخیص داده می‌شود. در حال حاضر با توجه به نسخ ضمنی قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به موجب بند (۱) ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، جمعیت هلال احمر از مصادیق واحدهای دولتی موضوع صلاحیت دیوان عدالت اداری قلمداد نمی‌شود.)</p>	
	رسیدگی به شکایات علیه شرکت‌های دولتی	رأی وحدت رویه به شماره‌های ۲۱۱ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰، ۱۰۵۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۷، ۱۳۸۶/۰۹/۲۷، ۱۲۹۴ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹، ۱۴۴۸ الی ۱۴۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۷، ۲۵۰/۱۲/۰۷، ۱۳۸۶/۰۳/۲۴ و ۴۹۱ و ۴۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۷

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواننده در شعب دیوان عدالت اداری	<p>پیام رأی شماره ۲۱۱: شرکت ایران خودرو تحت پوشش سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، شرکتی دولتی محسوب می شود که رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری اس</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۱۰۵۹: شرکت جهاد نصر گلستان که وابسته به مؤسسه عمومی غیردولتی جهاد نصر می باشد، شرکتی دولتی محسوب می شود که رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>	
	<p>(در حال حاضر، با توجه به تصویب قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، به موجب بند (۱) ماده ۱۰ این قانون، واحدهای دولتی اعم از وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، شرکت های دولتی، شهرداری ها، سازمان تأمین اجتماعی، تشکیلات و نهادهای انقلابی و مؤسسات وابسته به آنها در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارند و قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب سال ۱۳۷۴ با تصویب قانون فوق، منسوخ شده است. لذا رأی وحدت رویه مذکور تابع نسخ قانون مورد اشاره قابلیت اجرا ندارد.)</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۱۲۹۴: با عنایت به اینکه کلیه سرمایه و سهام شرکت انبارهای عمومی و خدماتی گمرکی ایران متعلق به سازمان بازنشستگی کشوری می باشد و این سازمان در زمره مؤسسات دولتی قرار دارد، لذا این شرکت دولتی محسوب شده و رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۱۴۴۸ الی ۱۴۵۰: نظر به اینکه متجاوز از ۵۰ درصد سرمایه و سهام شرکت صنایع شیر ایران متعلق به صندوق بازنشستگی کشوری و این صندوق از توابع سازمان بازنشستگی کشوری است و امور مهم شرکت مزبور توسط مسئولین و مأمورین دولت اداره می شود و بخش خصوصی در آن نقشی ندارد، بنابراین این شرکت در زمره شرکت های دولتی محسوب و رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۲۵۰: با توجه به انتقال ۶۶ درصد از سهام شرکت دولتی ملی نفتکش ایران به سازمان بازنشستگی کشوری و تأمین اجتماعی، این شرکت همچنان دولتی بوده و رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۴۹۱ و ۴۹۲: رسیدگی به شکایات از شرکت خدمات هوایی آسمان، با توجه به حفظ ماهیت دولتی آن، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.</p>	
	رسیدگی به شکایات علیه مؤسسات و واحدهای دولتی	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۷۸ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶ و ۹۸۴ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۰۳

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواننده در شعب دیوان عدالت اداری	پیام رأی شماره ۱۷۸: مرکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی استان تهران از زمره واحدهای دولتی محسوب می شود و رسیدگی به دعاوی علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	پیام رأی شماره ۹۸۴: رسیدگی به شکایات علیه مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی وزارت صنعت معدن و تجارت، به عنوان یک مؤسسه دولتی، در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات علیه نهادهای انقلابی و مؤسسات وابسته به آن	آرای وحدت رویه به شماره های ۴۵۷ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵ و ۶۰۲ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶
	پیام رأی شماره ۴۵۷: رسیدگی به شکایات علیه سازمان تبلیغات اسلامی به عنوان یک نهاد انقلابی در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	پیام رأی شماره ۶۰۲: از آنجا که دانشگاه شاهد مؤسسه ای وابسته به بنیاد شهید به عنوان یک نهاد انقلابی می باشد، رسیدگی به شکایات علیه این دانشگاه در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات علیه شرکت های غیردولتی	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۵۰ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۰۶، ۴۶۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۰۷، ۹۱۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۳/۲۹ و ۱۸۸۹-۱۸۹۱ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۰۴
	پیام رأی شماره ۱۵۰: طرح شکایت به طرفیت شرکت سهامی نساجی مازندران به دلیل غیردولتی بودن آن قابل رسیدگی و استماع در دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۴۶۷: بنیاد تعاون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از مصادیق شرکت های دولتی موضوع صلاحیت شعب دیوان نیست.	
	پیام رأی شماره ۹۱۹: بانک مهر اقتصاد از جمله بانک های غیردولتی می باشد و شکایت علیه این بانک در دیوان عدالت اداری قابل استماع نمی باشد.	
	پیام رأی شماره ۱۸۸۹ - ۱۸۹۱: با توجه به ماهیت غیر دولتی صندوق بازنشستگی فولاد، شرکت دخیانیات ایران نیز که ۵۵ درصد سهام آن به این صندوق واگذار شده، بالتبع ماهیت غیر دولتی دارد لذا رسیدگی به شکایات علیه این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
رسیدگی به شکایات علیه واحدهای غیر دولتی	آرای وحدت رویه به شماره ۸۳۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۷ و ۱۳۴۶ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	
پیام رأی شماره ۸۳۱: صندوق حمایت و بازنشستگی آینده ساز در زمره واحدهای دولتی نبوده لذا رسیدگی به دعاوی علیه این صندوق در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری نیست.		
پیام رأی شماره ۱۳۴۶: سازمان بورس و اوراق بهادار مؤسسه عمومی غیردولتی بوده لذا رسیدگی به شکایات علیه این سازمان در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری نیست.		

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شکایات از تصمیمات و اقدامات اداری	رسیدگی به دعاوی موضوع قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری	رأی وحدت رویه شماره ۲۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۴/۱۱
	پیام رأی: دیوان عدالت اداری از صلاحیت رسیدگی به دعاوی موضوع قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و آیین نامه اجرایی آن برخوردار است.	
	رسیدگی به شکایات از تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۰۲ مورخ ۱۳۷۷/۰۹/۲۱ و ۲۴۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۲۹
	پیام رأی شماره ۲۰۲: رسیدگی به شکایات نسبت به تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی در قلمرو اجرای وظایف اداری و اجرایی محوله یا خودداری آن‌ها از انجام وظایف و تکالیف مربوط، در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	پیام رأی شماره ۲۴۹: رسیدگی به شکایات مردم از تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی از حیث نقض قوانین و مقررات ناظر به اعمال مذکور و تشخیص قانون معتبر و نافذ در خصوص هر مورد، در صلاحیت شعب دیوان است.	
	رسیدگی به دعاوی مطالبه بهای زمین تملک شده توسط دولت و شهرداری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۳/۲۷ و ۱۹۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶
	پیام آراء: صدور حکم در خصوص اساس استحقاق اشخاص به دریافت بهای زمین مورد تملک دولت و شهرداری‌ها در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به دعاوی تملک املاک و اراضی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۹۳ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۴، ۸۵۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ و ۴۰۹ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۱
	پیام رأی شماره ۱۴۹۳: رسیدگی به اعتراض به تصمیم شهرداری در خصوص تملک املاک اشخاص، ولو این که به اشتباه لفظ مصوبه برای آن به کار گرفته شده باشد، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	پیام رأی شماره ۸۵۱: در دعاوی تملک اراضی اشخاص برای اجرای برنامه‌های عمومی و عمرانی، امضای سند انتقال توسط نماینده دادستان یا حضور وی در تصرف و اجرای طرح، نافی صلاحیت شعب دیوان نیست.	
پیام رأی شماره ۴۰۹: شکایت به خواسته ابطال اقدامات سازمان زمین شهری در زمینه تملک زمین در صلاحیت شعب دیوان قرار دارد.		
رسیدگی به دعاوی الزام به اجرای مفاد تعهدنامه‌های رسمی	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱	
پیام رأی: رسیدگی به دعاوی الزام به اجرای مفاد تعهدنامه‌های رسمی مأخوذه در اجرای قانون، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.		

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شکایت از تصمیمات و اقدامات اداری	رسیدگی به دعوای پرداخت حق الزحمه شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۴۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴
	پیام رأی: رسیدگی به دعوای پرداخت حق الزحمه شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به دعوای الزام به واگذاری زمین	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۴ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶
	پیام رأی: رسیدگی به دعوای الزام سازمان مسکن و شهرسازی (راه و شهرسازی) به واگذاری زمین در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به دعوای الزام به تحویل نصاب مالکانه	رأی وحدت رویه شماره ۴۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹
	پیام رأی: دعوای الزام به تحویل نصاب مالکانه در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به اعتراض همسایه مجاور به پروانه شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳
پیام رأی: رسیدگی به اعتراض همسایه مجاور متضرر از پروانه شهرداری، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری است.		
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری	رسیدگی به آرای مراجع انتظامی مقرر در قانون نظام پزشکی	رأی وحدت رویه شماره ۷۶ مورخ ۱۳۶۵/۰۹/۱۰
	پیام رأی: مراجع انتظامی مقرر در قانون نظام پزشکی، خارج از مصادیق هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری موضوع صلاحیت دیوان عدالت اداری هستند.	
	خواهان در شکایت از آرای کمیسیون‌های شهرداری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۱۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰، ۲۳۵ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۱۶، ۵ مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۰۳ و ۱۱۵ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲۳
	پیام آرای شماره ۲۱۵، ۲۳۵ و ۵: مستأجر مصداق بارز مالک منافع مورد اجاره و ذی نفع محسوب می‌شود و از حق شکایت به آراء صادره از کمیسیون‌های شهرداری از جمله کمیسیون ماده صد در دیوان عدالت اداری برخوردار است.	
	پیام رأی شماره ۱۱۵: همسایه مجاور ملک موضوع آراء کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری به عنوان ذی نفع از حق اعتراض به این آراء در شعب دیوان عدالت اداری برخوردار است.	
شکایت از آرای هیأت‌های ۷ نفره واگذاری زمین	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۱۳	
پیام رأی: احکام صادره از ناحیه شعب دیوان عدالت اداری علیه تصمیمات هیأت‌های ۷ نفره واگذاری زمین استان‌ها و ستاد مرکزی هیأت‌های واگذاری زمین، قابل تجدیدنظر و رسیدگی شکلی در هیأت تجدیدنظر دیوان است.		

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری	شکایت از آرای شورای عالی ثبت	رأی وحدت رویه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۷۴/۰۲/۰۹
	پیام رأی: رسیدگی به آرای صادره از شورای عالی ثبت در صلاحیت دیوان عدالت اداری است و شرکت قاضی در این شورا، آن را از شمول دادگاه‌های اداری موضوع صلاحیت دیوان خارج نمی‌سازد.	
	شکایت از آرای شعب تعزیرات حکومتی	رأی وحدت رویه شماره ۲۵۲ مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۱۳
	پیام رأی: آرای قطعی شعب تعزیرات حکومتی قابل اعتراض و رسیدگی در شعب دیوان است.	
	شکایت از آرای هیأت‌های مستشاری دیوان محاسبات	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۲۰
	پیام رأی: آراء قطعی هیأت‌های مستشاری دیوان محاسبات قابل اعتراض و رسیدگی در شعب دیوان نیست.	
	شکایت از آرای هیأت موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه	رأی وحدت رویه شماره ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۸
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض نسبت به آراء هیأت موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	شکایت از آرای هیأت حل اختلاف مالیاتی	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۲۶
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض نسبت به رأی قطعی هیأت حل اختلاف مالیاتی در شعب دیوان عدالت اداری منوط به اعتراض به رأی شعبه شورای عالی مالیاتی نمی‌باشد.	
	شکایت از آرای هیأت‌های واگذاری زمین	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۴۸ مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۱۴، ۲۴۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۰۷ و ۴۵۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵
	پیام آراء: به موجب ماده واحده قانون الحاق یک تبصره و اصلاح قانون نحوه رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آراء هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در مورد اراضی کشت موقت که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده یا بشود مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۲۷، مهلت اعتراض به تصمیمات و آراء هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در خصوص اراضی کشت موقت از تاریخ تصویب قانون یک سال تعیین شده است و پس از انقضای این مهلت، دیوان عدالت اداری یا سایر مراجع قضایی مجاز به پذیرش اعتراض نخواهند بود.	
	شکایت از آرای شورای انتظامی سازمان مهندسی ساختمان	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۲
	پیام رأی: شعب دیوان عدالت اداری از صلاحیت رسیدگی به آرای شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان برخوردار نیستند.	

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	شکایت از آرای کمیسیون‌های رسیدگی به امور آب‌های زیرزمینی	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۰ مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۰۵
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض به آراء کمیسیون‌های رسیدگی به امور آبهای زیرزمینی در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری	رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع	رأی وحدت رویه شماره ۴ مورخ ۱۳۷۱/۰۱/۱۸
	پیام رأی: تنها مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع، هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی است و دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی ندارد.	
	رسیدگی به دعاوی ناشی از قراردادها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۵۹ مورخ ۱۳۷۱/۰۴/۳۰، ۳۳ مورخ ۱۳۷۵/۰۲/۲۹، ۱۳۰ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۱ و ۱۹۷ مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۲۰
پیام آرای شماره ۵۹ و ۳۳: رسیدگی به دعاوی ناشی از قراردادها که مسائل حقوقی می‌باشد و باید به صورت ترافعی در محاکم دادگستری مورد رسیدگی حقوقی قرار گیرند، خارج از حدود صلاحیت دیوان عدالت اداری است.		
پیام رأی شماره ۱۳۰: اختلاف در کیفیت اجرای قرارداد و شرایط آن از مصادیق دعاوی حقوقی و خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری است.		
پیام رأی شماره ۱۹۷: رسیدگی به اختلافات ناشی از عقود و معاملات و قراردادها و از جمله پیمان‌های ارزی در صلاحیت دیوان نبوده و در صلاحیت محاکم دادگستری قرار دارد.		
	رسیدگی به اعتراض نسبت به آرای مراجع قضایی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۱ مورخ ۱۳۷۱/۰۶/۲۸
	پیام رأی: دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی به اعتراض نسبت به تصمیمات و آراء مراجع قضایی را ندارد.	
	اعتراض به عدم اجرای رأی هیأت‌های مقرر در مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت اسناد و املاک کشور	رأی وحدت رویه شماره ۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۰۶/۱۸
	پیام رأی: شکایت بر علیه سازمان زمین شهری در خصوص عدم اجرای رأی هیأت‌های مقرر در مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت اسناد و املاک کشور، قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نیست.	
	دعوی ابطال سند انتقال و مالکیت	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۸ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۱۲

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری	پیام رأی: دعوی ابطال سند انتقال و مالکیت به طرفیت واحد دولتی ذی نفع مستند به رأی وحدت رویه شماره ۵۴۴ هیأت عمومی دیوان عالی کشور از نوع دعاوی مدنی و در صلاحیت دادگاه عمومی دادگستری است.	
	رسیدگی به تصمیمات مجمع عمومی شرکت- های تجارتي و تعاونی	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۲
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض اعضاء شرکت های تجارتي و تعاونی نسبت به تصمیمات متخذه در جلسات مجمع عمومی عادی یا فوق العاده در صلاحیت دادگاه های عمومی است.	
	رسیدگی به اعتراض به اقدامات وزارت نیرو در اجرای تبصره ۴ ماده ۲ قانون توزیع عادلانه	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۸۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۹
	پیام رأی: طبق تبصره ۴ ماده ۲ قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱، وزارت نیرو در صورتی که اعیانی های موجود در بستر و حریم انهار و رودخانه ها و کانال های عمومی و مسیل ها و مرداب و برکه های طبیعی را برای امور مربوط به آب یا برق مزاحم تشخیص دهد به مالک یا متصرف اعلام خواهد کرد که ظرف مدت معینی در تخلیه و قلع اعیانی اقدام کند و در صورت استنکاف، وزارت نیرو با اجازه و نظارت دادستان یا نماینده او اقدام به تخلیه و قلع خواهد کرد، رسیدگی به اعتراض به اقدامات وزارت نیرو در اجرای این تبصره در صلاحیت مراجع دادگستری قرار دارد.	
	دعوی استرداد زمین	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۲۹ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۴
	پیام رأی: دعوی به خواسته استرداد زمینی که مبتنی بر توافق طرفین در اختیار شهرداری قرار گرفته است، در صلاحیت دادگاه عمومی دادگستری قرار دارد.	
	اعتراض به تعیین نوع زمین	رأی وحدت رویه شماره ۴۷۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۷
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراضات نسبت به تشخیص وزارت راه و شهرسازی در تعیین نوع زمین دایر و بایر برعهده دادگاه های ذیصلاح دادگستری است و در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار ندارد.	
	رسیدگی به اعمال اختیارات نظارت و تصدی در امور مربوط به موقوفات از سوی سازمان اوقاف	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۱ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۱۹
پیام رأی: تصمیمات و اقدامات سازمان اوقاف در اعمال اختیار نظارت و تصدی در امور مربوط به موقوفات به نیابت از واقف و یا به قائم مقامی متولی از موقوفه قابل شکایت در دیوان عدالت اداری		

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری	نیست.	
	اجرای آرای دادگاه‌های نظامی	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۲۳
	پیام رأی: شعب دیوان صلاحیتی در رابطه با اجرای آراء دادگاه‌های نظامی ندارند.	
	دعوی الزام به پرداخت جایزه ارزی به صادرات کالا	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶
	پیام رأی: دعاوی الزام به پرداخت جایزه ارزی به صادرات کالا ترافیعی بوده و مآلاً در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار ندارد.	
	رسیدگی به اعتراض نسبت به تصمیمات شورای تأمین	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۱ و ۸۰۲ و ۸۰۳ مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۲۳
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری	پیام رأی: دیوان عدالت اداری از صلاحیت رسیدگی به اعتراض از تصمیمات شورای تأمین در خصوص تابعیت اشخاصی که تابعیت ایرانی آنها مورد تردید واقع می شود، برخوردار نیست.	
	رسیدگی به اعتراض مؤدی به برگ مالیات	رأی وحدت رویه شماره ۹۶۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۷
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض مؤدی به برگ مالیات قطعی قبل از رسیدگی و صدور رأی قطعی از سوی هیأت حل اختلاف مالیاتی، بدو قابل طرح و استماع در دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی: دیوان عدالت اداری از صلاحیت رسیدگی به اعتراض مؤدی به برگ مالیات قطعی قبل از رسیدگی و صدور رأی قطعی از سوی هیأت حل اختلاف مالیاتی، بدو قابل طرح و استماع در دیوان عدالت اداری نیست.	
دعوی خسارت ناشی از تصمیمات و اقدامات اداری	خسارت ناشی از تأخیر در فروش اموال تملیکی	رأی وحدت رویه شماره ۹۳ مورخ ۱۳۸۲/۰۳/۰۴
	پیام رأی: دعوی به خواسته محکومیت سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی به ورود خسارت ناشی از تأخیر در فروش اموال تملیکی در صلاحیت دیوان قرار دارد.	
	شرط تحقق دعوی ورود خسارت	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۲۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۵
	پیام رأی: دعوی تصدیق ورود خسارت مستلزم تحقق و اجتماع ارکان و عناصر اصولی مثبت توجه مسئولیت مدنی بوده است.	
اعاده دادرسی	اعاده دادرسی از احکام صادر شده قبل از قانون دیوان عدالت اداری سال ۱۳۸۵	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۵ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱
	پیام رأی: پذیرش اعاده دادرسی از احکامی که قبل از قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵	

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
اعاده دادرسی	صادر شده‌اند، موجبی ندارد.	
	عدم احتساب قانون به عنوان مدرک جدید در اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۴۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶
	پیام رأی: وجود قانون در زمان صدور رأی ولو آن که مورد توجه قرار نگرفته باشد یا پس از صدور رأی، به عنوان مدرک جدید برای پذیرش اعاده دادرسی محسوب نمی‌شود.	
	مهلت اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۹ و ۱۵۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۰
	پیام رأی: تقاضای اعاده دادرسی در قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ مقید به وقت نبوده است.	
	ملاک پذیرش مدرک جدید مؤثر جهت اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۸۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۳
	پیام رأی: نظریه کارشناس رسمی دادگستری که در آن به تداخل پلاک‌ها اشاره شده است و شهرداری به عنوان دلیل اعاده دادرسی ارائه کرده است بدون اینکه در مرجع صالح به اثبات رسد، به عنوان مدرک مؤثر در پذیرش اعاده دادرسی تلقی نمی‌شود.	
تجدیدنظرخواهی از قرار رد اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۳ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷	
پیام رأی: قرار رد اعاده دادرسی صادره از شعب بدوی دیوان عدالت اداری، قابل تجدیدنظر است.		
تجدیدنظرخواهی در دیوان عدالت اداری	قید عبارت قابل تجدیدنظر بودن در آرای قطعی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۶۵/۰۲/۲۲
	پیام رأی: قید عبارت «قابل تجدیدنظر بودن» در آرای صادره از شعب دیوان در مواردی که رأی صادره مطابق قانون قطعی است حقی برای محکوم علیه از این حیث ایجاد نمی‌کند.	
	افزایش مهلت تجدیدنظرخواهی	رأی وحدت رویه شماره ۵۲ مورخ ۱۳۷۳/۰۵/۱۵
	پیام رأی: احتساب فاصله بین اقامتگاه تجدیدنظرخواه تا مقر دیوان و افزایش مهلت اعتراض بر اساس آن، مطابق با اصول و قواعد دادرسی و با استفاده از وحدت ملاک مقرر در ماده ۶۱۵ قانون آیین دادرسی مدنی است.	
	(رأی مذکور بر اساس قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ صادر شده و در حال حاضر با تصویب قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری قابل اجرا نیست.)	
تجدیدنظرخواهی براساس قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۱ و ۲۰۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۰۵	

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تجدیدنظرخواهی در دیوان عدالت اداری	<p>پیام رأی: احکام صادره علیه واحدهای دولتی علی الاطلاق قابل اعتراض و تجدیدنظر در هیأت تجدیدنظر دیوان است و رسیدگی شکلی در این هیأت مستلزم احاله پرونده به مرجع بدوی در صورت نقض رأی نیست.</p> <p>(رأی مذکور در حال حاضر با تصویب قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ و متعاقب آن، قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری منسوخ شده و به موجب صدر ماده ۶۵ قانون اخیر، کلیه آراء شعب بدوی دیوان به درخواست یکی از طرفین یا وکیل یا قائم مقام و یا نماینده قانونی آنها، قابل تجدیدنظرخواهی در شعب تجدیدنظر است.)</p>	
	نحوه رسیدگی در شعب تجدیدنظر	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۴ مورخ ۱۳۷۹/۰۵/۱۶
	<p>پیام رأی: مفاد ماده ۴۷ آیین دادرسی دیوان در خصوص تکلیف شعبه تجدیدنظر به صدور رأی مقتضی، مفید ضرورت رسیدگی به خواسته و تعیین تکلیف قطعی شکایت در مرجع تجدیدنظر است.</p>	
	تجدیدنظرخواهی از قرارهای عدم صلاحیت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵
	<p>پیام رأی: قرارهای عدم صلاحیت صادره از شعب دیوان عدالت اداری، غیرقابل تجدیدنظر هستند.</p>	
وکالت در دیوان عدالت اداری	<p>شروط وکالت در دیوان عدالت اداری</p>	
	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۸۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۱۲ و ۲۱۴ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۰	
	<p>پیام رأی ۲۸۱: طرح شکایت به وکالت از طرف اشخاص ذینفع در دیوان عدالت اداری منوط به اعطاء اختیار اقامه دعوی در دیوان عدالت اداری یا مراجع قضایی و تصریح آن در وکالتنامه رسمی می‌باشد.</p>	
	<p>پیام رأی ۲۱۴: وکیل پایه ۲ موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه جواز وکالت در دعاوی داخل در صلاحیت شعب دیوان را ندارد.</p>	
	ضمانت اجرای عدم قید رقم حق الوکاله	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴ و ۸۲۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰
<p>پیام آراء: چنانچه وکلاء، رقم حق الوکاله را در وکالتنامه قید نکنند، مدیر دفتر دادگاه مکلف به صدور اخطار رفع نقص مطابق مقررات قانونی است.</p>		
اعتبار امر مختومه در خصوص آرای صادره از شعب دیوان	<p>آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۱۸، ۳ مورخ ۱۳۷۰/۰۱/۲۰ و ۴ مورخ ۱۳۷۰/۰۱/۲۰</p>	

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی	
سایر موضوعات	پیام رأی شماره ۱۲۵: با توجه به تقدم تاریخی صدور رأی یک شعبه دیوان مبنی بر شناسایی پلاک مورد نظر به عنوان باغ، دلیلی بر اظهارنظر شعبه دیگر دیوان در خصوص وضعیت آن پلاک ثبتی نیست.		
	پیام آرای شماره ۳ و ۴: با صدور رأی در یکی از شعب دیوان عدالت اداری، رسیدگی مجدد به همان موضوع در شعبه دیگر دیوان جواز قانونی ندارد.		
	حدود صلاحیت شعب دیوان در رسیدگی به دعاوی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳ مورخ ۱۳۷۰/۰۸/۲۱	
	پیام رأی: شعبه دیوان عدالت اداری باید در حدود خواسته شاکی، رأی صادر کند.		
	طرح شکایات متعدد در یک دادخواست	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۱ مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۰۴ و ۳۱۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۵	
	پیام رأی شماره ۱۴۱: مستفاد از ماده ۲۳ آیین دادرسی قبلی دیوان عدالت اداری، شکایات و خواسته‌های دارای منشأ واحد، قابل طرح به موجب یک دادخواست بوده‌اند.		
	پیام رأی شماره ۳۱۲: شکایات متعدد با مبنا و منشأ مختلف را نمی‌توان به موجب یک دادخواست اقامه کرد مگر این که قابلیت رسیدگی در دادرسی واحد داشته باشد.		
	لزوم تبعیت از رأی قطعی شعب دیوان عدالت اداری	رأی وحدت رویه شماره ۳۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۱۸	
	پیام رأی: با عنایت به اعتبار آراء قطعی شعب دیوان عدالت اداری، مؤسسات و مراجع ذیربط مکلف به تبعیت از آن هستند.		
	حدود صلاحیت شعب تشخیص	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۸	
	پیام رأی: شعب تشخیص، صلاحیت بر نقض آراء شعب دیوان اعم از حکم و قرار و صدور رأی مقتضی در جهت تعیین تکلیف قطعی موضوع شکایت داشته‌اند.		
	اعمال ماده ۷۹ نسبت به رأی صادره در زمان حاکمیت قانون دیوان مصوب سال ۱۳۸۵	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۸	
	پیام رأی: با اعمال ماده ۷۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی صادر شده در زمان حاکمیت قانون دیوان مصوب سال ۱۳۸۵، شعبه تجدیدنظر دیوان صالح به رسیدگی است و شعب تشخیص صلاحیت ندارد.		
	عدم تسری قهری اثر رأی وحدت به گذشته	رأی وحدت رویه شماره ۴۲۹ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۶	
	پیام رأی: حکم ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان، ناظر بر منع قهری تسری رأی وحدت رویه به گذشته است به این معنی که رأی وحدت رویه رأی شعب دیوان که پیش از صدور		

آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
سایر موضوعات	رأی وحدت رویه و مغایر استدلال قانونی مصرح در آن صادر شده است را قهراً نقض نمی کند ولی این ماده مانع اعمال اختیارات رئیس قوه قضاییه و رئیس دیوان عدالت اداری مطابق ماده ۷۹ این قانون نیست و محدودیتی در این زمینه ایجاد نکرده است.	
	خواننده در دعوای ابطال طرح طبقه بندی مشاغل کارگاه	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۴ و ۳۷۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷
	پیام رأی: رسیدگی به شکایت به خواسته ابطال طرح طبقه بندی مشاغل کارگاه در شعبه دیوان عدالت اداری متوجه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است و توجهی به ادارات کل استانی تعاون، کار و رفاه اجتماعی ندارد.	
	نحوه اعمال ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳
	پیام رأی: مطابق ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، چنانچه نسبت به رأی و تصمیم مجدد مراجع مذکور در بند ۲ ماده ۱۰ اعتراض شود و شعبه دیوان شکایت را وارد تشخیص دهد، پس از جلب نظر مشاورین موضوع ماده ۷ قانون یاد شده ضمن نقض رأی، به صدور رأی ماهوی مبادرت می ورزد.	

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
اخذ و برقراری مالیات	اخذ مالیات از حق الزحمه پرداختی	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۸ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۳۰
	پیام رأی: سازمان‌های دولتی و شهرداری‌ها و مؤسسات بازرگانی و انتفاعی وابسته به دولت و شهرداری‌ها و شرکت‌ها، مکلف بوده‌اند ۵ درصد حق الزحمه پرداختی را به عنوان مالیات مؤدی پرداخت کنند.	
	اعتبار ماده ۴ قانون وصول مالیات مقطوع از برخی کالاها و خدمات	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۷ و ۱۴۸ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۱۸
	پیام رأی: ماده ۱۷۳ قانون مالیات‌های مستقیم از تاریخ لازم‌الاجرا شدن، نسخ ماده ۴ قانون وصول مالیات مقطوع از برخی کالاها و خدمات از جمله مالیات مربوط به نقل و انتقال حق الامتیاز تلفن است.	
	اخذ مالیات از دفترخانه‌های اسناد رسمی و ازدواج و طلاق	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۰۲
	پیام رأی: با توجه به تکالیف صاحبان دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق به نگهداری دفاتر قانونی، در صورت عدم رعایت آن، درآمد مشمول مالیات به طور علی‌الرأس تشخیص داده می‌شود.	
	(رأی مذکور به تبع نسخ ماده ۹۶ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ به موجب بند ۲۱ ماده واحده قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۳۱، منسوخ شده است.)	
	اخذ مالیات از اجاره خانه	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۰ مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۸
	پیام رأی: حکم مقنن در ماده ۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم، اختصاص به اجاره محل مسکونی در داخل کشور ندارد.	
	اخذ مالیات از شرکت‌های اطلاع رسانی و اینترنتی	رأی وحدت رویه شماره ۴۶۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۰۷
	پیام رأی: وصول مالیات و عوارض خدمات مخابراتی از شرکت‌های اطلاع رسانی و اینترنتی که خود در زمره خریداران خدمات مخابراتی می‌باشند، جواز قانونی ندارد.	
	اجتناب از اخذ مالیات مضاعف	رأی وحدت رویه شماره ۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۰۶
پیام رأی: حکم مقرر در ماده ۱۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم منصرف از موارد مندرج در ماده ۱۰ قانون قرارداد بین ایران و جمهوری فدرال آلمان به منظور اجتناب از اخذ مالیات مضاعف از درآمد و ثروت است.		
اخذ مالیات و عوارض از محصولات لاستیکی	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۵	
پیام رأی: طبق مصوبه هیأت وزیران، لوازم و محصولات لاستیکی به عنوان محصول نهایی، در		

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
سال‌های ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ مشمول پرداخت مالیات و عوارض قلمداد شده‌اند.		
بخشودگی و معافیت‌های مالیاتی و عوارض	معافیت مالیاتی هتل‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۰
	پیام رأی: مستثنی کردن هتل‌ها از معافیت مالیاتی مقرر برای خانه‌های مسکونی موضوع تبصره ۲ ماده ۵ قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی، مجوزی ندارد.	
	مشمولین تخفیف مالیات بر حقوق	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۱ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۰۵
	پیام رأی: حکم ماده ۹۲ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مبنی بر بخشودگی مالیات بر حقوق، تنها شامل کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی شاغل در روستاها و نقاط محروم بوده لذا کارکنان شرکت‌های دولتی از جمله کارکنان شرکت دولتی راه‌آهن مشمول این تخفیف مالیاتی نمی‌شوند.	
	معافیت مالیاتی موقوفات	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۹ مورخ ۱۳۷۵/۰۹/۰۳
	پیام رأی: معافیت موقوفات عام و عام‌المنفعه از پرداخت مالیات مستلزم نظارت دولت بر کیفیت هزینه درآمد مؤسسات مذکور و طبعاً منوط به تدارک امکان نظارت مذکور از طرف مسئولین مؤسسات مزبور است.	
	معافیت مالیاتی آستان قدس رضوی	رأی وحدت رویه شماره ۲۴ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۱۱
	پیام رأی: با عنایت به نظریه امام (ره)، کلیه شرکت‌ها و مؤسسات وابسته به آستان قدس رضوی از پرداخت هر گونه مالیات معاف می‌باشند.	
	معافیت مالیاتی مدارس علوم انسانی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۸ و ۱۲۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۳/۲۹
	پیام رأی: حکم مقرر در ماده ۲ قانون مالیات‌های مستقیم منحصراً ناظر به معافیت مدارس علوم انسانی از پرداخت مالیات بوده لذا تعمیم آن به شرکت‌های متعلق به مؤسسات مذکور فاقد وجاهت قانونی است.	
	معافیت مالیاتی کشاورزان و دامداران عشایر	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۴ مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۲۲
	پیام رأی: محرومیت کشاورزان و دامداران عشایر از معافیت مالیاتی مقرر در ماده ۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم محمل قانونی ندارد.	
	معافیت مالیاتی سوانح و حوادث غیرمترقبه	رأی وحدت رویه شماره ۴۱۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۸
	پیام رأی: اعمال حکم مقرر در ماده ۱۶۵ قانون مالیات‌های مستقیم در مورد کسر خسارات وارده به مؤدی مالیاتی در نتیجه سوانح و حوادث غیرمترقبه از درآمد مشمول مالیات، مشروط بر آن است که مؤدی مالیاتی طبق ماده ۵ آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۶۵ قانون فوق‌الذکر ظرف شش ماه از تاریخ وقوع حادثه و سانحه درخواست خود را به همراه مدارک مربوط به حوزه مالیاتی محل وقوع حادثه تسلیم نماید.	
	معافیت مالیاتی واحدهای تولیدی و معدنی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶۶۸ مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۳، ۲۶۶ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۸ و ۱۴۱۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۱۷
پیام رأی شماره ۶۶۸: صرف ابطال پروانه بهره‌برداری سابق و صدور پروانه جدید برای مؤدی		

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
بخشودگی و معافیت‌های مالیاتی و عوارض	بدون تأسیس و بهره‌برداری واحد جدید نمی‌تواند منشأ برخورداری از معافیت مقرر در ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم باشد.	
	<p>پیام رأی شماره ۲۶۶: براساس ماده ۱۳۲ قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۷۱/۳/۷، درآمد واحدهای تولیدی و معدنی که از تاریخ تصویب این اصلاحیه از طرف وزارتخانه‌های صنایع یا صنایع سنگین یا معادن و فلزات و یا جهاد سازندگی حسب مورد برای آنها کارت شناسایی یا پروانه بهره‌برداری صادر می‌شود از تاریخ بهره‌برداری از مالیات معاف می‌شوند.</p> <p>پیام رأی شماره ۱۴۱۹: تغییر نشانی محل بهره‌برداری واحدهای تولیدی و معدنی در همان منطقه فعالیت و داخل در مدت بهره‌مندی از معافیت، مانع برخورداری از معافیت مالیاتی مقرر در قانون نیست.</p>	
ترکیب و صلاحیت هیأت حل اختلاف مالیاتی	معافیت مالیاتی محصولات سوبسیددار	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۰ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۲
	پیام رأی: آن میزان از تولیدات محصولات نهایی کارخانجات و واحدهای صنعتی و معدنی و کارگاه‌های غیر مشمول قانون نظام صنفی که با استفاده از سوبسید (ریالی) دولت به نرخ ثابت دولتی در اختیار مصرف کنندگان قرار می‌گیرد تا زمانی که سوبسید موصوف را دریافت می‌دارند از پرداخت این عوارض معاف می‌باشند.	
	اعتراض به مالیات بر مبنای درآمد قطعی	رأی وحدت رویه شماره ۴۷ مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۱۱
	پیام رأی: تعیین میزان مالیات بر مبنای درآمد قطعی مورد توافق وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتحادیه صنف مربوطه، نافی حق اعتراض قانونی مؤدی مالیاتی بر اساس مقررات مربوط نیست.	
ترکیب هیأت حل اختلاف مالیاتی	ترکیب هیأت حل اختلاف مالیاتی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۶ مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۲
	پیام رأی: هیأت حل اختلاف مالیاتی با عضویت یک نفر نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی و یک نفر از قضات شاغل یا بازنشسته دادگستری و نماینده نظام پزشکی در مورد درآمد مربوط به امور پزشکی، نماینده کانون وکلا در مورد درآمد حاصل از وکالت و مشاور حقوقی، نماینده شورای مرکزی اصناف محل در مورد اصناف، نماینده کانون سردفتران در مورد صاحبان دفاتر اسناد رسمی، نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برای انواع درآمدهای دیگر.	
	رسیدگی به مالیات و عوارض از بابت کالاها و خدمات (موضوع مواد ۳ و ۴ قانون برنامه سوم توسعه)	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۹ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۱
	پیام رأی: دعاوی مربوط به مالیات و عوارض وصولی به موجب مادتين ۳ و ۴ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه، در صلاحیت هیأت حل اختلاف مالیاتی می‌باشد.	
پیام رأی: رسیدگی به اعتراض مؤدی به برگ مالیات قطعی قبل از رسیدگی و صدور رأی قطعی	اعتراض به برگ قطعی مالیاتی در دیوان عدالت اداری	رأی وحدت رویه شماره ۹۶۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۷
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض مؤدی به برگ مالیات قطعی قبل از رسیدگی و صدور رأی قطعی	

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
ترکیب و صلاحیت هیأت حل اختلاف مالیاتی	از سوی هیأت حل اختلاف مالیاتی، بدو قابل طرح و استماع در دیوان عدالت اداری نیست.	
	پرداخت حق الزحمه به نماینده سازمان امور مالیاتی	رأی وحدت رویه شماره ۴۰۳ و ۴۰۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۸
	پیام رأی: نماینده سازمان امور مالیاتی در هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی استحقاق دریافت حق-الزحمه بابت شرکت در جلسات هیأت‌های مذکور را ندارد.	
	رسیدگی به دعوای استرداد مالیات اضافی	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۴ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۸
صلاحیت هیأت عالی انتظامی مالیاتی	پیام رأی: هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی صلاحیت رسیدگی به دعوای استرداد مالیات اضافی را دارند.	
	رسیدگی به تخلفات مأمورین تشخیص مالیات	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۰۹
	پیام رأی: به موجب قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶، هیأت عالی انتظامی مالیاتی فقط صلاحیت رسیدگی به تخلفات مأمورین تشخیص مالیات در امور مربوط به تشخیص مالیات را داشته است.	
	رسیدگی به نفی صلاحیت مأموران تشخیص و کارشناسان و حسابرسان مالیاتی متخلف	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۷ مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۰۳
صلاحیت هیأت عالی انتظامی مالیاتی	پیام رأی: به موجب قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶، رسیدگی به نفی صلاحیت مأموران تشخیص و کارشناسان و حسابرسان مالیاتی متخلف در صلاحیت هیأت عالی انتظامی مالیاتی بود.	
	مرجع تعیین مدت مجازات نفی صلاحیت مستخدمین متخلف مالیاتی	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۷
	پیام رأی: به موجب قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶، تعیین مدت مجازات نفی صلاحیت مستخدمین متخلف در انجام خدمات مالیاتی، به عهده هیأت عالی انتظامی مالیاتی بود.	
صلاحیت هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم	ارجاع شکایات مؤدیان توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۰ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۵
	پیام رأی: از حکم مقرر در ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، اختیار وزیر امور اقتصادی و دارایی در ارجاع شکایات مؤدیان به هیأت موضوع این ماده، و نه الزام و تکلیف وی استفاده می‌شود.	

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی	معافیت مالیاتی هتل‌ها (موضوع تبصره ۲ ماده ۵ قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی)	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۰
	پیام رأی: مستثنی کردن هتل‌ها از معافیت مالیاتی مقرر برای خانه‌های مسکونی موضوع تبصره ۲ ماده ۵ قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی، مجوزی ندارد.	
	شرط ارسال پرونده مؤدی به هیأت حل اختلاف مقرر در قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۶ مورخ ۱۳۷۴/۰۹/۱۱
	پیام رأی: الزام وزارت امور اقتصادی و دارایی به ارسال پرونده مؤدی به هیأت حل اختلاف مقرر در قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی، بدون وجود اعتراض کتبی محمل قانونی ندارد.	
	مطالبه اضافه پرداختی مالیات	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۱۵
	پیام رأی: مطالبه اضافه پرداختی مالیات موضوع ماده ۲ اصلاح قانون مالیات تعاون ملی برای بازسازی مقید به زمان خاصی نشده است.	
امور گمرکی و صادرات و واردات	وظایف و مسئولیت‌های ارزیاب گمرک	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۴ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۰۱
	پیام رأی: کنترل اسناد و مدارک کالاهای وارده و انطباق قوانین و مقررات مربوط به ترخیص و یا ارجاع آنها به مبدأ جزء وظایف و مسئولیت‌های ارزیاب گمرک است.	
	معافیت از عوارض تولیدکنندگان و واردکنندگان انواع خودرو و ماشین‌آلات راه-سازی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۷ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۸
	پیام رأی: معافیت از عوارض مندرج در تبصره ۲۲ قانون چگونگی محاسبه و وصول حقوق گمرکی و بازرگانی، منحصرأ ناظر به تولیدکنندگان و واردکنندگان انواع خودرو و ماشین‌های راه-سازی و قطعه‌سازی آنهاست.	
	مرجع صالح رسیدگی به مطالبات شاکیان در امور گمرکی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲
	پیام رأی: رسیدگی به مطالبات شاکیان در امور گمرکی در صلاحیت کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی قرار دارد.	
	حقوق و سود گمرکی کالای ورود موقت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۹۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۷، ۱۳۹۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹ و ۱۴۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۰۸
پیام رأی شماره ۱۳۹۱: اطلاق کالای موقت به کالایی که در کشور به فروش رسیده یا به منظور		

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
امور گمرکی و صادرات و واردات	<p>مصارف داخلی تبدیل می‌شود، موردی ندارد و مشمول حقوق گمرکی کالای وارداتی ورود دائم می‌شود.</p> <p>پیام رأی شماره ۱۲۹۶ و ۱۴۶: تعمیم مقررات مربوط به حقوق و سود گمرکی کالای ورود موقت به کالایی که پس از ورود و تکمیل به مصرف داخلی رسیده، فاقد وجهت قانونی است.</p>	
	شرایط تمدید پروانه حق‌العمل کاری	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۲۳
	<p>پیام رأی: پذیرش دعوای الزام گمرک به تمدید پروانه حق‌العمل کاری منوط به رعایت شرایط مقرر در آیین نامه قانون امور گمرکی از جمله تسلیم درخواست متقاضی و پرداخت بهای تمبر پروانه و ارائه دفتر مخصوص حق‌العمل کاری به مرجع ذیصلاح قبل از انقضای مدت اعتبار پروانه مذکور است.</p>	
	حیطه صلاحیت سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان	رأی وحدت رویه شماره ۸۴۹ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱
	<p>پیام رأی: سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از صلاحیت برقراری مابه‌التفاوت در مورد کالاهای وارداتی که دارای امتیاز قابل توجه هستند، برخوردار است.</p>	
	رسیدگی به دعوای الزام به پرداخت جایزه ارزی به صادرات کالا	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶
قاچاق کالا و تعزیرات حکومتی	<p>پیام رأی: دعوای الزام به پرداخت جایزه ارزی به صادرات کالا ترافیعی بوده و مآلاً شعب دیوان عدالت اداری نسبت به اینگونه دعوای صلاحیت ندارند.</p>	
	کالای قاچاق	رأی وحدت رویه شماره ۹۰۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹
	<p>پیام رأی: اطلاع کالای قاچاق به کالایی که اسناد معتبر مثبت مالکیت آن موجود است، خلاف حکم قانونگذار است.</p>	
فعالیت‌های صنفی در حوزه پزشکی، دارویی و امور بهداشتی	تشدید مجازات	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۰ الی ۷۶۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱
	<p>پیام رأی: تشدید مجازات نسبت به خریداران کالاهایی که بر خلاف ضوابط و مقررات توزیع یا قیمت به صورت عمده در اختیار آنها قرار گرفته، اما آن را به فروش نرسانده‌اند، وجاهت قانونی ندارد.</p>	
	ساخت گیاهان دارویی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۹ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۲
	<p>پیام رأی: ساخت گیاهان دارویی منوط به تحصیل پروانه از وزارت بهداشت توسط کسانی است که دانشنامه دکترا و یا دیپلم عالی داروسازی دارند و صلاحیت آنان مورد تأیید کمیسیون ساخت و ورود دارو قرار گرفته است.</p>	
مدرک تحصیلی لازم برای مؤسس داروخانه	رأی وحدت رویه شماره ۹۶ و ۹۷ مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۰۳	رأی وحدت رویه شماره ۹۶ و ۹۷ مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۰۳
<p>پیام رأی: نظر به تفاوت در احکام قانونی مربوط به مؤسس و مسئول فنی داروخانه‌ها، داشتن مدرک تحصیلی دکتری در مورد مؤسس داروخانه‌ها متکی به حکم صریح قانونگذار نیست.</p>		

آرای وحدت رویه در زمینه اقتصادی، مالی و اصناف (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فعالیت‌های صنفی در حوزه پزشکی، دارویی و امور بهداشتی	جواز ساخت و فروشی عینک طبی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۵، ۱۷۶ و ۱۷۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۱
	پیام رأی: تصدی به ساخت و فروش عینک طبی بدون جواز قانونی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ممنوع است.	
	شرط صدور پروانه تأسیس کارگاه دندانسازی	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۱۳
پیام رأی: داشتن مدرک علمی معتبر (حداقل مدرک تکنسین دندان‌سازی از مراجع ذی‌صلاح یا کمک دندان‌پزشک تجربی)، شرط صدور پروانه تأسیس کارگاه دندان‌سازی است بنابراین گواهینامه مهارت فنی و حرفه‌ای سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مبنی بر گذراندن دوره آموزشی رشته دندان‌سازی، پروتزه‌های متحرک کامل، پارسیل، تکلیفی برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که مرجع صلاحیت‌دار برای احراز صلاحیت واجدان شرایط است در صدور مجوز تأسیس کارگاه‌های مستقل دندان‌سازی ایجاد نمی‌کند.		
سایر فعالیت‌های صنفی	حق واگذاری سرقفلی هتل‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۸ و ۱۵۹ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۰۶
	پیام رأی: تمام اجزاء و طبقات هتل که برای اقامت و استراحت و خدمات مسافرین مورد استفاده قرار می‌گیرد، مشمول حق واگذاری محل سرقفلی قرار می‌گیرند.	
	حواله‌های جعلی تاکسی	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۳ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۷
	پیام رأی: الزام سازمان تاکسیرانی به معرفی دارندگان حواله‌هایی که ادعای جعل آنها در مراجع قضایی در حال رسیدگی است به اداره راهنمایی و رانندگی جهت شماره گذاری اتومبیل، مجوزی ندارد.	
	بهای اشتراک مصرفی بابت تعرفه برق دفاتر اسناد رسمی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶
	پیام رأی: حکم قانونگذار مبنی بر تجویز استفاده از اماکن مسکونی به عنوان محل دفترخانه اسناد رسمی، به تعیین بهای اشتراک مصرفی بابت تعرفه برق تسری ندارد.	
	استفاده از کارت پیلهوری	رأی وحدت رویه شماره ۹۳۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱
پیام رأی: استفاده از کارت پیلهوری قائم به شخص و غیرقابل واگذاری به دیگری است و صرف انجام واردات توسط وکیل به منزله واگذاری آن تلقی نمی‌شود.		

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع	مرجع صالح رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴ مورخ ۱۳۷۱/۰۱/۱۸ و ۲۹ مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۱۴
	پرداخت بها یا معوض اراضی ملی شده	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۲
	پیام رأی: تنها مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع، هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی است و دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی ندارد.	پیام رأی: پرداخت بها یا معوض اراضی ملی شده در اجرای ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور، جواز قانونی ندارد.
اراضی کشت موقت	شرایط واگذاری اراضی مزروعی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۰۸ مورخ ۱۳۷۷/۰۹/۲۸، ۲۷۶، ۲۷۷ و ۲۷۸ مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۱۱، ۱۲۰ مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۱۷، ۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۰۷ و ۳۶ مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۰۸
	پیام رأی شماره ۲۰۸: طبق مفاد تبصره ۵ قانون اراضی کشت موقت، در صورتی که مشروعیت مالکیت زمین‌ها مورد تأیید دادگاه انقلاب اسلامی باشد و ممر درآمد کافی نداشته باشند، تا سه برابر عرف محل، زمین مزروعی به مالک اختصاص می‌یابد.	پیام رأی شماره ۲۷۶، ۲۷۷ و ۲۷۸: با توجه به مفاد قانون اراضی کشت موقت، هیأت واگذاری زمین مکلف به واگذاری اراضی مزروعی مشمول قانون مزبور به زارعین متصرف واجد شرایط است.
	پیام رأی شماره ۱۲۰ و ۵۸: صرف اشتغال به شغل آموزگاری مثبت تمکن مالی کافی جهت عدم اعمال تبصره ۵ قانون اراضی کشت موقت نیست.	پیام رأی شماره ۳۶: اراضی مزروعی موضوع تبصره ۵ قانون اراضی کشت موقت، در حد نصاب مقرر، مشمول حکم مقرر در ماده واحده این قانون نمی‌باشد.
	تأخیر یا معرفی نکردن زارع به دفاتر اسناد رسمی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۱/۲۱، ۱۸۰ مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۰۳ و ۵۴ مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۱۵
	پیام رأی شماره ۹ و ۵۴: عدم معرفی زارع مشمول مقررات قانون اراضی کشت موقت به دفتر اسناد رسمی به منظور تنظیم سند بیع شرط در مهلت اعتبار قانون، سالب حق مکتسب قانونی اشخاص نیست.	پیام رأی شماره ۱۸۰: در صورت تحقق و اجتماع شرایط لازم قانونی، تأخیر در معرفی زارع واجد شرایط به دفتر اسناد رسمی جهت تنظیم سند انتقال در اجرای قانون اراضی کشت موقت، سبب انتفای این امر نیست.

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
اراضی کشت موقت	مهلت اعتراض به تصمیمات و آراء هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۴۸ مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۱۴، ۲۴۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵ و ۴۵۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۰۷
	پیام آراء: به موجب قانون، مهلت اعتراض به تصمیمات و آراء هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در خصوص اراضی کشت موقت تا ۱۳۷۶/۱۰/۲۶ تعیین شده است.	
	تصرف اراضی بایر و دایر	رأی وحدت رویه شماره ۸۵۱ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱
	پیام رأی: تصرف اراضی بایر و دایر قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، موضوع قانون اراضی کشت موقت نمی‌باشد.	
اصلاحات ارضی	صدور رأی از طرف شورای اصلاحات ارضی پس از صدور سند مالکیت	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۳ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۵
	پیام رأی: با توجه به صدور سند مالکیت در اجرای مقررات اصلاحات ارضی و عدم احراز تحقق و اجتماع شرایط لازم جهت بررسی اعتراض مالکین، صدور رأی از طرف شورای اصلاحات ارضی موافق قانون نبوده است.	
	مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، در خصوص «تعیین تکلیف باقیمانده قراء، مزارع و املاک مشمول قانون اصلاحات ارضی»	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۵ مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۱۱، ۴۲۷ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۸، ۳۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۰۸ و ۴۴۸ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۶
	پیام آرای شماره ۱۴۵ و ۴۲۷: مقرر راجع به جواز صدور سند انتقال در مورد اراضی تحت تصرف زارعان مشمول قانون اصلاحات ارضی، متضمن ایجاد صلاحیت در حد نفی حقوق مکتسب اشخاص و ایجاد حق جدیدی برای آنها نیست.	
	پیام آرای شماره ۳۵۸ و ۴۴۸: مصوبه «تعیین تکلیف باقیمانده قراء، مزارع و املاک مشمول قانون اصلاحات ارضی» مفید جواز ایجاد حق جدید یا سلب حق مکتسب قانونی توسط شورای اصلاحات ارضی نمی‌باشد.	
الحاق اراضی به محدوده شهرها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۲ و ۱۰۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۳۱ و ۴۲۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۱۹	
پیام آراء: الحاق اراضی مشمول قوانین اصلاحات ارضی به محدوده قانونی شهرها نافی اعتبار اقدامات قانونی در جهت اجرای مقررات فوق الذکر نیست.		
اصلاح اشتباه قلمی	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۵ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳	
پیام رأی: اقدام شورای اصلاحات ارضی به اصلاح اشتباه قلمی در اسناد مربوط به اصلاحات		

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
		اراضی مطابق ماده ۳۸ آیین نامه اصلاحات ارضی مصوب ۱۳۴۳ است.
	پرداخت بهای حقوق ارتفاقی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۰۴ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۱۳ و ۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۱۷
		پیام رأی شماره ۲۰۴: در صورت خریداری زمین‌های مورد نیاز برای اجرای طرح‌های عمرانی توسط دولت، دولت از پرداخت بهای حقوق ارتفاقی املاک مجاور، معاف است.
		پیام رأی شماره ۶۰: دولت الزامی به پرداخت حق ارتفاق به صاحبان اراضی واقع در مسیر راه های اصلی یا فرعی یا خطوط مواصلاتی برق و مجاری آب و لوله های نفت و گاز واقع در خارج از محدوده شهرها ندارد.
	تملك اراضی مورد نیاز سازمان‌ها توسط شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۹ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۰۹
تملك، تصرف و واگذاری اراضی توسط سازمان‌های دولتی برای اجرای طرح‌های عمومی و عمرانی		پیام رأی: اقدام شهرداری در تملك پلاک‌هایی که دارای کاربری فضای سبز ورزشی فرهنگی و مرتبط با احتیاجات و طرح مصوب ادارات آموزش و پرورش و ارشاد اسلامی بوده‌اند، خلاف قانون است.
	اراضی ملی شده در جنب کارخانه سیمان ری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۳ مورخ ۱۳۷۲/۰۲/۰۴ و ۴۳۶ و ۴۴۹ مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۱۵
		پیام رأی شماره ۱۳: مستفاد از لایحه قانونی اجازه انتقال اراضی ملی شده سیاهدشتک پایین به مالکین اصلی اراضی ملی شده در جنب کارخانه سیمان ری، دولت مکلف به واگذاری اراضی سیاهدشتک به مالکین مذکور است.
		پیام رأی شماره ۴۳۶ و ۴۴۹: مقررات راجع به واگذاری اراضی معوض به مالکین اراضی متصرفی سیمان ری، مفهم لزوم واگذاری زمین معوض به مساحت کمتر در قبال کلیه قطعات تملك شده با در نظر گرفتن بهای اراضی مذکور است.
	پرداخت حقوق صاحبان اراضی مشمول طرح	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۱۴ مورخ ۱۳۷۲/۰۶/۲۰ و ۸۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۹ و ۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۳/۲۷
		پیام رأی شماره ۱۱۴: مجریان طرح‌ها و دستگاه‌های اجرایی باید حقوق صاحبان اراضی مشمول طرح را بر اساس مقررات کارشناسی و بر مبنای بهای روز تأدیه نمایند.
		پیام رأی شماره ۸۸: دستگاه مجری طرح مکلف به پرداخت بها یا عوض اراضی واقع در طرح-های عمومی و عمرانی است.
		پیام رأی شماره ۹۳: با توجه به وقوع ملك اشخاص در طرح فضای سبز و محل استقرار کارگاه-های غیرمزامح شهری، شهرداری مکلف به واگذاری زمین معوض به صاحبان این املاک می-باشد.

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تملک، تصرف و واگذاری اراضی توسط سازمان‌های دولتی برای اجرای طرح‌های عمومی و عمرانی	معیار تملک زمین از طرف سازمان‌های دولتی و شهرداری‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳۰
	پیام رأی: تملک زمین از طرف سازمان‌های دولتی و شهرداری‌ها به اعتبار دو قانون که در هر یک از این دو برای تملک اراضی مردم شرایط و ضوابط خاصی تعیین شده است، محمل قانونی ندارد.	
	اعتبار لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک	رأی وحدت رویه شماره ۴۱ مورخ ۱۳۷۳/۰۴/۲۵
	پیام رأی: قانون نحوه تقویم ابنیه و املاک و اراضی مورد نیاز شهرداری‌ها، ناسخ لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک از حیث ترتیب تعیین حق کسب و پیشه توسط شهرداری نمی‌باشد.	
	شرط تملک اراضی توسط واحدهای دولتی و شهرداری‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۳۹۴ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۰۱
	پیام رأی: شرط تملک اراضی و املاک اشخاص توسط واحدهای دولتی و شهرداری‌ها، فوریت نیاز و فعلیت اجرای طرح‌های مصوب است.	
	ضمانت اجرای عدم اجرای طرح‌های دولتی در مهلت مقرر	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۷ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۲۵، ۱۹۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳، ۲۳۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۲۳، ۶۷ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۱ و ۱۰۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۵
	پیام رأی شماره ۴۷: با توجه به مفاد قانون تعیین تکلیف املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها، در صورت استحقاق مالک به اعمال حقوق مالکانه، شهرداری مکلف به صدور پروانه ساختمان است.	
	پیام رأی شماره ۱۹۷ و ۲۷: عدم اجرای طرح دولتی مبتنی بر طرح هادی در مهلت قانونی در ملک شاک، موجب حق اعمال حقوق مالکانه برای مالک بوده و شهرداری ملزم به صدور پروانه احداث بنا در ملک مزبور است.	
	پیام رأی شماره ۲۳۸: با توجه به عدم انجام تکلیف قانونی شهرداری به خرید و تملک اراضی واقع در طرح فضای سبز، مالکین آنها ذیحق به اعمال انحاء حقوق مالکانه خود بوده و شهرداری مکلف به صدور پروانه است.	
پیام رأی شماره ۱۰۲: با عدم اجرای طرح‌های عمومی و عمرانی در مهلت مقرر، موجبی برای ابطال طرح مصوب وجود ندارد.		
تملك اراضی خارج از محدوده طرح‌های مصوب شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۰۳ و ۱۴۱۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۳۰	
پیام رأی: تملک اراضی خارج از محدوده طرح‌های مصوب شهرداری در جهت اجرای برنامه‌های		

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
<p>تملك، تصرف و واگذاري اراضي توسط سازمان‌های دولتي برای اجرای طرح‌های عمومي و عمراني</p>	عمومي و عمراني شهري، وجاهت قانوني ندارد.	
	عدم ضرورت اجرای طرح	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵
	پیام رأی: عدم ضرورت اجرای طرح صرفاً موجبات ابطال تملك‌های ناشی از اعمال حاکمیت را فراهم می‌آورد.	
	شرط لازم طرح شکایت تشخیص اصل استحقاق بها یا عوض در رابطه با طرح‌های عمومي و عمراني	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۳ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۱۲
	پیام رأی: اثبات مالکیت مالکان توسط مراجع صالح، شرط لازم برای طرح شکایت تشخیص اصل استحقاق بها یا عوض در رابطه با طرح‌های عمومي و عمراني است.	
<p>زمین شهري</p>	اعتبار ماده ۱۵ آیین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهري و کیفیت عمران آن	
	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۰۵	
	پیام رأی: با توجه به ابطال ماده ۱۵ آیین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهري و کیفیت عمران آن، اقدامات ادارات کل زمین شهري به استناد ماده مذکور، باطل و بی‌اثر هستند.	
	تملك اراضی توسط شهرداری‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۷۰/۰۹/۱۹
	پیام رأی: شهرداری‌ها در اجرای طرح‌ها و تأسیسات عمومي زیربنایی خود می‌توانند زمین‌های مورد نیاز را با رعایت قانون زمین شهري تملك کنند.	
	تجدیدنظر نسبت به رأی صادره علیه هیأت‌های ۷ نفره واگذاري زمین استان‌ها و ستاد مرکزی هیأت‌های واگذاري زمین	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۱۳
	پیام رأی: احکام صادره از ناحیه شعب دیوان علیه تصمیمات هیأت‌های ۷ نفره واگذاري زمین استان‌ها و ستاد مرکزی هیأت‌های واگذاري زمین قابل تجدیدنظر و رسیدگی شکلی در هیأت تجدیدنظر دیوان است.	
(این رأی براساس ماده ۱۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ بوده و در حال حاضر نسخ شده و به موجب ماده ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری کلیه رأی شعب بدوی دیوان قابل تجدیدنظر هستند.)		
اعتبار قانون اراضی شهري و مصوبات آن	رأی وحدت رویه به شماره‌های ۵۶ مورخ ۱۳۷۱/۰۴/۲۳ و ۱۵۳ و ۱۵۴ مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۲۵	
پیام رأی شماره ۵۶: ماده یک قانون اراضی شهري مصوب ۱۳۶۰/۱۲/۲۷ مجلس شورای اسلامی مدت حاکمیت این قانون را پنج سال تعیین نموده و در تاریخ ۱۳۶۶/۰۲/۰۸ به علت انقضای مهلت پنج ساله مذکور اعتبار و قدرت اجرایی نداشته است و از طرف دیگر مصوبه مورخ		

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی	
زمین شهری	دایره شمول قانون تفسیر مواد ۹ و ۱۲ قانون اراضی شهری	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۱ مورخ ۱۳۷۲/۰۶/۲۰	
	پیام رأی: قانون تفسیر مواد ۹ و ۱۲ قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۵۶/۱۱/۵ مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۷/۰۱/۱۶ مجمع تشخیص مصلحت نظام) مبنی بر اینکه اقدامات دولت در مورد کلیه زمین‌هایی که در اجرای ماده ۹ قانون اراضی شهری مصوب ۶۰/۱۲/۲۷ مجلس شورای اسلامی اعم از موات و دایر و بایر در محدوده قانون تملک و واگذار یا تعهد شده، از زمان اجرای قانون مذکور تا پایان مهلت آن قانون معتبر و هرگونه حکمی که خلاف این نظریه داده شده، فاقد اعتبار است ناظر به اراضی مورد تملک سازمان زمین شهری و ادارات تابعه به منظور واگذاری به افراد واجد شرایط است و ارتباطی به اقدامات تملکی شهرداری‌ها ندارد.	رأی وحدت رویه شماره ۲۷ مورخ ۱۳۷۳/۰۳/۲۱	
	اعتبار آرای صادره از دیوان در خصوص اراضی شهری	پیام رأی: رأی شعبه دیوان در صورت رعایت مقررات ماده ۸ قانون اراضی شهری و نصاب مقرر در آن، موافق اصول و موازین قانونی خواهد بود.	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۱۳، ۱۱۴ و ۱۱۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۰۳، ۱۰۲ مورخ ۱۳۷۵/۰۶/۰۳ و ۷۶۲ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۰۷
	تملك اراضی بایر و دایر	پیام رأی شماره ۱۱۳، ۱۱۴ و ۱۱۵: مفاد ماده ۵ قانون زمین شهری مبنی بر جواز تملک اراضی بایر و دایر توسط شهرداری، مفید تملک زمینی که دارای ساختمان و اشجار به صورت باغ باشد، نیست.	پیام رأی شماره ۱۰۲: به استناد تبصره ۲ ماده ۹ قانون زمین شهری، تملک اراضی دایر و بایر شهری تا میزان هزار متر مربع با قیمت منطقه‌ای جواز قانونی ندارد.
	پیام رأی شماره ۷۶۲: تملک باغ متعلق به اشخاص به منظور احداث بنای اداری منصرف از حکم مقرر در قانون زمین شهری است.	پیام رأی شماره ۷۶۲: تملک باغ متعلق به اشخاص به منظور احداث بنای اداری منصرف از حکم مقرر در قانون زمین شهری است.	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۲، ۱۲۳ و ۱۲۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۴
	واگذاری و تحویل زمین به اعضاء شرکت تعاونی مسکن افسران ژاندارمری	پیام رأی: اداره کل زمین شهری استان تهران تعهدی به واگذاری و تحویل زمین به اعضاء	

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شرکت تعاونی مسکن افسران ژاندارمری ندارد.		
	واگذاری زمین به کارکنان سازمان دامپزشکی	رأی وحدت رویه شماره ۱۵ مورخ ۱۳۷۴/۰۲/۰۹
پیام رأی: چون در زمان واگذاری زمین به کارکنان وزارت کشاورزی، سازمان دامپزشکی جزو وزارت جهاد سازندگی بوده، الزام وزارت کشاورزی به واگذاری زمین به کارکنان این سازمان، وجاهت قانونی نداشته است.		
	طرف شکایت در دعوی تملک اراضی	رأی وحدت رویه شماره ۳۰۷ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۰۴
پیام رأی: با توجه به تملک زمین اشخاص توسط اداره زمین شهری و واگذاری آن به اداره آموزش و پرورش، اقامه دعوا توسط مالکین آنها نمی تواند متوجه شهرداری و اداره آموزش و پرورش باشد.		
	شرط تملک اراضی در محدوده شهرها	آرای وحدت رویه به شماره های ۲۵۱ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۲۴، ۳۶۳ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۳۰، ۴۴۶ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۰۴، ۴۴۷ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۶، ۸۳۳ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱ و ۲۰۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۰۱
پیام رأی شماره ۲۵۱: تملک اراضی واقع در محدوده شهرها توسط سازمان زمین شهری منوط به این است که سازمان مذکور بهای زمین مورد تملک را قبلاً تأمین و در هنگام تنظیم سند در صندوق ثبت تودیع نماید.		
پیام رأی شماره ۳۶۳، ۴۴۶، ۴۴۷ و ۸۳۳: تملک اراضی بایر و دایر در اجرای ماده ۹ قانون زمین شهری منوط به تحقق شرایط مقرر در ماده مذکور و آیین نامه اجرایی آن به ویژه مواد ۲۳ و ۲۴ است.		
پیام رأی شماره ۲۰۷: اقدامات تملکی در اجرای ماده ۹ قانون زمین شهری در شهرهایی اجرا می شود که نامشان در فهرست پیوست قانون درج شده باشد.		
	قائم مقامی مالک در تنظیم سند	آرای وحدت رویه به شماره های ۲۶۱ و ۲۶۲ مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۰۶ و ۴۶۷ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۵ و ۳۸۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۲
پیام آراء: براساس تبصره ۶ ماده ۹ قانون زمین شهری، در صورت استتکاف یا عدم مراجعه و یا عدم دسترسی به مالک یا نامشخص بودن نشانی مالک پس از اعلان وزارت مسکن و شهرسازی و در صورت وجود تعارض ثبتی و در وثیقه بودن ملک یا هرگونه اشکالات حقوقی یا ثبتی دیگر که مانع از انجام معامله دولت گردد دولت یا شهرداری ها با سپردن بهای زمین مورد تملک به صندوق ثبت محل، زمین را تملک و حسب مورد وزارت مسکن و شهرسازی یا شهرداری به قائم مقامی مالک سند انتقال را امضاء می نمایند لذا اقدام واحدهای دولتی غیر از		

زمین شهری

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
زمین شهری	وزارت مسکن و شهرسازی به تنظیم سند انتقال و تملک ملک مورد نظر موافق حکم صریح مقتن نیست.	
	مهلت اجرای ماده ۹ قانون زمین شهری در خصوص تملک اراضی	رأی وحدت رویه شماره ۴۱۵ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۱
	پیام رأی: به صراحت تبصره ۱۱ ماده ۹ قانون زمین شهری مصوب ۶۶/۶/۲۲ مهلت اجرای ماده ۹ این قانون و تبصره‌های آن پنج سال از تاریخ تصویب قانون تعیین گردیده است. بنابراین تملک اراضی اشخاص به استناد ماده و تبصره‌های فوق الذکر پس از انقضای مهلت مذکور محمل قانونی ندارد.	
	واگذاری زمین به میزان نصاب مالکانه	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۶۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۱ و ۴۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹
	پیام آراء: سازمان مسکن و شهرسازی مکلف به واگذاری زمین به میزان نصاب مالکانه بر اساس احکام قطعی مراجع قضایی به منتقل الیه زمین طبق تبصره ذیل ماده ۷ قانون زمین شهری است.	
اراضی موات	فروش اراضی منابع ملی	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۱۶
	پیام رأی: اراضی منابع ملی که در اجرای ماده ۱۰ قانون اراضی شهری در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار گرفته‌اند، قابل فروش نیستند.	
	مرجع صالح رسیدگی به دعاوی موضوع قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری	رأی وحدت رویه شماره ۲۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۴/۱۱
	پیام رأی: دیوان عدالت اداری از صلاحیت رسیدگی به دعاوی موضوع قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و آیین نامه اجرایی آن برخوردار است.	
	اعتبار آیین نامه اجرایی قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۱۲، ۱۱۰ مورخ ۱۳۷۵/۰۶/۱۰، ۱۰۹ مورخ ۱۳۷۶/۰۸/۱۷، ۹۸ مورخ ۱۳۷۸/۰۵/۰۴ و ۱۲۶ مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۹
پیام آراء: تصرف و لغو مالکیت اشخاص طبق بندهای ۲ و ۳ و ۱۵ آیین نامه اجرایی قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری، با توجه به ابطال آنها به موجب رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری وجاهت قانونی ندارد.		
سایر دعاوی مرتبط با اراضی	پرداخت کمک‌های غیرنقدی به کشاورزان	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۰۳
	پیام رأی: بر اساس دستورالعمل هیأت نظارت در خصوص نحوه پرداخت کمک‌های غیر نقدی به کشاورزان منطقه نوزیان، حقوق بگیران دولت مشمول دریافت خسارت سال‌های قرق نمی‌باشند.	

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
سایر دعاوی مرتبط با اراضی	اراضی واقع در خارج از محدوده شهرها	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۱
	<p>پیام رأی: براساس بند ۹ ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ اراضی واقع در خارج از محدوده شهرها که در مسیر راه‌های اصلی یا فرعی و یا خطوط موصلاتی و برق و مجاری آب و لوله‌های گاز و نفت قرار می‌گیرند با رعایت حریم مورد لزوم که از طرف هیأت وزیران تعیین خواهد شد، از طرف دولت مورد استفاده قرار می‌گیرد و از بابت این حق ارتفاق وجهی پرداخت نخواهد شد شمول این حکم به اراضی واقع در اتوبان تهران کرج و عدم جواز پرداخت وجهی به مالکین اراضی مذکور، موافق قانون است.</p> <p>(به موجب دادنامه شماره ۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۲۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با توجه به نظریه فقهای شورای نگهبان مبنی بر مغایرت بند ۹ ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه با موازین شرع، دادنامه‌های شماره ۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۱۷ و ۱۷۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۱ به تجویز ماده ۵۳ الحاقی به آیین دادرسی دیوان نقض شده‌اند. متن دادنامه شماره ۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۲۳ به شرح زیر می‌باشد:</p> <p>نظر به اینکه به موجب لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷، دولت، وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی اعم از اینکه شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام باشد یا نباشد و شهرداری‌ها مکلف به پرداخت بهای عرصه و اعیان مورد تملک گردیده‌اند و به موجب نظریه شماره ۸۶/۳۰/۲۲۸۱۸ مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ شورای محترم نگهبان، بند ۹ ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ خلاف موازین شرع اعلام شده است، لذا رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره‌های ۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۷ و ۱۷۳ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۱، که بر خلاف شرایط فوق‌الذکر انشاء گردیده‌اند، مغایر موازین شرعی تشخیص و به تجویز ماده ۵۳ الحاقی به آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۴ نقض می‌گردند.)</p>	
صنایع و معادن	آب بهای رودخانه	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲
	<p>پیام رأی: کشاورزان بهره‌مند از آب رودخانه‌هایی که در طول سال به دریا روانه می‌شوند، در صورت مهار آن با ایجاد سد، موظف به پرداخت آب بهاء هستند.</p>	
	تغییر در مواد اساسنامه شرکت تعاونی	رأی وحدت رویه شماره ۷۹ مورخ ۱۳۶۸/۰۹/۰۹
	<p>پیام رأی: تغییر در مواد اساسنامه شرکت تعاونی مرغداری امید زاهدان، بدون تشکیل و رسیدگی و پیشنهاد مجمع عمومی فوق العاده شرکت مذکور، اعتبار و جواز قانونی ندارد.</p>	
صنایع و معادن	تقاضای تلفن	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۹ مورخ ۱۳۷۰/۰۶/۲۱
	<p>پیام رأی: مستنبط از بند ۵ آگهی ثبت نام متقاضیان تلفن شهر درجه، حق دادن دو تقاضا از طرف یک خانواده برای دو محل سلب نشده است.</p>	
	ماهیت شرکت‌های آب و فاضلاب	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۷ مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۲۵

آرای وحدت رویه در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

مشخصات رأی	موضوع	عنوان
پیام رأی: شرکت‌های آب و فاضلاب جز در مواردی که به تصویب هیأت وزیران به صورت دولتی تشکیل و اداره می‌شوند، غیردولتی هستند.		صنایع و معادن
رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۱۴	سلب صلاحیت بهره برداری از معادن	
پیام رأی: تصمیم شورای معادن مبنی بر سلب صلاحیت بهره برداری از معادن به لحاظ بهره برداری غیراصولی و غیرفنی که منجر به تضييع ذخيره معدن شده، قانونی و غیرقابل نقض است.		

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
پروانه ساختمانی و پایان کار	صدور پروانه ساختمانی برای اراضی مزروعی	آرای وحدت رویه به شماره ۱۸۱ مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۱۵ و ۲۹۵-۲۹۴ مورخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۸
	پیام آراء: صدور پروانه ساختمانی برای اراضی مزروعی و باغ‌ها، جز در صورت تغییر کاربری زمین مزروعی و باغ به مسکونی که در صلاحیت شورای عالی شهرسازی و معماری است، امکانپذیر نیست.	
	صدور پروانه ساختمانی و گواهی پایان کار واحدهای کسبی	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۴ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۰۷
	پیام رأی: صدور پروانه ساختمانی و گواهی پایان کار برای واحدهای مسکونی که به منظور تأمین مایحتاج روزانه و همچنین کاهش سنگینی ترافیک شهر مبادرت به ایجاد واحد کسبی در واحد مسکونی نموده‌اند، قانونی است.	
	مرجع صدور پروانه ساختمانی در محدوده خارج از شهر	رأی وحدت رویه شماره ۳۹ مورخ ۱۳۷۳/۰۴/۱۸
	پیام رأی: صدور پروانه و اعمال نظارت‌های لازم در خصوص احداث ساختمان طبق مشخصات و شرایط مندرج در پروانه، در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها، به عهده مرجع تعیین شده توسط استانداری است.	
	لزوم اخذ پروانه	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۵/۱۷، ۴۶۸ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۵
	پیام رأی شماره ۹۳: اقدام به احداث ساختمان در اراضی واقع در شهرها و حریم آن، قبل از تحصیل پروانه از شهرداری و جاهت قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۴۶۸: مالکان اراضی واقع در محدوده شهرها موظف به اخذ پروانه جهت احداث ساختمان و رعایت مراتب مندرج در آن هستند.	
	تأخیر در تهیه و تصویب نقشه تفصیلی	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۰ مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۱۴
	پیام رأی: تأخیر در تهیه و تصویب نقشه تفصیلی نمی‌تواند موجب محرومیت اشخاص در اعمال حقوق مالکانه و رافع مسئولیت شهرداری در صدور پروانه احداث بنا باشد.	
	حق مکتسبه شهروندان نسبت به پروانه‌های صادر شده	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۴ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۷
	پیام رأی: سلب یا تغییر حق مکتسبه شهروندان در خصوص صدور پروانه ساختمانی بدون اجازه قانونگذار فاقد جاهت قانونی است.	
	تخلف از مندرجات پروانه	رأی وحدت رویه شماره ۷۳ و ۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۱۷

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
پروانه ساختمانی و پایان کار	پیام رأی: در صورت تخلف از مندرجات پروانه احداث بنای تجاری از حیث عدم رعایت عرض معبر، اعتراض به رأی کمیسیون ماده صد وارد نیست.	
	شروط توافقی صدور پروانه	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۳۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۴
	پیام رأی: در فرض توافق بین شهرداری و شرکت تعاونی مسکن مبنی بر پرداخت وجوهی به شهرداری، الزام به صدور پروانه بدون پرداخت آن محمل قانونی ندارد.	
	احداث بنای زائد بر تراکم مجاز	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۱۶ و ۹۷ مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۲۵
	پیام رأی شماره ۲۳۶: احداث بنای زائد بر تراکم مجاز به ادعای موافقت شفاهی شهرداری، رافع مسئولیت مالک در زمینه تخلف از مندرجات پروانه صادره نیست.	
	پیام رأی شماره ۹۷: اقدام مالکان به افزایش سطوح تجاری بیش از میزان مذکور در پروانه صادر شده پس از صدور گواهی پایان کار و بدون اخذ جواز مجدد از شهرداری، غیرقانونی است.	
	تکلیف شهرداری به صدور پروانه ساختمانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۱۶، ۳۹۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۰۶ و ۹۴۸ و ۹۴۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۰۵، ۱۲۲۴ الی ۱۲۲۷ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹
	پیام رأی شماره ۶: در صورت تأیید و تنفیذ مالکیت شخص ذینفع به موجب دادنامه‌های قطعی دادگاه‌های دادگستری، شهرداری باید مبادرت به صدور پروانه احداث بنای مجاز نماید.	
	پیام رأی شماره ۳۹۹: اجرای تکلیف شهرداری به صدور پروانه ساختمانی به تجویز شورای اسلامی شهر منوط نشده است.	
	پیام رأی شماره ۹۴۸ و ۹۴۹: شهرداری نمی‌تواند صدور پروانه ساختمانی را به ایفای تعهداتی از سوی متقاضی منوط و مشروط کند.	
	پیام رأی شماره ۱۲۲۴ الی ۱۲۲۷: طبق مصوبه کمیسیون طرح تفصیلی شاهین شهر، شهرداری پس از آماده سازی کامل توسط مالکین مجاز به صدور پروانه ساختمانی است.	
	صدور پایان کار در امور خدماتی	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۱
	پیام رأی: دعوای الزام شهرداری به صدور پایان کار تجاری برای امور از نوع خدماتی، مانند تأسیس و اداره گرمابه عمومی، وارد نیست.	
	صدور پروانه در اراضی موقوفه	رأی وحدت رویه شماره ۴۸۶ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۰
	پیام رأی: اجاره رسمی اراضی موقوفه برای مستأجر، حسب اختیار واگذار شده در قرارداد، با حق ایجاد اعیان همراه است و مشاع بودن عرصه مانع درخواست صدور پروانه در میزان عرصه مذکور نیست.	
صدور پروانه بر مبنای نوع کاربری	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۰۵	
پیام رأی: در صورت احراز کاربری اداری، شهرداری مکلف به صدور پایان کار اداری است.		

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	اعطای تراکم	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۷ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴
	پیام رأی: شهرداری در صدور پروانه ساختمان الزامی قانونی به اعطای پروانه با حداکثر تراکم ندارد.	
	شرایط تغییر کاربری اراضی شهری	رأی وحدت رویه شماره ۷۹ مورخ ۱۳۷۳/۰۷/۱۶
	پیام رأی: تغییر کاربری اراضی شهری به صرف تقاضای اشخاص ذی‌نفع، فارغ از مقررات قانونی و اصول فنی مربوط به تأسیسات عمومی شهری، جواز قانونی ندارد.	
تفکیک و تغییر کاربری اراضی	تفکیک یا افراز اراضی در شهرها	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۲
	پیام رأی: شهرداری رأساً مسئولیتی در رابطه با تفکیک یا افراز اراضی در شهرها ندارد.	
	تغییر کاربری پارکینگ آپارتمان‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۰۶
	پیام رأی: تغییر کاربری پارکینگ آپارتمان‌ها جز در موارد مستثنی شده در مقررات جواز قانونی ندارد.	
	احداث بنای مسکونی در اراضی کشاورزی	رأی وحدت رویه شماره ۴۹ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۰۶
پیام رأی: احداث بنای مسکونی در اراضی کشاورزی قبل از تغییر کاربری آنها توسط مرجع ذیصلاح قانونی، مجوزی ندارد.		
حریم ایمنی برای املاک واقع در شهر	حریم ایمنی سازمان انرژی اتمی	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۵ مورخ ۱۳۷۷/۰۸/۰۲
	پیام رأی: احداث ساختمان در حریم ایمنی طرح فضای سبز سازمان انرژی اتمی با بقاء طرح مربوط مغایر هدف مقنن از وضع قانون حفاظت در برابر اشعه اتمی است.	
	حریم املاک واقع در مسیر خطوط انتقال گاز	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۵ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۸
پیام رأی: برای املاک واقع در شهرها که در مسیر خطوط انتقال گاز هستند، در قوانین و مقررات حریمی پیش‌بینی نشده است.		
سد معبر و اشغال پیاده‌روها	جمع آوری دکه‌ها و کیوسک‌ها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۹ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۷ و ۷۰ مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۲۱
	پیام آراء: به صراحت تبصره یک ذیل بند ۲ ماده ۵۵ قانون شهرداری به منظور جلوگیری از سد معبر عمومی و اشغال پیاده‌روها و سایر اماکن عمومی، شهرداری مکلف به برداشتن دکه‌های	

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
منصوبه قبل از تاریخ تصویب قانون گردیده است.		
سلب عضویت اعضای شوراهای اسلامی	مرجع رسیدگی به شکایات اعضای شوراهای اسلامی در خصوص سلب عضویت آنها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۷۵۹ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۵ و ۸۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۱۶
	<p>پیام آراء: مرجع رسیدگی به شکایات اعضای شوراهای روستا، بخش، شهرک و شهرها در خصوص سلب عضویت آنها در مراجع مزبور، دادگاه ذیصلاح دادگستری است.</p> <p>- (هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۷۹۴ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۹ در خصوص اعمال ماده ۵۳ الحاقی آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۷۵۹ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۵ تأکید نمود: مطابق تبصره ۲ ماده ۸۲ قانون اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران، مصوب ۱۳۸۲ فرد یا عضو شوراهای مذکور در قانون فوق‌الذکر که بر اساس ماده ۸۲ قانون مزبور عضویت آنان در شورای مربوط سلب می‌شود، می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. نظر به اینکه واژه‌های «دادگاه صالح» در لفظ و اصطلاح حقوقی محمول بر دادگاه عمومی ذیصلاح دادگستری است و حکم مقنن در این زمینه نیز ظهور در اطلاق عبارت مذکور به دادگاه عمومی دادگستری دارد، بنابراین رأی بر رد تقاضای مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۷ مبنی بر نقض دادنامه شماره ۷۵۹ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۵ هیأت عمومی دیوان و ابقاء مفاد دادنامه فوق‌الذکر صادر می‌شود.)</p> <p>- (به موجب تبصره ۳ الحاقی به ماده ۸۲ مصوب ۱۳۸۶/۰۸/۲۷ برخلاف حکم قبلی قانونگذار مقرر شده است: فرد یا افرادی که سلب عضویت می‌گردند، می‌توانند به دیوان عدالت اداری شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی می‌کند و رأی آن قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.)</p>	
شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان	رسیدگی به آراء شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۲
	<p>پیام رأی: شعب دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی به آراء شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان را ندارند.</p>	
عوارض شهرداری	عوارض پذیره و حق پارکینگ	رأی وحدت رویه شماره ۷۸ مورخ ۱۳۷۴/۰۵/۱۴
	<p>پیام رأی: اخذ عوارض پذیره و حق پارکینگ بر مبنای قانون تعیین تکلیف عوارض تصویبی شهرداری‌ها موافق اصول و مقررات قانونی است.</p>	
	عوارض تولیدات کارخانه‌های گچ	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۲۷
	<p>پیام رأی: تسری اخذ عوارض از تولیدات کارخانه‌های گچ به وسایل غیر ضروری بسته‌بندی از جمله پاکت که از مقوله تولیدات خاص کارخانه نیست، جواز قانونی ندارد.</p>	
دریافت عوارض به موجب مصوبه استانداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۱۴	

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
عوارض شهرداری	پیام رأی: نظر به رأی شماره ۲۵ مورخ ۷۵/۲/۲۲ (ابطالی) هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، دریافت عوارض به موجب مصوبه استانداری، خلاف قانون است.	
	رسیدگی به اختلافات مربوط به عوارض	رأی وحدت رویه شماره ۲۶۶ مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۱۵
	پیام رأی: رسیدگی به هر گونه اختلاف موضوع ماده ۷۷ قانون شهرداری اعم از تعلق و یا عدم تعلق عوارض و میزان و مبلغ آن در صلاحیت کمیسیون مذکور در این ماده است.	
	اخذ عوارض از دفاتر اسناد رسمی	رأی وحدت رویه شماره ۲۸۴ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۰۴
	پیام رأی: اخذ عوارض از دفاتر اسناد رسمی مستند به ماده ۳۵ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشور، قانونی بوده است.	
	تنفیذ عوارض شهرداریها	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۷ مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۲۴
	پیام رأی: طبق ماده واحده قانون تعیین تکلیف عوارض تصویبی شهرداریها مصوب ۱۳۷۱ مجمع تشخیص مصلحت نظام، کلیه عوارض تصویبی شهرداریها که از تاریخ ۱۳۶۱/۹/۱ تا زمان تنفیذ نماینده ولی امر (۱۳۶۶/۱۰/۱۲) برقرار گردیده و به علت نبودن تنفیذ و یا عدم وجود قائم مقامی شورای اسلامی شهر در خلأ قانونی بوده، تنفیذ شده تلقی گردیده است.	
	عوارض کارگاههای تولیدی تیرچه بلوک سیمانی	آرای وحدت رویه به شمارههای ۳۶۶ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۵ و ۳۶۹ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۵
	پیام آراء: اخذ عوارض کارگاههای تولیدی تیرچه بلوک سیمانی بر اساس قانون شوراهای اسلامی کشوری، معتبر و قانونی بوده است.	
	عوارض پیمانکاری واحدهای آموزشی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۰ مورخ ۱۳۸۲/۰۳/۲۵
	پیام رأی: معافیت واحدهای آموزشی از پرداخت عوارض پیمانکاری به پیمانکاران طرف قرارداد با آموزش و پرورش، تسری نمی یابد.	
	عوارض فروش کالاهای تولیدی	رأی وحدت رویه شماره ۶۹ مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۰۳
پیام رأی: به موجب قانون، شرکت چینی سان موظف به وصول عوارض فروش کالاهای تولیدی از خریداران بوده است.		

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
عوارض شهرداری	مبنای قانونی اخذ عوارض توسط شهرداری‌ها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۳۵ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱ و ۵۴۴ و ۵۴۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۰۷
	پیام آراء: مبنای قانونی اخذ عوارض توسط شهرداری‌ها، ارائه خدمات شهری در محدوده شهرها و حریم قانونی آنها است.	
	عوارض بهای تولیدات فخاری	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۱ مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۲۲
	پیام رأی: عوارض بهای تولیدات فخاری در اجرای قانون شوراهای اسلامی کشوری قانونی است.	
	دریافت عوارض از واحدهای صنعتی و تولیدی مستقر در شهرک صنعتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۷۵۷ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۵ و ۱۴۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۷
	پیام آراء: دریافت عوارض از واحدهای صنعتی و تولیدی مستقر در شهرک صنعتی واقع در حوزه استحفاظی شهر قانونی است.	
	نحوه توزیع عوارض وصولی از تولیدات کارخانجات شهرک‌های صنعتی مستقر در محدوده قانونی شهرها	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۱
	پیام رأی: یک درصد عوارض وصولی از تولیدات کارخانجات شهرک‌های صنعتی مستقر در محدوده قانونی شهرها به طور مساوی بامنافه به شهرداری محل و مقامات ذیصلاح شهرک‌های صنعتی به منظور تمشیت امور شهرک‌ها تعلق می‌گیرد.	
	عوارض فروش آهن‌آلات قراضه	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۸
	پیام رأی: وصول عوارض از محل فروش آهن‌آلات قراضه که کالای تولیدی محسوب نمی‌شود، مجوز قانونی نداشته است.	
	عوارض واحدهای سنگبری	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۵۳ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۶
	پیام رأی: واحدهای سنگبری به عنوان کارگاه غیرمشمول قانون نظام صنفی، مشمول پرداخت یک درصد عوارض از قیمت نهایی فروش محصولات و تولیدات بوده‌اند.	
عوارض فروش خودرو	رأی وحدت رویه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۱۵	
پیام رأی: معافیت تولیدکنندگان و واردکنندگان انواع خودرو از پرداخت عوارض به عوارض فروش خودرو، تعمیم نمی‌یابد.		

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	قوانین منسوخه عوارض	رأی وحدت رویه شماره ۸۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۷
	پیام رأی: الزام اشخاص به پرداخت عوارض مبتنی بر مقررات منسوخ، فاقد جاهت قانونی است.	
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (آیین رسیدگی)	خواهان در اعتراض به رأی کمیسیون ماده ۱۰۰	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۱۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰، ۲۳۵ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۱۶، ۵ مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۰۳، ۴۱۸ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۷ و ۱۱۵ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲۳
	پیام آرای شماره ۲۱۵، ۲۳۵، ۵: مستاجر مصداق بارز قائم مقام مالک و مالک منافع و ذی نفع محسوب می‌شود و از حق اعتراض نسبت به آراء صادره از کمیسیون‌های ماده صد در دیوان عدالت اداری برخوردار است.	
	پیام رأی شماره ۴۱۸: اشخاصی که به موجب رأی قطعی کمیسیون ماده صد، متخلف شناخته شده‌اند، از سِمَت قانونی جهت اعتراض به رأی مذکور در دیوان عدالت اداری برخوردارند.	
	پیام رأی شماره ۱۱۵: همسایه مجاور ملک موضوع رأی کمیسیون بازنگری ماده ۱۰۰ قانون شهرداری به عنوان ذی نفع از حق اعتراض به آراء کمیسیون مزبور برخوردار است.	
	لزوم تحقیق و رسیدگی	رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۲۵
	پیام رأی: رسیدگی در کمیسیون ماده صد مستلزم رسیدگی و تحقیق پیرامون محل و موقعیت ملک و تشخیص قدمت ساختمان و تعیین جریمه بر مبنای ارزش معاملاتی زمان وقوع تخلف است.	
	اعتبار امر مختومه	رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۱۶
	پیام رأی: رسیدگی مجدد به پرونده مختومه مربوط به اعتراض نسبت به رأی صادره از کمیسیون ماده ۱۰۰ در شعبه دیوان عدالت اداری و جاهت قانونی ندارد.	
	لزوم ابلاغ آراء	رأی وحدت رویه شماره ۸۳۲ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱
	پیام رأی: موارد تخلف ساختمانی مورد ادعای شهرداری و جریان رسیدگی نسبت به آنها در کمیسیون ذیصلاح، باید به کلیه اشخاص ذینفع ابلاغ شود.	
شرط طرح شکایت نسبت به آرای کمیسیون ماده ۱۰۰	رأی وحدت رویه شماره ۶۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۸	
پیام رأی: اشخاص در صورت عدم ارائه اسناد مالکیت رسمی معتبر، فاقد سمت لازم برای طرح شکایت نسبت به آراء قطعی کمیسیون ماده صد هستند.		
تشدید مجازات	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵	

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (آیین رسیدگی)	پیام رأی: تشدید مجازات تخلف ارتكابی توسط کمیسیون تجدیدنظر ماده صد، در فرضی که اعتراض شهرداری را موجه تلقی کند، منعی ندارد.	
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (رسیدگی به تخلفات ساختمانی)	احداث بنای خارج از پروانه صادر شده	رأی وحدت رویه شماره ۷۱ مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۲۱
	پیام رأی: احداث مستحدثاتی غیر از آنچه که در پروانه اجازه داده شده، تخلف ساختمانی بوده و در محدوده یک شهر، قابل رسیدگی در کمیسیون ماده صد است.	
	عدم رعایت عرض معبر	رأی وحدت رویه شماره ۷۳ و ۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۱۷
	پیام رأی: در صورت تخلف از مندرجات پروانه احداث بنای تجاری از حیث عدم رعایت عرض معبر، اعتراض به رأی کمیسیون ماده صد وارد نیست.	
	حیطه صلاحیت کمیسیون ماده ۱۰۰	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۶۶ مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۸ و ۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۱۹
	پیام رأی شماره ۲۶۶: گسترش قلمرو جغرافیائی شهر، موجد صلاحیت کمیسیون‌های بدوی و تجدیدنظر ماده صد در رسیدگی به تخلفات ساختمانی در اراضی و املاک مزبور قبل از ادغام آنها نیست.	
	پیام رأی شماره ۱: کمیسیون ماده صد شهرداری، از صلاحیت رسیدگی به تخلفات ساختمانی روستاهای واقع در حریم شهر برخوردار نیست.	
	مأخذ تعیین جریمه تخلفات ساختمانی	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۲
	پیام رأی: جریمه تخلفات ساختمانی باید به مأخذ ارزش معاملاتی ساختمان در تاریخ وقوع تخلف تعیین شود.	
	ساخت بنای غیرمجاز	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۲۰
پیام رأی: رأی کمیسیون ماده صد مبنی بر قلع بنای غیرمجاز در باغات واقع در منطقه قصرالدشت، موافق قانون بوده است.		
تبدیل پارکینگ به واحد مسکونی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۸ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵	
پیام رأی: تبدیل پارکینگ به واحد مسکونی بعد از احداث ساختمان خلاف اصول شهرسازی موضوع تبصره یک ماده صد قانون شهرداری است.		
لزوم ذکر عدم رعایت اصول سه‌گانه	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۷ مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۲۳	
پیام رأی: رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مبنی بر قلع تأسیسات احداثی باید متضمن اعلام عدم رعایت اصول سه‌گانه مذکور در تبصره ۱ ماده صد در ساختمان احداثی باشد.		
تبدیل واحد دوبلکس به دو واحد جداگانه	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۸ مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۲۶	

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری (کاربری غیرمجاز از محل مسکونی)	پیام رأی: تبدیل واحد دوبلکس به دو واحد جداگانه به لحاظ عدم رعایت مفاد پروانه ساختمانی و اصول شهرسازی، مشمول حکم تبصره یک ماده صد قانون شهرداری است.	رای وحدت رویه شماره ۱۷۱ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۰۴
	دایر کردن محل کسب و پیشه در محل غیر تجاری	
	پیام رأی: عدم جواز تخطی از مندرجات پروانه ساختمانی و دایر کردن محل کسب و پیشه در محل غیر تجاری توسط مالک یا مستأجر، مفید اختصاص این حکم به مالک و مباشرت مستقیم	
	تعیین تکلیف نوع استفاده از ساختمان به موجب اسناد رسمی	رای وحدت رویه شماره ۲۱۶ مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۱۰
	پیام رأی: حکم قطعی مراجع قضایی در تعیین تکلیف اختلاف طرفین در نوع استفاده از ساختمان و ضرورت تعیین محدوده تجاری آن در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری، نافذ و معتبر است.	
کمیسیون موضوع بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری	مرجع صالح رسیدگی به تخلف استفاده تجاری از ملک مسکونی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۱۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۲ و ۱۰۷ مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۱
	پیام رأی: رسیدگی به تخلف استفاده تجاری از ملک با کاربری مسکونی و غیرتجاری در صلاحیت کمیسیون ماده صد شهرداری قرار دارد.	
	حدود اختیار کمیسیون بند ۲۰ ماده ۵۵	رای وحدت رویه شماره ۳۷۱ مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۱۷
	پیام رأی: تصمیم کمیسیون موضوع بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری مبنی بر ایجاد صنف و انجام فعالیت جدید کسبی با هماهنگی با شهرداری، خارج از حدود اختیار کمیسیون مذکور است.	
	تعطیلی و انتقال واحدهای صنفی مزاحم	رای وحدت رویه شماره ۵۰۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۰۶
کمیسیون موضوع بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری	پیام رأی: شهرداری‌ها مکلف به تعطیلی و انتقال واحدهای صنفی مزاحم ساکنان یا مخالف اصول بهداشتی به خارج از شهر هستند.	
	فعالیت مدارس غیرانتفاعی	رای وحدت رویه شماره ۹۶۲ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۷
	پیام رأی: فعالیت مدارس غیرانتفاعی به عنوان مصداق اماکن و مشاغل مذکور در بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری تلقی نمی‌شود.	

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
کمیسیون موضوع بند ۳ ماده ۹۹ قانون شهرداری	اعلام تخلفات ساختمانی در محدوده جغرافیائی بخش‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۲۸
	پیام رأی: اعلام تخلفات ساختمانی به کمیسیون موضوع تبصره ۲ بند ۳ ماده ۹۹ قانون شهرداری در صلاحیت بخشداری مربوط قرار دارد.	
کمیسیون موضوع ماده پنج قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	اجرای مصوبات کمیسیون	رأی وحدت رویه شماره ۸۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۵/۲۱
	پیام رأی: شهرداری مکلف به اجرای مصوبات کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران است.	
	خواننده در دعاوی علیه مصوبات کمیسیون	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۸ و ۱۵۹ مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۱۳
	پیام رأی: دعاوی علیه مصوبات کمیسیون موضوع ماده پنج قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، باید به طرفیت این کمیسیون باشد.	
دعای مربوط به اسناد	سلب صلاحیت از سردفتران	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۴ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۶
	پیام رأی: اعمال اختیار مقرر در ماده ۴۲ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران در خصوص سلب صلاحیت از سردفتران، مختص ریاست قوه قضائیه است.	
	پذیرش اسناد عادی نقل و انتقال اراضی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۶۶ مورخ ۱۳۷۵/۰۷/۲۸ و ۴۷۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۷
	پیام رأی: مستند به ماده ۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک، پذیرش اسناد عادی مبنی بر نقل و انتقال اراضی و املاک ثبت شده بدون تنفیذ و تأیید مراجع قانونی صلاحیت‌دار جواز قانونی ندارد.	
	مرجع صالح رسیدگی به دعاوی ابطال سند انتقال مالکیت به طرفیت واحد دولتی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۸ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۱۲
پیام رأی: دعاوی ابطال سند انتقال و مالکیت به طرفیت واحد دولتی ذی‌نفع مستند به رأی وحدت رویه شماره ۵۴۴ هیأت عمومی دیوان عالی کشور از نوع دعاوی مدنی و در صلاحیت دادگاه عمومی دادگستری است.		
تأثیر تغییر تاریخ تولد بر سایر اسناد	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۲ مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۲۰	
پیام رأی: نظر به این که حکم مقرر در ماده ۳ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹ مصرح در عدم تأثیر تغییر تاریخ تولد مشمولین خدمت وظیفه عمومی است و تعمیم آن به اصلاحات و تغییرات سایر مندرجات شناسنامه براساس احکام قطعی و لازم‌الاجراء مراجع قضایی جواز قانونی ندارد.		

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
دعاوی مربوط به اسناد	مبنای اعتبار وکالتنامه وکیل شرکت	رأی وحدت رویه شماره ۲۵۰ مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۰۶
	پیام رأی: در صورت تفویض اختیار انتخاب وکیل شرکت به مدیر عامل، عدم امضای یکی از اعضای هیأت مدیره در تنظیم قرارداد وکالت نافی سمت و اختیار مدیرعامل شرکت در انتخاب وکیل دادگستری به منظور اقامه دعوی در مراجع قضایی نمی‌باشد.	
	لزوم رعایت آثار مترتب بر معاملات معتبر و اسناد رسمی مربوط به آنها	رأی وحدت رویه شماره ۳۰۷ مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۲۰
	پیام رأی: معاملات راجع به اموال غیرمنقول که براساس مادتين ۴۷ و ۴۸ قانون ثبت اسناد و املاک کشور در دفاتر اسناد رسمی به ثبت رسیده و صحت آنها مورد تأیید مراجع صلاحیت‌دار قرار گرفته باشد دارای اعتبار قانونی می‌باشند.	
	اشخاص ممنوع الخروج	رأی وحدت رویه شماره ۳۶۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳
	پیام رأی: ممنوعیت خروج از کشور موضوع ماده ۱۷ قانون گذرنامه منصرف از اشخاصی است که به واسطه انجام وظایف و مأموریت‌های محوله از طرف سازمان‌های دولتی متبوع باید ناگزیر از کشور خارج شوند.	
	احراز تابعیت به موجب حکم مراجع قضایی	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۵ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸
	پیام رأی: با احراز هویت و تابعیت اشخاص در مراجع قضایی صلاحیت‌دار طرح موضوع از جهات مذکور در شورای تأمین موقعیت قانونی ندارد و سوابق سوء یا امنیتی اشخاص نیز نافی اعتبار و ضرورت اجرای احکام قطعی مراجع قضایی مبنی بر احراز تابعیت نیست.	
	مبنای قانونی دریافت حق الثبت در مورد ثبت اسناد رسمی مربوط به قراردادهای اعطای	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳
	پیام رأی: دریافت حق الثبت به مأخذ ۵ در هزار در مورد ثبت اسناد رسمی مربوط به قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی در خصوص مؤسسات آموزشی غیر انتفاعی متکی و مستند به حکم قانونگذار به شرح مقرر در تبصره یک بند (الف) ماده یک قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳ است و قهراً از تاریخ اجرای قانون مزبور معتبر و لازم‌الاجراء است.	
خواننده در درخواست ابطال صورت‌مجلس تفکیکی املاک	رأی وحدت رویه شماره ۴۱۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵	

آرای وحدت رویه در زمینه عمران، شهرسازی و اسناد (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	پیام رأی: درخواست ابطال صورت مجلس تفکیکی املاک بدون طرف دعوا قرار دادن سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موجه نیست.	
دعاوی مربوط به دفاتر اسناد رسمی	آثار انفصال موقت سردفتر	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۲ مورخ ۱۳۷۷/۰۸/۲۳
	پیام رأی: انفصال موقت سردفتر مقتضی زوال سمت و نافی حقوق قانونی او نسبت به دفتر اسناد رسمی مورد تصدی وی نیست.	
	لزوم شرکت در آزمون سردفتری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۶۲ مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۲۸ و ۵۴۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۱
	پیام رأی شماره ۱۶۲: عبارت (حق تقدم) مذکور در قسمت ذیل تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران، دلالتی بر معافیت این قبیل متقاضیان از آزمون مربوطه ندارد.	
	تعليق سردفتر توسط رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک	رأی وحدت رویه شماره ۲۶۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۸
	پیام رأی: تصمیم رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر تعليق سردفتر اسناد رسمی تا زمان صدور حکم قطعی از سوی مراجع قضایی قانونی است.	
	حصر معرفی شخص واجد شرایط در وضعیت بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۱۶
	پیام رأی: حکم مقرر در ماده ۶۹ قانون دفاتر اسناد رسمی مبنی بر معرفی شخص واجد شرایطی برای تصدی دفترخانه به جای سردفتر بازنشسته به موارد از کارافتادگی سردفتران تسری نمی‌یابد.	

بخش دوم:

پیام آرای ابطالی هیات عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اقتصادی، مالی، اراضی و صنایع

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

آرای ابطالی در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری (۱۳۹۷- ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اجرای احکام دیوان	دادنامه شماره ۱۸۹ - مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۰۲	بخشنامه شماره ۵۸۳۳/۲ مورخ ۷۱/۶/۴ ستاد مرکزی هیأت‌های واگذاری زمین
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های ستاد مرکزی هیأت‌های واگذاری زمین که افاده تکلیف به اجرای احکام دیوان عدالت اداری ننموده و مرجع تشخیص قطعیت آراء صادره از دیوان را ستاد مرکزی هیأت‌ها دانسته، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۰۷ - مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۰۸	دستورالعمل شماره ۲۲۹۳۴ / ۶۴۵ - ۱۳۷۴/۹/۲۲ سازمان ملی زمین و مسکن
	پیام دادنامه: موکول نمودن اجرای آراء قطعی دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضایی در باب لزوم اعاده مالکیت اشخاص به پرداخت ۲۰٪ قیمت منطقه‌ای روز ملک، غیرقانونی است.	
	دادنامه شماره ۲۲۴، ۲۲۵ و ۲۲۶ - مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۱۵	بخشنامه شماره ۱/۳۴/۲۶۶۸۷ مورخ ۸۲/۹/۲۴ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر تعیین تاریخ اجرای دادنامه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از تاریخ صدور بخشنامه مذکور، خارج از حدود اختیارات سازمان مذکور و خلاف قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه امور بانکی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
چک و سفته	دادنامه شماره ۷۲ - مورخ ۱۳۸۰/۰۳/۰۶	بخشنامه شماره ۹۰۱ مورخ ۱۳۷۹/۲/۱۹ اداره نظارت بر امور بانک‌های تجاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: بخشنامه بانک مرکزی مبنی بر الزام بانک محال علیه به صدور گواهی عدم پرداخت مجدد و زوال آثار کیفری اولین گواهی عدم پرداخت، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۵ - مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۳۱	بند ۳ دویست و نوزدهمین جلسه کمیسیون فنی و روش‌های بانک‌ها مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۸
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون فنی و روش‌های بانک‌ها در خصوص دریافت وجه یا کارمزد در ازاء رفع سوء اثر از چک‌های برگشتی توسط بانک مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۶۲ - مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۶	بخشنامه شماره ۴۷۰۴ مورخ ۷۹/۸/۳۰ اداره نظارت بر امور بانک‌های تجاری
	پیام دادنامه: بخشنامه بانک مرکزی مشعر بر لزوم خودداری بانک محال علیه از پرداخت وجه چک به دارنده آن در صورت تقاضای صادر کننده چک، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۴۵ - مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۵	بخشنامه شماره ۶۳۴۱۰ مورخ ۱۳۷۶/۷/۲۹ اداره تشکیلات و روش‌های بانک تجارت
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر محرومیت شرکت و اعضاء آن از افتتاح حساب و دریافت تأییدیه صدور یا تمدید کارت بازرگانی در صورت وجود سابقه صدور چک بلا محل برای یک عضو، خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۸۴ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰	بخشنامه شماره ۵۲۶ مورخ ۱۳۷۶/۲/۵ بانک کشاورزی
	پیام دادنامه: عنوان بخشنامه بانک کشاورزی مشعر بر استفاده مجدد از سفته، با توجه به آثار مترتب بر اوراق بانکی از جمله سفته درباره اشخاص، اشتباه و قابل ابطال است.	
دادنامه شماره ۵۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۰۷	مواد ۲۹، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۴ دستورالعمل حساب جاری شورای پول و اعتبار به شماره ۹۱/۵۹۹۱۲-۱۳۹۱/۳/۶	
دادنامه شماره ۳۵۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	نامه شماره ۱۳۹۵/۴/۹-۹۵/۱۰۹۹۲۶ مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری	

آرای ابطالی در زمینه امور بانکی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
چک و سفته	پیام دادنامه ۵۵ و ۳۵۳: بانک‌ها مکلفند کلیه حساب‌های جاری اشخاصی را که بیش از یک بار چک بلامحل صادر کرده و تعقیب آنها به صدور کیفرخواست منتهی شده باشد را بسته و تا سه سال به نام آنها حساب جاری دیگری باز نکنند.	بند ۵ بخشنامه شماره ۹۱/۵۹۹۱۲-۱۳۹۱/۳/۸ بانک مرکزی
	دادنامه شماره ۱۳۸ الی ۱۴۰- مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	
	پیام دادنامه: تعیین مدت هفت سال برای رفع سوء اثر از چک برگشتی با ماده ۲۱ قانون اصلاح قانون چک مغایرت دارد.	
مطالبات معوقه بانکی	دادنامه شماره ۱۱۸۳ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۹	بند ۲ بخشنامه شماره ۳۳۵ مورخ ۱۳۸۱/۹/۱۹ و بخشنامه ۹۴۷ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۴ اداره کل بانک کشاورزی
	پیام دادنامه: بند ۲ بخشنامه بانک کشاورزی موضوع دستورالعمل تمدید مجدد مطالبات و تجمیع شده سال‌های ۱۳۷۸، ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۵۵۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۸	بخشنامه شماره ۱/۱۱۴-۱۳۸۶/۲/۲۴ اداره حقوقی بانک رفاه کارگران
	پیام دادنامه: بخشنامه اداره حقوقی بانک رفاه مبنی بر تعلق حق الوکاله به طور مطلق در هر مورد که پرونده‌های مطالبات معوق به اداره حقوقی ارجاع و به طرح دعوا یا صدور اجرائیه منتهی شود، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۱۱ الی ۲۱۳- مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷	بند ۳ مصوبه شماره ۲۶۲۷۴۹ت/۴۴۱۶۵ک-۱۳۸۸/۱۲/۲۷ وزیران عضو کارگروه حمایت از تولید
	پیام دادنامه: تملک مال مرهونه توسط بانک و تحویل وجوه مازاد بر طلب مرتهن که از فروش مال حاصل می‌شود به هیأت حمایت صنعتی، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۷۵۷ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	بند (۵) مصوبات ۱۳۹۱/۱/۱۶ و ۱۳۹۱/۲/۱۰ و ۱۳۹۱/۳/۸ کارگروه اقتصادی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان گلستان و بند ۸ مصوبه جلسه ۱۳۹۱/۳/۲۴ شورای برنامه‌ریزی استان گلستان	
پیام دادنامه: مصوبه کارگروه اقتصادی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان گلستان مبنی بر الزام بانک‌های استان به تمدید معوقات وام‌های بهره‌برداران مزارع پرورش ماهی در تالاب آلاکل، خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۱۲۸۵ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۰۴	ماده ۱۴ آیین‌نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول موسسات اعتباری (ریالی و ارزی)	
پیام دادنامه: ماده ۱۴ آیین‌نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول موسسات اعتباری (ریالی و ارزی)، ناظر بر چگونگی اخذ تضمین و بازپرداخت تسهیلات اعطایی		

آرای ابطالی در زمینه امور بانکی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		به مشتری خارج از حدود اختیارات هیأت وزیران است.
	دادنامه شماره ۹۲ - مورخ ۱۳۷/۰۷/۳۰	بخش نامه عدم استرداد نیم در هزار هزینه کارشناسی دستورالعمل دریافت هزینه کارشناسی از متقاضیان و نحوه مصرف آن مصوب ۶۲/۱۲/۲۳ مجمع عمومی بانکها.
	پیام دادنامه: بند ۳ دستورالعمل مجمع عمومی بانکها مبنی بر غیر قابل برگشت بودن هزینه نیم در هزار کارشناسی دریافتی از متقاضیان وام، خارج از حدود اختیارات این مجمع است.	
	دادنامه شماره ۲۸ الی ۳۱ - مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۰۲	بخشنامه شماره الف. ۲۴۶ مورخ ۱۳۷۹/۱/۲۸ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بخشنامه شماره ۴۴۳ مورخ ۱۳۷۹/۴/۱۴ بانک تجارت
	پیام دادنامه: با عنایت به اعتبار شرایط قراردادهای خصوصی، بخشنامه های بانک مرکزی و تجارت مبنی بر افزایش نرخ سود تسهیلات اعطایی مسکن به اعضای هیات علمی دانشگاه ها و قضات دادگستری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۷۲ - مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰	بخشنامه شماره ۲/۸۶/۱۱۲۷ مورخ ۱۳۸۶/۷/۲۹ اداره تشکیلات و روش-های بانک سپه
وام و تسهیلات بانکی	پیام دادنامه: عطف بمانسبق نمودن شرط اعطای وام تسهیلات خرید خودرو به اشخاصی که قبل از تاریخ مقرر مبادرت به افتتاح حساب نموده و مشمول دریافت تسهیلات مقرر با شرایط و امتیازات زمان افتتاح حساب بوده اند، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۱۵ - مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۰	بخشنامه شماره ۲/۵۵۵۱ مورخ ۱۳۸۷/۱/۱۹ بانک ملت
	پیام دادنامه: اطلاعیه بانک ملت مبنی بر افزایش مدت سپرده گذاری و کاهش میزان تسهیلات بانکی خرید کالای مصرفی با دوام ساخت داخل و خودروی سواری، مغایر اصل عطف بمانسبق نشدن قوانین است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۸ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۷	ابطال قید کلمه « بازرگانی» از بند الف ماده (۱) مقرر تغییر شرایط دستورالعمل اجرایی بند ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ اداره کل سازمان و روش های بانک ملی ایران
	پیام دادنامه: دستورالعمل بانک ملی ایران متضمن توسعه حکم مقنن در بند ۱۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ به فعالیت در امور بازرگانی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳	مصوبه ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیأت وزیران که طی بخشنامه شماره ۱۳۹۵/۲/۲۲-۵۲۶۸۷/۲۰۶۰۰ دبیر هیأت دولت ابلاغ شده است.
	پیام دادنامه: موکول نمودن موافقت با امهال بازپرداخت تسهیلات کشاورزان خسارت دیده ناشی از حوادث غیرمترقبه، به نداشتن بار مالی برای دولت، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه امور بانکی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
وام و تسهیلات بانکی	دادنامه شماره ۱۱۷۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	بند ۳ دستورالعمل اجرایی ماده ۲ آئین نامه اجرایی تبصره ۳۵ الحاقی بودجه سال ۱۳۹۵
		پیام دادنامه: محدود کردن بخشودگی سود تسهیلات بانکی به یک فقره تسهیلات، با مفاد تبصره ۳۵ قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور مغایرت دارد.
سایر موارد	دادنامه شماره ۶۷- مورخ ۱۳۶۷/۰۸/۰۲	بخشنامه شماره ۴۹۱۹۴ مورخ ۵۹/۱۲/۲ نخست وزیری
		پیام دادنامه: الزام بازنشستگان و وظیفه بگیران و مستمری بگیران به مراجعه به بانک مربوط و امتناع از تسجیل حواله های بعدی بدون حکم دادستانی به عذر عدم مراجعه ظرف مهلت شش ماهه، خارج از اختیارات است.
	دادنامه شماره ۶۰ - مورخ ۱۳۷۰/۰۵/۱۵	تعرفه های غیرمجاز بانکها در مورد کارمزد ضمانت نامه و الزام بانک مرکزی به اتخاذ رویه واحد طبق قانون عملیات بانکی بدون ربا
		پیام دادنامه: افزایش تعرفه های صدور ضمانت نامه های بانکها از ۲٪ مبلغ در سال به ۳٪ قبل از مهر ماه ۶۹ و سرایت میزان ۳٪ کارمزد به تاریخ بعد از مهر ماه ۶۹، خلاف قانون است.
	دادنامه شماره ۸۷ الی ۹۸ - مورخ ۱۳۷۵/۰۵/۲۷	تبصره ۱ بند ۱- ب و بند ۱-د بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۴-۷۴/۲/۳۰ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ۲- ابطال مصوبه شماره ۶۱۲۱۲/ت ۱۱۵۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه بانک مرکزی متضمن عطف بماسبق کردن مقررات دولتی و همچنین، تعیین جرم و مجازات و ایجاد مسئولیت و ضمان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۵۶ و ۳۵۷ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۰۸	مصوبه نهصد و چهل و هشتمین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۳۷۹/۹/۲۰
		پیام دادنامه: مصوبه شورای پول و اعتبار تحت عنوان ضوابط تاسیس بانک غیردولتی، خارج از حدود اختیارات آن شورا در وضع مقررات دولتی است.
	دادنامه شماره ۲۰۶ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۲۵	صورتجلسه مورخ ۸۰/۶/۳۱ مجمع عمومی فوق العاده بانک رفاه کارگران
		پیام دادنامه: صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده بانک رفاه کارگران که متضمن تغییر ماهیت حقوقی بانک مزبور از دولتی به غیردولتی بوده، مغایر قانون اساسی و خلاف قانون و خارج از

آرای ابطالی در زمینه امور بانکی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد	حدود اختیارات مجمع مذکور است.	
	دادنامه شماره ۷۲۹ الی ۷۳۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۲۳	بندهای الف و ب بخشنامه شماره ۹۲/۱۶۲۴۶-۱۳۹۲/۱/۲۶، بند یک و ردیف ۱-۱ بخشنامه شماره ۹۲/۱۲۹۰۷۵-۱۳۹۲/۵/۱ و مواد ۱ و ۲ و بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۵-۶۰/۱۶-۱۳۹۲/۹/۱۶ و بند ب شماره ۶۰/۱۰۰۶-۱۳۹۲/۴/۹ بانک مرکزی ناظر بر پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مرجع و مبادله‌ای توسط واردکنندگان کالا از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه‌های بانک مرکزی، ناظر بر پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز مرجع و مبادله‌ای توسط واردکنندگان کالا، مغایر موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۲۱۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۱۶	بخشنامه شماره ۹۳/۲۹۷۴۲۵-۹۳/۱۱/۷ بانک مرکزی
	پیام دادنامه: حکم مقرر در قانون تهیه مسکن برای افراد کم درآمد مبنی بر اختصاص نیم درصد از درآمد مشمول مالیات بانک‌های کشور به کمک به مسکن محرومین، شامل بانک‌ها اعم از دولتی و غیردولتی می‌شود.	
	دادنامه شماره ۱۴۰۲ - مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	ماده ۶ و ۹ آیین نامه معاملات بانک کارگشایی مصوب سال ۱۳۵۰
پیام دادنامه: ماده ۶ آیین نامه معاملات بانک کارگشایی که قیمت گذاری بر اموال منقولی که برای گروه مورد قبول بانک کارگشایی می باشد را به طور مطلق به ارزیاب بانک واگذار کرده و همچنین ماده ۹ آیین نامه مذکور که در صورت تلف اشیاء مرهونه بانک را در حد قیمت تعیین شده توسط ارزیاب مسئول دانسته است خلاف قانون است.		

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
احداث و اداره واحدهای صنفی	دادنامه شماره ۱۸۹ و ۱۹۱ - مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۲۹	۵ فقره آیین نامه اجرایی قانون نظام صنفی و بالاخص آیین نامه ضوابط صدور پروانه کسب مصوبه ۶۶/۷/۵ هیأت عالی نظارت
	پیام دادنامه: مقید کردن اقدام صاحبان پروانه کسب در خصوص معرفی مباشر واجد شرایط جهت اداره واحد صنفی شان، مغایر اطلاق ماده ۲ قانون نظام صنفی است.	
	دادنامه شماره ۶۱۹ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۳	موادی از آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی موضوع مصوبه شماره ۳۹۷۲۵/۱۲۰۳۰۸ ک مورخ ۸۷/۷/۱۷ هیات وزیران
انتخابات، تشکیلات، صلاحیت ها و منابع مالی اتحادیه ها و مجامع امور صنفی	دادنامه شماره ۷۰ و ۷۱ - مورخ ۱۳۶۷/۰۹/۰۷	موادی از آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون [نظام صنفی] ، به لحاظ مخالفت مدلول آنها با قانون
	پیام دادنامه: موادی از آیین نامه انتخابات اتحادیه های صنفی به دلیل مغایرت با قانون و خروج از حدود اختیارات ابطال می گردد.	
	دادنامه شماره ۸۱۵ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۰	بند ۶ ماده ۴ آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی
انتخابات، تشکیلات، صلاحیت ها و منابع مالی اتحادیه ها و مجامع امور صنفی	دادنامه شماره ۵۵۷ و ۵۵۸ - مورخ ۱۳۸۸/۰۷/۲۰	بند ۷ ماده ۴ آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۲۲ قانون نظام صنفی
	پیام دادنامه: تعیین شرط تحصیلی برای داوطلبان عضویت در هیأت مدیره اتحادیه های صنفی، خارج از حدود اختیارات قانونی مرجع وضع آن است.	
	دادنامه شماره ۶۱۲ - مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	بخشنامه شماره ۱۳۱/۹/۷۹۴ مورخ ۸۶/۲/۲۴ سازمان بازرگانی استان گیلان
انتخابات، تشکیلات، صلاحیت ها و منابع مالی اتحادیه ها و مجامع امور صنفی	پیام دادنامه: مصوبه سازمان بازرگانی استان گیلان مبنی بر تکلیف اتحادیه های صنفی به اخذ مبالغی هنگام صدور، تمدید و تعویض پروانه های کسب، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۱۹ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۳	موادی از آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی موضوع مصوبه شماره ۳۹۷۲۵/۱۲۰۳۰۸ ک مورخ ۸۷/۷/۱۷ هیات وزیران
	پیام دادنامه: الزام مجامع امور صنفی به تشکیل شرکت های احداث مجتمع های صنفی و نظارت بر عملکرد آنها و همکاری در تهیه ضوابط واگذاری واحدهایی که باید در مجتمع های صنفی	

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انتخابات، تشکیلات، صلاحیت‌ها و منابع مالی اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی	مستقر شوند، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۳۵ - مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۱۳	بند ۱۰ صورت جلسه ۱۳۸۹/۱۰/۱ کمیسیون نظارت سازمان بازرگانی استان مازندران و بخشنامه شماره ۴۲/۴۸۴۹۹۲ - ۱۳۸۹/۹/۲۸ رئیس مرکز امور اصناف و بازرگانان و دبیر هیأت عالی نظارت وزارت بازرگانی [صنعت، معدن و تجارت] مبنی بر عدم ثبت نام کارمندان اتحادیه و مجمع امور صنفی در انتخابات هیأت مدیره اتحادیه‌ها
	دادنامه شماره ۵۳۶ - مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۱۳	بند ۷ صورت جلسه هشتمین جلسه کمیسیون نظارت سازمان بازرگانی استان زنجان مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۳
	پیام دادنامه ۵۳۵ و ۵۳۶: تعیین تکلیف در خصوص شرایط عضویت کارمندان در ترکیب هیأت مدیره اتحادیه‌های صنفی بدون تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۹۷ - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۱	بخشنامه شماره ۴۲/۴۹۷۹۵ - ۱۳۸۵/۱۱/۲۹ مرکز اصناف و بازرگانان ایران و دبیرخانه هیأت عالی نظارت معاونت توسعه بازرگانی داخلی وزارت سابق بازرگانی [وزارت صنعت، معدن و تجارت]
	پیام دادنامه: تعیین و دریافت وجوهی از متقاضیان صدور، تمدید و تعویض پروانه به عنوان منابع مالی اتحادیه‌های صنفی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۴۶ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۴	تبصره ۱ ماده ۷ فصل دوم آیین‌نامه اجرایی ماده ۴۵ قانون نظام صنفی
	پیام دادنامه: الزام اتحادیه‌های صنفی به واریز حداقل حقوق و مزایای یک نفر بازرس به ازاء هر پانصد عضو به حساب مجمع امور صنفی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۴۳ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	بند ۲ مصوبه شماره ۶ - ۱۳۸۶/۶/۱۲ کمیسیون نظارت بر واحدهای صنفی کرمانشاه
	پیام دادنامه: الزام اتحادیه‌های صنفی به تخصیص درصدی از کل درآمد خود به حساب بسیج اصناف و شورای امر به معروف و نهی از منکر، خلاف قانون است.	
دادنامه شماره ۷۴۹ الی ۷۵۶ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	مصوبه شماره ۶۰/۵۲۰۶۵ - ۱۳۹۳/۲/۲۸ وزیر صنعت، معدن و تجارت	
پیام دادنامه: اصلاح موادی از آیین‌نامه ماده ۳۶ قانون نظام صنفی ناظر بر انتخابات، وظایف و مقررات اداره مجامع امور صنفی بدون رعایت تشریفات قانونی، خارج از حدود اختیارات وزیر صنعت، معدن و تجارت است.		

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انتقال واحدهای صنفی آلاینده	دادنامه شماره ۱۷۸۰ - مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۹	بخشنامه شماره ۶۰/۱۱۷۴۴۲-۱۳۹۶/۵/۲۱- رئیس مرکز و دبیر هیأت عالی نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت
	پیام دادنامه: تشکیل اتحادیه کشوری برای استان هایی که شرایط تشکیل اتحادیه استانی را مطابق تبصره ۶ ماده ۲۱ قانون نظام صنفی دارند مغایر قانون است.	
انتقال واحدهای صنفی آلاینده	دادنامه شماره ۶۱۹ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۳	موادی از آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی موضوع مصوبه شماره ۳۹۷۲۵/۱۲۰۳۰۸ ک مورخ ۸۷/۷/۱۷ هیات وزیران
	پیام دادنامه: تکلیف مصرح در قانون شهرداری برای شهرداری ها در خصوص انتقال صنوف آلاینده به مجتمع های صنفی، شامل واحدهایی که قبل از تصویب قانون ایجاد شده باشند، نیز می شود.	
جواز کسب بانوان	دادنامه شماره ۱۲۱ - مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۱۴	دستورات کمیسیون نظارت به شماره ۱۰۹۱۲-۶۲/۱۰/۱۳
	پیام دادنامه: مصوبه کمیته نظارت بر امور صنفی شهرستان مبنی بر ابطال جواز کسب بانوانی که همسران آنها شاغل هستند، خارج از حیطه اختیارات قوه مجریه است.	
شرایط و نحوه صدور و تمدید پروانه کسب	دادنامه شماره ۱۳۰۱ الی ۱۳۰۳ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹	بند ۷ ماده ۳ آیین نامه اجرائی تبصره یک ماده ۱۲ قانون نظام صنفی کشور و تبصره ذیل آن
	پیام دادنامه: صدور پروانه کسب برای اماکن با کاربری اداری یا کارگاهی، مشروط به احراز کاربری اداری یا کارگاهی آنها بر اساس ارائه پروانه ساختمانی و یا گواهی پایان کار تجاری، اداری و یا کارگاهی محل واحد صنفی می باشد.	
	دادنامه شماره ۱۲۹۶ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۳	بندهای ۲ و ۴ ماده ۴ آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب (موضوع ماده ۱۲ قانون نظام صنفی کشور) مصوب جلسه ۱۳۹۲/۱۲/۲۰ هیأت عالی نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت
شرایط و نحوه صدور و تمدید پروانه کسب	پیام دادنامه: محدود نمودن دامنه حکم مقنن در خصوص صدور پروانه کسب برای واحد سیار به دفاتر واحدهای سیار، مغایر با ماده ۳۰ قانون نظام صنفی و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع آن است.	
	دادنامه شماره ۲۶۸ الی ۲۷۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰	تبصره ۱ بند ۱ از ماده ۳ «آیین نامه اجرایی نحوه صدور و تمدید پروانه کسب موضوع ماده ۱۲ قانون نظام صنفی»
	دادنامه شماره ۲۷۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰	بند یک مصوبه - مورخ ۱۳۹۳/۸/۱ کمیسیون نظارت بر سازمان های صنفی مرکز استان کرمانشاه

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		پیام دادنامه ۲۶۸/الی/۲۷۰ و ۲۷۱: اخذ تعهدنامه محضری از دارندگان اسناد عادی مبنی بر پذیرش مسئولیت حقوقی ناشی از اسناد مذکور در هنگام صدور پروانه کسب، موجبات تضییع حقوق عمومی را فراهم می‌آورد و مغایر قانون است.
صرافی‌ها	دادنامه شماره ۲۹۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۵	مواد ۵، ۸، تبصره ماده ۹، ۱۱، ۲۱ و ۴۵ دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها مصوب ۱۳۹۳/۵/۲۸ شورای پول و اعتبار
		پیام دادنامه: تصمیم شرایط ماده ۴۵ دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها به صرافی‌هایی که مدت زمان مجوز فعالیت آنها هنوز منقضی نشده است، مغایر حق مکتسب اشخاص است.
صلاحیت کمیسیون- های نظارت بر امور صنفی	دادنامه شماره ۳۴۲ - مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۶	صورتجلسه مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۶ کمیسیون نظارت بر سازمان‌های صنفی فرخ‌شهر
		پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون نظارت بر سازمان‌های صنفی فرخ‌شهر مبنی بر دریافت مبالغی از متقاضیان صدور پروانه، خارج از حدود اختیارات قانونی است.
	دادنامه شماره ۸۷ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۱۰	بخشنامه شماره ۱۸۲/۴/۱۰۰۲۹ مورخ ۸۰/۱/۲۹ کمیسیون نظارت شهرستان ارومیه
		پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون نظارت ارومیه که متضمن وضع قواعد آمره‌ای در جهت ایجاد محدودیت و تضییق در اعمال حقوق صنفی مکتسب قانونی اشخاص است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۵۵۸ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۱۵	صورتجلسه مورخ ۸۸/۲/۹ کمیسیون نظارت شهرستان مرند
		پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون نظارت شهرستان مرند به دلیل عدم رعایت تشریفات قانونی لازم برای تشکیل و رسمیت یافتن جلسات این کمیسیون‌ها، خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۶۱۹ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۳	موادی از آیین‌نامه نحوه ایجاد مجتمع‌های صنفی موضوع مصوبه شماره ۳۹۷۲۵/۱۲۰۳۰۸ ک مورخ ۸۷/۷/۱۷ هیات وزیران
	پیام دادنامه: الزام کمیسیون نظارت به تأیید ابطال یا لغو مجوز احداث مجتمع‌های صنفی در صورت انحلال شرکت و یا عدم ایفای تعهدات آن و همکاری در تهیه ضوابط واگذاری واحدهایی که باید در مجتمع‌های صنفی مستقر شوند، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۲۶ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۵	۱- تبصره ۳ ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۱ قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۳/۸/۱۷ وزیر بازرگانی [صنعت، معدن و تجارت] و ۲- بند ۸ صورتجلس (تصمیم) پانزدهمین جلسه مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۶ کمیسیون

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صلاحیت کمیسیون - های نظارت بر امور صنفی	نظارت قم مورخ ۱۳۸۷/۹/۲۶	
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون نظارت شهرستان قم مبنی بر تعیین هزینه بازرسی و فک پلمپ واحدهای صنفی، خارج از حدود اختیارات مرجع مذکور است.	
	دادنامه شماره ۲۰۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹	هفتمین صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۳/۹/۶ کمیسیون نظارت بر سازمان‌های صنفی شهرستان چهارم ابلاغی به شماره ۱۱۵/۳۲۰۸۰-۱۳۹۳/۹/۱۲ رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان چهارم و ابطال دستورالعمل شماره ۱۳۹۳/۸/۱۹-۲۵۵۳/۱۴/۲/۱ پلیس اطلاعات و امنیت عمومی شهرستان چهارم
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون نظارت بر سازمان های صنفی شهرستان چهارم مبنی بر تصویب تعطیلی واحد صنفی طلافروشی در بعدازظهر پنجشنبه، خارج از حدود اختیارات کمیسیون مزبور است.	
	دادنامه شماره ۲۰۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹	مصوبه شماره ۱۳۹۰/۸/۱۸-۱۳۱/۶۳/۷۵۸۵ سازمان صنعت، معدن و تجارت استان گیلان
	پیام دادنامه: با توجه به وظایف و اختیارات کمیسیون نظارت بر امور صنفی، سازمان صنعت، معدن و تجارت استان حق مداخله در امور راجع به وظایف اتحادیه‌های صنفی را ندارد.	
صلاحیت هیأت عالی نظارت	دادنامه شماره ۴۵ - مورخ ۱۳۷۳/۰۵/۰۱	طرح شناسایی واحدهای کسبی فاقد پروانه کسب
	پیام دادنامه: اقدام هیأت عالی نظارت بر امور صنفی مبنی بر الزام واحدهای کسبی فاقد پروانه کسب به پرداخت مبالغی جهت صدور مجوز کسب یک‌ساله، خارج از محدوده اختیارات قانونی این هیأت است.	
	دادنامه شماره ۹۳۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۰	شیوه‌نامه نحوه تشکیل و فعالیت اتحادیه بافندگان فرش دستباف (موضوع ماده ۷۷ قانون نظام صنفی) مصوب ۱۳۸۵/۱۱/۵ وزیر بازرگانی [صنعت، معدن و تجارت]
	پیام دادنامه: تعیین دستورالعمل نظارت بر انجام وظایف قانونی و ایجاد هماهنگی بین کمیسیون‌های نظارت اتحادیه و مجامع امور صنفی کشور و شورای اصناف کشور و نظارت بر فعالیت آنها، در صلاحیت هیأت عالی نظارت است.	

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
طلا فروشی	دادنامه شماره ۸۵۱ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۷	بند ۱ مصوبات مورخ ۱۳۸۹/۱/۳۰ شورای تامین شهرستان شیراز
	پیام دادنامه: تجویز پلمب محل کسب طلافروشان از سوی شورای تامین شهرستان شیراز به بهانه عدم توان تامین امنیت آنها و بیم وقوع سرقت و یا جرائم دیگر، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۰۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹	هفتمین صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۳/۹/۶ کمیسیون نظارت بر سازمان‌های صنفی شهرستان جهرم ابلاغی به شماره ۱۱۵/۳۲۰۸۰-۱۳۹۳/۹/۱۲ رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان جهرم و ابطال دستورالعمل شماره ۱۳۹۳/۸/۱۹-۲۵۵۳/۱۴/۲/۱ پلیس اطلاعات و امنیت عمومی شهرستان جهرم
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون نظارت بر سازمان‌های صنفی شهرستان جهرم مبنی بر تصویب تعطیلی واحد صنفی طلافروشی در بعدازظهر پنجشنبه، خارج از حدود اختیارات کمیسیون مزبور است.	
فعالیت‌های صنفی در حوزه پزشکی و حرف وابسته به آن	دادنامه شماره ۱۷۹ - مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۱	ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مصوب ۶۵/۵/۲۶ هیأت دولت
	پیام دادنامه: ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص تعیین تکلیف اداره مؤسسات پزشکی در صورت فوت مؤسس یا یکی از مؤسسین آنها، خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۶۲ - مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۰۹	بخشنامه شماره ۸۱۱/۷۶۰۰۵۵۹ مورخ ۷۶/۱/۲۰ مدیرکل شهرسازی و معماری شهرداری تهران
	پیام دادنامه: تشخیص فعالیت شغلی پزشکی و صاحبان حرف وابسته به آن در اختیار شهرداری نیست تا مصادیق آن به وسیله مدیرکل شهرسازی و معماری تعیین شود.	
فعالیت‌های صنفی در حوزه داروخانه‌ها	دادنامه شماره ۵ - مورخ ۱۳۶۲/۰۳/۰۹	بند ۴ از تصمیم مورخ ۵۸/۸/۶ و قسمت ۴ از تصمیم تکمیلی ۵۸/۱۱/۲۸ شورای معاونان وزارت بهداشت
	پیام دادنامه: برخی ضوابط حاکم بر داروخانه‌ها مصوب شورای معاونان وزارت بهداشت به دلیل خروج از حدود اختیارات ابطال می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۲۴۰ - مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۳۰	ضوابط و شرایط تاسیس داروخانه مصوب معاون غذا و دارو وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت بهداشت مبنی بر تعیین شرایط تأسیس داروخانه و تعیین شرط مدرک تحصیلی مختص مسئول فنی داروخانه به متقاضی تأسیس آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
فعالیت‌های صنفی در حوزه داروخانه‌ها	دادنامه شماره ۱۹۹- مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۳	مصوبه شماره ۷۱۸۵۸/ت/۳۳۳۱۹ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۹ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۶۸۳- مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۱۶	اعمال ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به ردیف‌های الف و ب بند ۴ مصوبه شماره ۲۱۴۶۳/ت/۵۰۳-۵۵ هـ- ۱۳۹۳/۲/۳۰ هیأت وزیران.
	پیام دادنامه ۱۹۹ و ۶۸۳: مسئول فنی داروخانه از مصادیق خدمات تشخیصی و درمانی نبوده و در قبال ارائه دارو ذیحقی به دریافت حق ارائه خدمات فنی نیست.	
	دادنامه شماره ۴۶۰- مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۲۲	ابطال بند ۱۰ از بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۳۰۰۷- ۱۳۹۱/۶/۲۸ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: الزام داروخانه‌ها به استفاده از سامانه صندوق فروش، خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی کشور است.	
فعالیت‌های صنفی در حوزه دامپزشکی	دادنامه شماره ۳۱ الی ۴۱- مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۰۴	بند ۴ بخشنامه ۴۰۳۰۵ مورخ ۱۳۷۷/۶/۲ سازمان دامپزشکی کشور و ضوابط و دستورالعمل صدور پروانه داروخانه‌های دامپزشکی مصوب تیرماه ۱۳۷۷
	دادنامه شماره ۱۸۴- مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۰۵	بخشنامه شماره ۳۴/۵۹۸۰۷ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۸ سازمان دامپزشکی کشور
	پیام دادنامه ۳۱ الی ۴۱ و ۱۸۴: وضع قاعده آمره مشعر بر الزام مسئول داروخانه‌های دامپزشکی واجد عناوین کاردان و یا تکنسین دامپزشکی به استخدام دکتر دامپزشک به عنوان مسئول فنی، خارج از حدود اختیارات سازمان دامپزشکی است.	
	دادنامه شماره ۲۴۲- مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۱۴	بخشنامه شماره ۳۴/۷۱۲۰۱ مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۱۵ سازمان دامپزشکی کشور
	پیام دادنامه: الزام داروخانه‌های دامپزشکی به استخدام مسئول فنی و ضمانت اجرایی تخطی از آن به موجب بخشنامه سازمان دامپزشکی کشور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۷۲ الی ۷۷۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۱۶	بندهای «م» و «ن» ماده ۱، مواد ۱۳ و ۱۴ آیین‌نامه اجرایی بند (ز) ماده (۳) و مواد (۷)، (۸) و (۹) قانون سازمان دامپزشکی کشور [موضوع مصوبه شماره ۹۱۱۱۹/ت/۴۴۷۳۶ هـ- ۱۳۹۲/۴/۱۹ هیأت وزیران]
پیام دادنامه: داروخانه‌های داروهای دامی بایستی برای فعالیت خود، مجوز تأسیس از سازمان نظام دامپزشکی دریافت نمایند، نه سازمان دامپزشکی.		

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۸۰۵ و ۸۰۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳	ماده ۸ و بندهای ذیل آن از آیین نامه نحوه تشکیل شوراهای استانی سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب وزارت جهاد کشاورزی
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تعیین شرایطی علاوه بر شرایط ماده ۶ قانون تأسیس سازمان نظام دامپزشکی برای داوطلبان عضویت در شوراهای استانی سازمان نظام دامپزشکی، خارج از حدود اختیار است.	
	دادنامه شماره ۵۳ - مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۰۳	نامه ۱۶۲۷/۸ ک - ۷۳/۲/۱۲ سرپرست دفتر نظارت و ارزشیابی مؤسسات پزشکی وزارت بهداشت و بند ۶ مصوبه شماره ۳-۷۲/۷/۳ شورای معاونین وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: تفویض جواز اشتغال به حرفه عینک سازی به چشم پزشکان مخالف قوانین و مقررات مربوط به امور پزشکی و نظام صنفی است.	
	دادنامه شماره ۵۶ الی ۶۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۷	بند ۳ و قسمت های (د)، (و)، (ه) دستورالعمل شماره ۱۱۲۹۴/ک مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۲- ابطال بند یک و تبصره ماده ۲ و مواد ۳ و ۴ سیصد و پنجاه و یکمین جلسه مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۲ هیأت عالی نظارت بر سازمان های صنفی کشور
فعالیت های صنفی در حوزه عینک سازی و بینایی - سنجی	پیام دادنامه: صلاحیت صدور پروانه ساخت عینک طبی جهت اپتومتریست ها به مراجع ذیصلاح وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص دارد و آنان از شمول قانون نظام صنفی خارج شده اند.	
	دادنامه شماره ۱۹۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۰۴	ابطال نامه شماره ۴۲/۲۴۲۸۴-۱۳۹۰/۳/۳ رئیس مرکز امور اصناف و بازرگانان و دبیر هیأت عالی نظارت وزارت بازرگانی [صنعت، معدن و تجارت]
	پیام دادنامه: ارائه خدمات بینایی مشمول قانون نظام صنفی نبوده و صدور پروانه اشتغال به خدمات مزبور بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.	
	دادنامه شماره ۱۰۴۷ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۹	بند ۳ گروه ۱۱ آیین نامه مشاغل تخصصی و فنی (موضوع ماده ۱۳ قانون نظام صنفی) تحت عنوان ساخت و تعمیر عینک های طبی در قسمت ساخت عینک طبی
	پیام دادنامه: صنف بینایی سنجی که اجازه ساخت عینک طبی را دارند از شمول ماده ۱۳ قانون نظام صنفی خارج است.	

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
فعالیت‌های صنفی در حوزه حمل و نقل مسافر و کالا	دادنامه شماره ۹۰ - مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۱	آیین‌نامه‌های شهرداری که به استناد لایحه قانونی احداث ترمینال‌های مسافربری و ممنوعیت تردد اتومبیل‌های مسافربری بین شهری در داخل شهر تهران مصوب ۵۹/۲/۱۶ تصویب گردیده است.
	پیام دادنامه: موادی از آیین‌نامه تشکیل شرکت‌های تعاونی مسافربری و آیین‌نامه اجرایی تبصره ذیل ماده دوم قانون احداث ترمینال‌های مسافربری به دلیل مغایرت با شرع و قانون ابطال می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۷۲ - مورخ ۱۳۶۹/۰۳/۲۲	آیین‌نامه مصوب ۶۷/۵/۱۶ شهرداری تهران، در ارتباط با ماده دوم لایحه قانونی احداث ترمینال‌ها و تقاضای ابطال آن
	پیام دادنامه: تعیین برخی شرایط تصدی مدیریت عامل شرکت‌های تعاونی مسافربری از سوی شهرداری تهران، از حیث تضییق دایره شمول قانون، مغایر ماده ۲ لایحه قانونی احداث ترمینال‌های مسافربری است.	
	دادنامه شماره ۷۶ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۰۳	بند ۵- از ماده ۵ اساسنامه کانون جهانگردی و اتومبیلرانی
	پیام دادنامه: واگذاری صلاحیت صدور گواهینامه رانندگی بین‌المللی، پلاک ترانزیت و دفترچه مالکیت برای رانندگان و کامیون‌های فعال در خطوط بین‌المللی به کانون جهانگردی و اتومبیل رانی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۶۱ - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۱	قسمت ششم از بند پ ماده ۴ فصل دوم و مواد ۲۲ و ۲۶ تصویب‌نامه شماره ۱۴۴۰۴/ت/۳۲۰۳ مورخ ۱۳۸۰/۴/۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تعلیق یا لغو مجوز تاسیس دفترهای خدماتی مسافرتی - سیاحتی - جهانگردی و زیارتی به دلیل از دست دادن تمام یا یکی از شرایط مندرج در آیین‌نامه، مفهوم عطف بماسبق شدن و مغایر ماده ۴ قانون مدنی است.	
	دادنامه شماره ۲۵ - مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۸	تصمیمات شماره ۳۷۸۹۵ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۸ معاون حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری (بند الف) و شماره ۴۲/۵۰۷۳ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۸ هیأت عالی نظارت و وزارت بازرگانی
	دادنامه شماره ۴۰۹ - مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۱	بخشنامه شماره ۴۲/۳۱۴۸۸ مورخ ۱۳۸۵/۷/۲۶ دبیر هیأت عالی نظارت وزارت بازرگانی
پیام دادنامه ۲۵ و ۴۰۹: وضع مقرر مبنی بر شمول قانون نظام صنفی به شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل جاده‌ای، خلاف قانون است.		
دادنامه شماره ۵۷۷ - مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۱	مواد ۶، ۱۲ و ۱۳ آیین‌نامه حمل بار و مسافر و مدت لغو پروانه فعالیت و تعطیلی مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۳۷۵۲/ت/۲۰۴۰ هـ مورخ ۱۳۷۸/۹/۶ هیأت وزیران	

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
فعالیت‌های صنفی در حوزه حمل و نقل مسافر و کالا	پیام/دادنامه: متخلف و مسئول دانستن شرکت حمل بار و مسافر فقط در موردی که حادثه صرفاً مستند به تقصیر راننده بوده و هیچ ارتباطی به تخلف شرکت نداشته باشد، خلاف موازین شرع است.	بند ۶ صورتجلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۹ فرمانداری شهرستان زابل
	دادنامه شماره ۱۳۶۲ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۶	
	پیام/دادنامه: مصوبه فرمانداری شهرستان زابل مبنی بر لزوم جمع‌آوری دفاتر شرکت پایانه و حمل و نقل از داخل بخش‌های تابعه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	بند «ب» مصوبه جلسه ۱۱۱ - مورخ ۱۳۹۵/۲/۱۹ هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور
	دادنامه شماره ۶۴۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	
	پیام/دادنامه: مصوبه هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور که فعالیت مراکز و تأسیسات گردشگری را مشمول قانون نظام صنفی دانسته است، مغایر قانون است.	بخشنامه شماره ۴۶۸۸۸-۱۰/۲۸-۱۳۹۳/۱۰ مدیرکل دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
قهوه‌خانه‌ها	پیام/دادنامه: مکلف نمودن شهرداران به ادغام پایانه‌های مسافری در سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر، خارج از حدود اختیارات قانونی دفتر حمل و نقل عمومی و ترافیک شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور است.	نامه شماره ۱۶۰۱۰۱/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۷ وزیر وقت کشور
	دادنامه شماره ۳۱۱ - مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۵	
	پیام/دادنامه: نامه وزیر وقت کشور مبنی بر مجاز بودن ارائه قلیان در قهوه‌خانه‌ها و ممنوعیت عرضه قلیان صرفاً با توتونهای اسانس‌دار، مغایر قانون است.	مصوبه شماره ۱۶۵۳۹۴/ت/۴۵۹۴۴ ک مورخ ۹۰/۸/۲۱ وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک
	دادنامه شماره ۶۰۷ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۹	
	پیام/دادنامه: مصوبه وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک مبنی بر خروج قهوه‌خانه‌ها از زمره اماکن عمومی، مخالف قانون است.	۱- نامه شماره ۱۹۸۵۶۶-۱۳/۱۰/۱۳۹۱ رئیس دفتر رئیس جمهوری ۲- بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۱۱/۹-۸/۱۴۱۰۳۳ قائم مقام وزیر کشور در امور اجتماعی و فرهنگی ۳- بخشنامه شماره ۷۱/۲۲/۹۶۳۰۶-۱۳۹۱/۱۱/۱۵ مدیرکل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری کرمانشاه
دادنامه شماره ۱۱۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۸		

آرای ابطالی در زمینه امور صنفی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		پیام دادنامه: مقررات متضمن جواز استعمال قلیان در قهوه‌خانه‌ها که از مصادیق اماکن عمومی می‌باشد، مغایر حکم قانونگذار است.
مقررات حاکم بر تشکیل و فعالیت تشکلهای صنفی در مناطق آزاد کشور	دادنامه شماره ۴۸۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بخشنامه شماره ۱۳۸۲/۴۳/۹۴۲-۱۳۹۴/۵/۳-۹۴۲/۴۳/۱۳۸۲ مدیر بانک و بیمه شورای عالی مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی
		پیام دادنامه: آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون نظام صنفی کشور با رعایت تشریفات قانونی تهیه، تصویب و ابلاغ شده و ممانعت از اجرای آن در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
نظارت بر مقررات صنفی	دادنامه شماره ۲۱۳ - مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۰۹	ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرائی موضوع ماده ۵۶ قانون نظام صنفی
		پیام دادنامه: واگذاری وظایف قانونی مذکور ماده ۵۶ قانون نظام صنفی در خارج از محدوده قانونی شهرها به‌طور علی‌الاطلاق به بخشداری‌ها، مغایر هدف و حکم مقنن است.
وظایف و اختیارات اتاق اصناف	دادنامه شماره ۱۲۷۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵	ماده ۱۱ دستورالعمل نحوه تشکیل و وظایف واحدهای بازرسی و نظارت اتاق‌های اصناف و چگونگی نظارت اتاق اصناف دیوان بر عملکرد آنها (موضوع بند ش ماده ۳۷ و بند ۶ ماده (۴۵) قانون نظام صنفی (وزارت صنعت، معدن و تجارت))
		پیام دادنامه: رسیدگی به تخلفات مدیر واحد بازرسی و نظارت و بازرسان از وظایف هیأت رئیسه اتاق اصناف شهرستان نیست.

آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اظهارنامه صادراتی	دادنامه شماره ۳۴ و ۳۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶ ستاد مشاوره فنی و حقوقی دیوان محاسبات کشور و ابطال جزء «ب» بند ۲۴ تصویب نامه شماره ۷۲۷۸۴/ت/۳۵۷۷۴ک- ۱۳۸۵/۶/۲۱ وزیران عضو شورای عالی و توسعه صادرات غیر نفتی
	پیام دادنامه: ارائه اصل اظهارنامه صادراتی تأیید شده به مهر خروج گمرک مربوط، با تبصره ۳ ماده ۱۲ قانون مقررات صادرات و واردات مصوب سال ۱۳۷۲ مغایرت دارد.	
تعیین ارزش گمرکی کالاها	دادنامه شماره ۴۵۸ - مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۰	بخشنامه های شماره ۴۱۴/۲۸۹۴/۱۰۹/۱۰۲/۲۴/۴۱۵ مورخ ۸۵/۱۰/۲۵ و ۳۴۶/۳۵۵۳/۱۰۲/۲۴/۱۰۲/۳۱۷۹۵۴ مورخ ۸۵/۱۲/۲۶ و ۲۴/۱/۱۰۲/۳۱۷۹۵۴ مورخ ۸۶/۱۲/۷ و ۲۴/۱/۱۰۲/۱۷۲۳۶۹ مورخ ۸۸/۸/۲ صادره از مدیرکل دفتر تعیین ارزش گمرک ایران.
	پیام دادنامه: بخشنامه های صادره از مدیرکل دفتر تعیین ارزش گمرک ایران به دلیل عدم رعایت ترتیبات خاص پیش بینی شده برای تعیین ارزش کالا بر اساس ارزش کالای صادراتی، مغایر ماده ۱۱ قانون امور گمرکی است.	
جایزه صادراتی	دادنامه شماره ۱۵۲ - مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۰۵	بخشنامه شماره ۵۳/۳۱۹۰۳۶۶/۱۰۲/۲۴/۴۴۳ مورخ ۸۷/۱۲/۵ دفتر تعیین ارزش گمرک ایران
	پیام دادنامه: بخشنامه دفتر تعیین ارزش گمرک ایران به دلیل عدم رعایت مراتب مقرر در قانون امور گمرکی در باب تعیین ارزش کالای ورودی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
سود بازرگانی	دادنامه شماره ۸۱۳ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۳۱	ابطال کلمه «و نیز جوایز» از بند ۲۲ مصوبه شماره ۷۲۷۸۴/ت/۳۵۷۷۴ک- ۱۳۸۵/۶/۲۱ وزیران عضو شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی
	پیام دادنامه: منوط کردن پرداخت جایزه صادراتی به صادرکنندگان کالا به داشتن کارت بازرگانی معتبر در زمان دریافت جایزه، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
سود بازرگانی	دادنامه شماره ۱ - مورخ ۱۳۸۱/۰۱/۱۸	مصوبه کمیسیون ۴ نفره به شماره ۷۸۰۲۴۱۴ - ۱۳۷۸/۲/۲۵ گمرک
	پیام دادنامه: تعلیق ترخیص قطعی کالای ورود موقت به پرداخت سود بازرگانی اضافی پارچه- های وارداتی از سال ۱۳۷۲ تا پایان سال ۱۳۷۶، مغایر ماده ۱۲ قانون صادرات و واردات است.	
	دادنامه شماره ۱۴۲۰ الی ۱۴۲۲ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۱۷	تصویب نامه شماره ۱۱۸۲۳۲/ت/۴۶۹۹۲ک- ۱۳۹۰/۶/۱۲ وزیران عضو کمیسیون ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات

آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سود بازرگانی	پیام دادنامه: وضع مقررات در خصوص تعیین سود بازرگانی کالاهای مشمول تعرفه، با توجه به ماده ۴ قانون مقررات صادرات و واردات، باید با رعایت حقوق مکتسب اشخاص صورت گیرد.	
	دادنامه شماره ۷۸۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۲۴	بند ۲ تصویب نامه شماره ۱۸۳۰۶۹/ت/۴۷۳۳۰-۱۳۹۰/۹/۲۰- وزیران عضو کمیسیون ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات
	پیام دادنامه: تعیین تاریخ اجرای تغییرات کلی آیین نامه اجرایی قانون و جداول ضمیمه مقررات صادرات و واردات، مستلزم رعایت حقوق مکتسبه وارد کنندگانی است که پیش از تصویب مصوبه نسبت به واردات کالا به کشور اقدام کرده و سود بازرگانی را بر اساس تعرفه قبلی پرداخته‌اند.	
	دادنامه شماره ۱۶۴۴ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	تصویب نامه شماره ۵۳۲۷۴/۱۸۲۹۶-هـ-۱۳۹۶/۲/۲۰ هیأت وزیران
صلاحیت قاعده- گذاری گمرک در حوزه صادرات و واردات	پیام دادنامه: با توجه به این که در قوانین ترجیح و امتیازی برای تعیین و دریافت حقوق گمرکی و سود بازرگانی از کالاهای وارداتی از مناطق آزاد به داخل کشور مقرر نشده، مصوبه هیأت وزیران به جهت کاهش دو درصد سود بازرگانی کالاهای وارداتی از مناطق آزاد به سرزمین اصلی مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۱۷ - مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۳۰	بخشنامه شماره ۵۵/۱۴۰/۱۰۸/۲۰۰۳۰۶ مورخ ۱۳۷۴/۱/۹ گمرک ایران
	پیام دادنامه: وضع قاعده در مورد ورود مواد اولیه به کشور برای تولید و صادرات، خارج از اختیار گمرک جمهوری اسلامی ایران و بر خلاف مفاد قانون صادرات و واردات است.	
	دادنامه شماره ۲۱۰ - مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۰۲	بخشنامه شماره ۵۴/۱۰۹/۴۱۸/۶۱۵۵۹ مورخ ۱۳۷۹/۴/۸ معاون حقوقی گمرک ایران
	پیام دادنامه: بخشنامه گمرک ایران مبنی بر تسری بندهای ۲ و ۷ ماده ۲۹ قانون امور گمرکی به کالای عبور موقت (موضوع ماده ۱۲ قانون مقررات صادرات و واردات)، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۶۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷	بخشنامه شماره ۵۴/۱۰۴/۳۷/۱۹۸۴۵ مورخ ۱۳۷۶/۲/۹ معاونت حقوقی گمرک ایران
پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه معاونت حقوقی گمرک ایران به جهت قابل پذیرش ندانستن اسناد مثبت گمرکی ارائه شده جدیدی که صحیح و منطبق با کالای اظهار شده می‌باشد، خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۹۱۶-۹۱۵ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۹	بند ۲ بخشنامه شماره ۱۶۹۶۷۱/۷۳/۲۹۳-۱۳۹۴/۹/۸ گمرک جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: به موجب تبصره ۱ ماده ۸ قانون مقررات صادرات و واردات ایران، موافقت با ورود کالا، مجوز ترخیص نیز تلقی شده و نیاز به اخذ مجوز جداگانه نیست، بنابراین ایجاد محدودیت و یا ممنوعیت برای واردکنندگانی که جهت وارد کردن کالا ثبت سفارش نموده و موافقت مراجع قانونی را اخذ کرده اند مغایر قانون است.	
صلاحیت گمرک در قیمت گذاری کالاها	دادنامه شماره ۹۱ - مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۲۴	تبصره ذیل ماده ۴۲ آیین نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تکلیف گمرک به قیمت گذاری کالای مستعمل وارداتی بر اساس کالای نو مشابه و محاسبه و وصول عوارض و حقوق گمرکی بر این اساس، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
عوارض صادرات	دادنامه شماره ۱۱۳۳ و ۱۱۳۴ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲	مصوبه شماره ۱۰۹۳۸۴/ت/۳۶۳۴۱/ک مورخ ۱۳۸۵/۹/۶ کمیسیون ماده یک آیین نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات
	پیام دادنامه: کالای مرغ و تخم مرغ در زمره مواد اولیه فرآوری نشده قلمداد نشده است و نتیجتاً مشمول پرداخت عوارض صادرات نیست.	
	دادنامه شماره ۶۴۷ - مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۰۲	تصویب نامه شماره ۲۰۷۹۶/ت/۲۹۷۱۶ مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۶ هیات وزیران در خصوص عوارض صادراتی کنجاله سویا
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر وضع عوارض برای صادرات مواد اولیه فرآوری نشده (کنجاله سویا)، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۹۳ - مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۰۹	مصوبه شماره ۲۱۸۵۸۶/ت/۴۱۹۹۷-ک - ۱۳۸۷/۱۲/۱۴ وزرای عضو کمیسیون ماده یک آیین نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات
	پیام دادنامه: چون دلیلی بر این که شورای عالی صادرات، زعفران را جزء مواد اولیه فرآوری نشده تشخیص داده باشد ارائه نشده است، بنابراین تعیین عوارض بر صادرات زعفران، مغایر با قانون است.	
	دادنامه شماره ۷۷۴ - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۰۷	تصویب نامه های شماره ۹۷۳۷۸/ت/۴۰۴۳۹-ک - ۱۳۸۷/۶/۱۶ وزیران عضو کمیسیون ماده ۱ آیین نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات و ۲۲۳۱۸۹/ت/۴۵۹۸۴-ه - ۱۳۸۹/۱۰/۰۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: دولت مجاز است به منظور صیانت از منابع و استفاده بهینه از آنها عوارض ویژه ای را برای صادرات مواد اولیه فرآوری نشده وضع نماید و تشخیص این قبیل موارد بر عهده شورای عالی صادرات قرار گرفته است.	

آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۴۳۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	بخشنامه شماره ۲۱۰۴۲۶۵-۹۱ - مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۷ سازمان توسعه تجارت ایران
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان توسعه تجارت ایران مبنی بر وضع عوارض صادرات مواد خام یا دارای ارزش افزوده موضوع ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم توسعه، بدون تصویب شورای اقتصاد، مغایر قانون است.	
کارت بازرگانی	دادنامه شماره ۳۷۹ - مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۱۷	بند ۲ ماده ۱۰ آئین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات موضوع مصوبه شماره ۱۳۹۵/ت/۱۶هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: اختصاص صلاحیت و مسئولیت صدور کارت بازرگانی به شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در تهران و شهرستان‌ها و نفی صلاحیت اتاق بازرگانی ایران در این خصوص، خلاف قانون است.	
کمیسیون‌های رسیدگی به اختلافات گمرکی	دادنامه شماره ۱۰۰ - مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۲۱	دستورالعمل شماره ۱۰۴۴۷/۱۰۲/۱۰۲۱/۱۹۹/۵۵-۵۶/۶/۱۸
	پیام دادنامه: دستورالعمل گمرک ایران مبنی بر عدم قبول وکالت کارمندان بازنشسته گمرک در کمیسیون‌های دوگانه رسیدگی به اختلافات گمرکی و تجدیدنظر، مغایر مقررات قانون مدنی در باب وکالت است.	
مناطق آزاد	دادنامه شماره ۱۲۵۳ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۳	بخشنامه شماره ۲۰۰۸۱-۲۰۰-۱/۰ م/ح-۱۳۹۲/۱۲/۱۷ استاندار خوزستان
	پیام دادنامه: مصوبه استاندار خوزستان مبنی بر تجویز تردد خودروهای با پلاک مناطق آزاد در خارج از این مناطق، پایگاه قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۸۰۶ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴	نامه شماره ۱۳۸۳/۵۱/۹۱/۲-۹۱/۲/۲۵ سرپرست مدیریت بازرگانی سازمان منطقه آزاد اروند
	پیام دادنامه: تعیین سازمان منطقه آزاد اروند به عنوان مرجع صدور گواهی مبدأ در مرز شلمچه، خلاف حکم مقرر در تبصره ماده ۱۷ قانون امور گمرکی است.	
واردات خودرو	دادنامه شماره ۴۰۶ الی ۴۱۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	بندهای ۲ و ۱ مصوبه شماره ۷۰۴۴۱/ت/۷۰۴۴۱-۵۱۰۴۰هـ-۱۳۹۳/۶/۲۳ هیأت وزیران و ابطال تبصره الحاقی به بند ۳ مصوبه مذکور، موضوع مصوبه شماره ۱۵۷۸۸۵/ت/۱۵۷۸۸۵-۵۱۰۴۰هـ-۱۳۹۳/۱۲/۲۴ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه مؤخر هیأت وزیران با لحاظ مقررات ماده ۴ قانون صادرات و واردات، نمی‌تواند حق مکتسب اشخاصی که به موجب مصوبات قبلی نسبت به واردات خودرو اقدام کرده‌اند، را محدود کند.	

آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
هزینه‌های بندری	دادنامه شماره ۲۲۶ - مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۱۱	دستورالعمل‌های غیرقانونی شماره ۸/نا/۱۳۳۷۰-۶۸/۵/۱۷ بانک مرکزی
		پیام دادنامه: بانک مرکزی صلاحیتی در زمینه وضع مقررات خاص راجع به ضرورت اخذ هزینه‌های بندری به ارزش خارجی و اتخاذ تصمیم درباره شناورهای ایرانی فاقد گواهی طبقه‌بندی و بیمه ندارد.
	دادنامه شماره ۹۵ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۱۷	تعرفه‌های حقوق، عوارض و هزینه‌های بندری
		پیام دادنامه: مصوبه سازمان بنادر و کشتیرانی مبنی بر تعیین تعرفه‌های حقوق، عوارض و هزینه‌های بندری بر کشتی و کالا مغایر قانون است.
سایر موارد	دادنامه شماره ۶۳ - مورخ ۱۳۷۱/۰۵/۰۶	بخشنامه شماره ۱۴۹۹۷/۱۴۲۹/۷۳ مورخ ۶۹/۸/۸
		پیام دادنامه: عدم اشاره مقررات قانون صادرات و واردات به کسب مجوز از سازمان انرژی اتمی در مورد ترخیص مواد غذایی، تأثیری در وظیفه نظارتی آن در کنترل مواد غذایی از جهت آلودگی با اشعه ندارد.
	دادنامه شماره ۲۳۲ - مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۲۳	تبصره ۴ ماده ۱۶ آیین‌نامه اجرائی قانون صادرات و واردات
		پیام دادنامه: الزام شرکت‌های تعاونی مرزنشینان به اختصاص بخشی از سود حاصل از صادرات و واردات به منظور سرمایه‌گذاری در زمینه ایجاد و توسعه واحدهای اشتغال‌زا، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۳۶۹ و ۳۷۰ - مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۱۶	بخشنامه شماره ۱۵۰۹/م/ص مورخ ۱۳۸۲/۳/۸ وزارت بازرگانی
		پیام دادنامه: بخشنامه وزارت بازرگانی مبنی بر اخذ مابه‌التفاوت از برنج وارداتی توسط مرزنشینان و تعاونی‌های مرزنشینان نسبت به سال‌های ۸۰-۸۱ و قسمتی از سال ۸۲، مغایر ماده ۴ قانون مدنی و خارج از اختیارات است.
	دادنامه شماره ۷۴۸ - مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۳۰	بخشنامه شماره ۳۴/۱۲۶۲ مورخ ۱۳۸۰/۸/۱۵ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
	پیام دادنامه: اجازه به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان جهت مطالبه مابه‌التفاوت نرخ ارزی به میزان پنج برابر نرخ ۲/۵ سال قبل (سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹) از صادرکنندگان دارو، مغایر ماده ۴ قانون مدنی است.	

آرای ابطالی در زمینه امور گمرکی و صادرات و واردات (۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد	دادنامه شماره ۵۲۷ - مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۲	قسمتی از تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۵/ت/۱۶ هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران دایر بر منوط نمودن ورود تفنگ‌های بادی به اجازه و موافقت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، مغایر مفاد بند ۳ ماده ۴۰ قانون امور گمرکی و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۳۷ - مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۷	بخشنامه شماره ۴۸۱/۲۴/۲۵۲/۲۰۹/۲۹۵۲/۳۰۹۱۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۰ مدیرکل دفتر تعیین ارزش گمرک جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: بخشنامه گمرک در خصوص تعیین ضوابط و مقررات اجرای بند (ط) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور، خارج از حدود اختیارات مرجع مذکور است.	
	دادنامه شماره ۵۶۲ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۱۵	بند ۳ مصوبه شماره ۱۶۹۰۶۹/ت/۴۵۴۶۲ ن مورخ ۸۹/۷/۲۹ نمایندگان ویژه رئیس جمهور
	پیام دادنامه: واگذاری کنترل بهداشتی و کیفیتی مواد پروتئینی وارداتی در چارچوب پروتکل سازمان‌های بین‌المللی بازرسی کننده در مبدأ و ضوابط سازمان دام‌پزشکی به شرکت‌های کنترل کیفی کالا در مقصد، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۱۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۱۹	بند ۲ مصوبه شماره ۴۱۸/۳۳-م/۱۳۸۷/۲/۲۴ شورای تامین شهرستان آستارا
	پیام دادنامه: تعیین شرایط و مقررات حمل و ورود و خروج کالا از مرزهای کشور خارج از حدود اختیارات و وظایف شورای تامین شهرستان است.	
	دادنامه شماره ۵۶۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	مصوبه شماره ۳۸۲۶۵/۶۲۲۰۱۰-۳۱۳۹۱/۴/۳ شورای اقتصاد
پیام دادنامه: مصوبه ملغی‌الاثر شده وزرای عضو کمیسیون ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، اعتباری نداشته که با مصوبه مورد اعتراض شورای اقتصاد، تاریخ اجرای آن تغییر یابد.		

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه آب و فاضلاب	دادنامه شماره ۱۷۸ - مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۱	بخشنامه‌های غیرقانونی گران کردن آب شهری و کشاورزی به شماره‌های ۶۸/۸/۱۴-۲۰۶۰۶/۲۵۰ و ۶۸/۷/۳ مورخ ۹۱/۱۰۰
		پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو مبنی بر تغییر تعرفه آب بهای مصرفی آب منطقه‌ای تهران، بدون تحصیل موافقت و تصویب شورای اقتصاد، خارج از حدود صلاحیت و فاقد اعتبار و وجاهت قانونی است.
	دادنامه شماره ۳۴۵ - مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳	بخشنامه شماره ۱۲۳،۵۷۲۲،۵۰۱ مورخ ۱۳۷۴،۹،۱۹ معاون وزیر نیرو در امور آب و فاضلاب شهری
		پیام دادنامه: مصوبه شرکت آب و فاضلاب استان تهران مبنی بر الزام اشخاص به پرداخت کارمزد بابت تقسیط بدهی مربوط به حق و هزینه انشعاب آب، خارج از حدود اختیارات سازمان مذکور است.
	دادنامه شماره ۹۱ - مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۱۲	دستورالعمل شماره ۲۰/۱۰۰-۲۳۶۷/۲/۱۸-۱۳۷۸/۲ وزارت نیرو
		پیام دادنامه: تعیین تعرفه بهای آب تصفیه نشده خط انتقال دارخوین توسط وزارت نیرو، متکی به اذن قانونگذار نیست.
	دادنامه شماره ۱۱۹ - مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	بخشنامه شماره ۱۰۹۰۱/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸/۶/۲۹ معاون وزیر نیرو در امور آب و فاضلاب شهری و مدیر عامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور
		پیام دادنامه: عدم اعمال معافیت قانونی مراکز آموزشی از پرداخت حق انشعاب و تعلیق واگذاری انشعاب آب جدید به آنها به شرط وصول هزینه‌های انشعاب‌های واگذار شده، خلاف قانون است.
	دادنامه شماره ۱۴۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۲۳	بخشنامه شماره ۷۳۹۰/۴۲۱ مورخ ۱۳۷۷/۵/۸ وزارت نیرو
		پیام دادنامه: تعیین کارمزد به میزان ۱۶ و ۲۰ درصد در سال برای تقسیط هزینه انشعاب آب و فاضلاب، خلاف مفاد بند (ل) تبصره ۱۹ قانون برنامه دوم توسعه است.
دادنامه شماره ۱۷۴ - مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۲۷	بخشنامه شماره ۳۷۳۵۶/۳۳/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۵ وزارت نیرو	
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره در باب افزایش نرخ‌های مصوب سال ۱۳۷۸ در مورد آب بهاء، آب‌نمان و سایر خدمات مربوط تا زمان ابلاغ قانون برنامه سوم توسعه، وجاهت قانونی ندارد.	

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه آب و فاضلاب	دادنامه شماره ۳۴۳ - مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۲۴	بندهای ۱-۳۳-۴ و ۲-۳۳-۴ آیین‌نامه عملیاتی شرایط عمومی تعرفه‌های آب و فاضلاب مصوب وزارت نیرو
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر تغییر تعرفه بهای آب مصرفی منحصرأ با تعرفه آزاد و همچنین اعتبار انحصاری تشخیص شرکت آب و فاضلاب مشعر بر تغییر کاربری عملی ملک دارای انشعاب آب و فاضلاب و آثار مترتب بر آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت نیرو است.	
	دادنامه شماره ۱۳۰ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۰۱	بخشنامه شماره ۷۹۵۹۱/۳۳/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۷ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو مبنی بر تعیین نرخ آب بهاء، کارمزد دفع فاضلاب، حق انشعاب و آب‌نمان آب و فاضلاب در سال ۱۳۸۲ به طور علی‌الحساب مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۰۹ - مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۱۴	بخشنامه شماره ۴۷۱۳۳/۴۲۱ مورخ ۱۳۶۵/۱۱/۱ و ۵۳۶۲۳/۴۲۴ مورخ ۱۳۶۶/۲/۱۴ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو در خصوص دریافت آب‌بها یا حق‌النظاره از چاه‌های کشاورزی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت نیرو است.	
	دادنامه شماره ۸۳ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۱۰	بخشنامه شماره ۵۰۱۵۰/۲۰/۱۰۰ مورخ ۷۹/۸/۱۰ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو مبنی بر تسری مصوبه شورای اسلامی شهر یزد در خصوص نرخ آب بهاء به تاریخ قبل از تصویب آن، با عنایت به وحدت ملاک ماده ۴ قانون مدنی و حکم قانونگذار، جواز قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۸۷ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۱	بند ۶۶-۴ آیین‌نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آب و فاضلاب
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر اخذ هزینه‌های خدماتی در رابطه با تعیین تعرفه‌های آب و فاضلاب، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت نیرو است.	
دادنامه شماره ۱۸۸ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۱	بخشنامه ۵۳۹۵۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۸۰/۹/۱۰ وزیر نیرو	
پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو در خصوص اعمال تعرفه‌ها و چگونگی ارائه خدمات به مشترکین مبنی بر اخذ وجه تحت عنوان کارمزد تقسیط هزینه‌های عمومی برقراری انشعاب، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.		

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه آب و فاضلاب	دادنامه شماره ۵۳۷ الی ۵۴۰ - مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۳۰	بند (خ) ماده یک، ماده ۲، ماده ۳، ماده ۵، ماده ۶، ماده ۹، ماده ۱۳، و ماده ۱۵ تصویب‌نامه شماره ۳۶۰۴۶/ت/۲۳۶۸۷ هـ مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۶ و بند یک و تبصره بند ۲ تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۷۷/ت/۲۹۱۰۱ هـ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۸ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: الزام اشخاص به پرداخت هزینه کارشناسی به شرکت‌های آب منطقه‌ای بر اساس تعرفه وزارت نیرو، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۰۹ و ۲۱۰ - مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۰۸	ردیف ۱-۳۲-۴ و ۲-۲۳-۴ آیین‌نامه عملیاتی و ضوابط عمومی تعرفه‌های آب و فاضلاب
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر اعمال ضریب نسبت به نرخ آب‌بهای مصرفی و کارمزد دفع فاضلاب مشترکینی که بعد از مهلت مقرر نسبت به پرداخت صورت‌حساب اقدام می‌نمایند و یا مشترکینی که قبل از انتهای دوره مصرف مایل به پرداخت آن می‌باشند، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۹ - مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵	۱- ابطال بند ۲-۵-۴ دستورالعمل نحوه صدور مجوز بسته‌بندی آب جهت مصارف شرب مصوب سال ۱۳۸۳ وزارت نیرو ۲- ابطال بند ۲-۷ و شقوق الف و ب ذیل آن از صورت‌جلسه شماره ۱۴۷-۱۳۹۲/۲/۲۶ شرکت سهامی آب منطقه‌ای خراسان شمالی
	پیام دادنامه: مرجع تصویب و تعیین نرخ آب برای مصارف شهری و کشاورزی و صنعتی و سایر مصارف با توجه به نحوه استحصال و مصرف برای هر یک از مصارف در تمام کشور، شورای اقتصاد و دولت می‌باشند.	
	دادنامه شماره ۱۳۲۷ الی ۱۳۳۱ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۳	مصوبه سی و ششمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۵ شورای اسلامی شهر ابوظیدآباد در خصوص آب بهاء
پیام دادنامه: به موجب ماده ۳ قانون هدفمندی یارانه‌ها مصوب سال ۱۳۸۸ م دولت مجاز است با رعایت این قانون قیمت آب، کارمزد جمع‌آوری فاضلاب را تعیین کند. بنابراین شورای شهر صلاحیتی در این خصوص ندارد.		
تعرفه برق	دادنامه شماره ۲۲۸ - مورخ ۱۳۷۸/۰۵/۰۹	مصوبه وزارت نیرو در سال ۱۳۷۷ در مورد افزایش دیماند برق مصرفی اشتراک‌های عمومی
	پیام دادنامه: جواز افزایش قیمت فروش هر کیلو وات ساعت برق نسبت به سال قبل در تبصره ۱۹ قانون برنامه پنج‌ساله دوم توسعه، مفید افزایش بهای برق مصرفی اشتراک‌های عمومی واحدهای مسکونی نیست.	
	دادنامه شماره ۳۸۶ - مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴	بند ۳ قسمت ۳-۳-۱ تعرفه برق و شرایط عمومی آن‌ها

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه برق	پیام دادنامه: تعیین بهای برق مصرفی در تأسیسات، حرارت و تهویه مرکزی، آسانسور و راهروهای عمومی واحدهای مسکونی به مأخذ واحدهای تجاری و اداری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۴ - مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۰۹	بند ۴۳-۴ آیین‌نامه تکمیلی تعرفه های برق
	پیام دادنامه: الزام متقاضیان انشعاب و مشترکین برق، به پرداخت هزینه تقویت شبکه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت نیرو است.	
	دادنامه شماره ۱۰۹ - مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۱۰	بند الف ماده ۴ تعرفه های برق موضوع بخشنامه شماره ۳۹۳۶۱/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۸
	پیام دادنامه: ماده ۹ قانون سازمان برق ایران متضمن جواز تعیین تعرفه‌های برق بوده و ظهور در تعیین خسارت تأخیر تأدیه بهای برق مصرفی ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۵۳ - مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۱۴	بخشنامه شماره ۸۷۶۷,۳۰,۱۰۰ مورخ ۱۳۷۹,۲,۱۸ وزیر نیرو
	پیام دادنامه: افزایش بهای دیماند (قدرت) برق مصرفی اشتراکی واحدهای عمومی توسط وزارت نیرو، مغایر بند (ج) تبصره ۱۹ قانون برنامه دوم توسعه است.	
	دادنامه شماره ۱۶۸ الی ۱۷۱ - مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۱	تعرفه شماره ۳ تولید کشاورزی از تعرفه‌های برق و شرایط عمومی آنها مربوط به استان سمنان به شماره ۳۹۳۶۱,۳۰,۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸,۱۲,۲۸
	پیام دادنامه: افزایش بهای برق مصرفی بخش کشاورزی توسط وزارت نیرو به میزان بیش از ده درصد، مغایر ماده ۵ قانون برنامه سوم توسعه و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۳۰ - مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۶	مصوبات وزارت نیرو در مورد افزایش تعرفه دیماند برق مصرفی اشتراک-های عمومی در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۶-۱۳۷۷-۱۳۷۸ طی برنامه پنج‌ساله دوم
پیام دادنامه: حکم مقرر در قانون برنامه دوم مبنی بر جواز افزایش قیمت برق به میزان بیست درصد نسبت به سال قبل، دلالتی بر لزوم افزایش درآمد کل سالانه وزارت نیرو فارغ از میزان برق مصرفی مشترکین ندارد.		
دادنامه شماره ۱۷۲ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۲۹	بند ۴-۵۶-۴ آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق	
پیام دادنامه: اطلاق بخشی از آیین‌نامه تکمیلی تعرفه‌های برق متضمن مجاز دانستن ارسال صورتحساب برای متقاضیان برق و مطالبه وجوه مندرج در آن بدون برخورداری اشخاص از نیروی برق، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه برق	دادنامه شماره ۱۳۶ - مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۰۷	بند الف ماده ۶ تعرفه‌های برق و شرایط عمومی آنها موضوع بخشنامه‌های شماره ۵۷۲۲۹/۳۰۰ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۲۷ و ۳۴۱۷۰/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۷ و بند الف ماده ۵ تعرفه‌های برق و شرایط عمومی آنها موضوع بخشنامه‌های شماره ۳۹۳۵۲/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۸ و ۸۱۹۹۴/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۸ و ۱۲۶۷/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۷ و ۲۸۹۶/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۶ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های وزارت نیرو متضمن ملاک قرار دادن خسارت تأخیر در پرداخت بهای برق مصرفی برای تعیین نرخ برق مصرفی، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۵۵ و ۳۶۶ - مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۶	تعرفه ۳ تولید کشاورزی از تعرفه‌های برق و شرایط عمومی آنها مربوط به سال‌های ۱۳۸۰، ۱۳۸۱، ۱۳۸۲، مصوب وزارت نیرو به شماره‌های ۳۹۳۶۵/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۸، ۸۱۹۸۱/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۸، ۱۲۷۶/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۱/۱/۱۷، ۲۸۸۴/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۶ مربوط به استان خراسان
	پیام دادنامه: تعرفه شماره ۳ تولید کشاورزی از تعرفه‌های برق و شرایط عمومی آنها مربوط به استان خراسان که بهای برق مصرفی را در سال ۱۳۷۹ بیش از حد مقرر در قانون افزایش داده، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۵۷ - مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۶	تعرفه شماره ۳ (تولید کشاورزی) مربوط به استان خوزستان به شماره ۱۰۸۷۰/۳۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۷۹/۲/۲۷ مصوب وزارت نیرو
	پیام دادنامه: تعرفه شماره ۳ (تولید کشاورزی) مربوط به استان خوزستان مبنی بر افزایش بهای برق مصرفی به میزان بیش از ۱۰ درصد، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت نیرو است.	
	دادنامه شماره ۵۳۲ - مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۲	بند (ج) بخشنامه شماره ۳۰۴۰۰/۲۰/۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۴/۱۴ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو مبنی بر انحصار شمول تعرفه کشاورزی نسبت به بهای برق مصرفی پمپاژ آب مربوط به واحدهای کشاورزی و تضییق حکم قانونگذار، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۳ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۱	مصوبه شماره ۲۲۰۷۵/۲۰/۱۰۰ - ۱۳۸۶/۳/۲۶ وزیر نیرو
پیام دادنامه: تعیین تعرفه مصارف برق اتوبوسرانی و قطارهای شهری و حومه بر اساس کمترین تعرفه بخش صنعتی، خلاف حکم قانونگذار مبنی بر تعیین آن بر اساس کمترین تعرفه تعیین شده است.		

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه برق	دادنامه شماره ۳۱۳- مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	بند ۱ مصوبه ۲۶۳ هیأت تنظیم برق ایران
	پیام دادنامه: مصوبه ۲۶۳ هیأت تنظیم برق ایران به علت عدم تغییر و تعدیل نرخ پایه آمادگی ساعتی تولید برق در سال ۱۳۹۴ بر خلاف مقررات ماده ۶ بند (و) دستورالعمل ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم توسعه است.	
تعرفه خدمات پستی	دادنامه شماره ۱۳۱ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۰۱	مصوبه شماره ۳۴/۲۱۰۹ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۵ شورای اقتصاد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اقتصاد مبنی بر تعیین نرخ تعرفه‌های برخی خدمات پستی در سال ۱۳۸۱ به میزان بیش از ده درصد تعرفه‌های سال ۸۰، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۶۸الی۱۷۰ - مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۴	بند ۳ مصوبه شماره ۴۹ جلسه کمیسیون سازمان تنظیم مقررات ارتباطات.
پیام دادنامه: حق‌السهم دفاتر خدمات ارتباطی در امور مربوط به خدمات پستی می‌بایست از محل دریافتی‌های شرکت پست پرداخت گردد.		
تعرفه خدمات مخابراتی	دادنامه شماره ۶۱ - مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۱۷	مصوبه شماره ۱۰۶-۶۹/۴/۶ هیأت مدیره شرکت پست
	پیام دادنامه: تعرفه خدمات مخابراتی و سپرده و ودیعه و حق‌الاشتراک و اضافه مکالمات و هزینه تغییر مکان وسایل مخابراتی مشترکین از طرف شرکت مخابرات تهیه و پس از تصویب مجمع عمومی اجرا می‌شود.	
	دادنامه شماره ۲۱۷ - مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۰۸	مصوبه شماره ۴۹ مورخ ۱۳۷۷/۷/۶ هیأت مدیره شرکت مخابرات استان آذربایجان شرقی
	پیام دادنامه: تسری حکم مقرر در تبصره ۳ ماده ۱۴ اساسنامه شرکت سهامی مخابرات استان-ها متضمن جواز تعیین تعرفه خدمات مخابراتی به هزینه نگهداری وسائل و تاسیسات و خطوط ارتباطی، مغایر قانون است.	
مخابرات	دادنامه شماره ۳۹۳ - مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۰۴	ماده ۳۹ آیین‌نامه تقاضا و اشتراک تلفن ثابت
	پیام دادنامه: اطلاق مفاد ماده ۳۹ آیین‌نامه تقاضا و اشتراک تلفن ثابت مبنی بر اختیار شرکت مخابرات در قطع ارتباطات مخابراتی فاقد بدهی مشترکین، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعرفه خدمات مخابراتی	دادنامه شماره ۲۰۸ - مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۰۱	قسمت ذیل ماده ۱۶ اصلاحی آیین‌نامه تقاضا و اشتراک تلفن همراه
	پیام دادنامه: شرکت مخابرات ایران، در فرض وجود قرارداد با مشترک تلفن همراه، در صورت عدم پرداخت صورت حساب در دو دوره متوالی، حق سلب اشتراک و لغو امتیاز و برداشت طلب از محل ودیعه را دارد.	
	دادنامه شماره ۴۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹	مصوبه - مورخ ۱۳۹۲/۴/۹ یکصد و پنجاه و هشتمین جلسه شورای رقابت
	پیام دادنامه: تعیین نرخ آبونمان تلفن ثابت از حدود اختیارات شورای رقابت خارج است.	
	دادنامه شماره ۳۸۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷	بند یک و تبصره های ذیل مصوبه شماره ۳ جلسه ۱۸۴ - ۱۳۹۲/۱۲/۲۵ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در خصوص تعرفه مکالمه تلفن ثابت و تلفن همراه که تصمیمات متخذه در آن را به تاریخ قبل از صدور مصوبه تسری داده است مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
تعرفه گاز طبیعی	دادنامه شماره ۱۲۹۰ و ۱۲۹۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۲	بندهای ۴ و ۵ و ۶ مصوبه شماره ۶ جلسه شماره ۲۳۷-۱۳۹۵/۳/۲۲ و مصوبه شماره ۲ جلسه ۲۴۶-۱۳۹۵/۸/۲۳ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات به جهت عدم رعایت ترتیبات مندرج در مصوبه شورای اقتصاد در خصوص روش تعیین قیمت تلفن ثابت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۸۵ و ۴۸۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بخشنامه شماره ۰/۹۱/۱۹۱۳۱ - ۱۳۹۱/۶/۲۰ دبیر ستاد هدفمند کردن یارانه‌ها مبنی بر برقراری آبونمان ثابت ماهیانه برای مشترکین گاز طبیعی
	پیام دادنامه: بخشنامه دبیر ستاد هدفمند کردن یارانه‌ها مبنی بر برقراری آبونمان ثابت ماهیانه برای مشترکین گاز طبیعی، مغایر قانون است.	
تعرفه گاز طبیعی	دادنامه شماره ۱۱۲۷ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	مصوبه جلسه - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۴ شورای اقتصاد در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اقتصاد دایر بر برقراری آبونمان ثابت ماهیانه برای مشترکین گاز طبیعی با عنوان هزینه خدمات مستمر ماهیانه مشترکین گاز به لحاظ عدم رعایت مفاد رأی قبلی هیأت عمومی دیوان، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر تعرفه‌ها	دادنامه شماره ۱۷۰ - مورخ ۱۳۷۹/۰۵/۱۶	نامه‌های شماره ۲۵۷۱۳۱/ت مورخ ۱۳۷۷/۱/۳۰ و ۲۵۷۰۵۲/ت مورخ ۱۳۷۸/۱/۱۸ شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در خصوص افزایش بهای بنزین هواپیما در سال‌های ۱۳۷۷ و ۱۳۷۸
	پیام دادنامه: حکم مقرر در تبصره ۱۹ قانون برنامه پنج‌ساله دوم توسعه راجع به بهای فروش چهار فرآورده نفتی بنزین، نفت سفید، نفت گاز و نفت کوره به مطلق فرآورده‌های نفتی از جمله بنزین هواپیما تسری می‌یابد.	
	دادنامه شماره ۲۲۰ - مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۱۰	تصویب‌نامه شماره ۱۵۰۵۴۴/ت ۵۳۱/هـ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۸ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: دریافت کارمزد ارائه خدمات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران بر مبنای میزان سرمایه مغایر با قانون حاکم بر این مؤسسه مبنی بر دریافت کارمزد بر اساس نوع و ماهیت و کمیت و کیفیت خدمات است.	
	دادنامه شماره ۶۴ - مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۳۰	تصمیم شورای اقتصاد مندرج در نامه شماره ۳۴/۱۷۶۹ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۸ سازمان برنامه و بودجه
	پیام دادنامه: تقلیل نرخ خرید روغن نباتی مطابق مصوبه شورای اقتصاد و تسری آن به تاریخ قبل، متضمن ایراد خسارت غیرمجاز و نافی حق مکتسب قانونی کارخانجات و مغایر وحدت ملاک ماده ۴ قانونی مدنی است.	
	دادنامه شماره ۲۳۲ و ۲۳۳ - مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۲۲	۱- ابطال ماده ۳ آیین‌نامه تعیین انواع خدمات قابل ارائه توسط شرکت سهامی خاص پایانه‌های عمومی وسایل نقلیه باربری و تعرفه‌های مربوط مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۲۰ هیأت وزیران ۲- ابطال صورتجلسه مجمع عمومی سازمان حمل و نقل پایانه‌های کشور در خصوص دریافت وجه در زمان صدور موافقت اصولی
	پیام دادنامه: تفویض اختیار تغییر یا افزایش در خدمات و تعرفه‌های مربوط به مجمع عمومی شرکت سهامی خاص و پایانه‌های عمومی وسایل نقلیه باربری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۱۳ - مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۰۵	بخشنامه شماره ۲۵,۸۲۰,۳۴۲۹ مورخ ۱۳۷۷,۱۲,۲۶ شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرج
	پیام دادنامه: مطالبه و وصول مبلغی به ازاء حمل فرآورده های نفتی از مصرف‌کنندگان دارای نفتکش تملیکی و نیز مصرف‌کنندگان صنفی صنعتی که محمولات آنان توسط پیمانکاران غیرتدارکاتی حمل می‌شود، خلاف قانون است.	
دادنامه شماره ۲۰۸ - مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۲۴	بخشنامه‌های شماره ۵۰۰/۱۴۶۷۹ مورخ ۱۳۷۷/۵/۳۱ و ۵۰۰/۲۶۸۳۵ مورخ ۱۳۷۷/۹/۱۶ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی	

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر تعرفه‌ها	پیام دادنامه: بخشنامه‌های شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران مبنی بر وصول بهای سوخت تحویلی به کلیه هواپیماهای شرکت‌های هواپیمایی ایرانی منحصرأً به ارز خارجی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۷ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۰۸	مصوبه مورخ ۱۳۸۱/۴/۳۰ شورای عالی هواپیمایی کشوری در خصوص آزاد سازی نرخ حمل و نقل هوایی مسافر و بار
	پیام دادنامه: تکلیف قانونی شورای عالی هواپیمایی کشوری مبنی بر تعیین و تصویب نرخ حمل و نقل هوایی مسافر و بار در پروازهای داخلی، تابع حکم مقرر در ماده ۵ قانون برنامه سوم توسعه بوده است.	
	دادنامه شماره ۱۰۱ و ۱۰۲ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۲۴	مصوبه شماره ۱۰۳/۲/۵۴۵۵ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۸ شورای اقتصاد و بخشنامه‌های شماره ۱۰۱/۲۸۵۹۵ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۶ و ۱۰۱/۳۰۰۸۷ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۱ شرکت مخابرات ایران و دیگر مصوبات و بخشنامه‌های شورای اقتصاد و شرکت مخابرات ایران در رابطه با افزایش نرخ تلفن
	پیام دادنامه: افزایش قیمت کالاها و خدمات ارائه شده توسط دستگاه ها و شرکت‌های دولتی به میزان بیش از ۱۰ درصد، مغایر حکم مقرر در ماده ۵ قانون برنامه سوم توسعه است.	
	دادنامه شماره ۴۸۰ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۰	شق ب بند ۵ و شقوق بند ۷ جدول نرخ تعرفه خدمات در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی
	پیام دادنامه: با توجه به قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه، در خصوص ارائه خدمات وزارتخانه-ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی، اخذ وجه اضافه بر تعرفه‌های منطقه جغرافیایی معین از مناطق ویژه و جاهت قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۶۰۵ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۹	بخشنامه شماره ۳۲۶۰۴/۳۰/۱۰۰ مورخ ۸۶/۴/۳۱ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: بخشنامه وزیر نیرو که بدون اذن مقنن، جواز اخذ وجه در قبال ارائه خدمت را صادر کرده است، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۰۵ - مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۲	تصمیم شماره ۱۰۲/م۹۷ - ۱۳۹۰/۲/۶ معاون بررسی‌های فنی و صدور پروانه سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی
پیام دادنامه: سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی صلاحیت تصویب جدول‌های تعرفه و نرخ‌های کلیه خدمات ارتباطی را ندارد.		
دادنامه شماره ۹۰۰ الی ۹۰۲ - مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۱۳	ماده ۱۳ و تبصره‌های ۱ و ۲ ذیل آن و ماده ۱۴ تصویب‌نامه شماره ۳۴۶۰۸/ت/۳۴۱۵۷۴-ک - ۱۳۹۰/۲/۱۹ وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک	

آرای ابطالی در زمینه تعرفه‌ها و بهای کالاها و خدمات عمومی (۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر تعرفه‌ها	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک از این جهت که علی‌الطلاق برای بیمه‌گذارانی که خسارت بر عهده آنها توسط شرکت‌های بیمه‌گر پرداخت شده، افزایش حق بیمه تعیین نموده، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مصوبه شماره ۴۸۲۲۱/۲۳۷۸۶۰-۱۳۹۱/۱۲/۲ شورای عالی استاندارد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی استاندارد مبنی بر تعیین میزان کارمزد خدمات بر اساس ارزش فوب (FOB) کالا، خلاف قانون است. نکته: فوب (FOB): مخفف اصطلاح Free On Board به معنای تحویل کالا در عرشه کشتی است.	
	دادنامه شماره ۸۱۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳	مصوبات شماره ۴۶۳۹۳/۳۰۰۶۴۹-۱۳۹۰/۱/۸ و ۴۷۰۶۰/۱۱۵۰۱۶- ۱۳۹۰/۶/۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: با توجه به عدم پیش‌بینی پرداخت خسارت به شرکت‌های واردکننده غلات ناشی از بحران جهانی، اگر دولت تکلیف کند فروش کالا یا خدمات به قیمتی کمتر از قیمت تعیین شده انجام شود، باید مابه‌التفاوت قیمت تعیین شده و تکلیف شده را همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت کند.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انواع مالیات‌های مستقیم (مالیات بر ارث)	دادنامه شماره ۵۶۰ و ۵۶۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	بند ۴ بخشنامه شماره ۱۱۸۲۳ - ۱۳۸۴/۶/۳۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: هزینه کفن و دفن متوفی در حدود عرف و عادت و واجبات مالی و عبادی در حدود قواعد شرعی و دیون محقق متوفی از اموالی باید کسر شود که مشمول مالیات بر ارث است.	
مالیات بر درآمد املاک	دادنامه شماره ۵۶ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۰۲	رای شماره ۳۰/۴/۱۴۴۲ - ۶۹/۲/۴ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: دریافت مالیات بر رقبات موقوفات عام و خاص خلاف شرع است، اما مالیات بر درآمد اشکالی ندارد.	
	دادنامه شماره ۵۱ - مورخ ۱۳۷۶/۰۵/۱۱	رای شماره ۳۰/۴/۱۴۴۳۷ - ۷۱/۱۲/۱۹ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی مبنی بر تعمیم مالیات سالانه املاک به موقوفات خاص، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۶۲ - مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۱۸	رای شماره ۳۰/۴ - ۳۳۵۰ - مورخ ۱۳۷۴/۴/۷ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: عدم احتساب مالیات مربوط به رهن تصرف در اجرای تهاجر موضوع ماده ۵۵ قانون مالیات‌های مستقیم، موافق حکم قانونگذار به شرح ماده ۵۳ قانون مذکور نیست.	
	دادنامه شماره ۴ - مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۱۹	بخشنامه شماره ۴۶۳۸/۶۰۰۴۸ - ۳۰/۵ - مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۴ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر تعمیم مالیات مربوط به درآمد املاک به «رهن غیرتصرفی»، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵ - مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۱۹	بخشنامه‌های شماره ۳۴۷۹۲/۲۰۳۶/۲۰ مورخ ۱۳۶۶/۹/۱ و ۴۸۲۶۰/۲۵۶۰/۲۰ مورخ ۱۳۶۶/۱۱/۳ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر شمول مالیات به تقسیم‌نامه تنظیمی بین مالکین مشاعی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۵۵ - مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵	بند ۳ راجع به ماده ۵۵ و بند ۸ راجع به ماده ۷۷ قانون مالیات‌های مستقیم از بخشنامه شماره ۱۳۵۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان امور مالیاتی مبنی بر ملاک قراردادن تاریخ واقعی پایان کار به عنوان مبدأ محاسبه دو سال مقرر در ماده ۷۷ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مالیات بر درآمد املاک	دادنامه شماره ۲۶۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰	بخشنامه شماره ۱۳۹۰/۲/۲۸-د/۵۹۸۹/۲۳۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	دادنامه شماره ۲۶۶/۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	
پیام دادنامه ۲۶۶/۲ و ۲۶۶/۲: مصوبه سازمان امور مالیاتی مبنی بر این که در مورد وثایق، با صرف پرداخت مالیات نقل و انتقال قطعی، گواهی ماده ۱۸۷ قانون مالیات‌های مستقیم صادر شود، مغایر قانون است.		
مالیات بر درآمد حقوق	دادنامه شماره ۳۳۳ - مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۱۷	بخشنامه شماره ۳۰/۴/۱۴۱۸۷ مورخ ۳۰/۴/۱۳۷۸/۱۲/۲۱ و ۳۰/۴/۱۴۵۶۱ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۱ رئیس شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: مصوبات شورای عالی مالیاتی در حدی که متضمن تعلق مالیات به فوق‌العاده و مزایای دریافتی کارکنان شهرداری‌ها به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم است، مغایر قانون می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۱۱۸۱ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۹	بخشنامه شماره ۲۱۱/۸۷۶/۳۱۲۰۹ مورخ ۱۳۸۱/۵/۳۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: تسری نرخ مالیات بر درآمد حقوق کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به مطلق کارکنان حقوق بگیر و نفی لزوم اخذ مالیات به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ قانون مالیات‌های مستقیم، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۳۳۵ - مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۰	تسری ابطال بخشنامه شماره ۳۳۵۵۳ مورخ ۸۷/۴/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور	
پیام دادنامه: تسری مصادیق مالیات بر درآمد حقوق به وجوه پرداختی بابت کمک هزینه‌های مهد کودک، یارانه غذا، ایاب و ذهاب، بن کالا و ...، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۶۶۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	بخشنامه شماره ۲۳۰/۹۳/۳۴-۱۳۹۳/۳/۱۱-۲۳۰/۹۳/۳۴ معاون وقت مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور	
پیام دادنامه: مالیات حقوق کلیه کارکنان شرکت‌های خصوصی‌سازی شده، به صورت کلی و بدون مقید بودن به زمان اجرای قانون بودجه از زمان واگذاری آنها بر اساس نرخ مالیات قبل از واگذاری، قابل محاسبه است.		
دادنامه شماره ۳۴۸ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۱	بند ۱۱ بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴-۱۳۸۸/۱۱/۱۲ معاونت مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مالیات بر درآمد حقوق	پیام دادنامه: مطابق بند ۱۰ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ خدمات مشمول مالیات بر درآمد حقوق، موضوع قانون مالیاتهای مستقیم از پرداخت مالیات معاف است و مقید نمودن آن به پرداخت کنندگان مستقیم و بی واسطه مغایر هدف و اراده مقنن است.	
مالیات بر درآمد مشاغل	دادنامه شماره ۸۱۳ و ۸۱۴ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۰	قسمت اخیر از ماده ۱۷ و قسمت اخیر بند ۱۲ ماده ۲۰ آیین نامه تبصره ۲ ماده ۹۵ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم
	پیام دادنامه: موادی از آیین نامه تبصره ۲ ماده ۹۵ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم به دلیل مغایرت با قانون و خروج از حدود اختیارات ابطال می گردد.	
	دادنامه شماره ۸۳۶ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۷	بخشنامه های شماره ۱۰۰۸۱/۴۰۰۶-۳۰/۴ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱ و شماره ۲۱۱/۱۸۵۷ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۶ سازمان امور مالیاتی
	پیام دادنامه: بخشنامه های سازمان امور مالیاتی مبنی بر عدم تکلیف به کسر مالیات علی-الحساب موضوع ماده ۱۰۴ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم از دارندگان وسایط نقلیه خود مالک، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	دادنامه شماره ۱۹۶ و ۱۹۷ و ۲۱۲ - مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۸	نامه شماره ۳۵۰۷-۲۱۱ مورخ ۸۴/۹/۲۱ مدیرکل دفتر فنی سازمان امور مالیاتی
	پیام دادنامه: شمول و تسری حکم مقرر و مقید ماده ۱۰۴ قانون اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم به قراردادهای توأمان خرید و ارائه خدمات، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۳۱ - مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۴	رای شماره ۳۵۸۳ - ۶۸/۴/۱ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	پیام دادنامه: نسخ مقررات مالیاتی مندرج در قانون شرکتهای تعاونی، مستلزم قید صریح در قوانین بعدی است و در این خصوص، در قانون مالیاتهای مستقیم، اشاره ای به نسخ مقررات مذکور نشده است.	
	دادنامه شماره ۱۲۴ - مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۰	آراء شماره ۳۰/۴/۴۳۵۵ - ۳۰/۴/۳۰ و ۶۷/۴/۳۰ و ۳۰/۴/۱۱۳۴۱ - ۱۳۶۸/۷/۲۳ هیأت عمومی شورای مالیاتی و بخشنامه های ۳۰/۵/۳۶۲۴ - ۱۳۶۸/۸/۸ و ۳۰/۵/۱۴۳۵ - ۱۳۶۷/۵/۸ دفتر فنی مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: تسری ماده ۵۲ قانون مالیاتهای مستقیم که متضمن حکم عام راجع به مالیات بر درآمد املاک اشخاص است به شخص حقوقی منحل شده، مغایر ماده ۱۱۵ این قانون و تبصره آن است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	دادنامه شماره ۳۶۰ - مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۶	رای شماره ۲۳۵۸-۲۰۱-۲۵/۳/۸۲ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
		پیام دادنامه: تسری حکم مقرر در ماده ۱۰۲ قانون مالیات‌های مستقیم به اشخاص حقوقی، مغایر حکم مقنن مبنی بر عدم شمول مقررات فصل چهارم قانون موضوع مالیات بر درآمد مشاغل نسبت به اشخاص حقوقی است.
	دادنامه شماره ۵۲۹ - مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۲	بخشنامه شماره ۳/۱۵۰۳۲ مورخ ۱۳۸۴/۹/۲۴ اداره کل امور مالیاتی اصفهان
		پیام دادنامه: تسری احکام مالیاتی اشخاص حقوقی در خصوص موسسات غیرتجاری به مشاوران حقوقی موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۷۳۶ - مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۹	بخشنامه شماره ۱۸۸۷۱ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۲۶ سازمان امور مالیاتی کشور
		پیام دادنامه: تعمیم و تسری حکم مقرر در ماده ۲۰۲ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم به مدیران اشخاص حقوقی که مسئولیتی در خصوص مورد ندارند، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی است.
	دادنامه شماره ۱۹۰۹ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۷	ارای هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی به شماره ۳۰/۴/۶۵۴۴-۱۳۷۸/۶/۱۳ و بخشنامه شماره ۱۸۸۷۱-۱۳۸۴/۱۰/۲۶ معاون درآمد سازمان امور مالیاتی کشور
		پیام دادنامه: اطلاق رأی شورای عالی مالیاتی مبنی بر امکان ممنوع الخروجی مدیران اشخاص حقوقی بابت بدهی مالیاتی شخص حقوقی در دوران مدیریت آنها، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۴۳۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	بخشنامه شماره ۲۱۱/۱۶۷۶۲ / ۳۳۶۸ - مورخ ۱۳۸۶/۲/۳۰ سازمان امور مالیاتی کشور
		پیام دادنامه: مطالبه مالیات برای اندوخته‌ها و مانده سودهای ایجاد شده از محل سود حاصل از منابع معاف از مالیات در رابطه با اشخاص حقوقی منحل شده، مغایر قانون است.
دادنامه شماره ۲۱ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	مواد (۳) و (۵) و قسمت آخر ماده (۸) آیین نامه اجرایی مذکور (موضوع تصویب نامه شماره ۳۱۰۴۲/ت/۲۷۲۴۳۰-هـ-۳۱۰۴۲/۸-۱۳۸۳/۹/۸ هیأت وزیران)	
	پیام دادنامه: معافیت دوره انحلال و انتقال دارایی های شرکتهای ادغام یا ترکیب شده مندرج در بند ج ماده ۱۱۱ قانون مالیات‌های مستقیم مقید به رعایت آیین نامه اجرایی بند (ز) ماده ۱۱۱ قانون مالیات‌های مستقیم نیست.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مالیات درآمد اتفاقی	دادنامه شماره ۳۴۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	بخشنامه شماره ۸۱/۹۳/۲۰۰ - ۹۳/۷/۲۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: تقبل زیان انباشته از سوی صاحبان سرمایه، هیچ‌گونه منفی برای شرکت ایجاد نمی‌کند تا به عنوان درآمد مشمول مالیات اتفاقی شود.	
	دادنامه شماره ۱۸۹۳ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۶۱-۱۳۹۳/۵/۲۰ سازمان امور مالیاتی
	پیام دادنامه: نرخ مالیات بر درآمدهای اتفاقی اشخاص حقوقی به موجب ماده ۱۱۹ قانون مالیاتهای مستقیم از حکم کلی مقرر در ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم مستثنی است و به تناسب میزان درآمد اتفاقی اشخاص حقوقی مشمول نرخ های سه گانه مقرر در ماده ۱۳۱ قانون مالیاتهای مستقیم (۱۵، ۲۰ و ۲۵ درصد) قرار می‌گیرد.	
حق تمبر	دادنامه شماره ۱۹۶۹ - مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۸	۱- ابطال نامه شماره ۱۳۹۲/۳/۱-۱۴۸/۵۱/۱۲۵۴ مدیرکل امور مالیاتی شمیرانات؛ ۲- ابطال نامه شماره ۲۰۰/۲۴۲۹۲-۱۳۹۲/۱۲/۲۸ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور؛ ۳- ابطال نامه شماره ۱۳۸۸/۶/۹-۲۱۰/۵۵۹۹۰ معاون فنی و حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور؛ ۴- ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۱۳۹۲/۱۲/۲۷-ص-۲۰۰/۲۳۸۳۸ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: تسری حکم مقرر در ماده ۴۵ قانون مالیاتهای مستقیم مبنی بر اخذ حق تمبر به نرخ سه در هزار به حواله‌های ارزی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۸۵ - مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۰۵	مصوبه شماره ۱۴۹۸۱/ت/۵۰۸۶۶-هـ-۱۳۹۴/۲/۱۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تعلق حق تمبر به حواله‌های ارزی و تسری شمول مواد ۴۵ و ۴۷ قانون مالیاتهای مستقیم به آن‌ها در غیر از دوره تحریم، مغایر دادنامه قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۱۱۳۹ و ۱۱۴۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	دستورالعمل دادگستری کل مشهد در خصوص ابطال تمبر مالیاتی و کلا
	پیام دادنامه: بخشنامه معاون قضایی رئیس کل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مشهد در خصوص تعیین بهای خواسته و ابطال تمبر هزینه دادرسی و ابطال تمبر مالیاتی و کالتنامه، خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انواع مالیات‌های غیرمستقیم (مالیات از نوارهای ضبط صوت)	دادنامه شماره ۷۱۸ و ۷۱۹ - مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۷	تبصره مربوط به ماده یک و ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی شماره ۳۵۹۵۰ مورخ ۱۳۷۰/۷/۱ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: تعمیم و تسری حکم قانونگذار مبنی بر اخذ مالیات از نوارهای ضبط صوت که به صورت کالای خارجی به کشور وارد می‌شوند به نوارهای ضبط صوت ساخت داخل (نوار کاست)، مخالف هدف و حکم قانون است.	
مالیات نقل و انتقال حق الامتیاز تلفن	دادنامه شماره ۱۵۴ - مورخ ۱۳۶۹/۰۷/۰۲	بخشنامه شماره ۶۸/۴/۱۵-۳۰/۵/۱۰۷۴/۱۲۴۳۵
	دادنامه شماره ۶۲ - مورخ ۱۳۷۰/۰۵/۲۲	بخشنامه شماره ۳۰/۵/۱۰۷۳/۱۲۴۳۳ مورخ ۶۸/۴/۱۵ وزارت امور اقتصاد و دارایی
	پیام دادنامه ۱۵۴ و ۶۲: بخشنامه وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر لزوم اخذ مالیات نقل و انتقال حق الامتیاز تلفن، به استناد ماده ۱۶۳ قانون مالیات‌های مستقیم، مخالف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
مالیات نقل و انتقال خودرو	دادنامه شماره ۳۸۰ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸	بخشنامه شماره ۱۷۸۸ مورخ ۱۳۷۶/۱/۲۰ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: وضع قاعده خاص مبنی بر لزوم پرداخت مالیات نقل و انتقال اتومبیل براساس وکالتنامه‌های تنظیم شده در خارج از کشور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۸۵ الی ۱۸۷ - مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۰۲	تبصره‌های یک، ۳ و ۵ ماده ۱۱ و ماده ۲۹ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه در باب مالیات نقل و انتقال خودرو ابطال می‌گردد.	
مالیات نقل و انتقال خودرو	دادنامه شماره ۵۶۰ - مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۱	بخشنامه شماره ۴۳۲۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۹ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر جواز اخذ مالیات از خریداران خودروهای متعدد فارغ از فروش آنها به اشخاص دیگر، خلاف قانون در باب شرایط وصول مالیات است.	
	دادنامه شماره ۷۶ الی ۸۱ - مورخ ۱۳۷۵/۰۵/۲۰	بخشنامه شماره ۳۰/۵-۳۵۵۸/۵۰۱۵۸ مورخ ۷۳/۹/۲۳ و ۳۰/۴-۸۵۹۵/۳۳۹۶۲ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصاد و دارایی

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۱۳۲ - مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۱	بخشنامه ۱۰۲۴۲/۴۳۲۲۸ - ۳۰/۴ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۸ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه ۷۶ الی ۸۱ و ۱۳۳: برخورداری از معافیت مالیاتی مقرر در ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم منوط به صدور کارت شناسایی یا پروانه بهره‌برداری پس از تصویب قانون مذکور است.	
	دادنامه شماره ۲۹۵ - مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۰۹	قسمتی از بخشنامه ۳۰/۵/۳۶۳۵/۴۶۶۴۶ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۰ و ۳۰/۴ - ۴۵۶۲/۲۲۰۵۲ مورخ ۱۳۷۷/۵/۷ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: مشروط کردن معافیت مالیاتی مراکز فرهنگی به شروع فعالیت آنها از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ و ۱۳۷۱/۲/۷ به بعد، مخالف حکم قانونگذار در تبصره ۶ ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم است.	
تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی مربوط به قانون مالیات‌های مستقیم	دادنامه شماره ۹۹ - مورخ ۱۳۷۹/۰۳/۰۸	تصویب‌نامه شماره ۱۱۱۴۲ ت / ۱۵۹۳۱ هـ مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تسری حکم مقرر در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم به وجوه و کمک‌های غیر نقدی بلاعوض که به غیر از حساب‌ها و مصارف مصرح در قانون واریز و پرداخت شده، وجاهت قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۲۸۹ - مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۰۴	بند ۳ بخشنامه شماره ۳،۴-۶۴۰۹،۳۲۹۵۲ مورخ ۱۳۷۹،۷،۱۲ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر تعیین تاریخ اجرای حکم مقرر در تبصره ۶ ماده ۳۵ قانون مالیات‌های مستقیم در خصوص معافیت مالیاتی موسسات انتشاراتی و مطبوعاتی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۴۹ - مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۰۶	نظریه شماره ۳۰/۵-۴۲۴۵/۵۳۶۳۶ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۱۰ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: نظریه وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر عدم شمول معافیت ماده ۷۰ قانون مالیات‌های مستقیم به سازمان بهسازی اطراف حرم حضرت معصومه (س)، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۰۹ - مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۱	بخشنامه‌های ۱۷۶۸/۳۸۸۴/۱۵۷۷۶ - ۲۳۲ مورخ ۱۳۸۳/۹/۱۵ و ۱۲۱ - ۲۱۱/۴۵۴۴/۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۹ سازمان امور مالیاتی کشور

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی مربوط به قانون مالیات‌های مستقیم	پیام <i>دادنامه</i> : برخورداری از معافیت‌های مالیاتی درآمدهای حاصل از حقوق و مشاغل نافی استفاده از معافیت مالیاتی مقرر در تبصره ۱۱ الحاقی به ماده ۵۳ قانون مالیات‌های مستقیم نیست.	دادنامه شماره ۵۰۹ - مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۶ دستورالعمل شماره ۱۴۱۶۸/۱۰/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۳۰ مدیرکل امور مالیاتی استان خوزستان
	پیام <i>دادنامه</i> : الزام شهرداری به کسر و ایصال ۵٪ مالیات علی‌الحساب از قراردادهای غیرانتفاعی مربوط به انجام وظایف مربوط به تأمین نیازمندی‌های اصولی و ضروری شهر و شهروندان، موافق هدف و حکم مقنن نیست.	دادنامه شماره ۸۳۴ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۷ بخشنامه شماره ۱۹۸۲۳/۱۱/۴۲۷۵ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۱۱ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام <i>دادنامه</i> : رفع تکلیف از اشخاص موضوع ماده ۱۰۴ قانون مالیات‌های مستقیم به کسر مالیات علی‌الحساب موضوع این ماده از دارندگان حقیقی وسایط نقلیه خود مالک، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۶۱۵ - مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳ بند (ز) بخشنامه شماره ۱۳۵۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام <i>دادنامه</i> : بخشنامه سازمان امور مالیاتی مبنی بر ایجاد محدودیت در استفاده از معافیت مالیات بر درآمد ناشی از اجاره املاک موضوع تبصره ۱۱ ماده ۵۳ قانون مالیات‌های مستقیم، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۹۲۸ - مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۴ شقوق الف و پ از بند ۳ مصوبه شماره ۷۶۲۵۴/ت/۲۶۰۹۵ هـ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ هیأت وزیران
	پیام <i>دادنامه</i> : مقید کردن برخورداری واحدهای صنعتی و معدنی از معافیت موضوع ماده ۱۳۲ قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم به بهره‌برداری تا پایان تیر ماه سال ۱۳۸۸، موجب تضییق دایره شمول قانون است.	دادنامه شماره ۶۷۰ - مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۵ بخشنامه شماره ۱۳۵۱/۸۱۰۹۹-۲۳۲ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور و اعتراض به نحوه صدور برگ تشخیص مالیاتی
	دادنامه شماره ۱۳۴۳ - مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۲۶ دستورالعمل‌های شماره ۲۰۵۴۳-۲۳۲/۴۲۲ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۲ و ۱۳۵۱/۸۱۰۹۹-۲۳۲ مورخ ۱۳۹۰/۲/۱۱-ص/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۲ سازمان امور مالیاتی و رأی شماره ۶۹۸۳۵-۱۳۸۹/۹/۱۷ هیأت حل اختلاف مالیاتی	
	پیام <i>دادنامه</i> ۶۷۰ و ۱۳۴۳: موکول کردن بهره‌مندی از معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳۸ قانون مالیات‌های مستقیم به صدور گواهی استفاده از معافیت‌ها از سوی معاون عملیاتی سازمان امور مالیاتی، موجب توسعه شرایط قانونی است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی مربوط به قانون مالیات‌های مستقیم	دادنامه شماره ۳۵۴ و ۳۵۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۲۶	بخشنامه شماره ۱۴۹۷۱/۱۴۹۷۱-د۳۳۰/۳-۱۳۹۲/۶/۳ معاونت مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور	
	پیام دادنامه: اعمال محدودیت بر معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم برای برخورداری واحدهای تولیدی و معدنی مناطق کمتر توسعه یافته، مغایر رأی قبلی هیأت عمومی دیوان است.	دادنامه شماره ۴۰۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	بخشنامه شماره ۱۴۹۷۱/۱۴۹۷۱-د۳۳۰/۳-۱۳۹۲/۶/۳ و بند ۵-۱ دستورالعمل شماره ۲۳۷۲۰/۲۰۰-۱۱/۳۰-۱۳۹۱/۱۱/۳۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: دستورالعمل سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر تعیین زمان صدور پروانه بهره‌برداری به عنوان تاریخ شروع برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم، مغایر قانون است.	دادنامه شماره ۵۳۶ و ۵۳۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	بند ۱ نکات قابل توجه در رسیدگی مالیاتی موضوع بخشنامه شماره ۵۲۴/۹۳/۲۰۰-۲۲/۶/۱۳۹۳ سازمان امور مالیاتی کشور
	دادنامه شماره ۸۳۸ و ۸۳۹ - مورخ ۱۳۹۶/۹/۷	۱- بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۲۰۰-۱۰/۱۳۹۱/۸/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور ۲- نامه شماره ۱۰۷۴۳/۲۰۰/۱۰۷۴۳-۲۴/۵/۱۳۹۱ سازمان امور مالیاتی کشور بخشنامه شماره ۱۶۳۳۸۳/۱۶۳۳۸۳-۲۸۴/۸/۱۳۹۱ گمرک جمهوری اسلامی ایران (ب) ابطال بخشنامه شماره ۲۵/۹۵/۲۰۰-۲۲/۴/۱۳۹۵ سازمان امور مالیاتی کشور	
	پیام دادنامه ۵۳۵ و ۵۳۶ و ۸۳۸ و ۸۳۹: مصوبه سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر شمول مالیات نسبت به سود حاصل از تسعیر ارز با منشاء صادرات، خلاف حکم قانونگذار مبنی بر معافیت مالیاتی آن و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع آن است.	دادنامه شماره ۱۰۵۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۹	بند ۱۶ از دستورالعمل شماره ۲۳۷۲۰/۲۰۰-۱۱/۳۰-۱۳۹۱ سازمان امور مالیاتی
	پیام دادنامه: حذف مالیات از هزینه‌های برگشتی مازاد بر درآمد مشمول مالیات ابرازی واحدهای تولیدی یا معدنی که پروانه بهره‌برداری آنها پس از سال ۱۳۸۱ صادر شده، مغایر قانون و موازین شرع است.	دادنامه شماره ۱۲۸۷ و ۱۲۸۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۲	قید «که از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون مذکور و تا پایان دوره برنامه پنجم توسعه» در دستورالعمل شماره ۲۳۷۲۰/۲۰۰-۱۱/۳۰-۱۳۹۱ رئیس سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: اعمال محدودیت در رابطه با برخورداری تعدادی از واحدهای صنعتی و معدنی مناطق کمتر توسعه یافته از معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم، خلاف		

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تخفیف‌ها و معافیت‌های مالیاتی مربوط به قانون مالیات‌های مستقیم	قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۶۹۱ - مورخ ۱۳۹۷/۸/۱	مصوبه شماره ۱۳۷۳/۱۰/۷-۳۰/۴/۱۰۰۴ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: بخشنامه شورای عالی مالیاتی که فروش آب به بخش کشاورزی را فعالیت کشاورزی تلقی نموده و مشمول معافیت مالیاتی ماده ۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم دانسته است به جهت توسعه معافیت به بخش غیر مربوطه، مغایر قانون است.	
معافیت‌های مالیاتی مربوط به قانون مالیات بر ارزش افزوده	دادنامه شماره ۴۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹	بخشنامه‌های شماره ۳۱۰۹۱-۳۶/۱۲/۱۳۸۸ و ۱۸۳۳-۱۱/۲/۱۳۹۰ سازمان امور مالیاتی
	پیام دادنامه: ایجاد محدودیت و عطف به ماسبق نمودن حکم مقرر در بند ۴ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده، مغایر ماده ۴ قانون مدنی و خارج از اختیار مرجع تصویب است.	
	دادنامه شماره ۴۳۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	قسمتی از بخشنامه شماره ۹۲۵۳-۷/۹-۱۳۹۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: پرداخت خدمات بیمه، درمان و تکمیل درمان، مشمول معافیت از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده است.	
	دادنامه شماره ۱۰۲۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	بخشنامه شماره ۴۹۱۳-۲۶۰/د-۱۴/۱۱/۱۳۹۲ سازمان امور مالیاتی کشور
پیام دادنامه: حکم بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر تعیین تاریخ اجرای عدم شمول قانون مالیات بر ارزش افزوده بر روغن نباتی خام (تصفیه نشده) از ۱۳۹۲/۱۰/۲۲، مغایر قانون است.		
معافیت‌های مالیاتی مربوط به قانون مالیات بر ارزش افزوده	دادنامه شماره ۱۰۴۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۹	بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۵/۵۵-۲۶/۸/۱۳۹۵ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: تعیین تاریخ اجرای عدم شمول قانون مالیات بر ارزش افزوده بر شکر خام از ۱۳۹۵/۷/۲۸، در حالی که از ابتدای مهر ۱۳۸۷ باید اجرا می‌شد، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۶۹ - مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۲۰	بخشنامه شماره ۱۰۰/۲۰۷/۲۰۰-۳۴۰ مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۷ وزیر نیرو
پیام دادنامه: دریافت حق‌النظاره از شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی به لحاظ شمول مقررات		

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
معافیت‌های مالیاتی مربوط به سایر قوانین	شرکت‌های دولتی بر آنها و معافیت آنها از پرداخت مالیات و عوارض، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۵۱ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۰۷	ماده ۲ آیین‌نامه نحوه اعطای تخفیف‌های مالیاتی به آزادگان
	پیام دادنامه: مشروط کردن اعطای تخفیف‌های مالیاتی مقرر در مواد ۱۷ و ۱۹ و ۲۰ قانون حمایت از آزادگان به داشتن مشکلات مالی آزاده و تشخیص ممیز کل مالیاتی ذیربط، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۶۷ الی ۳۶۹ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳	بخشنامه شماره ۱۸۳۳۴،۳،۳۴،۲۶۰۴ مورخ ۱۳۷۷،۳،۱۵ معاون هماهنگی امور عمرانی وزارت کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت کشور از حیث شمول یا عدم شمول معافیت‌های مالیاتی مقرر در ماده ۱۰ قانون تشکیل شرکت‌های آب و فاضلاب به اعمال مختلف شرکت‌های آب و فاضلاب، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۳ - مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۱	بخشنامه شماره ۷۱۱۰ مورخ ۱۳۸۶/۲/۳ سازمان امور مالیاتی کشور
پاداش مالیاتی	پیام دادنامه: وضع قاعده مبنی بر اعلام درآمد مشمول مالیات قطعی شده مؤدیان قبل از کسر معافیت مقرر قانونی به عنوان درآمد مشمول مالیات، مغایر قانون نحوه تامین هزینه ضروری اتاق‌های بازرگانی است.	
	دادنامه شماره ۵۷ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۰۲	بخشنامه محرمانه ۴۲۱/م - ۷۳/۲/۲۱ وزیر امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: محرومیت کارکنانی که در امر وصول مالیات فعالیت مؤثر نموده‌اند از پاداش مالیاتی مقرر در ماده ۲۱۷ قانون مالیات‌های مستقیم، به صرف محکومیت اداری فاقد وجهت قانونی است.	
جرایم مالیاتی، بخشودگی آنها و تقسیم بدهی	دادنامه شماره ۱۹۱ - مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶	بخشنامه شماره ۱۱۰۸۳ مورخ ۱۳۸۶/۴/۳۱ اداره کل مالیاتی اصفهان
	پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه اداره کل امور مالیاتی اصفهان مبنی بر اخذ جریمه از مالیات مورد قبول مؤدی که در مهلت قانونی پرداخت شده، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۶۶ - ۱۳۹۳/۶/۲۴ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: منوط کردن اعمال تقسیم بدهی قطعی و بخشودگی جرایم مالیاتی به ثبت نام و تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
خوداظهاری مالیاتی	دادنامه شماره ۳۸۰ - مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۰۸	بند ۷ بخشنامه شماره ۲۳۲/۲۶۹/۱۹۰۳۲ مورخ ۸۸/۲/۲۳ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: الزام مؤدیانی که قبل از صدور بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور، اظهارنامه مالیاتی خود را تسلیم نموده‌اند به ارسال یک نسخه از قرارداد حسابرسی همراه با اظهارنامه مالیاتی، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۳۲۱ - مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۱۹	دستورالعمل مشترک شماره ۵/۲۳۰/۱۱۱۲۷ - ۱۳۹۰/۴/۱۴ سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان نظام پزشکی کشور با موضوع خوداظهاری درآمد مشمول مالیات و مالیات عملکرد سال ۱۳۸۹ اعضای سازمان نظام پزشکی کشور
	پیام دادنامه: ماده ۱۵۸ قانون مالیات‌های مستقیم متضمن اعطای اختیار به سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر تعیین شرط برای قبول اظهارنامه مالیاتی به صورت خوداظهاری نمی‌باشد.	
	دادنامه شماره ۱۱۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹	بندهای ۶، ۷، ۸ و ۹ دستورالعمل خوداظهاری مالیاتی سال ۱۳۹۱ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: تعیین شرایط دیگری مازاد بر شرایط قانونی برای قبول اظهارنامه‌های مالیاتی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی است.	
درآمد مشمول مالیات	دادنامه شماره ۵۳ - مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۱	بخشنامه شماره ۷۱۱۰ مورخ ۱۳۸۶/۲/۳ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور که منظور از درآمد مشمول مالیات را درآمد مشمول مالیات قطعی شده مؤدیان ذیربط قبل از کسر معافیت‌های مقرر قانونی اعلام داشته، مغایر قانون است.	
شورای عالی مالیاتی	دادنامه شماره ۲۵۱ - مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۱۳	بخشنامه شماره ۳۰,۵,۱۰۴,۱۴۵۴ مورخ ۱۳۷۱,۹,۲۲ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	دادنامه شماره ۳۵ - مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۰۱	بخشنامه شماره ۵۵۳۶۴ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۲۱ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی
	دادنامه شماره ۴۲۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۰۱	بخشنامه شماره ۳۰/۴-۱۰۴۴۸/۸۵۴ مورخ ۱۳۸۱/۱/۱۷ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه ۳۵۱، ۳۵ و ۴۲۴: اظهارنظر در باب شیوه‌های اجرایی قوانین و مقررات مالیاتی و یا اعلام نظر در خصوص آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مصوب سایر مراجع ذیربط در امور مالیاتی، به عهده شورای عالی مالیاتی است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صدور برگ قطعی مالیاتی	دادنامه شماره ۴۵۶ - مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵	مفاد بند ۲ و قسمتی از بند ۳ ماده ۳۳ آیین‌نامه اجرائی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر صدور برگ قطعی مالیاتی اصلاحی متضمن افزایش مالیات و اجرای آن بدون اطلاع مؤدی و رسیدگی به اعتراض وی در این باب توسط مراجع ذیصلاح قانونی، خارج از اختیارات است.	
کمیسیون تقویم املاک	دادنامه شماره ۳۴ - مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۰۹	بخشنامه خلاف قانون به شماره ۳۷۲۶/۲۱۹/۲۹ مورخ ۶۱/۲/۱۶ و تقاضای ابطال آن
	پیام دادنامه: وضع ضابطه در مورد وظایف کمیسیون تقویم املاک توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، مغایر قانون و خارج از صلاحیت مقامات اجرایی است.	
	دادنامه شماره ۲۴۶ - مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۲۵	بخشنامه شماره ۳۱-۲۱۳ مورخ ۱۳۸۲/۲/۱۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	دادنامه شماره ۶۱۸ - مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۰	بخشنامه شماره ۵۹۰۹/۴۹-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۸/۲۶ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه سازمان امور مالیاتی کشور مبنی بر محول کردن تعیین اجاره بهاء املاک استیجاری به منظور تعیین میزان مالیات آن به کمیسیون تقویم املاک، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
مالیات اضافه پرداختی و استرداد آن	دادنامه شماره ۳۲۵ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۱۴	بخشنامه شماره ۳۳۲۰۷/۲۹۸۹-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۳ رئیس سازمان امور مالیاتی کشور و رأی شماره ۳۰/۴/۹۹۹۲ مورخ ۱۳۷۶/۹/۲۶ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: عدم استرداد مالیات اضافه پرداختی به دلیل قبولی و پرداخت مالیات توسط مؤدی و مشمول امر مختومه تلفی نمودن آن، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۴۸ الی ۴۵۰ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۰۳	ماده ۶ تصویب‌نامه شماره ۲۶۵۱۰/ت/۳۹۰۳۹ ک مورخ ۸۸/۲/۹ هیأت وزیران
مالیات علی‌الرأس	پیام دادنامه: تعیین مالیات علی‌الرأس حسابداران در صورت عدم ارائه صورتحساب، مغایر ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم است.	

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
وظایف و تکالیف مؤدیان مالیاتی	دادنامه شماره ۱۰۶ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۰۲	بخشنامه شماره ۴۶۳۷۸ مورخ ۱۳۷۷/۹/۲۶ معاون درآمدهای مالیاتی و وزارت امور اقتصادی و دارایی	
	پیام دادنامه: در ارتباط با ماده ۱۰۴ قانون مالیات‌های مستقیم، الزام مودی به ارائه اصل یا تصویر قبوض وجوه کسر و ایصال شده به حساب درآمدهای مالیاتی با تایید کتبی سرممیز اداره کل مربوط، خلاف قانون است.		
	دادنامه شماره ۱۲۱۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴	بخشنامه شماره ۱۱۸۳۹-۱۳۸۸/۲/۷ سازمان امور مالیاتی کشور	
	پیام دادنامه: الزام مالکان و مؤدیان به تهیه مبایعه‌نامه و کد رهگیری از مشاورین املاک جهت نقل و انتقال رسمی موضوع ماده ۱۸۷ قانون مالیات‌های مستقیم علاوه بر اخذ استعلام از دفترخانه تنظیم کننده سند، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۲۰۵ الی ۲۰۸ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۰۴	دامنه کاربرد و بند ۱-۵ دستورالعمل اجرایی شماره ۲۰۰/۲۴۴۶۸ ص- ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ رئیس سازمان امور مالیاتی کشور و بخشنامه‌های شماره ۱۳۹۳/۲/۳-ص/۲۵۹/۱۴۶ مدیرکل امور مالیاتی شهر تهران و ۱۳۹۳/۳/۲۱-د/۲۳۴/۹۰۸۴ مدیرکل دفتر خدمات مؤدیان سازمان امور مالیاتی کشور	
پیام دادنامه: اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای الف و ب ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم، مکلف به نگهداری صورتحساب فروش خدمات، موضوع تبصره ۳ ماده ۱۶۹ مکرر قانون مذکور نیستند.			
دادنامه شماره ۳۷۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷	۱- ابطال عبارت «هر نوع فعالیت اقتصادی» در تعریف دامنه کاربرد و تعریف اشخاص حقیقی در دستورالعمل شماره ۲۰۰/۲۴۴۶۸ ص- ۱۳۹۰/۱۰/۲۷ ۲- ابطال تکلیف دفاتر اسناد رسمی به ارسال آمار موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مندرج در بخشنامه شماره ۲۳۱/۲۹۸۳ ص-۲۳۹۲/۲/۲۸ و بند ۱۰ بخشنامه شماره ۲۰۰/۲۳۹۹۷- ۱۳۹۲/۱۲/۲۷		
پیام دادنامه: تکلیف دفاتر اسناد رسمی به ارائه صورت حساب فصلی، مغایر مفاد قانون مالیات‌های مستقیم است.			
دادنامه شماره ۵۱۳ الی ۵۱۷ - مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۸	بندهای ۶ - ۸ - ۱۰ - ۱۱ و ۱۲ بخشنامه شماره ۲۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۸ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور		
دادنامه شماره ۱۴۰۳ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۱۰	دستورالعمل‌های شماره ۵۱۱-۱۴۷ و ۱۴۸-۸۸ م (ابلاغ شده به شماره ۲۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵ و ۱۳۸۸/۳/۱۸-۲۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵) و ۱۴۷-۵۳۳ و ۱۴۸-۸۸ م (ابلاغ شده به شماره ۷۰۷۹۳-۱۳۸۸/۱۰/۲۹-۷۰۷۹۳) سازمان امور مالیاتی کشور		

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
هزینه‌های قابل قبول مالیاتی	پام دادنامه ۵۱۳/الی ۵۱۷ و ۱۴۰۳: بندهایی از بخشنامه رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور راجع به هزینه‌های قابل قبول مالیاتی ابطال می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۴۱۲ - مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵	بند ۹ بخشنامه شماره ۱۳۸۵/۷/۱۸ - ۲۳۲/۲۴۰۱/۲۸۳۴۱ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: طبق ماده ۱۴۷ قانون مالیات‌های مستقیم، هزینه‌ای که در قانون پیش‌بینی نشده یا بیش از نصاب مقرر در قانون بوده، ولی پرداخت آن به موجب مصوبه هیأت وزیران هم صورت گرفته باشد، قابل قبول است.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۵ - مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴	بندهای ۲، ۳ و ۴ بخشنامه شماره ۱۳۸۵/۷/۱۸ - ۲۳۲/۲۴۰۱/۲۸۳۴۱ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: عدم تلقی زیان کاهش ارزش موجودی‌ها و سرمایه‌گذاری‌های اشخاص به عنوان هزینه قابل قبول برای تشخیص درآمد مشمول مالیات، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۱۰/۲۵-۲۰۰/۲۱۰۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: هزینه‌های قابل قبول مربوط به سال‌های قبل که پرداخت یا تخصیص آن در سال مالیاتی مورد رسیدگی و تحقق می‌یابد، جزء هزینه‌های قابل قبول به‌شمار می‌آید.	
	دادنامه شماره ۴۱ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی شماره ۱۳۸۶/۷/۲۲-۵۳۰ هیأت عمومی
	پیام دادنامه: رأی شماره ۱۳۸۶/۷/۲۲-۵۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با استناد به ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نقض می‌شود و با نقض رأی مذکور بند ۳ جزء (د) آیین نامه اجرایی مقررات مربوط به بند ۸ ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم که پذیرش هزینه قابل قبول بند ۸ ماده ۱۴۸ قانون را به پرداخت مالیات تکلیفی موضوع ماده ۱۰۴ قانون مالیات‌های مستقیم منوط کرده است ابطال می‌گردد.	
دادنامه ماره ۹۱۷ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۹	بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۱/۹-۲۱۱-۲۰۷۰/۳۳۳۱۹ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور	
پیام دادنامه: وجوه پرداختی سردفتر از محل حق التحریر به دفتریاران و پاداش کارکنان به میزان سی درصد به عنوان هزینه قابل قبول منطبق با بندهای ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم بوده و ده درصد وجوه پرداختی به حساب کانون به عنوان حق عضویت بر اساس تکلیف		

آرای ابطالی در زمینه مالیات (۱۳۶۱-۱۳۹۷)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
قانونی منطبق با ماده ۱۴۷ قانون مالیات های مستقیم می باشد.		
هیأت حل اختلاف مالیاتی	دادنامه شماره ۶۷۷- مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۰۴	ماده ۴۸ اصلاحی آیین نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات های مستقیم
	پیام دادنامه: در انتخاب نمایندگان سازمان امور مالیاتی، شرط « لااقل یک سال از سابقه امور مالیاتی آنان در شغل رئیس امور مالیاتی و یا پست های بالاتر باشد»، مغایر ماده ۲۴۵ قانون مالیات های مستقیم است.	
	دادنامه شماره ۱۳۲۶- مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۳	بخشنامه شماره ۵۱۰۷۶-۴/۲۷-۱۳۸۸ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: در مواردی که مودی بدهی مالیاتی خود را تقسیط کند، پرداخت بدهی مالیاتی تلقی نمی شود و اعتراض مودی نسبت به مالیات مازاد بر مالیات مورد قبول به هیأت های حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر ارجاع نخواهد شد.	
سایر موضوعات مالیاتی	دادنامه شماره ۳- مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۱۹	بخشنامه شماره ۳۰۴/۷۵۹۸ مورخ ۱۳۷۷/۸/۱۶ شورای عالی مالیاتی
	پیام دادنامه: بخشنامه شورای عالی مالیاتی مبنی بر اعتبار تاریخ تنظیم سند رسمی حتی در صورت تفاوت آن با تاریخ شروع مدت اجاره، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۳۰- مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۱۰	بخشنامه های شماره ۲۵۹۶/۲۸۹۷۴-۲۱۱ مورخ ۸۵/۷/۲۴ و شماره ۱۷۹۸۸ مورخ ۸۶/۷/۱۵ سازمان امور مالیاتی کشور و اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان
	پیام دادنامه: اخذ تضمین منجر به دریافت وجه مازاد بر اصل مالیات و جریمه متعلقه، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۷۸۵ الی ۷۸۷- مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۲۴	فراز پایانی بخشنامه شماره ۱۳۳۹۲/۲۰۰-۱۳۹۱/۶/۲۱ و بند اول بخشنامه شماره ۲۰۰/۲۰۰-۱۳۹۱/۱۰/۱۰-۲۰۰۰/۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: طرح ها و پروژه هایی که قبل از لازم الاجرا شدن اصلاح ماده ۱۰۴ قانون مالیات های مستقیم، مناقصه آنها برگزار شده یا قرارداد آنها منعقد گردیده، از شمول قانون مزبور مستثنی است.	
	دادنامه شماره ۱۲۹۴- مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۳	بند ۷ از ماده ۶ و بند ۳ از ماده ۷ دستورالعمل به کارگیری شماره اقتصادی مودیان مالیاتی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات های مستقیم
پیام دادنامه: توسعه مسئولیت تضامنی مصرح در تبصره ۱ ماده ۱۶۹ قانون مالیات های مستقیم به کسانی که شماره اقتصادی آنان بدون اطلاع مورد استفاده قرار گرفته، مغایر حکم مقنن است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تصویب اساسنامه سازمان ها و شرکت های دولتی	دادنامه شماره ۳۲۷- مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۰۷	تبصره ماده ۳ مصوبه شماره ۱۰۱۰۲/دش/۱ مورخ ۱۳۷۵/۹/۱۰ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: با توجه به عدم صلاحیت سازمان امور اداری و استخدامی کشور در وضع و تدوین اساسنامه شرکت های دولتی، تفویض اختیار اصلاح اساسنامه توأبیر به سازمان مذکور، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۰ - مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۰	مصوبه شماره ۱۵۸۶/ت/۲۴۲۴۶ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۱ هیأت وزیران در خصوص سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران و حذف آن از فهرست شماره یک مصوبه (اسامی شرکت های مادر تخصصی) و اعلام ابطال تغییر قانون اساسنامه با سازمان مرکزی تعاون روستائی
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تغییر اساسنامه سازمان مرکزی تعاونی روستائی ایران و حذف آن از فهرست اسامی شرکت های مادر تخصصی مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۵ - مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۷	تصویب نامه شماره ۱۴۵۷۶/ت/۲۸۱۹۸ هـ مورخ ۱۳۸۲/۴/۴ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: هرگونه اصلاح و تغییر در مفاد اساسنامه قانونی سازمان حسابرسی، به عهده قانونگذار و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه در وضع مقررات دولتی است.	
	دادنامه شماره ۱۴۲۱ - مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۵	موادی از اساسنامه شرکت های زراعی مصوب هیأت وزیران
	پیام دادنامه: ماده یک و تبصره ماده ۲ اساسنامه شرکت سهامی زراعی مصوب هیأت وزیران خلاف شرع بوده و شرکت مذکور به لحاظ غیرشرعی بودن آن، محکوم به بطلان است.	
	دادنامه شماره ۱۴۰۴ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۱۰	اساسنامه شرکت سهامی ذغال سنگ طبس
	پیام دادنامه: اساسنامه شرکت سهامی ذغال سنگ طبس به دلیل عدم رعایت شرایط مقرر در ماده ۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ابطال می گردد.	
	دادنامه شماره ۷۴۷- مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	آیین نامه استخدامی شرکت شهرک های صنعتی ایران و شرکت های تابع مصوب ۱۳۸۲/۷/۶ مجمع عمومی شرکت شهرک های صنعتی ایران
	پیام دادنامه: تصویب آیین نامه استخدامی شرکت شهرک های صنعتی ایران و شرکت های تابعه توسط مجمع عمومی آن شرکت، خارج از حدود اختیارات مرجع مذکور است.	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعاونی‌ها	دادنامه شماره ۲۷۳ - مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۲۰	ماده ۶ دستورالعمل تشکیل تعاونی‌ها و تبصره‌های آن
	پیام دادنامه: مواد ۴۳ و ۵۹ اصلاحی قانون تعاون، مفید تشکیل اتحادیه تعاونی‌های شهرستان است و ظهور در ایجاد اتحادیه‌های تعاونی در سطح استان و مرکزی ندارد.	
	دادنامه شماره ۵۰ - مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۰	مصوبه شماره ۱۵۸۶/ت/۲۴۲۴۶ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۱ هیأت وزیران در خصوص سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران و حذف آن از فهرست شماره یک مصوبه (اسامی شرکت‌های مادر تخصصی) و اعلام ابطال تغییر قانون اساسنامه با سازمان مرکزی تعاون روستائی
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تغییر اساسنامه سازمان مرکزی تعاونی روستائی ایران و حذف آن از فهرست اسامی شرکت‌های مادر تخصصی مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۰ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۳	ماده یک و تبصره آن از آیین‌نامه اجرائی قانون حمایت از پیش خریداران واحدهای مسکونی مصوب ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ به طرفیت هیأت دولت
	پیام دادنامه: عدم شمول قانون حمایت از پیش خریداران واحدهای مسکونی به شرکت‌های تعاونی مسکن که برای اعضاء خود اقدام به ساخت و احداث مسکن می‌نمایند، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۵۱ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۸	بخشنامه شماره ۱/۲۵۸۸۹ مورخ ۱۳۸۷/۴/۳۰ وزیر تعاون
	پیام دادنامه: بخشنامه وزیر تعاون مبنی بر وضع قاعده آمره درباره موارد لغو عضویت اعضای شرکت تعاونی، مغایر حکم مقنن است.	
	دادنامه شماره ۲۸۳ الی ۲۸۵ - مورخ ۱۳۸۹/۰۷/۲۶	بخشنامه شماره ۳۲۷۲۷ مورخ ۱۳۸۸/۶/۱۶ معاونت نظارت و توسعه تعاونی‌های وزارت تعاون
	پیام دادنامه: اضافه نمودن شرط جدید به شرایط مصرحه در قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی ایران برای اعضاء هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان شرکت‌های تعاونی، خارج از حدود اختیار و مغایر قانون است.	
تعزیرات حکومتی و قاچاق کالا و ارز	دادنامه به شماره ۱۷۷ - مورخ ۱۳۷۵/۰۸/۱۲	ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرائی قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز
	پیام دادنامه: تعیین مجازات حمل قاچاق کالا و ارز و کیفیت اعمال آن مختص قانونگذار است.	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعزیرات حکومتی و قاچاق کالا و ارز	دادنامه شماره ۲۷۵ - مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۰۴	بخشنامه شماره ۵۶/س/ت / ۴۸۲۷ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ سازمان تعزیرات حکومتی
	پیام دادنامه: با عنایت به اعتبار مجازات قطع سهمیه برای جرم توزیع کالای خارج از شبکه، بخشنامه سازمان تعزیرات حکومتی مبنی بر جواز اعمال مجازات اخذ جریمه در مرتبه اول ارتکاب جرم، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴ - مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۱۰	اصلاحیه دستورالعمل نحوه رسیدگی به پرونده قاچاق کالا و ارز
	پیام دادنامه: دستورالعمل قوه قضائیه که احکام صادره در خصوص پرونده‌های قاچاق کالا و ارز را از لحاظ قطعیت و قابلیت تجدیدنظر و مرجع تجدیدنظر مانند سایر احکام جزایی دانسته، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۸۴ - مورخ ۱۳۸۰/۰۶/۱۱	بخشنامه شماره ۵۴،۱۰۹،۱۲۵۲،۱۷۹۹۴۸ مورخ ۱۳۷۶،۱۱،۴ معاونت حقوقی و نظارت گمرک
	دادنامه شماره ۷۷ - مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۲۱	بخشنامه شماره ۵۴/۱۰۹/۱۲۵۲/۱۶۸۰۱۷ مورخ ۱۳۸۰/۷/۱۱ معاون حقوقی گمرک ایران
	پیام دادنامه ۱۸۴ و ۷۷: بخشنامه گمرک ایران مبنی بر قابل استرداد بودن حاصل فروش کالا در صورت صدور حکم برائت، مغایر مفاد ماده ۲ قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز است.	
	دادنامه شماره ۳۳۲ - مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۱۷	بخشنامه ۱۰۰/۲۹۵۵ مورخ ۱۳۷۹/۶/۲۶ سازمان تعزیرات حکومتی
	پیام دادنامه: تلقی عدم درج شماره اقتصادی در فاکتور فروش کالا به عنوان تخلف تعزیراتی و مجازات متخلفین و متوقف نبودن رسیدگی این امر به طرح شکایت از سوی وزارت امور اقتصادی و دارایی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۴۶ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۱۵	مصوبه شماره ۹۹۲۴ مورخ ۱۳۷۴/۸/۱ ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار
پیام دادنامه: مصوبه ستاد پشتیبانی تنظیم بازار مبنی بر ضرورت نصب پارچه بر سردرب واحدهای صنفی یا تولیدی علی‌الطلاق در صورت محکومیت به پرداخت بیش از یکصد هزار ریال جریمه یا سایر مجازات مقرر در قانون، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۴۳۹ - مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۵	مواد ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۵ و تبصره‌های آن و ۱۶ و ۱۸ و تبصره‌های آن و ۱۹ و ۲۰ آیین‌نامه اجرائی قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعزیرات حکومتی و قاچاق کالا و ارز	پیام دادنامه: مفاد آیین نامه قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز مبنی بر اخذ جریمه از محل فروش وثیقه های سپرده شده توسط اشخاص ثالث و فوریت جواز فروش اموال قاچاق، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۰ - مورخ ۱۳۳/۰۲/۱۳	بند یک مصوبه شماره ۲۴۰۲ مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۵ ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز
	پیام دادنامه: مصوبه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز مبنی بر ممنوعیت انتقال و فروش کالا پس از ترخیص از گمرک و بی اعتباری کارت سبز همراه مسافر برای انجام معامله کالای مذکور، غیرقانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۸ - مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۱	جزء ۱۳ بند ۱۲ ماده ۳ آیین نامه اجرایی سازمان بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات
	پیام دادنامه: مفاد آیین نامه اجرایی سازمان بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات مبنی بر تلقی سهل انگاری و عدم همکاری با ناظران و بازرسیین مربوط در زمره تخلفات قابل پیگرد، خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۹۳ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹	بندهای یک، ۲ و ۳ و ۴ مکرر مصوبه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۳ استانداری آذربایجان غربی، سازمان تعزیرات حکومتی و دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی آذربایجان غربی
	پیام دادنامه: واگذاری مسئولیت ارسال پرونده ارجاعی به کمیسیون ماده ۱۱ تعزیرات حکومتی مستقر در دانشگاه علوم پزشکی به کمیسیون تعزیرات حکومتی به عهده دبیرخانه کمیسیون ماده ۱۱، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۴۳۷ - مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۵	بندهای ۲-۳، ۳-۳ و ۳-۴ مصوبه ستاد مرکزی بخشنامه شماره ۱۳۸۳/۹/۲۵ مورخ ۵۵/ن/۹۱۳/۵۲۵/۲۵۱۱۶۵ مدیر کل نظارت بر ترانزیت
	پیام دادنامه: مقرراتی از مصوبه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز به دلیل خروج از حدود اختیارات و مغایرت با قانون ابطال می گردد.	
	دادنامه شماره ۱۳۷ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۳۰	مصوبه مورخ ۱۳۸۶/۳/۸ شورای تأمین استان سیستان و بلوچستان
پیام دادنامه: مصوبه شورای تأمین استان مبنی بر اختیار توقیف خودروهای حامل فرآورده های نفتی محکوم به پرداخت جریمه به مدت یک تا سه ماه، خارج از حدود اختیارات آن مرجع است.		
دادنامه شماره ۴۷۴ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۰	بند ۴ شیوه نامه تعیین تکلیف و انهدام کالاهای مکشوفه قاچاق	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعزیرات حکومتی و قاچاق کالا و ارز	پیام دادنامه: منوط کردن معدوم کردن کالاهای قاچاق به داشتن برگ آنالیز مغایر حکم مقنن در قانون تاسیس سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۵۷ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۲	بند ۱ مصوبه جلسه مورخ ۱۳۸۷/۴/۳۱ شورای تامین استانداری خراسان جنوبی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای تأمین استان مبنی بر توقیف خودروهای حامل فرآورده‌های نفتی خارج از شبکه توزیع به مدت ۳ ماه و فروش سوخت کشف شده به نفع واحد کاشف، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۶۴ و ۶۶۵ - مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۵	تبصره ماده ۱۸ و مواد ۳۳، ۳۲ و ۲۵ آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی
	پیام دادنامه: مفاد آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی، مبنی بر اجازه تشدید مجازات به شعب تجدیدنظر به طور علی‌الطلاق و جواز تعطیلی محل کسب در فرض استتکاف از پرداخت جریمه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۸۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۰۵	بند ۴ بخشنامه محرمانه شماره ۶۶۸۴/م/ص ۱۳۹۰/۱۱/۲۳ وزارت صنعت، معدن و تجارت
	پیام دادنامه: بخشنامه وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر تلقی هر گونه تغییر در بازار که در سامانه قیمت‌های سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ثبت نشده به عنوان گرانفروشی، خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۱۱ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۰۳	بند (ت) ماده (۲۵) اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز (موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۳۵۷۸/ت/۳۲۶۵۰۴-هـ-۱۳۸۱/۷/۱۵) هیأت وزیران از ابتدای سال ۱۳۸۲
	پیام دادنامه: اجرای بند (ت) ماده (۲۵) اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز در سال‌های بعد از ۱۳۸۱، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۴۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۹	بند ۴ صورتجلسه سومین جلسه کمیسیون هماهنگی در امور تعزیرات حکومتی - مورخ ۱۳۹۴/۳/۲
پیام دادنامه: اخذ جریمه از اشخاص حقوقی به موجب آراء صادره از سازمان تعزیرات حکومتی، در فرضی که شخص حقیقی محکوم به پرداخت جریمه است، مغایر قانون است.		
دادنامه شماره ۱۹۶۲ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵	دستورالعمل اجرایی تبصره ماده ۲۳ آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
محاسبات عمومی	پیام دادنامه: رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز در هیأت عالی موضوع تبصره ماده ۲۳ آیین نامه قانون تعزیرات حکومتی و قابل اعتراض بودن آرای صادره از این هیأت در دیوان عدالت اداری مغایر تبصره ۲ ماده ۵۰ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب سال ۱۳۹۲ و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع است.		
	دادنامه شماره ۲۴ - مورخ ۱۳۷۱/۰۳/۱۲	دستورالعمل شماره ۴۶۶۳-۶۹/۲/۲۷	
	پیام دادنامه: ایجاد پست مدیرکل یا مدیر مالی با وظایف مقرر شده برای ذیحساب در قانون محاسبات عمومی تداخل ندارد و نظارت مالی و کنترل تطبیق پرداخت با مقررات، همچنان بر عهده ذیحساب است.		
	دادنامه شماره ۴۵۹ - مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۰۳	تصویب نامه شماره ۲۳۷۰۸/۲۳۷/ت/۲۴۵۳۷ هـ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۰ هیأت وزیران	
	پیام دادنامه: با توجه به قانون استخدام کشوری و قانون محاسبات عمومی کشور، مصوبه هیأت وزیران مشعر بر تعریف شرکت وابسته و تابعه دستگاههای اجرایی و تعیین خصوصیات حقوقی آنها، خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۳۵۴ - مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۱	ماده ۱۴ آیین نامه مالی ستاد مبارزه با موارد مخدر مصوب ۱۳۸۶	
	پیام دادنامه: مستثنی نمودن ستاد مبارزه با مواد مخدر از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت در خصوص نحوه هزینه کردن اعتبارات ستاد، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۷۹۲ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۸	مصوبه شماره ۳۲۱۱۲/۳۲۳۳۲ ت/۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۳/۱۹ هیأت وزیران	
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مشعر بر صلاحیت رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مبنی بر هزینه کلیه مانده وجوه مصرف نشده اعتبارات هزینه ای و طرح تملک دارائی های سرمایه ای سنواتی انتقالی در تراز نهایی سال های مالی ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵، خلاف قانون محاسبات عمومی و خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۱۹۵ - مورخ ۱۳۹۰/۰۵/۰۳	ماده ۵۵ اصلاحی آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاهها	
پیام دادنامه: ماده ۵۵ اصلاحی آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاهها که مفهم عدم لزوم ارسال اسناد و مدارک لازم جهت رسیدگی و حسابرسی به دیوان محاسبات کشور است، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.			

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
محاسبات عمومی	دادنامه شماره ۴۱۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	مصوبه شماره ۲۵۷۹۰۲/ت/۴۸۶۶۳-هـ-۱۳۹۱/۱۲/۲۳ هیأت وزیران از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: واگذاری حق استفاده از اموال غیرمنقول شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی به صندوق حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان، خلاف مواد ۱۱۸ و ۱۲۰ قانون محاسبات عمومی و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۰۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹	ابطال ماده ۵۱ آیین نامه مالی کمیته امداد امام خمینی (ره)
	پیام دادنامه: ماده ۵۱ آیین نامه مالی کمیته امداد امام خمینی (ره)، مغایر قانون محاسبات عمومی کشور است.	
معاملات دولتی	دادنامه شماره ۲۶۷ و ۲۶۸ - مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۲۸	بخشنامه شماره ۵۷۷۹ / ص / ۱۰ / و مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۷ و ۱۱۳۹ / ص / ۱۰ / مورخ ۱۳۷۳/۳/۷ وزارت جهاد سازندگی
	پیام دادنامه: وضع قواعد مربوطه به کیفیت انجام معاملات دولتی و جواز تخصیص هرگونه امتیاز یا اولویت برای اشخاص در این زمینه از اختیارات خاص قانونگذار است.	
	دادنامه شماره ۳۶۸ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۵	مصوبه مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۲۶ شورای اقتصاد موضوع نامه شماره ۳۴/۱۲۶۲ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۴ سازمان برنامه و بودجه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اقتصاد مبنی بر واگذاری معدن سرب و روی انگوران به بخش خصوصی بدون انتشار آگهی یا برگزاری مزایده، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای مزبور می باشد.	
	دادنامه شماره ۳۵۷ و ۳۵۸ - مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۱	بخشنامه شماره ۱۰۲/۱/۳۶۸ مورخ ۱۳۷۷/۵/۲۶ سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس مبنی بر عدم انعقاد قرارداد با پیمانکارانی که قبلاً به عنوان کارمند و یا پیمانکار طرف قرارداد با سازمان مذکور بوده اند، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
دادنامه شماره ۸۱۵ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۳۱	مصوبه شماره ۴۲۹۹۰/۵-۴۲۹۹۰/۵-۱۳۸۹/۳/۵ شورای اقتصاد	
پیام دادنامه: مصوبه شورای اقتصاد از حیث تجویز ترک تشریفات مزایده، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات آن شورا است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
معاملات دولتی	دادنامه شماره ۹۲۲ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۸	بند (۵) مصوبه مورخ ۹۲/۰۷/۳۰ شورای فنی استان قزوین
	پیام دادنامه: تأییدیه انجمن شرکتهای ساختمانی و تأسیساتی استان محل تشخیص صلاحیت پیمانکار در اسناد مناقصه و وجود آن در پاکت (ب)، جزء شرایط شرکت در مناقصه نیست.	
	دادنامه شماره ۹۴۰ و ۹۴۱ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۸	بندهای (۱)، (۴) دستورالعمل انضباط مالی و ارتقای بهره‌وری و بهبود کیفیت و صرفه‌جویی در هزینه و زمان اجرای طرح‌ها (موضوع بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۸/۲۱-۱۰۰/۶۸۱۱۸ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور)
	پیام دادنامه: لازم‌الرعایه دانستن قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی صنعتی و اجرایی و مقید کردن واگذاری کار از طریق ترک تشریفات مناقصه به هماهنگی با شورای عالی فنی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۵۷ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۳	بندهای ۵ و ۴ بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۸/۲۱-۶۸۱۱۸/۱۰۰ معاونت وقت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موضوع «دستورالعمل انضباط مالی و ارتقاء بهره‌وری و بهبود کیفیت و صرفه‌جویی در هزینه و زمان اجرای طرح‌ها»
	پیام دادنامه: تهیه آیین‌نامه اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، به عهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب آن به عهده هیأت وزیران است.	
	دادنامه شماره ۱۱۹۵ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۲	مصوبه شماره ۲۰۱۰۲۲/۴۵۷۹۶ - ۱۳۸۹/۹/۸ شورای اقتصاد از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اقتصاد ناظر بر تجویز توسعه فاز ۱۱ میدان گاز پارس جنوبی به روش بیع متقابل در سال ۱۳۸۹، خارج از صلاحیت این شورا صادر شده است.	
	دادنامه شماره ۷۲۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	بند ۲ بخشنامه شماره ۱۰۳/۸۹/۸۵ - ۱۳۸۹/۱/۹ معاون طرح و توسعه شرکت مدیریت منابع آب ایران
	پیام دادنامه: اعمال محدودیت بر پیمانکاران به دلیل طرح دعوی در مراجع قضایی علیه شرکت دولتی، مغایر حق دادخواهی اشخاص و از مصادیق اخلال در رقابت است.	
دادنامه شماره ۱۲۶۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵	بندهایی از نظام جامع راهبری پژوهش و فناوری و نوآوری وزارت نفت و بندهایی از آیین‌نامه تعریف، تصویب، اجرا و نظارت بر پروژه‌های پژوهش و	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
معاملات دولتی	دادنامه شماره ۱۳۷۶- مورخ ۱۳۹۷/۶/۶	فناوری وزارت نفت و نیز ابطال قسمتی از آیین‌نامه تشکیل و فعالیت قطب‌های پژوهش و فناوری وزارت نفت
	پیام دادنامه: سطح بندی مجریان پروژه‌های پژوهش و فناوری وزارت نفت، مبنای قانونی ندارد.	
	بند (۱) بخشنامه شماره ۱۶۰۲۸-۹۰/۱۹-۱۳۹۰/۱/۱۹ معاون وزیر و رئیس سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور	
	پیام دادنامه: با توجه به لزوم برگزاری مزایده در خصوص کلیه معاملات وزارتخانه ها و موسسات دولتی، بخشنامه سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری که برگزاری مزایده را صرفاً برای طرح جنگلداری تکلیف نموده و سایر موارد را تابع قرارداد و مستثنی اعلام کرده است، مغایر قانون است.	
مقررات و جرایم راهنمایی و رانندگی	دادنامه شماره ۴۰۵ - مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۵	دستورالعمل نیروی انتظامی در اعطاء اجازه به درجه‌داران راهنمایی و رانندگی جهت صدور قبض جریمه رانندگان متخلف
	پیام دادنامه: تفویض حق صدور برگ جریمه برای رانندگان متخلف به درجه‌داران شهرداری و پلیس راه ژاندارمری با ماده ۱ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرایم رانندگی مغایرت دارد.	
	دادنامه شماره ۱۴۷ - مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۰۶	دستورالعمل معاون راهنمایی و رانندگی و امور حمل و نقل نیروی انتظامی
	پیام دادنامه: وضع الزاماتی بیش از حد مقرر در قانون به عنوان مجازات برای مرتکبین تخلفات رانندگی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۹۴ - مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۱۷	بخشنامه شماره ۲۲۱/۱/۲۲۹۷ مورخ ۱۳۸۰/۴/۷ معاون راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: بخشنامه راهنمایی و رانندگی مبنی بر واگذاری ارائه خدمات خودرویی پست در امور راهنمایی و رانندگی به اشخاص، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۶۱ - مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۲۸	تبصره ماده ۷ الحاقی آیین‌نامه اجرایی تبصره ۳ قانون تشدید مجازات موتور سیکلت سواران متخلف
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره در خصوص اخذ جریمه از موتورسیکلت‌سواران متخلف در قبال عدم توقیف یا ترخیص وسیله نقلیه موتوری آنان، با وجود حکم صریح قانونگذار ملاک موجهی ندارد.	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات و جرایم راهنمایی و رانندگی	دادنامه شماره ۲۸۱ الی ۲۸۵ - مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۸	دستورالعمل‌های ۱۶۸۸-۱۲۰۸/۲۴/۱ - ۱۳/۴ - مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۶ و ۱۳۸۱/۳/۲۶ و ۱۳۸۱/۳/۲۶ - ۱۳۸۲/۱۰/۲ مورخ ۱۳/۴ - ۱۲۰۸/۲۴/۱ - معاون راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: بند ۲ دستورالعمل راهنمایی و رانندگی در خصوص تغییر کاربری مجاز وسایل نقلیه، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۷۴ - مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۱	بند ۵ قسمت (توضیح) دستورالعمل شماره ۱۳۲۰/۱۰/۴/۸۶/۱ مورخ ۱۳/۲۰/۱۰/۴/۸۶/۱ ۸۷/۱۰/۲۱ راهور ناجا
	پیام دادنامه: عدم پذیرش وکالت نامه در رسیدگی به اشتباهات و اعتراضات تخلفات رانندگی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۴۱ - مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۸	بندهای ۲، ۳ و ۵ صورت جلسه شماره ۴۱/۸۴۷۳/د استانداری تهران
	پیام دادنامه: مصوبه اولین جلسه ساماندهی و نظارت بر عملکرد مراکز امداد خودرو و یدک کش- ها موضوع بند ۴ ماده ۳ آیین نامه مدیریت ایمنی و حمل و نقل سوانح رانندگی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۵۳ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۳	بخشنامه شماره ۲۰۰۸-۱۰۰/م ح-۱۳۹۲/۱۲/۱۷ استاندار خوزستان
	پیام دادنامه: مصوبه استاندار خوزستان مبنی بر تجویز تردد خودروهای با پلاک مناطق آزاد در خارج از این مناطق، پایگاه قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۲۹۳ و ۱۲۹۴ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۱	مصوبه شماره ۱۳۷۵۵۸/ت-۵۰۳۶۸-هـ-۱۳۹۴/۱۰/۲۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: افزایش میزان جرایم رانندگی بدون رعایت نرخ تورم، مغایر ماده ۲۲ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی است.	
دادنامه شماره ۲۶۷ - مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۰	بند ۱ و ۲ بخشنامه شماره ۷/۹۲-۲ دایره صیانت پیشگیری بازرسی پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا تحت عنوان رعایت حقوق شهروندی	
پیام دادنامه: جواز توقف خودرو و مطالبه مدارک، بدون اینکه راننده مرتکب تخلف شده باشد و یا اینکه تحت تعقیب قضایی یا انتظامی باشد، مغایر ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
واگذاری مالکیت دولت (غیر از اراضی) و خصوصی سازی	دادنامه شماره ۱۹۵ و ۱۹۶ - مورخ ۱۳۷۵/۰۹/۱۷	ماده ۴ آیین نامه فروش اقساطی سهام قابل واگذاری متعلق به دولت و سازمان ها و شرکت های دولتی مصوب ۷۲/۱۲/۱۴ شورای اقتصاد
	پیام دادنامه: ماده ۴ آیین نامه فروش اقساطی سهام قابل واگذاری متعلق به دولت و سازمان ها و شرکت های دولتی متضمن جواز معامله مدیران و کارکنان شرکت ها با دولت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۰۴ - مورخ ۱۳۷۷/۰۹/۲۱	دستورالعمل شماره ۵۳۳۷/م مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۶ وزارت نیرو
	پیام دادنامه: دستورالعمل وزارت نیرو در خصوص واگذاری اتومبیل های دولتی به مدیران شرکت های دولتی به قیمت کارشناسی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۷۸ الی ۱۸۰ - مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۰۵	مصوبات شماره ۴۹۱۷۵/ت/۲۷۸۱۷/ه مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۶ هیأت وزیران و ۶۱۷۶۰/ت/۲۸۱۷۵/د مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۵ نمایندگان ویژه رئیس جمهور
	پیام دادنامه: مستثنی نمودن برخی شرکت های بیمه از موارد و مصادیق واحدهای اختصاصی و قابلیت واگذاری سهام آنها و جواز واگذاری ۵۵ درصد سهام و سایر حقوق و امتیازات شرکت سهامی بیمه ایران، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۸۲ - مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۰۵	مصوبه ۶۱۷۶۱/ت/۲۸۱۷۶/ه - مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: واگذاری مالکیت دولت نسبت به ۶۰ درصد از سهام و سایر حقوق و امتیازات بانک صادرات ایران به صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تامین اجتماعی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۴ - مورخ ۱۳۸۳/	تصمیم نامه شماره ۴۷۷۲۱/ت/۲۷۶۲/ه مورخ ۱۳۸۱/۹/۲۴ نمایندگان ویژه رئیس جمهور
	پیام دادنامه: تصمیم نامه نمایندگان ویژه رئیس جمهور مبنی بر واگذاری مالکیت دولت نسبت به شرکت خدمات هوایی کشور (آسمان) به صندوق بازنشستگی کشوری، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۲۳۹ - مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۰۵	بند ۶ مصوبه شماره ۴۴۳۰/۱/۲۶۱۹۲۲ - ۱۳۸۸/۱۲/۲۶ هیأت وزیران	

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
واگذاری مالکیت دولت (غیر از اراضی) و خصوصی سازی	پیام دادنامه: سازمان خصوصی سازی، بدون انعقاد عقد وکالت و بنا به مصوبه هیات وزیران نمی تواند به وکالت از سازمان تامین اجتماعی اقدام به عرضه و فروش سهام مربوط به رد دیون دولت به سازمان اخیرالذکر نماید.	ابطال عبارتی از نامه های شماره ۱۰/۱۷۲۰-۱۳۹۳/۲/۲ و ۳۲/۲۳۳۰-۱۳۹۶/۰۹/۱۴ مورخ	
	پیام دادنامه: نامه های سازمان خصوصی سازی، خلاف بند (ب) از الزامات واگذاری از بند (ج) از سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ابلاغی توسط رهبر معظم انقلاب تشخیص داده شده و لذا خلاف موازین شرع است.	دادنامه شماره ۱۰۲۶ و ۱۰۲۷ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	ماده (۷) آیین نامه اجرایی تبصره (۵) اصلاحی بند «الف» ماده «۳» قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی به شماره ۱۳۹۳/۷/۲۸-هـ-۵۰۹۳۶ ت/۸۵۳۰۱ مصوب هیأت وزیران
	پیام دادنامه: اطلاق ماده ۷ آیین نامه اجرایی تبصره ۵ اصلاحی بند الف ماده ۳ قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، خلاف شرع است.	دادنامه شماره ۴۸۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	مصوبه چهل و یکمین جلسه - مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۵ دبیرخانه کارگروه تنظیم بازار
	پیام دادنامه: عدم رعایت تشریفات قیمت گذاری محصولات پتروشیمی طبق قانون هدفمند کردن یارانه ها از سوی کارگروه تنظیم بازار، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	دادنامه شماره ۴۸۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بند ۷ اصلاح دستورالعمل شماره ۱۳۹۰/۱۲/۹-۳۷۱/۱۰/۹۰/۶۳۵۴ موضوع ماده ۹ آیین نامه اجرایی ماده ۷ قانون هدفمند کردن یارانه ها
هدفمندی یارانه ها	پیام دادنامه: ادعای ترک انفاق زوجه یا فرزند، مصداق تغییر سرپرست خانوار و ایجاد خانوار جدید نیست.	دادنامه شماره ۵۰۵ - مورخ ۱۳۹۶/۵/۳۱	بند ۵ مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۷ ستاد هدفمند کردن یارانه ها به شرح ابلاغیه شماره ۱۳۹۴/۶/۱۷-۷۸۷۴۶ معاون اجرایی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: بخشنامه معاون اجرایی رئیس جمهور که بدون توجه به اصلاح بند ب ماده قانون هدفمند کردن یارانه ها وضع شده است، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موضوعات مالی و اقتصادی	دادنامه شماره ۲۰- مورخ ۱۳۶۴/۰۴/۳۰	لغو یا اصلاح آیین نامه ۵۹/۴/۱۴ تهیه شده از طرف وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت صنایع و معادن و سازمان برنامه و بودجه در خصوص پرداخت حقوق مدیران
	پیام دادنامه: استرداد حقوقی که طبق قرارداد مشروع قبلی دریافت شده است، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۳۸- مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۲۴	بند ج ماده ۲ آیین نامه تقاضا و اشتراک تلفن و تبصره ۲ آن ماده مصوب ۶۰/۷/۱۹
	پیام دادنامه: مشروط نمودن اجرای احکام بازداشت تلفن صادره از ناحیه مراجع قضایی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی به شرایط پیش بینی نشده در قوانین و مقررات، مخالف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۶۲- مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۲	مصوبه شماره ۱۳۲۳۵/ت ۱۳۹۶ هـ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۳ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: اعطاء هرگونه امتیاز خاص به اتباع بیگانه از جمله تملک اموال غیرمنقول در قلمرو جغرافیایی ایران منوط به حکم صریح قانونگذار است و قوه مجریه در این خصوص صلاحیت ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۷۶ الی ۱۷۸- مورخ ۱۳۷۹/۰۵/۲۳	تبصره ذیل ماده دوم آیین نامه اجرایی قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۷۸/۲/۱۹ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تسری شمول قانون روابط موجر و مستأجر به موارد تمدید مدت اجاره پس از تاریخ اجراء قانون مذکور، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۹۳- مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۱	دستورالعمل شماره ۱/۱۴۱ مورخ ۱۳۷۴/۱/۱۹ سازمان ثبت احوال کشور در خصوص پرداخت وجوه مقرر بابت رفع اشتباه در ضمن ثبت وقایع و صدور شناسنامه یا المثنی از طرف کارمند خاطی
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان ثبت احوال کشور مشعر بر الزام کارمندان این سازمان به پرداخت وجوه مربوط به وقوع اشتباه در تنظیم اسناد سجلی، خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۹۹- مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۱۹	دستورالعمل های شماره ۲۳۲-۳۶ مورخ ۱۳۸۰/۲/۱ و ۳۶/۶۵/۳۰۷/۰۳/۵ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۶ و ۲۸/۹۶/۰۱ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۶ و ۱۰/۱/۷/۱۱۲۹۱ مورخ ۳۶/۶۵/۲۰۴ مورخ ۱۳۸۱/۹/۵ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	
پیام دادنامه: دستورالعمل های ناجا متضمن واریز درآمدهای آن به حسابی غیر از خزانه دولت، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موضوعات مالی و اقتصادی	دادنامه شماره ۴۵۳ - مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۶	مقررات ماده ۱۳ آیین نامه اصلاحی اجرای قانون ثبت علائم تجاری و اختراعات
	پیام دادنامه: تجویز ابطال ثبت علامتی که ظرف مدت ۳ سال از تاریخ ثبت آن از طرف صاحب علامت بدون عذر موجه مورد استفاده تجاری در ایران یا خارجه قرار نگرفته، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۵۴ - مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۱	بند ۵ و تبصره ۲ بند ۷ دستورالعمل شماره ۷۲۱/۱۷۸ مورخ ۱۳۸۱/۶/۱۸ معاون تعاون و امور مجلس بنیاد شهید
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره از جهت اعمال نظارت استصوابی بر اعمال حقوق مالکانه افراد برخوردار از تسهیلات قانونی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات بنیاد شهید است.	
	دادنامه شماره ۴۲۴ - مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۸	دستورالعمل تأسیس و راه اندازی مرکز مشاوره به شماره ۱/۰۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۴/۲۵ مصوب فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: دستورالعمل فرمانده ناجا مبنی بر دریافت مبلغی به عنوان حق مشاوره از هر یک از افراد مراجع به مرکز مشاوره نیروی انتظامی، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۶۲ - مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۷	مصوبه شماره ۴۳۸۵۰/۲۷۰۳۵ مورخ ۸۹/۲/۸ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران در خصوص رسیدگی به دارایی مقامات و مدیران و مشمولین اصل ۴۹ قانون اساسی، مخالف با موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۷۶ - مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۲	تصمیم کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات به شماره ۵۵ و ۵۶ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱ و ۱۳۸۷/۹/۲۴
	پیام دادنامه: لغو پروانه فعالیت شرکت‌هایی که خدمات عمومی تلفن ثابت ارائه می‌نمایند و نسبت به نصب و راه‌اندازی مراکز مربوطه اقدام نکرده‌اند، خلاف قانون و خارج از اختیارات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات است.	
دادنامه شماره ۴۴۷ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۰۳	بند ب ماده ۷ آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	
پیام دادنامه: بند ب ماده ۷ آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در خصوص اجاره بهای ساختمان‌های موضوع آیین نامه، مغایر حکم صریح مقنن است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موضوعات مالی و اقتصادی	دادنامه شماره ۴۸۵- مورخ ۱۳۹۲/۰۱۲۹۷	بند ۱ مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۳/۶ و بند الف مصوبات جلسات مورخ ۱۳۸۱/۸/۶ و ۱۳۸۸/۸/۲۰ و ۱۳۸۸/۹/۴ و بند ۱ مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۲/۲۲ شورای عالی بیمه از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: صلاحیت شورای عالی بیمه در تعیین میزان کارمزد و حق بیمه مربوط به رشته‌های مختلف بیمه مستقیم انحصاری بوده و واگذاری این صلاحیت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۶۵ - مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۸	مصوبه‌های شماره ۱۳۹۱/۳/۱۷-خ/الف/۱۵/۲۶۲۹۴ و ۱۳۹۱/۴/۲۴-خ/الف/۱۵/۲۶۳۷۹ معاون امنیت پست‌های ارتباطی مرکز حراست وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
	پیام دادنامه: سلب حقوق مالکانه اشخاص حقیقی صاحب بیش از نه فقره سیم کارت تلفن همراه، مغایر اصل ۲۲ قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۴۳۷ - مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۱۵	بندهای ۱ و ۲ بخشنامه شماره ۱۴۸۹۳/۳۰/۱۰۰-۱۳۸۹/۲/۱۸ وزیر نیرو
	پیام دادنامه: منحصر کردن تامین کالا از خارج کشور به تجویز شرکت مادر تخصصی (شرکت توانیر) و تأییدیه معاونت امور برق و انرژی بدون تأیید سازمان برنامه و بودجه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۷۷۲ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷	بند ۵ مصوبه دویست و چهاردهمین جلسه هیأت مدیره سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندر ماهشهر از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه دویست و چهاردهمین جلسه هیأت مدیره سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندر ماهشهر در خصوص اخذ کارمزد در ارتباط با استمهال اقساط سررسید شده، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۴۰۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	بند ۲ دستورالعمل - مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۱ هیأت تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی موضوع دستورالعمل مربوط به ضوابط اجرایی - مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: اطلاق عبارت «مدیران دستگاههای اجرایی» مصرح در تبصره ۳ بند ۳ ماده ۳ آیین‌نامه تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی به «مدیرکل یا بالاتر و همپراز آن»، مصداق تجاوز از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۹۳۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱	دویست و شصت و سومین صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۵/۶/۲۹ شورای رقابت	
پیام دادنامه: مصوبه شورای رقابت که در آن دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی به عنوان کالای انحصاری تصویب شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی در زمینه اقتصادی، مالی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موضوعات مالی و اقتصادی	دادنامه شماره ۱۰۵۶ و ۱۰۵۷ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	دستورالعمل اجرایی نظام رديابی، رهگیری و کنترل اصالت فرآورده‌های سلامت مصوب ۱۳۹۴/۷/۱۵ رئیس سازمان غذا و دارو موضوع نامه شماره ۱۳۹۴/۷/۳۱-۶۵۸/۳۳۰۸۴
	پیام دادنامه: مقرره مورد اعتراض مبنی بر تعیین هزینه پیاده سازی طرح رديابی، رهگیری و کنترل اصالت و دریافت آن توسط دستگاههای اجرایی، مغایر قانون و در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	تصویب نامه‌های شماره ۱۳۹۵/۳/۲۹-۳۵۸۶۸ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و شماره ۱۶۱۷۵۶/ت/۵۲۴۷۹-هـ-۱۳۹۴/۱۲/۹ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در خصوص تدوین نظام حقوق مالکیت فکری و اصلاح ساختار اجرایی آن و اصلاح نظام رسیدگی قضایی و تدوین ساز و کارهای حمایت حقوقی و قضایی از مالکیت و سرمایه‌گذاری، مداخله در اجرای وظایف قوه قضاییه است.	
	دادنامه شماره ۱۲۲۵ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۶	تصویب نامه شماره ۴۵۸۰۳/ت/۴۵۸۰۳-هـ-۱۳۹۵/۴/۲۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه شماره ۴۵۸۰۳/ت/۴۵۸۰۳-هـ-۱۳۹۵/۴/۲۱ هیأت وزیران در مورد اختصاص مبلغ چهار هزار میلیارد ریال از محل اعتبارات مبارزه با حوادث غیر مترقبه به احداث و تکمیل خدمات زیربنایی پروژه های مسکن مهر مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۹۹۷ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۹	مصوبه اصلاح ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۸۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات دولت موضوع تصویب نامه شماره ۴۱۴۷/ت/۲۶۳۰۹ - هیأت وزیران ۱۳۸۱/۲/۴
	پیام دادنامه: حکم مقرر در ماده ۱ اصلاحیه آیین نامه اجرایی ماده ۸۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت که براساس آن اختصاص پنج درصد سر جمع مصوب اعتبارات طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و ده درصد سر جمع مصوب اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استانی برای اجرای حکم قانونگذار مقرر شده است، مغایر با حکم ماده ۸۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت است.	
	دادنامه شماره ۲۰۴۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۳	بند ۵ مصوبه شماره ۴۶۶۳/ش/۴/۹۲-۱۳۹۲/۹/۶ مصوب شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مشهد مبنی بر اینکه به شهرداری مشهد اجازه داده می شود به منظور انجام هزینه های ضروری معادل سه دهم در هزار مبلغ اوراق مشارکت و صکوک منتشره را از منابع شهرداری تحت عنوان خارج از شمول با تشخیص شهردار هزینه نمایند، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع	دادنامه شماره ۲۱۳ - مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰	اعلام خلاف قانون بودن تعیین مهلت شش ماه پس از صدور آگهی در ماده ۴ و مهلت یک‌ساله از تاریخ انقضای مهلت مقرر در آگهی در ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع مصوب ۶۷/۱۰/۲۴ وزارت کشاورزی
	پیام دادنامه: تعیین مهلت در مواد ۴ و ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۲ - مورخ ۱۳۷۱/۰۶/۰۳	دستورالعمل شماره ۳۱۲/۶۹۶ / د - ۷۰/۹/۲ دبیرخانه مرکزی هیأت‌های رسیدگی به اختلافات اجرای ماده ۵۶ مستقر در وزارت کشاورزی
	پیام دادنامه: محدود نمودن صلاحیت هیأت‌های رسیدگی به اختلافات موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی، مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۲۱ الی ۲۴ - مورخ ۱۳۷۳/۰۲/۱۷	بند ۲ از ماده یک و ماده ۱۲ از آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۰/۲۰/۱۳۷۱ وزارت جهاد سازندگی
	پیام دادنامه: منحصر دانستن مالکیت، خلاف موازین شرع بوده و تعیین وصول مبلغ ۵٪ ارزش معاملاتی اراضی به منزله تعیین نوعی عوارض است و نیاز به تصویب مرجع قانونگذاری دارد.	
	دادنامه شماره ۴۶ الی ۴۸ - مورخ ۱۳۷۵/۰۳/۰۵	ماده ۱۲ آیین‌نامه اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی مصوب ۷۳/۷/۱۶ وزارت جهاد سازندگی
	پیام دادنامه: اخذ ۵٪ ارزش معاملاتی اراضی موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی از معترضین به آراء کمیسیون‌های ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، متکی به اذن قانونگذار نیست.	
	دادنامه شماره ۱۲۹ - مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۲۴	بخشنامه شماره ۵۷۶۸،۲ مورخ ۱۳۷۸،۶،۱۶ سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور
	پیام دادنامه: واگذاری نهالستان‌ها و پارک‌های جنگلی و ایستگاه‌های بذر و بیابان‌زدایی به اشخاص در قالب اجاره مدت‌دار، مغایر ماده ۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع است.	
دادنامه شماره ۸۳ - مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۰۵	بند یک ماده یک آئین‌نامه اصلاحی آئین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع	پیام <i>دادنامه</i> : تعیین مستندات مثبت مالکیت و حصر اعتبار احکام قطعی محاکم قضایی در خصوص تأیید مالکیت اشخاص در تاریخ تصویب قانون ملی شدن جنگل‌ها، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۲ - مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۱۲	بخشنامه ۴۶۸۰/۱۰۰/۹۱ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۹ دبیرخانه مرکزی هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی
	پیام <i>دادنامه</i> : غیرقابل اجرا دانستن رأی قاضی هیأت‌های موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی در صورت اعتراض، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۳۶ - مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۰۷	موادی از آئین‌نامه اصلاحی آئین‌نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب وزارت جهاد سازندگی ۱۳۷۳/۷/۱۶
	پیام <i>دادنامه</i> : توضیح قلمرو وظایف و اختیارات قاضی هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی و تعیین ترتیبی خلاف قانون برای تحصیل درآمد عمومی و ترتیب واریز و هزینه آن، ملاک موجهی ندارد.	
	دادنامه شماره ۶۶۸ - مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۱۹	بخشنامه‌های شماره ۵۰۱۷/۵۱ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۳ و ۲۹۶۶۳ مورخ ۱۳۸۲/۷/۲۴ اداره کل دفتر فنی ممیزی سازمان جنگل‌ها و مراتع اداره کل منابع طبیعی استان فارس
	پیام <i>دادنامه</i> : رسیدگی به اعتراض اشخاص نسبت به آراء کمیسیون ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها در صلاحیت هیأت مقرر در قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی قرار دارد.	
	دادنامه شماره ۱۷۶ - مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۷	بند ۲-۲ دستورالعمل نحوه پذیرش اسناد عادی به شماره ۸۶/۱/۲۹۴۵۹ مورخ ۱۳۸۶/۵/۹ سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری
	پیام <i>دادنامه</i> : مفاد دستورالعمل نحوه پذیرش اسناد عادی مبنی بر عدم پذیرش شکایات مربوط به ماده ۵۶ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها در صورت مستند بودن به استشهادیه، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۳۷۳ - مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۲۴	بخشنامه شماره ۴۷۹۰/۰۲۰/م مورخ ۸۶/۱۲/۵ وزیر جهاد کشاورزی
پیام <i>دادنامه</i> : نامه رئیس سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور مبنی بر واگذاری اراضی خلع ید شده به متصرفین عدوانی به جهات فنی، حقوقی و اجتماعی و به اقتضای مصلحت، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.		

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۳۳۷ - مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۹	بند (و) تصویب نامه شماره ۶۳۳۷۸/ت/۳۵۷۰۲-هـ ۱۳۸۵/۶/۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: واگذاری میزان معینی از اراضی منابع طبیعی به مردم بدون رعایت ترتیبات مقرر در ماده ۳۴ اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱ - مورخ ۱۳۶۱/۰۹/۲۲	بررسی پاره‌ای از مواد آیین‌نامه قانون اراضی شهری مصوب ۶۱/۳/۳۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: موادی از آیین‌نامه قانون اراضی شهری به دلیل مغایرت با شرع، قانون و خروج از حدود اختیارات ابطال می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۱۸ - مورخ ۱۳۶۲/۱۰/۱۹	ابطال ماده ۵۵ آیین‌نامه اجرائی قانون اراضی شهری مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۶۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: شمول ماده ۵۵ آیین‌نامه اجرائی قانون اراضی شهری به مواردی که نظریه کمیسیون تشخیص در رابطه با موات بودن اراضی وقفی به دلیل اهمال و مسامحه متولی یا نماینده سازمان اوقاف قطعیت می‌یابد، خلاف شرع است.	
اراضی شهری / زمین شهری	دادنامه شماره ۷۴ الی ۹۱ - مورخ ۱۳۶۳/۰۸/۲۲	قسمت اول ماده ۱۸ و تبصره ۴ ماده ۱۹ و ماده ۳۴ و تبصره‌های آن و مواد ۴۰ و ۵۰ و تبصره ۳ ماده ۶۳ و بندهای ۱ و ۹ ماده ۶۵ آیین‌نامه اجرائی قانونی اراضی شهری مصوب ۶۱،۱،۳۰ هیأت وزیران به لحاظ مغایرت با قانون اراضی شهری.
	پیام دادنامه: موادی از آیین‌نامه اجرائی قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۱ به دلیل مغایرت با قانون ابطال می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۲۸ و ۲۹ - مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۱۳	ماده ۲ و بند الف ماده ۷ و ماده ۸ و ماده ۳۰ و بندهای ۵ و ۶ و ۷ و ۹ و ماده ۳۶ و ماده ۶۴ و ۶۷ آیین‌نامه قانون زمین شهری مصوب ۶۷/۴/۱۵
	دادنامه شماره ۳۰ - مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۱۳	بند ۵ ماده ۳۶ آیین‌نامه اجرائی قانون زمین شهری
	دادنامه شماره ۳۱ - مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۱۳	بند پنجم ماده ۳۶ آیین‌نامه اجرائی قانون زمین شهری و بندها با مواد مرتبطه
	پیام دادنامه ۲۸ و ۲۹، ۳۰ و ۳۱: اطلاق مقرر آیین‌نامه قانون زمین شهری مبنی بر اجرای ماده ۹ قانون مزبور حتی در غیر شهرهای شصت‌گانه، در مواردی که زمین طبق رأی قطعی دادگاه غیرموات تشخیص داده شده، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی شهری / زمین شهری	دادنامه شماره ۴۸ - مورخ ۱۳۷۰/۰۵/۰۸	بند اول ماده ۵۱ آیین نامه اجرایی قانون زمین شهری
	پیام دادنامه: مشروط نمودن واگذاری زمین به متقاضی و افراد تحت تکفل وی به عدم داشتن واحد مسکونی از تاریخ تصویب قانون اراضی شهری، مغایر ماده یک قانون زمین شهری و رأی قبلی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۱۳۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۲۴	دستورالعمل حفظ باغات و اراضی کشاورزی موضوع مواد ۱۴ قانون و ۶۳ آیین نامه اجرایی قانون زمین شهری
	پیام دادنامه: قسمت ب بند یک از بند ۸ دستورالعمل حفظ باغات و اراضی کشاورزی موضوع مواد ۱۴ قانون و ۶۳ آیین نامه اجرایی قانون زمین شهری، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۴۱ - مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۰۱	بخشنامه شماره ۱۴۹۰۸/ل-۱/۵۰۰۱-۶۸/۵/۲۳
	پیام دادنامه: هر نوع تفویض اختیارات وزارت مسکن و شهرسازی، مقرر در تبصره ۶ ماده ۹ قانون زمین شهری که قائم به شخصیت حقوقی آن وزارت است، مستلزم تصویب قانونگذار است.	
	دادنامه شماره ۱۶۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۷	اجرای صحیح ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت مصوبه سال ۶۵ و حذف بخشنامه شماره ۶۸/۹/۱۴-۲۳۳۷۲ مصوب هیأت مدیره سازمان زمین شهری
	پیام دادنامه: تعیین حد نصاب برای عرصه مورد تصرف (و خریداری) و مطالبه قیمت روز برای مازاد نصاب مفروض، مغایر ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت است.	
	دادنامه شماره ۵ - مورخ ۱۳۷۳/۰۱/۲۷	بند ۶ بخش «د» مجموعه بخشنامه های املاک سازمان زمین شهری
	پیام دادنامه: حصر حکم قانونگذار در ماده ۹ قانون زمین شهری مبنی بر حق استفاده از زمین به میزان نصاب مالکانه به اشخاص حقیقی و عدم شمول آن به اشخاص حقوقی، ملاک قانونی موجهی ندارد.	
دادنامه شماره ۴۸ - مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۲۵	دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری به شماره ۱۰۰/۱۳۶۳۰ مورخ ۱۳۷۴/۹/۱	
دادنامه شماره ۲۴۷ - مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۱۵	بخشنامه شماره ۵/۴۶۹۰۲ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱۳ استانداری خراسان	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی شهری / زمین شهری	پیام دادنامه ۴/۸ و ۲۴۷: ماده ۱۴ قانون زمین شهری راجع به تفکیک و افراز اراضی و باغات مفید اعطاء اختیار واگذاری بخشی از باغات به صورت رایگان در قبال استفاده از بقیه آن با کاربری مسکونی نیست.	بخشنامه‌های شماره ۱۱۰/۲۰۰۸۷ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۲۴ و ۶۶۶/۳۲۵۲ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۲۶ دادنامه شماره ۲۱۷ - مورخ
	پیام دادنامه: واگذاری زمین به افراد واجد شرایط در اجرای قانون اراضی شهری و قانون زمین شهری به قیمت روز، موافق اهداف مقنن و مصراحت مندرج در قوانین مزبور نیست.	بخشنامه‌های شماره ۲۲۹۸۳ مورخ ۱۳۶۸/۸/۸ و ۲۱۸۷۶ مورخ ۱۳۶۷/۸/۳ سازمان زمین شهری
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های سازمان زمین شهری متضمن دریافت قیمت زمین به میزان درصدی از بهای کارشناسی علاوه بر قیمت منطقه‌ای، خلاف قانون است.	بخشنامه‌های شماره ۷۷ - مورخ ۱۳۸۰/۰۳/۱۳ دادنامه شماره ۱۲۴ - مورخ
	پیام دادنامه: دستورالعمل مدیر املاک سازمان مسکن و شهرسازی آذربایجان شرقی مبنی بر اخذ تعهد از خریداران املاک	دستورالعمل مدیر املاک سازمان مسکن و شهرسازی آذربایجان شرقی مبنی بر اخذ تعهد از خریداران املاک
	پیام دادنامه: دستورالعمل سازمان مسکن و شهرسازی استان مبنی بر الزام خریداران زمین دولتی به سپردن تعهد پرداخت مبالغ اضافی به مالکین اراضی در دفاتر اسناد رسمی، مغایر ماده ۱۱ قانون زمین شهری است.	دستورالعمل سازمان مسکن و شهرسازی استان مبنی بر الزام خریداران زمین دولتی به سپردن تعهد پرداخت مبالغ اضافی به مالکین اراضی در دفاتر اسناد رسمی، مغایر ماده ۱۱ قانون زمین شهری است.
	دادنامه شماره ۵۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۱۵	بند ۵ ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری مصوب ۱۳۷۱
	پیام دادنامه: با عنایت به پایان مدت اعتبار ماده ۹ قانون زمین شهری و اینکه تبصره‌های ۷ و ۸ این ماده ناظر به اراضی مورد نیاز دولت و شهرداری‌ها به منظور اجرای طرح‌های مصوب بوده، اطلاق بند ۵ ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	بخشنامه‌های شماره ۱۰۵ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۲۴ بند ۱۱ از ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری
	پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به استعلام از وزارت مسکن و شهرسازی قبل از انجام هرگونه معامله نسبت به مطلق زمین‌های موضوع قانون زمین شهری و اقدام بر اساس آن، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	بخشنامه شماره ۲۰۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۲۵ دادنامه شماره ۱۱۰۲-۱/۴۱/۱۸۱-۸۱/۶/۲۶ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	دادنامه شماره ۲۰۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۲۵	بخشنامه شماره ۱۱۰۲-۱/۴۱/۱۸۱-۸۱/۶/۲۶ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی شهری / زمین شهری	پیام دادنامه: لازم‌الرعايه دانستن بخشنامه وزارت مسکن و شهرسازی در خصوص ماده ۱۴ قانون زمین شهری و تعیین حد نصاب برای تفکیک باغات، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۹۴ و ۹۹۵ - مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۸	ماده ۶ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری
	پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به استعلام نوع زمین‌های شهری از وزارت مسکن و شهرسازی در جهت ثبت نقل و انتقال اراضی مذکور، مغایر قانون زمین شهری و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۹۳ - مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹	بندهای (الف) (ب) (ح) و قسمت یک صورتجلسه کمیسیون ماده پنج - مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹ طرح تفصیلی شهر شیروان در رابطه با اجرای ماده ۱۴ قانون زمین شهری
	دادنامه شماره ۹۲۱ الی ۹۲۳ - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸	بندهای « ب و ج » از ردیف یک صورت جلسه - مورخ ۱۳۷۶/۵/۲۷ کمیسیون ماده ۵ طرح تفصیلی شهر شیروان در رابطه با اجرای ماده ۱۴ قانون زمین شهری
	پیام دادنامه ۳۹۳ و ۹۲۱ الی ۹۲۳ : مصوبه کمیسیون ماده ۵ مبنی بر واگذاری درصدی از اراضی که مطابق طرح تفصیلی مربوطه دارای کاربری مسکونی است به شهرداری در قبال انجام امور مذکور در ماده ۱۴ قانون زمین شهری، مخالف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۵۲ - مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۰	نامه شماره ۶۴۵/۳۷۹-۱۳۷۶/۱/۱۶ مدیرعامل سازمان ملی زمین و مسکن
	پیام دادنامه: احکام دادگاهها مبنی بر ابطال رأی کمیسیون ماده ۱۲ قانون اراضی شهری در خصوص ملک مشاعی صرفاً ناظر بر معترضان به رأی کمیسیون مرقوم در دادگاه نیست.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	بند ۳ پیوست شماره ۳ دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری تهران مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: مقررات قانون زمین شهری مفید اعطای اختیار وضع مقرراتی در باب ضرورت واگذاری بخشی از باغات به عنوان فضای سبز به صورت رایگان نیست.	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی موات	دادنامه شماره ۸ - مورخ ۱۳۶۲/۰۸/۰۹	پارهای از مواد آیین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن مصوب ۱۳۵۸/۰۵/۲۲
	پیام دادنامه: برخی مواد آیین نامه قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن به دلیل مغایرت با شرع و قانون و خروج از حدود اختیارات ابطال می گردد.	
	دادنامه شماره ۱۹۹ - مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۰۶	دستورالعمل شماره ۳۷۵۵۲ - ۶۶/۱۲/۵ اداره کل زمین شهری استان اصفهان
	پیام دادنامه: دریافت مبلغی بابت واگذاری زمین موات به شرکت تعاونی مسکن فرهنگیان نجف آباد، علاوه بر بهای مقرر و پرداختی موضوع قرارداد، خلاف موازین شرع بوده است.	
	دادنامه شماره ۷۰ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۳۰	مواد ۱ و ۲ و بند الف تبصره ۲ ماده ۳ آیین نامه اجرایی قانون ابطال اسناد اراضی موات مصوب ۶۶/۷/۸
	پیام دادنامه: جلسه هیأت واگذاری و احیاء اراضی جهت تشخیص اراضی موات با تعداد کمتر از هفت نفر، قانوناً رسمیت ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۸۵ - مورخ ۱۳۷۷/۰۹/۰۷	ماده ۶ بخشنامه شماره ۵۶۱۴/۵۳/۰۲۷ مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۸
	پیام دادنامه: حکم مقرر در قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن، ناظر به ابطال اسناد مالکیت زمین هایی است که کماکان در تاریخ تصویب این قانون به حالت موات باقی مانده اند.	
	دادنامه شماره ۳۷۲ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲	ماده ۵ آیین نامه اجرائی قانون زمین شهری مصوب ۱۳۷۱/۳/۲۴ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه مورد اعتراض که ابتدای مهلت عمران اراضی موات توسط افراد واجد شرایط را تاریخ تشخیص نوع زمین - اعلان رأی کمیسیون تشخیص - تعیین کرده، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۶۱ و ۶۶۲ - مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۶	۱- ابطال ماده ۶ آیین نامه اجرای قانون مرجع تشخیص اراضی موات مصوب ۱۳۶۶/۷/۸ هیأت وزیران ۲- بند ۳۳۴ مجموعه بخشنامه های ثبتی ۳ تبصره ماده ۳۱ آیین نامه قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۱۷
	پیام دادنامه: ایجاد تکلیف برای دفاتر اسناد رسمی در زمینه استعلام از هیأت های واگذاری و احیای اراضی موضوع قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی و اموال موقوفه	دادنامه شماره ۱۸- مورخ ۱۳۶۲/۱۰/۱۹	ماده ۵۵ آیین نامه اجرائی قانون اراضی شهری مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۶۱ هیات وزیران
	پیام دادنامه: شمول ماده ۵۵ آیین نامه اجرائی قانون اراضی شهری به مواردی که نظریه کمیسیون تشخیص در رابطه با موات بودن اراضی وقفی به دلیل اهمال و مسامحه متولی یا نماینده سازمان اوقاف قطعیت می یابد، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۰ - مورخ ۱۳۷۲/۰۲/۰۴	ماده ۴۷ و تبصره آن از آیین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف
	پیام دادنامه: اجازه دخالت سازمان حج و اوقاف و امور خیریه در اثالات و محبوسات و نذر و صدقاتی که دارای متولی منصوص می باشند، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۸۹ - مورخ ۱۳۷۳/۰۸/۰۷	مواد ۴ و ۵ آیین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه، مصوب ۶۵/۲/۱۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مداخله سازمان حج و اوقاف در امور موقوفه دارای متولی خاص و محل وثوق و اعتماد و قادر بر انجام وظیفه شرعی مربوط، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶ - مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۲۹	ماده ۱۳ آیین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب ۶۵/۲/۱۰ هیأت وزیران و ماده ۷ آیین نامه نحوه و ترتیب وصول پذیره و اهدایی
	پیام دادنامه: اطلاق ماده ۱ آیین نامه نحوه ترتیب وصول پذیره و اهدایی رقبات موقوفه و همچنین اطلاق ماده ۷ آیین نامه مبنی بر معافیت از پرداخت پذیره در مواردی که جزو مصرف عواید موقوفه نباشد، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۲۷ - مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۲۹	ماده ۲۰ آیین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب ۶۵/۲/۱۰ هیأت وزیران و تبصره های ۱ و ۳ آن
	پیام دادنامه: الزام متولیان منصوص التولیه صحیح العمل به تنظیم و ارسال اوراق بودجه با لحاظ ضمانت اجراهای مقرر در قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه، خلاف موازین شرع است.	
دادنامه شماره ۱۰۰ - مورخ ۱۳۷۶/۰۸/۰۳	تبصره ۴ از ماده ۶ آیین نامه اجرائی قانون ابطال اسناد فروش رقبات آب و اراضی موقوفه	
پیام دادنامه: مفاد تبصره های قانون ابطال اسناد و فروش رقبات آب و اراضی موقوفه مفید تثبیت حق اولویت متصرفین اموال غیر منقول موقوفه در انعقاد عقد اجاره با رعایت صرفه و صلاح وقف است.		

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی و اموال موقوفه	دادنامه شماره ۷۵ - مورخ ۱۳۷۷/۰۴/۲۷	ماده ۵۱ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب ۶۵/۲/۱۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: منحصر نمودن مصرف موقوفات مجهول المصرف و موقوفاتی که به صورت مبرات مطلقه وقف شده است به امور تعیین شده در آیین نامه و الزام متولی به رعایت آن، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۲۰ و ۲۱ - مورخ ۱۳۸۱/۰۱/۲۵	بخشنامه شماره ۲۱۶۹۸/۲/۳۳ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۱ معاون هماهنگی امور عمرانی وزارت کشور
	پیام دادنامه: اخذ وجه از اشخاص در قبال برداشت شن، ماسه و خاک رس از اراضی موقوفه یا ملکی خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۳۶۱ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۰۸	ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه و تبصره های ۱ و ۲ و ۳ آن مصوب ۱۳۶۵/۲/۱۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تبصره های ۱ و ۳ ماده ۱۴ آیین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه در خصوص تشکیل کمیسیون مزایده در مواردی که تولیت شرعی امین در اقلیت قرار گیرد، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۳۶۲ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۰۸	ماده ۲۱ و صدر ماده ۲۲ از آیین نامه اجرائی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۵/۲/۱۰
	پیام دادنامه: مواد ۲۱ و ۲۲ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه در خصوص هزینه تعمیر و بازسازی موقوفات، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۹۲ - مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۱۲	قسمت هایی از بخشنامه شماره ۲۱۰/۱۴/۲۲۵/۸۵۳۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۰ سازمان اوقاف و امور خیریه
	پیام دادنامه: بندهایی از بخشنامه سازمان اوقاف و امور خیریه در خصوص اجاره اراضی موقوفه، خلاف موازین شرع است.	
دادنامه شماره ۸۴۳ الی ۸۴۶ - مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱	ماده ۲ بند (ب) ماده ۵ تبصره ۵ ماده ۷ و ماده ۸ اصلاحیه آیین نامه اجرایی قانون ابطال اسناد و فروش رقبات آب و اراضی موقوفه تصویب نامه شماره ۳۷۱۲۷/ت/۲۲۹۰۵ هـ مورخ ۱۳۸۰/۸/۱۳ هیأت وزیران	
پیام دادنامه: مفاد آیین نامه قانون ابطال اسناد و فروش رقبات مبنی بر معافیت از پرداخت پذیره زارعان و دریافت سند مالکیت نسبت به اعیانی های مستحدثه بدون اجازه متولی و توثیق و ترهین آن، خلاف شرع است.		

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی و اموال موقوفه	دادنامه شماره ۲۸۶ و ۲۸۷ - مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۳۱	تبصره ماده ۱۰ آیین نامه نحوه و ترتیب پذیره و اهدائی با موضوع تصویب نامه شماره ۱۳۰۷۸ مورخ ۱۳۶۵/۲/۲۲ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: اطلاق تبصره ماده ۱۰ آیین نامه نحوه و ترتیب پذیره و اهدایی و همچنین اطلاق تبصره ماده مزبور نسبت به لزوم سرمایه گذاری، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۲۴۹ و ۲۵۰ - مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۱	مواد ۱۲ و تبصره ۲ ماده ۳۳ و بندهای ۱ الی ۶ ماده ۳۲ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۵/۲/۱۰ هیات وزیران
	پیام دادنامه: اطلاق ماده ۱۲ و بندهای ماده ۳۲ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه در خصوص اختیارات سرپرست سازمان درباره فروش و اجاره اراضی موقوفه، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۲۸۷ الی ۲۹۰ - مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۸	بخشنامه شماره ۳۲۸۶۹-۱۴/۱ س مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۸ معاونت اداری و مالی و امور مجلس سازمان اوقاف و امور خیریه و ابطال بخشنامه شماره ۱۴۲۲۲-۱۵/۱/۳ س مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۶ مدیرکل امور اوقافی سازمان اوقاف و امور خیریه
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان اوقاف و امور خیریه راجع به اخذ حق ۱۳٪ مدیریتی و وجوهی که به عنوان ۱۳٪ مذکور اخذ شده است خلاف موازین شرع است و باید به حساب عواید موقوفات مزبور واریز و برگردانده شود.	
	دادنامه شماره ۷۸۱ - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۵	مصوبه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی مبنی بر اصلاح بند ۲ مصوبه دومین جلسه کارگروه زمین خواری موضوع نامه شماره ۴۷۸۵-۳/۸۹ مورخ ۱۳۸۹/۲/۲۱ معاون نظارت و هماهنگی در سیاست های اقتصادی حوزه معاون اول ریاست جمهوری
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی در رابطه با لزوم ارائه اسناد مالکیت در مواردی که حجت شرعی از قبیل ید، شیعاع، تصرف بلامعارض، بینه و ... بر وقفیت باشد، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۵۶۸ - مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۷	تصویب نامه شماره ۱۱۲۹۰۷/ت/۲۸۳۳۹ هـ-۱۳۸۶/۷/۱۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: اموال فرهنگی، تاریخی منقول واقع در ملک شخصی اشخاص یا جزء موقوفات، به دولت تعلق ندارد.	
دادنامه شماره ۸۵۲ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۷	۱- تبصره ۱ و ۲ ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب سال ۱۳۶۵؛ ۲- برنامه سه ساله و نیز فرم برنامه و بودجه سه ساله سازمان اوقاف و امور خیریه در خصوص اعمال حساب (۱۳) درصد وجوه مدیریتی اوقافی) موضوع بخشنامه شماره ۱۴/۱/۳۲۸۶۹ س-	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اراضی و اموال موقوفه		۱۳۸۶/۱۲/۲۸ سازمان اوقاف و امور خیریه
		پیام دادنامه: سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه از صلاحیت تعیین درصدهای مندرج در ماده ۳۳ آیین نامه قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه برخوردار نیست.
	دادنامه شماره ۸۵۳ و ۸۵۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۷	قسمتی از ماده ۳۳ آیین نامه قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه
		پیام دادنامه: تعیین حق التولیه و حق النظاره به میزان ۱۰ درصد و ۵ درصد از درآمد خالص سالیانه موقوفه، در فرض عدم وجود وقف نامه و عدم تعیین حق التولیه و حق النظاره در وقف نامه، خلاف شرع و قانون است.
	دادنامه شماره ۸۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	مصوبه شماره ۱۱۰۱۸/ت/۴۲۴۸۴-ک-۱۳۸۸/۵/۳۱- وزیران عضو کارگروه بررسی مسایل و مشکلات آموزش و پرورش و فرهنگیان
		پیام دادنامه: اطلاق مصوبه وزیران عضو کارگروه بررسی مسایل و مشکلات آموزش و پرورش و فرهنگیان، در مواردی که مصلحت وقف بر اخذ پذیره باشد، خلاف موازین شرع است.
	دادنامه شماره ۱۶۴۲- مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	ابطال بند ۱۲ صورتجلسه یازدهمین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۷ شورای برنامه ریزی و توسعه استان قم و بندهای ۱ و ۴ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۱/۲/۴ بررسی دفن اموات در آرامستانهای شهر قم استانداری قم
		پیام دادنامه: جلوگیری از دفن اموات در مکان هایی که برای دفن اموات وقف شده است و یا معد برای دفن اموات می باشد فی حد نفسه جائز نمی باشد و منع نمودن کسانی که مالک شرعی قبور بوده از استفاده از آن قبور و اعطاء قبر معوض به ایشان مجوزی نداشته و فی حد نفسه خلاف شرع می باشد.
دادنامه شماره ۲۱۶۲- ۲۱۶۱ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	مواد ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ آیین نامه نحوه و ترتیب وصول پذیره و اهدایی مصوب هیأت وزیران ۱۳۶۵/۲/۱۰	
	پیام دادنامه: اطلاق مواد ۱، ۲ و ۳ آیین نامه نحوه و ترتیب وصول پذیره و اهدایی مصوب هیأت وزیران ۱۳۶۵/۲/۱۰ در مواردی که نظر واقف بر عدم اخذ پذیره یا اخذ پذیره به نحو خاص یا نظر به عدم اخذ سرقفلی یا کیفیت دیگری غیر از مرسوم داشته باشد، خلاف موازین شرع است، در مواد ۴ و ۵ نیز، انحصار به ۱۰٪ بدون رضایت متولی شرعی-خاصه یا عامه- بر اساس مصلحت سنجی ایشان وجه شرعی نداشته، بنابراین اطلاق آن خلاف	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		موازین شرع می باشد در جایی که اصل اخذ سرقفلی مشروع باشد. همچنین کسب موافقت اداره حج و اوقاف در موارد وجود متولی خاص، خلاف موازین شرع است.
	دادنامه شماره ۲۷۰ و ۲۷۱ - مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۲۰	مصوبه جلسه - مورخ ۷۱/۶/۱۶ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
		پیام دادنامه: تحدید حقوق مالکانه اشخاص به ۱۵۰ متر مربع در اجرای قانون تعیین تکلیف املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها، مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۹۶۴ - مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۱	تبصره ۲ از بند (الف-۲) مصوبه شماره ۱۷۷۴ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ شورای اسلامی شهر کرمان
		پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مینی بر اجازه به شهرداری جهت تملک رایگان درصدی از املاک شخصی واقع در اجرای طرح تفصیلی، خلاف شرع و مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۱۴۹۱ - مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۴	مصوبه شماره ۹۱۶ ش/م - مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۰ شورای اسلامی ملایر
تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها		پیام دادنامه: وضع قاعده امره مینی بر پرداخت ۵۰٪ بهاء ملک واقع در طرح به عنوان غرامت به شرط وقوع ۳۰٪ درصد ملک یا بیش از آن در مسیر تعریض، مغایر قانون و خارج از اختیارات شورای اسلامی شهر است.
	دادنامه شماره ۱۴ - مورخ ۱۳۸۷/۰۱/۱۸	بخشنامه شماره ۲۷۴۰۳/۱ مورخ ۱۳۸۴/۹/۳۰ اداره تربیت بدنی شهرستان شیروان
		پیام دادنامه: بخشنامه استاندار ایلام، مینی بر واگذاری حداقل ۵۰ درصد اراضی واقع در طرح به سازمان تربیت بدنی و واگذاری بقیه آن به مالک از طریق تغییر کاربری زمین مورد نظر، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.
	دادنامه شماره ۸۶۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۷	تبصره ۱۰ ماده ۲۴ و تبصره ۳ ماده ۲۶ تبصره ۲ ماده ۴۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر همدان
		پیام دادنامه: اطلاق مصوبات شورای شهر در خصوص نحوه پرداخت غرامت املاک واقع در طرح های شهری نسبت به عدم پرداخت قیمت در صورتی که امکان پرداخت قیمت به صورت نقدی باشد، خلاف شرع است.
	دادنامه شماره ۱۸۸۴ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	ماده ۴۸ دفترچه یکپارچه سازی ضوابط محاسبات درآمدی موضوع مصوبه شماره ۱۴/۳/۹۱/۶۰ ش - ۱۳۹۱/۱۲/۲۲ شورای اسلامی شهر مشهد

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها	پیام دادنامه: گرفتن اراضی مالکین بدون رضایت ایشان خلاف شرع می باشد و اعطاء تراکم تشویقی به صورت تهاتر بدون رضایت مالکین نمی تواند رافع ایراد شرعی باشد.	
تغییر و حفظ کاربری اراضی	دادنامه شماره ۷۰ - مورخ ۱۳۷۰/۶/۲۶	مصوبه جلسه ۶۹/۲/۱۷ شورای عالی شهرسازی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مبنی بر اختصاص طرفین کلیه اتوبان‌ها و بزرگراه‌های شهرهای کشور به کاربری فضای سبز عمومی شهری، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۸۶ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۹	دستورالعمل شماره ۶۱/۲۹۵۳۱ مورخ ۱۳۷۵/۶/۲۱ استانداری همدان و بند یک مصوبه ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری استان همدان
	پیام دادنامه: قلمداد کل فضاهای سبز موجود در شهر به عنوان فضای سبز حفاظت شده و عدم تغییر کاربری آنها، حتی در صورت تحقق و اجتماع شرایط لازم، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۷ - مورخ ۱۳۸۳/۰۱/۱۶	ماده ۱۱ اصلاحی آئین‌نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها
	پیام دادنامه: مستثنی دانستن مطلق زمین‌های مورد نیاز طرح‌های عمرانی مصوب مجلس از شمول آیین‌نامه قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها، خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۱۵۸ و ۱۵۹ - مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۲	ماده ۷ اصلاحی از آئین‌نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها
	پیام دادنامه: اخذ عوارض از اشخاص به واسطه تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها و محکومیت آنها، دلالتی بر جواز بقاء کاربری غیرمجاز اراضی مذکور ندارد، بلکه مفید لزوم حفظ کاربری اصلی می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۲۲۳ - مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۸	بخشنامه شماره ۴۲۰/۱۲۶۲۶ - مورخ ۱۳۶۴/۷/۲۱ معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران
	پیام دادنامه: بخشنامه معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران مبنی بر نفی اعتبار کاربری مجاز اراضی و املاک و حقوق مکتسب اشخاص نسبت به آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات معاونت مذکور است.	
دادنامه شماره ۱۱۲۶ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲	بند ۸ مصوبه کمیسیون ماده ۵ - مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۱ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مستقر در آذربایجان شرقی	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
تغییر و حفظ کاربری اراضی	پیام دادنامه: تثبیت کاربری کلیه اراضی مزروعی و باغات به عنوان فضای سبز علیرغم هرگونه طرح کاربری بر اساس طرح جامع شهر تبریز، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات کمیسیون ماده پنج است.	دادنامه شماره ۱۸۶ و ۱۸۷ - مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۷	بند یک مصوبه - مورخ ۱۳۸۵/۹/۲۰ کمیسیون ماده ۵ (طرح تفصیلی) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری (شهرکرد)
	پیام دادنامه: تغییر کاربری قسمتی از ملکی که کلاً دارای کاربری فضای سبز بوده و تبدیل آن به ۷۰ درصد فضای سبز و ۳۰ درصد با کاربری مسکونی و خدماتی، مغایر قانون و خارج از اختیارات کمیسیون ماده پنج است.	دادنامه شماره ۳۹۳ - مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹	بندهای (الف) (ب) (ح) و قسمت یک صورتجلسه کمیسیون ماده پنج - مورخ ۷۶/۵/۲۷ طرح تفصیلی شهر شیروان در رابطه با اجرای ماده ۱۴ قانون زمین شهری.
	پیام دادنامه: واگذاری ۵۰ درصد اراضی که مطابق طرح تفصیلی مربوطه دارای کاربری مسکونی است به شهرداری در قبال انجام امور مذکور در ماده ۱۴ قانون زمین شهری، مخالف قانون است.	دادنامه شماره ۴۸۲ - مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۰	مصوبه یازدهمین جلسه - مورخ ۱۳۸۲/۶/۱۷ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درباره اراضی واقع در شمال اتوبان قزوین - زنجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران که به موجب آن کلیه اراضی غیر دولتی واقع در شمال اتوبان قزوین - زنجان به کاربری ذخیره شهری اختصاص یافته است، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	دادنامه شماره ۴۵۴ - مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵	بند یک صورتجلسه شماره ۲۵-۱۱/۱۱/۱۳۷۴ کمیسیون ماده ۵ قانون اصلاح قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری در شهرستان اسلامشهر
	پیام دادنامه: مشروط کردن تغییر کاربری از ذخیره شهری به مسکونی به واگذاری بلاعوض بخشی از هر قطعه پس از تعریض به شهرداری به عنوان سهم خدمات، خارج از صلاحیت کمیسیون ماده پنج است.	دادنامه شماره ۱۳۲۰ - مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۱۹	بند ۷ صورتجلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱ کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری مستقر در استان کرمانشاه و ابطال بند ۲۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر کرمانشاه مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۸

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تغییر و حفظ کاربری اراضی	پیام دادنامه: اختیاری برای کمیسیون ماده پنج در تعیین مهلت برای متقاضیان تغییر کاربری زمین در جهت اخذ پروانه و شروع عملیات ساختمانی ظرف یک سال از تاریخ مصوبه تغییر کاربری زمین وجود ندارد.	دادنامه شماره ۴۰۰ و ۴۰۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۹
	پیام دادنامه: شورای اسلامی شهر صلاحیتی در خصوص تغییر کاربری اراضی و املاک و وضع ضوابط و قاعده در این خصوص ندارد.	دادنامه شماره ۱۲۹۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۳
	پیام دادنامه: مادامی که کاربری اراضی به صورت غیرمسکونی و باغ تعیین شده و تغییر کاربری صورت نپذیرفته، شورای اسلامی شهر نمی تواند صدور پروانه ساخت در این اراضی توسط شهرداری را تجویز کند.	بند ۱ صورتجلسه شماره ۴۸۰-۱۳۸۹/۸/۱۰، بند ۲ صورتجلسه شماره ۴۸۱-۱۳۸۹/۵/۱۵، بند ۳ مصوبه ۴۸۴-۱۳۸۹/۸/۲۲ و بند ۹ صورتجلسه شماره ۵۴۹-۱۳۹۰/۱/۲۲ شورای اسلامی شهر
	پیام دادنامه: تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغها وصف مجرمانه دارد و اخذ عوارض توسط کمیسیون تبصره ۱ ماده ۱ قانون حفظ کاربری، مانع رسیدگی به این بزه از سوی مراجع قضایی نیست.	دادنامه شماره ۵۳۳ و ۵۳۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷
	پیام دادنامه: مطابق تبصره ۱۰ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۶۸ دستگاه های ذیربط به هیچ وجه مجاز به استفاده از اراضی واگذار شده توسط سازمان زمین شهری در غیر از کاربری تعیین شده نمی باشند.	دادنامه به شماره ۱۹۷۷ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۲
		بند ۴ مصوبه مورخ ۱۳۷۶/۵/۲۵ مصوب کمیسیون ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران [استان چهارمحال و بختیاری] در خصوص طرح تفصیلی فرخ شهر
		بند ۱ صورتجلسه شماره ۴۸۰-۱۳۸۹/۸/۱۰، بند ۲ صورتجلسه شماره ۴۸۱-۱۳۸۹/۵/۱۵، بند ۳ مصوبه ۴۸۴-۱۳۸۹/۸/۲۲ و بند ۹ صورتجلسه شماره ۵۴۹-۱۳۹۰/۱/۲۲ شورای اسلامی شهر
		دادنامه شماره ۵۳۳ و ۵۳۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تفکیک و افراز اراضی و باغات	دادنامه به شماره ۴۴ الی ۵۱ - مورخ ۱۳۶۶/۰۸/۱۷	دستورالعمل مورخ ۶۲/۱/۲۲ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مربوط به نحوه افراز و تفکیک باغات و زمین‌های زراعی
	پیام دادنامه: بند یک ماده ۳ ضوابط و مقررات شهرسازی در خصوص تعیین حداقل مساحت تفکیک و افراز باغات و اراضی مشجر محدوده شهری، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۴۷ - مورخ ۱۳۶۸/۰۷/۲۴	دستورالعمل مورخ ۶۲/۱/۲۲ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مربوط به افراز و تفکیک باغات و زمین‌های زراعی
	پیام دادنامه: بند ۴ دستورالعمل شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مبنی بر تعیین ضابطه جهت افراز و تفکیک باغات و زمین‌های زراعی خلاف موازین شرع تشخیص داده شد.	
	دادنامه شماره ۱۰۷ - مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۰۵	بخشنامه شماره ۶۵/۳/۱۸-۷۵۷۵/۱۴
	پیام دادنامه: بخشنامه اداره کل کشاورزی استان تهران دایر بر عدم تفکیک باغات و اراضی در محدوده و خارج از محدوده شهر، از نظر اطلاق و شمول آن به محدوده شهری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۲۴	دستورالعمل حفظ باغات و اراضی کشاورزی موضوع مواد ۱۴ قانون و ۶۳ آیین-نامه اجرایی قانون زمین شهری
	پیام دادنامه: قسمت ب بند یک از بند ۸ دستورالعمل حفظ باغات و اراضی کشاورزی موضوع مواد ۱۴ قانون و ۶۳ آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۸۶ - مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۳۰	بخشنامه شماره ۱۱۴/۴۵۷۹-۶۹/۹/۳ شهرداری تهران «بند ۹ مصوبه شماره ۱۶۴ - ۶۹/۸/۶ کمیسیون ماده پنج شورای عالی شهرسازی و معماری ایران»
	پیام دادنامه: وضع قاعده مبنی بر موافقت با تقاضای تفکیک و افراز اراضی و املاک به شرط منظور نمودن درصدی از املاک تحت عنوان سرانه خدمات شهری و شهرسازی، خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون است.	
دادنامه شماره ۲۱۰ - مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۴	مصوبه طرح جامع شهر تبریز مبنی بر وقف نمودن ۵ تا ۱۰٪ از زمین متقاضی تفکیک زمین به شهرداری به شرح مندرج در صفحات ۳۰ و ۳۱ دفترچه طرح جامع شهر تبریز مصوب ۱۳۴۹/۷/۲۵	
پیام دادنامه: الزام متقاضیان تفکیک و افراز اراضی شهری به وقف درصدی از اراضی خود به نفع شهرداری جهت تأمین تأسیسات عمومی شهری، مخالف قانون و خارج از اختیار شورای عالی شهرسازی و معماری است.		

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تفکیک و افراز اراضی و باغات	دادنامه شماره ۵۹ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۰۹	بندهای سوم از بخش دوم و پنجم از بخش سوم دستورالعمل آماده سازی اراضی متعلق به نهادهای، ارگان‌ها، تعاونی‌ها و اشخاص حقیقی و حقوقی در کلیه شهرها و شهرک‌های کشور
	پیام دادنامه: الزام متقاضیان تفکیک اراضی به دادن تعهد به واگذاری رایگان قسمتی از اراضی ملکی خود به منظور تأمین فضای آموزشی و خدماتی و غیره، خلاف اصل مالکیت و قوانین مربوط به آن و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۸ - مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۲۵	دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری به شماره ۱۰۰/۱۳۶۳۰ مورخ ۱۳۷۴/۹/۱
	دادنامه شماره ۲۴۷ - مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۱۵	بخشنامه شماره ۵/۴۶۹۰۲ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱۳ استانداری خراسان
	پیام دادنامه ۴۸ و ۲۴۷: ماده ۱۴ قانون زمین شهری راجع به تفکیک و افراز اراضی و باغات مفید اعطاء اختیار واگذاری بخشی از باغات به صورت رایگان در قبال استفاده از بقیه آن با کاربری مسکونی نیست.	
	دادنامه شماره ۳۸۶ و ۳۸۷ - مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۲۴	قسمت‌هایی از طرح تفصیلی شهرستان ارومیه
	پیام دادنامه: الزام مالک اراضی بایر و مزروعی به واگذاری قسمتی از ملک خود به شهرداری به صورت رایگان در زمان تفکیک، خلاف اصل تسلیط و مالکیت مشروع اشخاص و خارج از اختیار کمیسیون ماده پنج است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶ - مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۲۰	بخشنامه شماره ۳۸۶۴۹/۱/۴ - مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۷ استانداری مازندران
	پیام دادنامه: وضع مقررات امره مبنی بر واگذاری قسمتی از اراضی با پرداخت بهاء آن جهت تفکیک اراضی و باغات واقع در محدوده شهرها، خارج از حدود اختیارات قانونی استانداران است.	
	دادنامه شماره ۵۶ - مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۳۰	قسمتی از بندهای ۵-۱-۲ و ۵-۱-۳ طرح جامع شهر کرج مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۲۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران موضوع طرح جامع شهر کرج مبنی بر الزام اشخاص به واگذاری زمین به طور رایگان یا پرداخت بهاء معادل آن به هنگام تفکیک خلاف قانون است.		
دادنامه شماره ۱۷۲ - مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۱	مصوبه مورخ ۱۳۷۸،۸،۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
تفکیک و افراز اراضی و باغات	پیام/دنامه: ممنوع کردن تفکیک و واگذاری زمین برای امر مسکن در داخل حریم و محدوده استحفاظی شهرها و صدور هر گونه مجوز تفکیک و پروانه احداث بنا برای اراضی زراعی و باغات واقع در حاشیه شهرها تا قبل از رسیدن تراکم جمعیت به حد پیش‌بینی شده، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۱۵۸ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۲۲	بندهای الف، ب، ج قسمت اول صورتجلسه مورخ ۱۳۷۹/۷/۹ کمیسیون ماده ۵	
	پیام/دنامه: تقسیم بندی باغ‌ها بر اساس مساحت آنها و حصر ممنوعیت تغییر و تبدیل در مورد باغ‌های حدود ۷۰ هکتار و تملک آنها برای استفاده عمومی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات کمیسیون ماده پنج است.		
	دادنامه شماره ۳۱- مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۰۶	آیین‌نامه‌های مورخ ۵۹/۷/۱، ۶۵/۱۱/۱۱ و ۷۲/۱۱/۹ و ۷۳/۶/۲۹ وزارت کشور و دستورالعمل‌های شماره ۱۴۳۶۱ مورخ ۶۱/۸/۱۱، ۱/۱۶۱ مورخ ۷۲/۴/۱ و ۱۰۰/۵۴۳۰ مورخ ۷۴/۴/۲۵ وزارت مسکن و شهرسازی	
	پیام/دنامه: وضع قواعد امره مبنی بر ایجاد کمیسیون بدوی جهت تشخیص باغ و مرجع تجدیدنظر به منظور رسیدگی به اعتراض اشخاص ذی‌نفع به تصمیمات کمیسیون بدوی، خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۲۰۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۲۵	بخشنامه شماره ۱/۴۱/۱۸۱۰۲-۸۱/۶/۲۶ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	
	پیام/دنامه: لازم‌الرعايه دانستن بخشنامه وزارت مسکن و شهرسازی در خصوص ماده ۱۴ قانون زمین شهری و تعیین حد نصاب برای تفکیک باغات، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۴۶۰ - مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۲۲	مصوبات ۹۰، ۱۰۰، ۱۲۰، ۱۳۰ کمیسیون ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهر سازی و معماری استان تهران	
	پیام/دنامه: مصوبه کمیسیون ماده پنج مبنی بر الزام به واگذاری بلاعوض قسمتی از اراضی و عرصه املاک به شهرداری در زمان تفکیک، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۳۱۶ - مورخ ۱۳۸۶/۵/۲	بند ۶۳ مصوبه - مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۶ شورای اسلامی شهر ارومیه	
پیام/دنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مبنی بر اختصاص قسمتی از اراضی بایر به شهرداری به طور رایگان در زمان تفکیک اراضی مزبور، خلاف شرع و خارج از حدود اختیارات است.			

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۲۰۹ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۲	مصوبه ۸۴/۸/۱۱ شورای اسلامی شهر اصفهان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مبنی بر اختصاص قسمتی از اراضی و مستحقات اشخاص به شهرداری به طور رایگان به عنوان عوارض تفکیک فیزیکی اراضی و املاک، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۱۸ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹	مصوبات ۱۶۶۴ش/الف - مورخ ۱۳۸۶/۵/۱۸ و ۱۲۸۶۸ش/الف - مورخ ۱۳۸۶/۶/۱۲ و ۱۴۳۹۱ش/الف - مورخ ۱۳۸۴/۸/۲۳ و بند (ب) ۱۳۵۱ - مورخ ۱۳۸۲/۶/۴ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: الزام به اختصاص قسمتی از املاک متقاضیان تفکیک و افراز به شهرداری به طور رایگان و وصول مبلغی به عنوان هزینه خدمات تفکیک و افراز جهت صدور پروانه احداث بنای مجاز، مغایر قانون است.	
تفکیک و افراز اراضی و باغات	دادنامه شماره ۳۴۱ - مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۲۰	مواد ۷ و ۸ تبصره ماده ۸ مصوبه اصلاحی ضوابط اجرایی چگونگی ماده یکم قانون حفاظت و گسترش فضای سبز شهرها در پنجاه و سومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین مرجع تشخیص باغ و صدور رأی در این باب و نحوه اعتراض به تشخیص کمیسیون مربوط و مرجع رسیدگی به اعتراض مذکور، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۱۷ و ۵۱۸ - مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۰۵	قسمتی از طرح تفصیلی شهر بابل
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون ماده پنج مبنی بر الزام مالکین اراضی واقع در محدوده شهر به واگذاری بخشی از اراضی خود هنگام تفکیک به طور رایگان به شهرداری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۹۳ - مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹	بندهای (الف) (ب) (ح) و قسمت یک صورتجلسه کمیسیون ماده پنج - مورخ ۷۶/۵/۲۷ طرح تفصیلی شهر شیروان در رابطه با اجرای ماده ۱۴ قانون زمین شهری
	دادنامه شماره ۹۲۱ الی ۹۲۳ - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸	بندهای « ب و ج » از ردیف یک صورت جلسه - مورخ ۱۳۷۶/۵/۲۷ کمیسیون ماده ۵ طرح تفصیلی شهر شیروان در رابطه با اجرای ماده ۱۴ قانون زمین شهری
	پیام دادنامه: واگذاری درصدی از اراضی که مطابق طرح تفصیلی مربوطه دارای کاربری مسکونی است به شهرداری در قبال انجام امور مذکور در ماده ۱۴ قانون زمین شهری، مخالف قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تفکیک و افراز اراضی و باغات	دادنامه شماره ۴۷۰ - مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۷	بندهای ۱-۲ و ۱-۳ قسمت ۴-۱۰ (مقررات تفکیک زمین) از طرح جامع شهر اهواز
	پیام دادنامه: سلب مالکیت مشروع اشخاص و یا الزام آنان به واگذاری قسمتی از زمین به طور رایگان و یا پرداخت قیمت معادل آن به منظور تفکیک آنها، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۵۳ - مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵	قسمتی از بند الف ۱-۴ طرح تفصیلی قائم شهر مصوب کمیسیون ماده ۵ قانون اصلاح قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری در شهرستان قائم شهر
	پیام دادنامه: کمیسیون ماده پنج برای وضع قاعده مبنی بر اختصاص و واگذاری بخشی از زمین برای تأمین خدمات و کاربری‌های عمومی به صورت رایگان به شهرداری، صلاحیتی ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	بند ۳ پیوست شماره ۳ دستور العمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری تهران مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: مقررات قانون زمین شهری مفید اعطای اختیار وضع مقرراتی در باب ضرورت واگذاری بخشی از باغات به عنوان فضای سبز به صورت رایگان در قبال استفاده از بقیه آن با کاربری‌های متناسب با ضوابط و کاربری پهنه مربوطه نیست.	
تقسیمات کشوری	دادنامه شماره ۱۹۳ - مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۰۶	بند ۲۷ بخشنامه شماره ۱۶۸۷۷،۱،۳،۳۳ - مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۷ وزارت کشور
	پیام دادنامه: با عنایت به تعیین تکلیف محدوده جغرافیایی و مقامات ذیصلاح در تصویب آن در قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری، پیشنهاد تغییر محدوده قانونی شهرها از سوی استانداری فاقد وجاهت قانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۵۴ - مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۱۴	مصوبه شماره ۱۶۸۷۷،۱،۳،۳۳ - مورخ ۱۳۷۵،۹،۲۸ وزیر کشور
	پیام دادنامه: مصوبه وزیر کشور متضمن توسعه حدود شهرستان قزوین با ورود به محدوده شهرستان بوئین زهرا، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۲۲ - مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۰۹	مصوبه شماره ۱۸۹۵۲،۱،۳۳ - مورخ ۱۳۷۵،۱۱،۱۴ وزارت کشور
پیام دادنامه: مصوبه وزارت کشور مشعر بر افزایش و توسعه محدوده شهر پیشوا، با توجه به عدم رعایت تشریفات و ترتیبات مقرر قانونی، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تقسیمات کشوری	دادنامه شماره ۲۰۵ - مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۰۲	مصوبه شماره ۲۲۰۹۹/ت/۲۸۸۲۲ ک - مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۲ کمیسیون سیاسی - دفاعی هیأت دولت
	پیام/دادنامه: انتزاع دهستان وردشت از شهرستان سمیرم و الحاق آن به شهرستان سمیرم سفلی به مرکزیت دهقان بنا بر مصوبه کمیسیون سیاسی دفاعی هیأت دولت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۸ - مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۱۰	مصوبه شماره ۷۹۲۹/۱/۳/۳۴ - مورخ ۱۳۷۵/۶/۵ وزارت کشور
	پیام/دادنامه: مصوبه وزارت کشور مبنی بر تعیین حریم شهر بابلسر و انتزاع شهرک دریاکنار واقع در محدوده فریدونکنار و ضمیمه آن به حریم قانونی شهر بابلسر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۰۲ - مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۶	نامه شماره ۱۳۸۷/۶/۲۶ - ۸۶/۲۱/۶۲۱۸۰ مدیرکل دفتر سیاسی و انتخابات استانداری مازندران، متضمن تصمیم استانداری مازندران، مبنی بر انتزاع بخش - هایی از روستاهای سوخته کلا و کشکا از توابع بخش مرکزی قائم شهر و ادغام آنها و در نتیجه ایجاد روستای چمران ده
	پیام/دادنامه: شناسایی روستای جدید و مستقل بدون اخذ تصویبنامه هیأت وزیران یا کمیسیون مآذون از طرف هیأت وزیران، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۹۸۷ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۰	بند ۳ مصوبه - مورخ ۱۳۹۰/۸/۹ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص دهستان دانش
	پیام/دادنامه: الحاق روستا و کانونهای جمعیتی شهرک دانش و مسگرآباد به محدوده تهران بر اساس مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۷۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰	بند ۲ و ۳ مصوبه شماره ۸۸۱۲۳/ت/۴۸۷۷۳ هـ - ۱۳۹۲/۴/۱۵ هیأت وزیران
	پیام/دادنامه: تشکیل بخش با یک دهستان و تشکیل شهرستان با یک بخش، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۵۰۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۱	۱- ابطال بند ۳ مصوبه - مورخ ۱۳۸۶/۳/۱ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ۲- ابطال بند ۱ صورتجلسه ۱۳۹۱/۵/۱۹ کمیسیون طرح تفصیلی شهر قم	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تقسیمات کشوری	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص الحاق روستای جمکران به شهر قم، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	مصوبه - مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران که طی شماره ۱۶۶۲۱/۳۰۰-۱۳۹۴/۴/۱- معاون معماری و شهرسازی و دبیر شورای معماری و شهرسازی ابلاغ شده است.
	پیام دادنامه: انتزاع تقسیمات کشوری به غیر از استان از شئون هیأت وزیران است و شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در این خصوص وظیفه و اختیاری ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۹۷۸ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲	۱- ابطال مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به شماره ۵۶۳۷۰/۳۰۰-۱۳۹۴/۱۰/۱۳ در خصوص تصویب طرح جامع شهر سردرود ۲- ابطال بند ۹ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به شماره ۳۰۰/۴۴۶۹۴-۱۳۹۵/۸/۲۴ در مورد حذف حریم قانونی شهر سردرود
	پیام دادنامه: مصوبه ی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص حذف حریم شهر سردرود و الحاق آن به شهر تبریز مغایر قانون و خارج از حدود اختیار می باشد.	
تملك و واگذاری اراضی و املاک به اشخاص	دادنامه شماره ۲۱۹ الی ۲۲۴ - مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۷	موادی از آئین نامه اجرائی قانون واگذاری زمین های بایر و دایر
	پیام دادنامه: موادی از آئین نامه اجرائی قانون واگذاری زمین های دایر و بایر به دلیل مغایرت با شرع، قانون و خروج از حدود اختیارات ابطال می گردد.	
	دادنامه شماره ۲۳۰ - مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۴	ماده ۱۸ و ذیل ماده ۲۷ آیین نامه اجرایی قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت مصوب اسفند ماه ۱۳۷۰
	پیام دادنامه: در ماده ۲ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک، مالکیت همسر در واحد مسکونی از موانع شمول و اجرای قانون مذکور به شمار نرفته است.	
	دادنامه شماره ۲۰ - مورخ ۱۳۷۴/۲/۹	بخشنامه شماره ۳۴۹/۵۳/۰۲-۷۳/۱/۲۷ سازمان امور اراضی
	پیام دادنامه: توسعه قلمرو صلاحیت و مسئولیت ها و اختیارات وزارت جهاد سازندگی در امر واگذاری زمین به منظور بهره برداری از آن در طرح های غیر کشاورزی، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۲۳ - مورخ ۱۳۷۴/۰۲/۳۰	بخشنامه ۶۴ ستاد مرکزی هیأت های واگذاری و احیاء اراضی	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تملك و واگذاري اراضي و املاك به اشخاص	پیام/دنامه: اراضی مجاور دامداری‌ها در صورتی که به تأسیسات تهیه علوفه وابسته به دامداری اختصاص یافته باشند، مشمول لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران نمی‌شوند.	دادنامه شماره ۶۰ - مورخ ۱۳۷۵/۰۴/۰۹
	بخشنامه شماره ۲۰/۵۳/۲۱۹۲۶-۲۱/۰۲/۷۲	پیام/دنامه: به استناد قانون تفکیک وظایف و زارتین کشاورزی و جهاد سازندگی، مسئولیت واگذاری اراضی دولتی و ملی به وزرات جهاد سازندگی واگذار شده است.
	دادنامه شماره ۴۲ - مورخ ۱۳۷۷/۰۲/۲۶	آیین‌نامه اجرایی ردیف (۱) بند (د) تبصره ۶۰ قانون بودجه سال ۱۳۷۶ کل کشور
	پیام/دنامه: مصوبه دولت مبنی بر نفی صلاحیت هیأت سه نفره حل اختلاف مقرر در ماده ۱۴۸ قانون ثبت در باب اتخاذ تصمیم نسبت به اراضی دولتی مورد تصرف اشخاص، مغایر قانون است.	دادنامه شماره ۶۶ الی ۶۸ - مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۱۸
	ماده ۱۴ آیین‌نامه اجرایی تبصره ۵۲ قانون بودجه سال ۷۸ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۸۶۳ / ت ۲۱۳۵۲ هـ مورخ ۷۸/۳/۳۱ هیأت وزیران و تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۱۶ دستورالعمل شماره ۲۲۲۸/۱۰۰۰۲ مورخ ۷۸/۴/۲۸ وزارت مسکن و شهرسازی	پیام/دنامه: افزایش قیمت زمین واگذاری به میزان ده درصد به ازاء هر سال تأخیر احداث ساختمان، مخالف حکم صریح قانونگذار در بند (ب) تبصره ۵۲ قانون بودجه سال ۷۸ کل کشور است.
	دادنامه شماره ۲۳۰ و ۲۳۱ - مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۲۲	بخشنامه‌های شماره ۴۰/۴۳۱۶ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۰ و ۳۰/۸۸۷۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۱۲ شرکت شهرک‌های صنعتی ایران
	پیام/دنامه: مطالبه بهاء اراضی واگذار شده به متقاضیان ایجاد واحدهای صنعتی به قیمت روز و بیش از هزینه‌های آماده سازی و قیمت تمام شده برخلاف قانون تاسیس شرکت شهرک‌های صنعتی ایران است.	دادنامه شماره ۱۴۱ - مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۲۳
	بند ۴-۱ مصوبه ۱۶۳۶/ه مورخ ۱۳۸۰/۴/۳۰ سازمان ملی زمین و مسکن	پیام/دنامه: مصوبه سازمان ملی زمین و مسکن متضمن وضع قاعده آمره در باب بهای اراضی واگذاری شده به اشخاص واجد شرایط به غیر از ترتیب مقرر در قانون، خارج از حدود اختیارات قانونی سازمان مذکور است.

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۳۴۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۲۴	بند ۳ مصوبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۳ شورای میراث فرهنگی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای میراث فرهنگی مبنی بر جواز اجاره یا فروش خانه‌ها و اماکن فرهنگی - تاریخی در اختیار آن سازمان بطور علی‌الاطلاق به بخش دولتی، بخش عمومی غیردولتی و بخش خصوصی، مغایر قانون و خارج از قلمرو اذن مقام معظم رهبری و حدود اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۴۳۲ - مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۸	تصویب نامه شماره ۵۵۱۱۲/ت/۲۹۸۷ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۳ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر واگذاری زندان اوین به دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه علوم پزشکی برخلاف قانون اساسی و اختیارات رئیس قوه قضاییه و ماده ۱۱۴ قانون محاسبات عمومی است.	
	دادنامه شماره ۱۰۰۳ - مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۰	بند یک ماده ۳۷ دستورالعمل‌های واگذاری حق بهره‌برداری از اراضی ملی و دولتی
تملك و واگذاری اراضی و املاک به اشخاص	پیام دادنامه: دستورالعمل ضوابط واگذاری اراضی ملی و دولتی برای طرح‌های کشاورزی و تولیدی و طرح‌های غیرکشاورزی که فروش اراضی مورد نظر مقنن را پس از اجراء یا بهره‌برداری رسیدن کامل طرح مجاز اعلام داشته، قلمرو اجرای حکم قانونگذار را توسعه بخشیده است.	
	دادنامه شماره ۳۶۰ - مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۱	ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی تصویب‌نامه شماره ۱۴۲۸۷/ت/۱۶۲۹۵-هـ ۱۳۷۵/۸/۱۹ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر اعطای تخفیف ۵۰٪ برای واگذاری اراضی به تعاونی‌ها و تشکل‌ها مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۶۴۳ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	ماده (۱۵) آیین‌نامه اجرایی قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکتهای تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی
	پیام دادنامه: مطابق ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرایی قانون منع فروش و واگذاری اراضی فاقد کاربری مسکونی برای امر مسکن به شرکتهای تعاونی مسکن و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی مصوب مورخ سال ۱۳۸۳ ممنوعیت واگذاری انشعاب آب، برق، گاز، تلفن و نظایر آن صرفاً مختص در کاربری مسکونی تعیین شده است.	
	دادنامه شماره ۲۱۰۳ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۷	بخشنامه شماره ۱۳۹۴/۴/۲-۵۳/۰۲۰/۲۳۴۴۲۶ سازمان امور اراضی کشور

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		پیام دادنامه: ممنوع کردن نقل و انتقال املاک مشاع نسبت به اراضی زراعی و باغها مغایر ماده ۲ قانون جلوگیری از فروش اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی، اقتصادی مصوب سال ۱۳۸۵ است.
	دادنامه شماره ۱۷۸ - مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۱	بخشنامه‌های غیرقانونی گران کردن آب شهری و کشاورزی به شماره‌های ۹۱/۱۰۰ مورخ ۶۸/۷/۳ و ۶۸/۸/۱۴-۲۰۶۰۶/۲۵۰
		پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو مبنی بر تغییر تعرفه آب بهای مصرفی آب منطقه‌ای تهران، بدون تحصیل موافقت و تصویب شورای اقتصاد، خارج از حدود صلاحیت و فاقد اعتبار و جاهت قانونی است.
	دادنامه شماره ۱۳۳ - مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۸	آیین‌نامه مشارکت بخش صنعت و خدمات در تأمین هزینه‌های جایگزینی منابع آب
		پیام دادنامه: اخذ وجوهی تحت عنوان هزینه طرح‌های جبرانی ناشی از اُفت آب، جواز قانونی ندارد.
	دادنامه شماره ۱۰۴ - مورخ ۱۳۷۹/۳/۸	بخشنامه شماره ۲۴۷۸/۵۰۵ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱ وزیر وقت نیرو
حفر و بهره‌برداری از چاه‌ها، حریم آنها و قانون توزیع عادلانه آب		پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نیرو مبنی بر لزوم اخذ وجوهی از اشخاص بابت جبران اُفت سفره آب زیرزمینی و جایگزینی آب، مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۱۷۹ - مورخ ۱۳۷۹/۰۵/۲۳	آیین‌نامه نحوه تعیین حد بستر و حریم رودخانه‌ها و آنها و مسیل‌ها و مرداب‌ها و برکه‌های طبیعی به شماره ۴۸۲۰۰/۵۲ مورخ ۱۳۷۰/۴/۱۲
		پیام دادنامه: وضع مقرراتی خارج از تعیین پهنای بستر و حریم رودخانه‌ها و آنها و مسیل‌ها و مرداب‌ها و برکه‌های طبیعی توسط وزارت نیرو مغایر با صلاحیت‌های مندرج در تبصره یک ماده ۲ قانون توزیع عادلانه آب است.
	دادنامه شماره ۱۱۸ - مورخ ۱۳۸۲/۰۳/۱۸	مصوبه شماره ۸۴۵۳/۱۴۱ مورخ ۱۳۸۰/۳/۲۸ وزارت نیرو (مدیرکل دفتر حفاظت و بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی)
		پیام دادنامه: مصوبه دفتر حفاظت و بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی مبنی بر معتبر دانستن اسناد عادی مالکیت به منظور حفر چاه و بهره‌برداری از آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۱۴۹ - مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۱۵	بندهای ۲ و ۳ ماده ۲۴ آیین‌نامه اجرایی قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۳/۷/۱۸ هیأت وزیران

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حفر و بهره‌برداری از چاه‌ها، حریم انهار و قانون توزیع عادلانه آب	پیام <i>دادنامه</i> : مادتین ۱ و ۳ قانون توزیع عادلانه آب، مفید جواز پلمپ منصوبات چاه های فاقد پروانه قانونی و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه آب و یا جمع‌آوری منصوبات چاه‌های آب مجاز که بیش از حد مقرر بهره‌برداری می‌نمایند و انسداد آن توسط وزارت نیرو نیست.	بخشنامه شماره ۴۷۱۳۳/۴۲۱ مورخ ۱۳۶۵/۱۱/۱ و ۵۳۶۲۳/۴۲۴ مورخ ۱۳۶۶/۲/۱۴ وزارت نیرو
	پیام <i>دادنامه</i> : بخشنامه وزارت نیرو در خصوص دریافت آب‌بها یا حق‌النظاره از چاه‌های کشاورزی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت نیرو است.	دادنامه شماره ۴۰۹ - مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۱۴
	پیام <i>دادنامه</i> : بخشنامه سازمان آب منطقه‌ای تهران مبنی بر تعیین حق‌النظاره چاه‌های آب کشاورزی رأساً و بدون موافقت شورای اقتصاد، خارج از حدود اختیارات مرجع مذکور است.	مصوبات شماره ۲۹۲/۱۱۴ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۱ و ۱۶۲/۱۱۴ مورخ ۱۳۷۸/۵/۵ بخشنامه سازمان آب منطقه‌ای تهران مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۲۵
	پیام <i>دادنامه</i> : مصوبه هیأت وزیران با توجه به اشکال در اثبات حریم نهر، در مواردی که نهر حادثی در آخر ملک شخصی و مجاور ملک غیر احداث شده است، خلاف شرع بوده و الزام اشخاص به پرداخت هزینه کارشناسی به شرکت‌های آب منطقه‌ای بر اساس تعرفه وزارت نیرو، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۵۳۷ الی ۵۴۰ - مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۳۰
	پیام <i>دادنامه</i> : مصادیق بند یک ماده ۲۴ آیین‌نامه اجرایی قانون توزیع عادلانه آب مبنی بر انسداد و مسلوب‌المنفعه نمودن چاه‌های حفر شده و یا در حال حفر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۳۰۵ الی ۳۰۷ - مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۰۶
	بخشنامه شماره ۴۶۰۴۶ ت/۲۳۶۸۷ هـ مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۶ و بند یک و تبصره بند ۲ تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۷۷ ت/۲۹۱۰۱ همورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۸ هیأت وزیران	دادنامه شماره ۸۷ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۹
	بخشنامه شماره ۳۲۰۵۵/۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۹ مدیریت منابع آب ایران	ابطال جزئی بند ۷ مصوبه شماره ۲۲۹۱۱۷ ت/۴۷۷۵۴ ن-۱۳۹۰/۱۱/۲۳ کارگروه توسعه بخش کشاورزی و جزء (ج) بند ۲ مصوبه شماره ۲۲۹۰۸۶ ت/۴۷۷۵۴ ن-۱۳۹۰/۱۱/۲۳ کارگروه مذکور ابلاغی معاون اول رئیس جمهوری
	پیام <i>دادنامه</i> : صدور پروانه بهره‌برداری برای چاه‌های غیرمجاز به صورت اطلاق و همچنین تفویض اختیار امور حاکمیتی از سوی وزارت نیرو، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حفر و بهره‌برداری از چاه‌ها، حریم انهار و قانون توزیع عادلانه آب	دادنامه شماره ۱۲۹ - مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵	۱- ابطال بند ۲-۵-۴ دستورالعمل نحوه صدور مجوز بسته‌بندی آب جهت مصارف شرب مصوب سال ۱۳۸۳ وزارت نیرو ۲- ابطال بند ۲-۷ و شقوق الف و ب ذیل آن از صورت‌جلسه شماره ۱۴۷-۱۳۹۲/۲/۲۶ شرکت سهامی آب منطقه‌ای خراسان شمالی
	پیام/دادنامه: مرجع تصویب و تعیین نرخ آب برای مصارف شهری و کشاورزی و صنعتی و سایر مصارف با توجه به نحوه استحصال و مصرف برای هر یک از مصارف در تمام کشور، شورای اقتصاد و دولت می‌باشند.	
	دادنامه شماره ۲۶۳ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۱	مصوبات جلسه ۱۴۹۸-۱۳۹۰/۸/۲۲ و ۱۵۰۰-۱۳۹۰/۹/۲۱ هیأت مدیره شرکت آب منطقه‌ای تهران
	پیام/دادنامه: وضع عوارض حق‌النظاره به وسیله شرکت آب منطقه‌ای تهران، خارج از حدود اختیارات مرجع وضع آن است.	
	دادنامه شماره ۷۴۸ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	بند ۵-۳ و جدول پیوست مصوبه شماره ۴۲-۱۳۸۶/۱۰/۲۰-۴۲ شورای اسلامی شهر زیدآباد
	پیام/دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر در خصوص تعیین هزینه خدمت‌دهی موتورهای آبکشی واقع در محدوده استحفاظی شهر، مغایر قانون توزیع عادلانه آب و خارج از حدود اختیارات است.	
صنایع، کارخانجات و معادن	رای شماره ۸۱ - مورخ ۱۳۶۹/۰۳/۲۹	بند ۶ صورت‌جلسه مجمع عمومی سازمان صنایع ملی ایران مورخ ۶۳/۱/۷ و نامه شماره ۲۰۰۴۴۷ مورخ ۶۳/۱/۱۹ وزیر صنایع، و بخشنامه‌ها و دستورالعمل-های صادره مرتبط با صورت‌جلسه و نامه مزبور
	پیام/دادنامه: بند ۶ مصوبه مجمع عمومی سازمان صنایع ملی ایران که واریز ۲٪ فروش شرکت‌ها به سازمان صنایع ملی ایران، زاید بر اجرت المثل متعارف مدیریت را مقرر می‌دارد، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۳۸۸ - مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴	بخشنامه شماره ۱۰۷۶۵ مورخ ۱۳۷۳/۶/۶ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام/دادنامه: الزام کارخانجات، بانک‌ها و شرکت‌های دولتی به پرداخت دو درصد سود ناخالص سال قبل خود جهت تأمین فضاهای آموزشی و پرورشی، تسری به کارخانجات غیردولتی ندارد.	
	دادنامه شماره ۲۵۷ - مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۲۰	قسمتی از مصوبات نظام دامداری
	پیام/دادنامه: الزام واحدهای صنعتی و نیمه‌صنعتی پرورش انواع دام و طیور و کارخانجات جوجه‌کشی و خوراک دام و طیور به اداره امور مربوط، تحت نظر مدیریت‌های فنی، خارج از	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صنایع، کارخانجات و معادن	حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۰۲ و ۳۰۳ - مورخ ۱۳۸۲/۰۸/۱۸	مصوبه یکصد و دومین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۴ شورای عالی اداری به شماره مورخ ۱۹۰۱/۷۴۰۳۹ مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر انحلال سازمان صنایع کوچک و انتقال آن به وزارت صنایع و معادن و نیز انتقال وظایف و فعالیت‌های اجرایی - حمایتی سازمان مذکور به شرکت شهرک‌های صنعتی ایران، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱ - مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۱۳	بند ۱۳ مصوبه مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۲ شورای صنعت استان همدان
	پیام دادنامه: بند ۱۳ مصوبه شورای صنعت استان همدان مبنی بر ممنوعیت ادامه فعالیت کوره های آجرپزی پروانه دار در سطح استان خلاف حقوق مکتسب اشخاص و خارج از حدود اختیارات قانونی شورای مذکور است.	
	دادنامه شماره ۱۰۶ و ۱۰۷ - مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۲۴	بخشنامه شماره ۸۱/۶/۹-۳۲/۵/۸۳۴۴ مدیر جهاد کشاورزی سبزوار بخشنامه شماره ۳۲/۵/۸۳۴۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۹ به عنوان شرکت تعاونی گاو داران شیری سبزوار
	پیام دادنامه: الزام واحدهای گاوداری به استخدام مدیر فنی و تولید علمی و بهداشتی و قطع سهمیه سبوس آنان در صورت عدم استخدام شخص مذکور، خارج از حدود اختیارات مدیر جهاد کشاورزی شهرستان است.	
	دادنامه شماره ۲۹۹ - مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۱۵	بند یک ماده ۸ آیین‌نامه تشکیل و نحوه فعالیت هیأت‌های نمایندگان اتاق ایران و اتاق‌های شهرستان مصوب شورای عالی نظارت بر اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران
	پیام دادنامه: واگذاری مسئولیت‌های هر نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به دو نماینده دیگر، مغایر مفاد قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۴۲ - مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۹	بند آخر دستورالعمل شماره ۳۳/۱۴۸۳۵ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۸ وزارت صنایع و معادن
پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر اعمال مجازات قطع سهمیه سیمان به ادعای ارتکاب تخلف به تشخیص کارخانجات سیمان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت صنایع و معادن است.		
دادنامه شماره ۱۳۳۸ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۴	بند ۳ صورتجلسه مورخ ۱۳۷۹/۹/۱۳ و بند ۲ صورتجلسه ۱۳۸۱/۵/۲۷ هیأت مدیره شرکت پشتیبانی امور دام وزارت جهاد کشاورزی	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صنایع، کارخانجات و معادن	پیام دادنامه: صورتجلسه هیأت مدیره شرکت پشتیبانی امور دام مبنی بر اخذ هر گونه وجه اضافه بر ثمن و یا اخذ خسارت تاخیر و اخذ درصدهای اضافه، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۶۴۸ - مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۰۱	۱- بند ۲ ماده ۴ آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت هیأت نمایندگان اتاق ایران و شهرستان ها ۲- ابطال بندهای ۳ و ۴ و ۶ مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۴/۲.
	پیام دادنامه: واگذاری بودجه مازاد بر میزان پیش بینی شده در امور اتاق شهرستان به اتاق ایران و مفاد آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت هیأت های نمایندگان اتاق ایران و شهرستان ها مبنی بر ضرورت تصویب و تایید نهایی بودجه اتاق هر شهرستان توسط هیأت رئیسه اتاق ایران، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۶۷ - مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۰۱	صورتجلسه شماره ۸۶/۷۷۲۵۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۸ استناداری قزوین
	پیام دادنامه: با توجه به شرح وظایف کارگروه صنعت و معدن شورای برنامه ریزی و توسعه استان، مصوبه استناداری قزوین مبنی بر تعیین قیمت شن و ماسه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۶۴ - مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۸	بخشنامه شماره ۶۱/۳۷۸۲۵-۶۱/۷/۶-۱۳۸۲ معاون امور عمرانی استناداری تهران
	پیام دادنامه: وضع قاعده امره مشعر بر دریافت مابه ازای عدم تبدیل ۲۵ درصد از عرصه ملک کارخانجات به فضای سبز، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات معاون امور عمرانی استناداری است.	
	دادنامه شماره ۴۸۳ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۷	ماده ۴۹ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن
	پیام دادنامه: ماده ۴۹ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن که برای انتخاب اعضای هیأت مدیره، اجتماع در محل واحد و احراز نصاب تشکیل جلسات را ضروری ندانسته، مغایر با حکم صریح مقنن است.	
	دادنامه شماره ۲۱۱ الی ۲۱۳ - مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷	بند ۳ مصوبه شماره ۲۶۲۷۴۹/ت/۴۴۱۶۵-ک-۱۳۸۸/۱۲/۲۷ وزیران عضو کارگروه حمایت از تولید
	پیام دادنامه: تملک مال مرهونه توسط بانک و تحویل وجوه مازاد بر طلب مرتهن که از فروش مال حاصل می شود به هیأت حمایت صنعتی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۱۷ الی ۱۱۲۰ - مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۴	بند ۱ نامه شماره ۳۷۰/۹۲/۱۴۲۲۵-۳۷۰/۳/۲۶-۱۳۹۲ سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صنایع، کارخانجات و معادن	پیام دادنامه: تعیین نحوه اخذ قیمت اتومبیل رانا خارج از صلاحیت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت است.	
	دادنامه شماره ۸۰۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴	بخشنامه شماره ۶۰/۲۱۷۱۳۰-۶۰/۲۰-۱۳۹۳/۱۰/۲۰ معاون توسعه بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت
	پیام دادنامه: صادر کنندگان مجوز کسب و کار اجازه ندارند به دلیل «اشباع بودن بازار» از پذیرش تقاضا یا صدور مجوز کسب و کار امتناع کنند.	
	دادنامه شماره ۵۴۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	ابطال کلمات «با دستگاههای اجرایی» از ماده ۹۶ آیین نامه اجرایی قانون اصلاح قانون معادن مصوب وزیران عضو کارگروه توسعه بخش معدن به شماره ۱۳۹۲/۴/۱۱-۴۹۰۸۹-ت/۸۵۷۴۴
	پیام دادنامه: اتخاذ تصمیم در موارد اختلاف دارندگان پروانه فعالیت معدنی در صورت توافق طرفین مبنی بر حکم به داوری از سوی شورای عالی معادن یکی از وظایف شورای عالی معادن است.	
	دادنامه شماره ۶۳۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	ماده ۵ دستورالعمل کسر درآمد مربوط به پروانه بهره برداری وزارت نیرو و بندهای ذیل آن
	دادنامه شماره ۱۳۹۷-۱۳۹۷ - مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۶	
	پیام دادنامه: مشمول کسر درآمد پایه قرار دادن عدم اخذ و تأخیر در تأیید پروانه بهره برداری تولید برق نیروگاههای تولید برق، نوعی مجازات است و وضع آن در صلاحیت وزارت نیرو نیست.	
	دادنامه شماره ۸۸۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	ماده ۱۷ دستورالعمل نحوه صدور گواهی فعالیت نمایندگان، توزیع کنندگان، دفاتر و شعب شرکت های خارجی عرضه کننده کالاهای سرمایه ای در ایران مصوب ۱۳۹۵/۶/۱۸ وزارت صنعت، معدن و تجارت از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: با توجه به اطلاق عبارت «نماینده رسمی» مصرح در ماده ۴ قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان، مصوبه مورد شکایت به لحاظ تضييع حقوق دارندگان نمایندگی رسمی با واسطه، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۸۸۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	بخشنامه شماره ۶۰/۱۳۴۳۸۹-۶۰/۱۳-۱۳۹۵/۶/۱۳ شورای عالی معادن	

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
صنایع، کارخانجات و معادن	پیام دادنامه: بخشنامه دبیر شورای عالی معادن ناظر بر معافیت از پرداخت حقوق دولتی مواد معدنی شن و ماسه مورد نیاز وزارت نیرو جهت انجام پروژه‌های عمرانی (بدون حق فروش ماده معدنی)، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۲۰۱۱-۲۰۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۹	بخشنامه های شماره ۶۰/۱۱۹۳۵۹-۶۰/۵/۲۲ و ۶۰/۱۲۴۰۰۳-۶۰/۶/۹-۱۳۹۶/۶/۹ وزیر صنعت، معدن و تجارت	
	پیام دادنامه: معاف نمودن تولیدکنندگان محصولات صنایع بیسکویت، شیرینی، کیک، شکلات، انواع چیپس و اسنک و محصولات صنایع سلولزی بهداشتی و محصولات کارخانه ای کنسرو، کمپوت، سس، ترشی، شور، مربا و عسل از درج برچسب قیمت بر روی محصولاتشان، خلاف قانون و خارج از اختیار است.		
محیط زیست و جلوگیری از آلودگی هوا	دادنامه شماره ۳۵۹ - مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۵	ماده ۲ و تبصره‌های ذیل آن از آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۶ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۵۴۸۷/ت ۱۶۹۵۷ هـ مورخ ۱۳۷۶/۳/۵ هیأت وزیران	
	پیام دادنامه: تهیه و تدوین آیین‌نامه اجرایی قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا بدون مشارکت نیروی انتظامی، مغایر تبصره ماده ۶ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا صورت گرفته است.		
	دادنامه شماره ۶۱ و ۶۲ - مورخ ۱۳۸۰/۲/۳۰	بخشنامه‌های شماره ۸۹۸/۸۲۱۳ مورخ ۱۳۷۸/۸/۵ و ۸۲۸/۹۵۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۹/۱۰ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران	
	پیام دادنامه: بخشنامه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران مشعر بر خودداری شرکت‌های تجاری تولید کننده از نصب کیت گازسوز روی خودروهای پلاک شخصی و دولتی مغایر قانون و خارج از اختیارات است.		
دادنامه شماره ۲۲۱ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹	تبصره ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۰۸ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران		
پیام دادنامه: وضع مقرره مبنی بر واگذاری مناطق چهارگانه تحت نظارت و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.			

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
محیط زیست و جلوگیری از آلودگی هوا	دادنامه شماره ۱۲۵۸ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	مصوبه مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۴ شورای عالی حفاظت محیط زیست که طی شماره ۱۳۹۱/۱۲/۲۹-۴۸۷۰/۱/۲۶۲۷۶۳ با امضاء معاون اول وقت رئیس جمهور ابلاغ شده است.
	پیام دادنامه: رسمیت جلسات شورای عالی حفاظت محیط زیست موکول به حضور حداقل ۸ نفر از اعضاء می باشد و تصمیمات شورا با رأی موافق ۶ نفر از اعضاء قطعیت می یابد.	
	دادنامه شماره ۸۵۶ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۸	مصوبه های شماره ۱۷۱۳۹/۱/۱۷۱۳۹-ک-۵۰۴۰۸ و ۱۳۹۳/۲/۲۰-ک-۵۰۹۱۸ت/۷۲۳۹۲ و ۱۳۹۳/۶/۲۹ وزیران عضو شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی
	پیام دادنامه: تعیین مناطق پارک ملی و تحدید حدود آن از افزایش و کاهش با شورای عالی حفاظت محیط زیست است.	
	دادنامه شماره ۵۷۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	بندهای ۱ و ۳ دستور العمل شماره ۶۰/۳۸۴۰۳ - ۱۳۹۴/۲/۶ وزیر صنعت، معدن و تجارت
	پیام دادنامه: مصوبه وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص عدم ضرورت استعلام از سازمان حفاظت محیط زیست در موارد صدور پروانه محصول جدید، افزایش ظرفیت، تغییر نوع تولید و یا توسعه، مغایر قانون است.	
سایر دعاوی مرتبط با اراضی	دادنامه شماره ۹۱۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱	بند ۱۱ دستورالعمل صدور جواز تاسیس و پروانه بهره برداری صنایع پیشرفته و شرکت ها و موسسات دانش بنیان به شماره ۸۰۱۸-۱۳۹۵/۶/۱۶ مصوب وزارت صنعت، معدن و تجارت
	پیام دادنامه: صدور پروانه بهره برداری برای کلیه صنایع از جمله صنایع پیشرفته و صنایع دانش بنیان، منوط به اعلام نظر سازمان حفاظت محیط زیست است.	
	دادنامه شماره ۱۱۰ - مورخ ۱۳۷۳/۰۹/۱۹	تصمیم مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۹ شورای عالی تأمین استان
سایر دعاوی مرتبط با اراضی	پیام دادنامه: موکول نمودن صدور حکم استرداد زمین و خلع ید از اراضی در سطح استان به طرح قضیه در کمیسیون سیاسی امنیتی استان و یا شورای تأمین هر شهرستان، مغایر اصل تفکیک و استقلال قوا است.	
	دادنامه شماره ۴۰۰ - مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۷	نامه شماره ۳۳/۷۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۶ مدیرکل راه و ترابری استان تهران

آرای ابطالی در زمینه اراضی، محیط زیست و صنایع (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر دعاوی مرتبط با اراضی	پیام دادنامه: بخشنامه اداره کل راه و ترابری استان تهران مبنی بر لزوم رعایت حریم مذکور در ماده ۱۷ قانون ایمنی راهها و راه آهن و تسری آن به راههای روستایی فاقد وجاهت قانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۴۴۰ - مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۷	بند ۳ بیست و سومین جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۸ شورای تأمین استان خراسان رضوی
	پیام دادنامه: اطلاق بند ۳ مصوبه شورای تأمین استان خراسان رضوی مبنی بر تصرف اراضی واقع در حریم مرزی رودخانه تجن (هریرود) بدون پرداخت عوض، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۵۳۵ - مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۱	بند یک مصوبه شماره ۱۳۸۴/۱۰/۱۴-۳۰۵/م/۵۸۸۱ جلسه کمیسیون بررسی مسائل سیاسی اجتماعی استانداری مرکزی و نامه شماره ۱۳۸۴/۱۰/۲۴-م/۱۸۹ اداره تعاون روستایی استان مرکزی
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه کمیسیون بررسی مسایل سیاسی، اجتماعی استانداری استان مرکزی متضمن ایجاد محدودیت در ارائه هر گونه خدمات به زارعان روستای مرزیجران، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۲۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۲۳	قسمتی از ضوابط طرح تفصیلی شهر تبریز
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری دایر بر حکم به عقب نشینی از ملک به طور رایگان جهت بهره برداری عمومی، خلاف موازین شرع است.	

بخش سوم:

پیام آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در حوزه

عمران، شهرسازی و اسناد

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عمران		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عمران	دادنامه شماره ۲۷ الی ۲۹ - مورخ ۱۳۶۴/۹/۱۱	آیین نامه اجرایی قانون تکمیل و نحوه استفاده شهرکها و مجتمع های ساختمانی نیمه تمام متوقف مصوب ۶۱/۴/۱۴ هیات وزیران.
		پیام دادنامه: شمول قانون تکمیل و نحوه استفاده از شهرکها و مجتمع های ساختمانی نیمه تمام متوقف به ساختمان های غیرمسکونی مستقل و مجزا از نقشه تفصیلی مجتمع ها و شهرکها، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.
	دادنامه شماره ۱۸۴ - مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۲۹	ماده ۲ آیین نامه اجرایی در مورد کیفیت فنی و رعایت اصول شهرسازی و معماری و کنترل و نظارت بر امور مهندسیین ناظر در مازندران.
		پیام دادنامه: ابداع فرمولی خاص تحت عنوان توزیع عادلانه کار بین مهندسیین ناظر طبق ماده ۲ آیین نامه مورد شکایت، مانع مراجعه آزاد افراد به مهندسیین ناظر مورد نظر خود می شود و خارج از اختیارات وزارت کشور است.
	دادنامه شماره ۸۲ و ۸۳ - مورخ ۱۳۷۰/۰۷/۰۹	دستورالعمل شماره ۶۰/۶۰۷۳۶۱-۲۲/۲۱-۶۹/۳/۲۱ معاونت عمرانی استانداری آذربایجان شرقی
		پیام دادنامه: بند ۳ بخشنامه معاون عمرانی استانداری مبنی بر وضع شرایط و مقررات جدید جهت فعالیت نقشه کش های تجربی، مغایر قانون نظام معماری و ساختمانی است.
	دادنامه شماره ۱۴۸ - مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۱۹	آیین نامه شماره ۹۸۶۷/۳۳/۳ - مورخ ۱۳۶۸/۵/۴ وزارت کشور
		پیام دادنامه: تهیه نظامات مربوط به ساختمان توسط وزارت کشور بدون دخالت وزارت مسکن و شهرسازی و تصویب هیأت وزیران، مغایر قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان است.
	دادنامه شماره ۳۷۴ الی ۳۷۶ - مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۸	موادی از آئین نامه اجرائی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان موضوع تصویب نامه شماره ۲۸۵۴۹/۴۶۰۵ ه - مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۲ هیات وزیران
		پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر الزام مالکان جهت انجام کلیه عملیات اجرایی ساختمان به استفاده از اشخاص حقیقی و دفاتر مهندسی اجرای ساختمان به عنوان مجری، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.
دادنامه شماره ۱۴ - مورخ ۱۳۹۰/۰۱/۲۹	مصوبه شماره ۳/۸/۵۶۸۸ ن - مورخ ۸۶/۷/۳ شورای اسلامی شهر کرج	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر دایر بر حذف الزام مالکان برای انجام امور ساختمانی به استفاده از مجری ذی صلاح در احداث ساختمان های تا سقف ۱۷۵۰ مترمربع، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عمران		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عمران	دادنامه شماره ۳۴۷ - مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۲۳	نامه شماره ۳۸۹۱-۱۲۶۵-۱۶۰- مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۳ رئیس شورای اسلامی شهر تهران موضوع یکصد و نود و هفتمین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: مصوبه «ساماندهی فعالیت مهندسان شاغل در شورای اسلامی و شهرداری تهران دارای پروانه از سازمان نظام مهندسی ساختمان به عنوان مهندس محاسب، ناظر، تاسیسات و معماری در کلیه مناطق شهرداری تهران»، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۲۷ - مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۱۹	ابطال بند ۱۱ صورت جلسه - مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۳ کمیسیون ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران (طرح تفصیلی شهر قزوین)
	دادنامه شماره ۷۴۷ و ۷۴۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	بند ۵ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۳ کمیسیون طرح تفصیلی شهر مشهد
	پیام دادنامه ۲۷ و ۷۴۷ و ۷۴۸: الزام به وجود پارکینگ برای مطب پزشکان، دفاتر و کالت رسمی، دفاتر رسمی ازدواج و طلاق، روزنامه و دفاتر مهندسی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۰۵	ماده ۸ تفاهم نامه شماره ۸۹/۱۹۷۵۳۹-۱۱/۳-۱۳۸۹ منعقد بین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور
	پیام دادنامه: تفاهم نامه منعقد بین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور مبنی بر تصویب تعرفه‌ای که توسط اشخاص ثالث باید پرداخت شود، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۳۳ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۴	بند ۲۳ صورتجلسه ۶۱۸-۱۳۹۰/۸/۲- شورای اسلامی شهر ارومیه
	پیام دادنامه: شوراها شهر مجوزی برای تصویب مقرراتی در مورد عدم لزوم ارجاع نقشه‌ها و مشخصات ساختمان‌ها به سازمان نظام مهندسی ندارند.	
	دادنامه شماره ۹۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۱۴	ماده (۷) از فصل سوم از مبحث دوم و بند ۱۹-۱-۹ فصل ششم از مبحث دوم مقررات ملی ساختمان (آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان)
پیام دادنامه: ماده ۷ و بند ۱۹-۱-۹ مقررات ملی ساختمان به جهت اعلام حکمی متفاوت از ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، خلاف قانون است.		
دادنامه شماره ۸۱۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۳۱	نامه شماره ۳۲۰۹۴/ن-۱۳۸۷/۱۲/۷- سازمان مسکن و شهرسازی همدان [راه و شهرسازی همدان]	
پیام دادنامه: مصوبه رئیس سازمان مسکن و شهرسازی استان از این جهت که پرداخت حق ورودیه را در فرض جابجایی از نظام مهندسی استانی به استان دیگر نهی کرده، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عمران		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عمران	دادنامه شماره ۱۶۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۰۴	بخشنامه شماره ۴۳۰-۴۳۸۹۳/۱۳-۱۳۹۲/۷/۱۳ دفتر سازمان‌های مهندسی و تشکل‌های حرفه‌ای وزارت راه و شهرسازی
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت راه و شهرسازی در رابطه با شرط رشته و دانشگاه محل تحصیل متقاضیان عضویت در نظام مهندسی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۷۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۲۹	بند ۲ مصوبه شماره ۸۷۳۱۴/ت۳۱۶ک-۱۳۸۷/۵/۳۰ وزیران عضو کارگروه موضوع بند الف تصویب‌نامه شماره ۳۹۲۳۸/ت۴۰۰۱-ه۴۰۰۱-۱۳۸۷/۳/۱۹ و تبصره ۱ بند ۵ مصوبه شماره ۱۲۶۵۶۰/ت۴۳۱۶۵-ان-۱۳۸۸/۶/۲۴ نمایندگان ویژه رئیس جمهور
	پیام دادنامه: مصوبه وزرای عضو کارگروه مسکن و نمایندگان ویژه رئیس‌جمهور به جهت عدم تصویب هیأت وزیران، مغایر ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۹۴ الی ۶۶۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	بند ۸ ستون رشته اصلی شهرسازی - برنامه‌ریزی شهری بخشنامه شماره ۱۸۳۱۵/۴۳۰-۱۳۹۴/۴/۸ و بند ۲۶ مصوبات پیوست بخشنامه شماره ۶۸۶۹۳/۴۳۰-۱۳۹۱/۱۱/۴ دفتر سازمان‌های مهندسی و تشکل‌های حرفه‌ای وزارت راه و شهرسازی و همچنین ابطال بندهای ۲ و ۳ بخشنامه ۶۸۶۹۳/۴۳۰-۱۳۹۱/۱۱/۴ دفتر مذکور
	پیام دادنامه: کمیسیون تبصره ۲ ماده ۷ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان وظیفه تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی رشته‌های مرتبط با مهندسی ساختمان را دارد.	
	دادنامه شماره ۷۳۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	تبصره (۳) بند «ب» ماده ۹۰، تبصره (۶) بند «ب» ماده ۹۱ و تبصره (۱) ماده «۱۰۱» اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب سال ۱۳۷۵ (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۶۰۲۷۷/ت۵۲۶۶۰-ه۵۲۶۶۰-۱۳۹۴/۱۲/۵) هیأت وزیران
	پیام دادنامه: در قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، در خصوص اعلام نظر شورای انتظامی نظام مهندسی، قیدی مبنی بر وجود رأی مثبت دو نماینده وزیر راه و شهرسازی در شورا موجود نیست.	
	دادنامه شماره ۹۱۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱	بند ۱-۱-۵ طرح تفصیلی شهر اصفهان
	پیام دادنامه: در مواردی که نور متعارف قطعه مالکیت شمالی با توجه به موقعیت و محل ملک مزبور، از طرق دیگری تأمین شود و یا ضرری که مالک قطعه جنوبی از جهت محدودیت در ساخت طبقات مجاز مطابق ضوابط آن منطقه با آن مواجه می‌شود، بیشتر یا مساوی ضرری باشد که بر فرض ساختن طبقات مزبور متوجه مالک قطعه شمالی از جهت کمبود نور ساختمان می‌شود، خلاف موازین شرع است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عمران		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عمران	دادنامه شماره ۲۱۳۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۴	بند ۸ صفحه ۶۴ طرح تفصیلی شهر رباط کریم
	پیام دادنامه: طرح تفصیلی شهر رباط کریم از این جهت که در آن تکلیف شده، چنانچه عقب نشینی املاک واقع در خارج از بافت فرسوده تا ۲۰٪ از کل ملک باشد باید به صورت رایگان به شهرداری واگذار شود مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۴ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	قسمت دوم تبصره (۴) یکصد و بیست و سومین مصوبات هیأت ۴ نفره موضوع شیوه نامه ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان استان گیلان - مورخ ۱۳۹۵/۱/۳۱
	پیام دادنامه: الزام اشخاص به پرداخت مبلغی بابت حق ثبت نقشه‌ها به سازمان نظام مهندسی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۹۹ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۱	بند ۱۱-۱-۱۰ ضوابط و مقررات شهرسازی و ساختمانی مربوط به طرح بازنگری طرح تفصیلی شهر اصفهان
	پیام دادنامه: تبدیل شدن گذر اختصاصی به گذر عمومی که در نتیجه گذر، از ملک شخصی خارج و ملک شهرداری می گردد در صورتی که مالک راضی به این امر نباشد خلاف موازین شرع، مغایر ماده ۳۵ قانون مدنی و ماده ۲۲ قانون ثبت اسناد و املاک کشور و ناقض مالکیت شخصی است.	
	دادنامه شماره ۱۸۸۴ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	ماده ۴۸ دفترچه یکپارچه سازی ضوابط محاسبات درآمدی موضوع مصوبه شماره ۱۴/۳/۹۱/۶۰ ش - ۱۳۹۱/۱۲/۲۲ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: گرفتن اراضی مالکین بدون رضایت ایشان خلاف شرع می باشد و اعطاء تراکم تشویقی به صورت تهاتر بدون رضایت مالکین نمی تواند رافع ایراد شرعی باشد.	
	دادنامه شماره ۱۹۱۵-۱۹۱۴ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	تبصره ۱۰ از بند ۴-۱-۲ ضوابط و مقررات طرح جامع شهر شهریار و بند ۴-۱-۲ از ضوابط و مقررات طرح تفصیلی شهریار
پیام دادنامه: گرفتن اراضی اشخاص به صورت رایگان و بدون رضایت آنان و بدون وجود مجوز قانونی وجهی نداشته و خلاف شرع می باشد.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عمران		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عمران	دادنامه شماره ۱۲۱۶- مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹	بند ۶ ماده واحده مصوبه شماره ۳/۹۱/۴۳۷۲ ش-۳/۴-۱۳۹۱/۱۰/۴ مصوب شورای اسلامی شهر مشهد
		پیام دادنامه: آیین نامه معاملات شهرداری تهران مصوب ۱۳۵۵/۱/۲۵ با اصلاحات بعدی آن به معاملات شهرداری های مراکز استانها، کلانشهرها و شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت تسری می یابد.
	دادنامه شماره ۱۸۸۰- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	تبصره ذیل بند (۲) ماده واحده مصوبه شماره ۳/۶۵۴ ش-۳/۲۳-۱۳۸۷/۲/۲۳ شورای اسلامی شهر مشهد
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر که ضمانت نامه بانکی یا اوراق و اسناد خزانه به منظور تضمین حسن انجام کار از پیمانکاران را به سفته تبدیل نموده است، مغایر قانون است.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پروانه ساختمانی و پایان کار	دادنامه شماره ۱۱۰ - مورخ ۱۳۷۰/۰۸/۲۱	بخشنامه ۶۳/۱/۲۵-۵/۲۰/۱/۸۰۳ معاونت فنی شهرداری اصفهان
		پیام دادنامه: بخشنامه معاونت فنی شهرداری مبنی بر مشروط نمودن تمدید پروانه ساختمان به کسب رضایت مستأجرین، خلاف قانون است.
	دادنامه شماره ۱۲۱ و ۱۲۲ - مورخ ۱۳۷۰/۰۹/۱۲	تبصره ۱۲ بند ب مصوبه وزارت کشور موضوع بخشنامه شماره ۶۹/۲/۱۷ مورخ ۳۹۰۰/۱/۳/۳۴ عنوان استانداری های کشور
		پیام دادنامه: دریافت وجه در هنگام صدور گواهی پایان کار ساختمان واحدهای مسکونی با سطوح ناخالص بیش از ۶۰۰ مترمربع زیربنا که پروانه ساختمانی آنها قبل از ابلاغ بخشنامه مورد شکایت صادر شده، خلاف قانون است.
	دادنامه شماره ۱۸۳ - مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۸	بند ۱ صورتجلسه شماره ۱۱۶ - مورخ ۶۸/۹/۱۲
		پیام دادنامه: وضع قاعده در باب تعیین شرایط و مدارک لازم جهت صدور پروانه ساختمان توسط شهرداری، خارج از قلمرو اختیارات کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری است.
	دادنامه شماره ۹۶ - مورخ ۱۳۷۳/۰۸/۲۸	بند ۲ مصوبه شماره ۱۵۶۰/دش - ۷۱/۸/۶ و شق ۹ مصوبه ۱۶۵۵/ و - مورخ ۷۱/۸/۱۹
		پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر مکلف نمودن شهرداری به قبول سند عادی انتقال غیر منقول و صدور پروانه ساختمانی قبل از تصدیق صحت و اعتبار آن توسط مراجع ذیصلاح، مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۲۱۸ و ۲۱۹ - مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۱۰	بخشنامه شماره ۸۱۱/۱۲۳۰۳ - مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۱۷ اداره کل شهرسازی و معماری شهرداری تهران
		پیام دادنامه: تسری و تعمیم قابلیت اجرایی تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری مبنی بر لزوم تعیین نوع استفاده از ساختمان ها در پروانه ساختمانی به قبل از تاریخ تصویب آن، مغایر قانون است.
دادنامه شماره ۳۶۶ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳	قسمت دوم بخشنامه شماره ۸۵۵۶۸/۳/۳۴/۲ - مورخ ۱۳۷۶/۵/۸ وزارت کشور	
	پیام دادنامه: تعلق عوارض مجدد به تمدید پروانه ساختمان پس از اتمام مهلت مندرج در آن، بدون احتساب و کسر عوارض پرداخت شده بابت صدور پروانه ساختمان، خلاف قانون است.	
دادنامه شماره ۱۶۹ - مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۲۷	بند یک صورتجلسه شماره ۱۴۵ - مورخ ۱۳۶۹/۳/۶ کمیسیون ماده پنج قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری تهران	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
پروانه ساختمانی و پایان کار	پیام دادنامه: ممنوع نمودن صدور پروانه احداث بنای مسکونی در اراضی و املاک واقع در کاربری‌های خدماتی طرح تفصیلی بطور علی‌الطلاق و حتی پس از انقضای مهلت قانونی اجرای طرح خدماتی، مغایر قانون است.	بند ۲ شناسنامه ساختمان مصوبه وزارت کشور	
	دادنامه شماره ۷۱ - مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۱۸		
	پیام دادنامه: صدور پروانه احداث ساختمان برای اشخاص بدون ارائه اسناد و مدارک معتبر رسمی دال بر مالکیت آنان یا ماذون بودن آنان از قبل مالک به موجب اسناد رسمی معتبر، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۵۶۱ - مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۱	مواد ۳ و ۴ و ۵ مصوبه شماره ۵/۸۲/۲۳۴۲ - مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۳ شورای اسلامی شهر کرج	
	پیام دادنامه: منوط نمودن صدور پروانه احداث ساختمان پس از انقضای مهلت اجرای طرح مصوب به ارائه اعلام عدم نیاز بالاترین مقام سازمان مربوطه و ذکر نوع کاربری خدماتی در پروانه و گواهی پایان کار علی‌رغم انتفاء طرح خدماتی، خلاف قانون است.		
	دادنامه شماره ۶۹ - مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۰۹	بند یک مصوبه هفتاد و یکمین جلسه شورای اسلامی شهر اردبیل	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر متضمن صدور پروانه ساختمان بدون سند مالکیت و یا قولنامه تنفیذی در مراجع قضایی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۶۶۳ - مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۶	قسمت آخر بند یک صورتجلسه - مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۷ کمیسیون ماده ۵ شهرسازی و معماری مستقر در کرمان	
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون ماده ۵ شهرسازی و معماری دایر بر ممنوعیت اعطای پروانه ساختمان به املاک اشخاص حقیقی واقع در طرح معابر، خلاف احکام شرع است.		
	دادنامه شماره ۸۴۶ - مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱	مصوبه شماره ۳/۹۴۰ - مورخ ۸۶/۱۰/۳۰ شورای اسلامی شهر کامیاران	
	پیام دادنامه: تکلیف شهرداری به صدور پروانه احداث بنای مسکونی یا تجاری در مورد اراضی تک پلاک و یا قطعات مجاور ساختمان‌ها با کاربری مسکونی و تجاری بنا به تقاضای اشخاص غیرمالک، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۳۲۷ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۱۴	تبصره یک بند ۳ طرح جامع شهر تهران مصوب ۱۳۸۶ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پروانه ساختمانی و پایان کار	پیام <i>دادنامه</i> : مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مبنی بر ملاک قرار دادن پروانه-های صادره توسط شهرداری تهران تا تاریخ ۱۲/۱/۱۳۸۵ برای تشخیص حقوق مکتسبه، خلاف شرع است.	دادنامه شماره ۴۱۴ - مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۸ مصوبه شماره ۱۶۰۱۱۲۱۸۷۰۰ - مورخ ۱۳۸۷/۵/۲۲ شورای اسلامی شهر تهران
	پیام <i>دادنامه</i> : صدور پروانه احداث اضافه اشکوب و همچنین تعیین شرایط خاص در مورد صدور اجازه تکمیل طبقات ساختمان در زمره وظایف و مسئولیت‌های شهرداری قرار دارد.	دادنامه شماره ۱۳۳ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۳۰ بند ۵۵ ماده یک مصوبه جلسه شماره ۱۳۵ - مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۱
	پیام <i>دادنامه</i> : منوط کردن صدور پروانه ساختمانی به عقب نشینی و آزاد سازی مسیر، بدون پرداخت ثمن یا غرامت آن و نیز اصلاح سند رسمی (در اجرای ماده ۴۵ آیین‌نامه قانون ثبت)، خلاف موازین شرع است.	دادنامه شماره ۴۶۲ - مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۶ بند ۵ مصوبه - مورخ ۱۳۷۸/۵/۷ شورای تامین استان خراسان رضوی
	پیام <i>دادنامه</i> : مصوبه شورای تأمین استان مبنی بر تکلیف شهرداری به جمع‌آوری کلیه مصالح ساختمانی و ابزار بنایی از پای کار قبل از احداث اعیانی بدون پروانه یا مخالف مفاد پروانه، مغایر قانون است.	دادنامه شماره ۲۸۹ - مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۲۳ مصوبه جلسه ۱۶۵ شورای اسلامی شهر گرگان
	پیام <i>دادنامه</i> : مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین ضوابط و چگونگی صدور پروانه ساختمان برای املاک و اراضی فاقد سند مالکیت رسمی که دستارمی هستند، خارج از حدود اختیارات این مرجع است.	دادنامه شماره ۵۱۷ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۲۴ مصوبه - مورخ ۸۶/۱۰/۱۰ کمیته فنی کمیسیون ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری اراک
	پیام <i>دادنامه</i> : وضع قاعده خاص مبنی بر الزام مالکان به واگذاری قسمتی از ملک به شهرداری در قبال موافقت با احداث ساختمان، خارج از حدود اختیارات کمیسیون ماده پنج است.	دادنامه شماره ۱۳۲۰ - مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۱۹ بند ۷ صورتجلسه مورخ ۱۳۷۳/۰۳/۰۱ کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری مستقر در استان کرمانشاه و ابطال بند ۲۳ صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی شهر کرمانشاه مورخ ۱۳۸۸/۰۸/۲۸

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پروانه ساختمانی و پایان کار	پیام دادنامه: کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران صلاحیت تعیین مهلت برای متقاضیان تغییر کاربری زمین جهت اخذ پروانه و شروع عملیات ساختمانی را ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۹۴۵ الی ۱۹۵۷ - مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱	تبصره‌های ۲، ۳ و ۵ از ماده ۵ و ماده ۶ و ۷ آیین‌نامه هماهنگی تصمیم‌گیری در خصوص حفظ سرانه‌های خدماتی شهر کرج مصوب ۱۳۸۵/۱۱/۸ شورای اسلامی شهر کرج
	پیام دادنامه: آیین‌نامه هماهنگی تصمیم‌گیری در خصوص حفظ سرانه‌های خدماتی شهر کرج که در آن، برای صدور پروانه ساختمانی توسط شهرداری کرج ضوابطی مقرر گردیده، خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۷۱ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۴	دستورالعمل شماره ۱۳۸۷/۱۱/۱۵-۷۰/۱۱/۵۱۴۴ شورای اسلامی شهر همدان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر متضمن دستورالعمل صدور پروانه ساختمانی برای اراضی با سند عادی، مغایر قانون و از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر خارج است.	
	دادنامه شماره ۶۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۴	مصوبه شماره ۱۰۶۴۳/ش/ق-۱۳۹۰/۱۰/۲۵ شورای اسلامی شهر قم
	پیام دادنامه: اقدام شهرداری به خودداری از اخذ مفاصا حساب بیمه کارگران ساختمانی از متقاضیانی که اقدام به تجدید بنا در بافت‌های فرسوده می‌نمایند، برای صدور پایان کار، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۶۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۱۵	بند ۸ مصوبه شماره ۱۳۹۱/۱۲/۷-۲۳۷/۴۰/۴/۹۳۲ فرماندار و رئیس شورای تامین شهرستان آبیک مبنی بر صدور پروانه ساخت بر روی اراضی قولنامه‌ای
	پیام دادنامه: نامه فرماندار متضمن موافقت با پیشنهاد شهردار مبنی بر صدور پروانه ساخت بر روی اراضی قولنامه‌ای مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۸۴ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۵	مصوبه - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۱ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران موضوع نامه شماره ۳۰۰/۶۲۲۲۶-۱۳۹۴/۱۱/۱۱ دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: اعلام لغو و ابطال پروانه‌های ساختمانی صادر شده توسط شهرداری با قیود آن از حدود اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران خارج است.	
	دادنامه شماره ۱۲۹۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۳	بند ۱ صورتجلسه شماره ۴۸۰-۱۳۸۹/۸/۱۰، بند ۲ صورتجلسه شماره ۴۸۱-۱۳۸۹/۵/۱۵، بند ۳ مصوبه ۴۸۴-۱۳۸۹/۸/۲۲ و بند ۹ صورتجلسه شماره ۵۴۹-۱۳۹۰/۱/۲۲ شورای اسلامی شهر
پیام دادنامه: تجویز صدور پروانه ساخت در اراضی با کاربری غیرمسکونی و باغ، مادامی که در آنها تغییر کاربری صورت نگرفته، خارج از حدود صلاحیت شورای شهر است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پروانه ساختمانی و پایان کار	دادنامه شماره ۱۳۰۰ و ۱۳۰۱ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۳	بند ۳/۱۸ صورتجلسه شماره ۲۶-۱۳۹۲/۴/۲۲ شورای اسلامی شهر همدان
		پیام دادنامه: اخذ تعهد از مالکین مبنی بر عدم امکان تفکیک ملک، در مواردی که طبق حکم دیوان، شهرداری مکلف به صدور پروانه ساختمانی مسکونی شده، خلاف قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.
	دادنامه شماره ۱۲۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹	ماده ۵۵ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شهرداری همدان مصوب شورای اسلامی شهر همدان
		پیام دادنامه: پیش بینی شرایط و ضوابط خاص در مورد تعیین اولویت‌های بافت‌های فرسوده و اعمال تخفیف کمتر از میزان مقرر قانونی، در مورد مؤدیانی که در سال ۱۳۹۳ پروانه اخذ می‌کنند، خلاف قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.
	دادنامه شماره ۲۳۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳	مصوبه شماره ۱۲۰۴۰/۱۳/۹۳/ش-۴/۲۳-۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر مشهد
		پیام دادنامه: منوط کردن صدور پروانه ساختمانی به انجام عملیات آماده سازی اراضی توسط مالکان، خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.
	دادنامه شماره ۴۰۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	مصوبه شماره ۱۵۱۳۵-۱۳۹۱/۱/۱۴ شورای اسلامی شهر قم
		پیام دادنامه: تکلیف تمدید پروانه ساختمانی و چگونگی اخذ عوارض بابت تمدید پروانه ساختمانی در تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری معین شده است.
	دادنامه شماره ۴۰۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	بند ۲ دویست و هشتاد و ششمین جلسه - مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۱۶ شورای اسلامی شهر سیرجان
		پیام دادنامه: شوراهای شهر و روستا برای وضع قاعده ناظر بر ضوابط ساخت و ویژگی فنی ساختمان مرجع صالح تلقی نمی‌شوند.
	دادنامه شماره ۱۲۰۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	تفاهم‌نامه منعقد شده بین شهرداری سمنان و اداره کل سازمان ثبت اسناد و املاک استان سمنان با سازمان نظام مهندسی ساختمان استان سمنان
		پیام دادنامه: تحمیل شرایط، تکالیف و هزینه‌هایی زائد بر آنچه که قانونگذار تصریح کرده برای صدور پایان کار ساختمانی و صدور اسناد مالکیت، مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات است.
دادنامه شماره ۱۳۳۸ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۳۰	قسمت دوم از بند ۲۷ ضوابط و مقررات تفصیلی شهر گلستان	
	پیام دادنامه: الزام به واگذاری ۷۰ درصد اراضی در قبال صدور پروانه ساخت و ساز مخالف شرع و قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پروانه ساختمانی و پایان کار	دادنامه شماره ۱۷۷۹ - مورخ ۱۳۹۷/۸/۲۹	بند ۱ تفاهم نامه مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۳ فی مابین شهرداری چادگان و سازمان عمران زاینده رود و تصمیم مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۱ هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شوراهاى اسلامی استان اصفهان
	پیام دادنامه: مطابق تبصره ماده ۵۴ قانون شهرداری تفویض اختیار در خصوص صدور پروانه و پایان کار صرفاً به معاونین یا سایر مسئولان شهرداری مجاز است و تفویض آن به دیگر اشخاص حقیقی و حقوقی مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۷ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	مصوبه شماره ۲۰۹۶/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص تعرفه عوارض حذف پارکینگ مسکونی و تجاری، تفکیک اراضی و اعیان در کاربریهای مختلف، خدمات آماده سازی، بندهای (الف و ب) در خصوص عوارض ارزش افزوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور و بندهای ۲، ۳، ۴، ۷ و ۸ از مصوبه شماره ۲۰۶۸/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص عوارض تفکیک اعیان در کاربریهای مسکونی و تجاری، کسری مساحت برای ساختمانهای تک واحدی در کاربریهای مسکونی و تجاری و عوارض کسری سهم العرصه اعیان هنگام صدور پروانه احداث بنا، نحوه محاسبه تغییر بهره برداری املاک، نحوه محاسبه ورود به محدوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور
	پیام دادنامه: مالکین املاک در زمان صدور پروانه ساختمانی بر اساس طرح تفصیلی جدید مطابق مقررات ملزم به پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی بر اساس کاربری مصوب هستند و اخذ عوارض دیگری تحت عنوان ارزش افزوده ناشی از طرح تفصیلی جدید، عوارض مضاعف تلقی و فاقد وجاهت قانونی است.	
دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش خ-۱۳۹۳/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ	
پیام دادنامه: مالکین املاک در زمان صدور پروانه ساختمانی بر اساس طرح تفصیلی جدید مطابق مقررات ملزم به پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی بر اساس کاربری مصوب هستند و اخذ عوارض دیگری تحت عنوان ارزش افزوده ناشی از مازاد طول عرصه جهت هر مترمربع عوارض مضاعف تلقی و فاقد وجاهت قانونی است.		
دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش خ-۱۳۹۳/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ	
پیام دادنامه: شهرداری برای تمامی ساختمان ها با ابعاد متفاوت یک نوع شناسنامه صادر می کند لذا تعیین نرخ به مترائز و مساحت ساختمان که تفاوتی در شناسنامه ها ندارد اخذ وجه بدون نظر قانونگذار محسوب می شود.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تصویب اساسنامه سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به شهرداری‌ها	دادنامه شماره ۴۰۶ - مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۲۲	مصوبه - مورخ ۱۳۷۸/۵/۲۱ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۵۰۷ - مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۸	قسمتی از اساسنامه شرکت‌های وابسته به شهرداری
	پیام دادنامه: اقدام شورای شهر تهران در تغییر اساسنامه سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران، به جهت عدم رعایت رهنمودهای مقام معظم رهبری، خلاف موازین شرع است.	
	پیام دادنامه: تصویب و اصلاح و تجدیدنظر در اساسنامه مؤسسات و شرکت‌های وابسته به شهرداری از جمله وظایف شوراهای اسلامی شهر به شمار رفته و منوط به تایید و موافقت وزارت کشور است.	
تعیین ارزش معاملاتی ساختمان	دادنامه شماره ۱۸۲ - مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۲۳	آیین نامه ارزش معاملاتی ساختمان استان سمنان
	پیام دادنامه: تهیه آیین نامه ارزش معاملاتی ساختمان در هر شهر از وظایف خاص شهرداری آن شهر و تصویب آن در غیاب شورای اسلامی شهر، از وظایف اختصاصی وزارت کشور است.	
	دادنامه شماره ۵۲۷ - مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۴	بند ه از شق ۱۰ آیین نامه ارزش معاملاتی ساختمانی موضوع مصوبه دویست و هشتمین جلسه - مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۳ شورای اسلامی شهر کرج
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر که به جای تعیین ارزش معاملاتی ساختمان، مبادرت به تعیین ارزش تبدیل پیلوت به مسکونی با هر نوع ساختمان کرده است، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۴۴ - مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۸	ارزش معاملاتی ساختمان، مصوب شورای اسلامی شهر اشتهارد
پیام دادنامه: تعیین ارزش معاملاتی به صورت یکسان برای تمام ساختمان‌های شهر و بدون توجه به عوامل مذکور در ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم، خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.		
دادنامه شماره ۷۴۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	بند ۲ صورتجلسه شماره ۵۶ - ۱۳۸۶/۸/۲۹ شورای اسلامی شهر اراک	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص افزایش ارزش معاملاتی ساختمان برای دومین بار در طی یک سال، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حدود اختیارات شوراهای شهر و شهرداریها در رابطه با طرحهای شهری و ضوابط شهرسازی	دادنامه شماره ۳۳۸ الی ۳۴۰ - مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۲۹	دستورالعملهای شماره ۲۱/۲۷۹۲۹ - مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۲، ۲۱/۲۰۳۹۸ - مورخ ۱۳۸۳/۶/۱۲ و ۲۱/۳۳۱۱۳ - مورخ ۱۳۸۳/۹/۸ شهردار مشهد
	پیام دادنامه: دستورالعملهای شهردار مشهد مبنی بر وضع قواعدی در خصوص ضوابط اجرایی طرح جامع مشهد، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۷۴ - مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۳۱	مصوبه - مورخ ۱۳۸۶/۸/۱۹ شورای اسلامی شهر بوکان
	پیام دادنامه: مقررات موضوعه متضمن اختیار شورای شهر در تعیین محل ایجاد کوچهها و معابر شهری و طول و عرض آنها و صدور دستور اجرای طرحهای تفصیلی شهرها نیست.	
	دادنامه شماره ۵۳۲ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۰۱	مصوبه شماره ۱۳۸۳/۹/۷ - ۱۷۴ شورای اسلامی شهر سنندج و الزام شهرداری سنندج به صدور پروانه ساختمانی با قید تذکر به نگرفتن وجهی در قبال پروانه
	پیام دادنامه: تعیین ضوابط تراکمهای مجاز ساختمانی از شئون کمیسیون مقرر در ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران است و از حدود اختیارات و وظایف شورای شهر خارج است.	
	دادنامه شماره ۷۴۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	بند ۲ صورتجلسه شماره ۶۴۸-۱۳۹۰/۱۰/۱۹ شورای اسلامی شهر ارومیه
	دادنامه شماره ۴۴۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	تبصره ۶ ماده ۱ تعرفه عوارض و بهاء خدمات شهرداری ارومیه و سازمانهای تابعه در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه
	دادنامه شماره ۸۳۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰	مصوبه شماره ۳۳۲۷۸/ش الف س - ۱۳۹۲/۴/۲۰ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه ۷۴۵، ۴۴۷ و ۸۳۲: شوراهای شهر وظیفه ارسال طرحهای هادی و جامع شهرسازی و تفصیلی و حریم و محدوده قانونی شهرها به مراجع ذی ربط قانونی جهت تصویب نهایی را بر عهده دارند.	
دادنامه شماره ۲۲۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۱۶	مصوبه شماره ۳/۳۲۷۳/ش-۱۳۸۸/۷/۲۱ شورای اسلامی شهر مشهد در خصوص افزایش تراکم ساختمانی در مناطق ۱، ۹ و ۱۱ شهرداری مشهد از تاریخ تصویب	
پیام دادنامه: تغییر میزان تراکم و تعیین ضوابط برای تراکمهای مجاز از جمله وظایف کمیسیون ماده ۵ می باشد و شورای اسلامی شهر در این خصوص وظیفه و صلاحیتی ندارد.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حدود اختیارات شوراهای شهر و شهرداریها در رابطه با طرحهای شهری و ضوابط شهرسازی	دادنامه شماره ۴۷۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷	صورتجلسه شماره ۵۰۴/۲۳۷۴۱-۱۳۹۳/۳/۵ شورای عام شهرداری منطقه ۴
	پیام دادنامه: شورای معماری مستقر در مناطق شهرداری صلاحیت بررسی و تصویب طرحهای تفصیلی شهری و تغییرات آنها را ندارد.	دادنامه شماره ۱۹۲۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۸
حق الزحمه و پاداش اعضای شوراهای شهر و کمیسیونهای شهرداری	دادنامه شماره ۲۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مصوبه شماره ۹۰/۲۳۵-۱۳۹۰/۶/۲۰ شورای اسلامی شهر محمدشهر
	دادنامه شماره ۷۴۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	بند ۹ صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۵/۳/۲۵ مصوب شورای اسلامی شهر هشتگرد
پیام دادنامه ۲۵ و ۷۴۷ و ۱۱۴۵: وضع قاعده توسط شورای شهر در زمینه پرداخت حق الزحمه و حق جلسه به اعضای کمیسیونهای قانونی نظیر کمیسیونهای موضوع مواد ۷۷ و ۱۰۰ قانون شهرداری از صلاحیت مرجع مذکور خارج است.	دادنامه شماره ۱۱۴۵ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مصوبات شماره ۹۱/۲۱۶-۱۳۹۱/۲/۲۶، ۹۲/۱۳۵۹-۱۳۹۲/۱۱/۲۱، ۹۳/۱۲۹۶-۱۳۹۳/۹/۱۵، ۹۲/۱۷۴۰-۱۳۹۲/۱۲/۲۵ و ۹۳/۱۵۶۳-۱۳۹۳/۱۰/۳ شورای اسلامی شهر ماهدشت
	دادنامه شماره ۵۳۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	دستورالعمل اجرایی شماره ۳۰۲۷۸-۱۳۹۴/۷/۱۱ سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور
پیام دادنامه: تعیین لحاظ شدن یا نشدن فوقالعاده جذب به عنوان جزیی از حقوق شهردار در حق جلسه اعضای شورای اسلامی، در صلاحیت هیأت وزیران است.	دادنامه شماره ۱۲۱۷ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	تبصره ۴ مصوبه شماره ۲۹۹۹/۵۳/۹۴-۱۳۵۴/۲۰/۱۲ شورای اسلامی شهر کمال شهر
	پیام دادنامه: تعیین پاداش برای اعضای کمیسیونهای شهرداری از جمله وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی شهرها نمیباشد.	دادنامه شماره ۵۹ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۸

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حق الزحمه و پاداش اعضای شوراهای شهر و کمیسیون های شهرداری	پیام دادنامه: تعیین وجه برای ایاب و ذهاب اعضای شورای اسلامی توسط خودشان مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	مصوبات شماره ۲۲۸۱-۱۳۸۰/۶/۱۱-۱۳۸۰/۶/۱۱، ۱۳۸۰/۶/۱۱-۱۳۸۰/۶/۱۱، ۱۳۸۰/۶/۱۱-۱۳۸۰/۶/۱۱ و ۱۳۹۴/۸/۲۷-ش/۴/۹۴/۱۱۷۶۱، ۱۳۹۴/۸/۲۷-ش/۴/۹۴/۱۰۵۳۸
	دادنامه شماره ۱۷۸۷ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۶	پیام دادنامه: تصویب مقررات استخدامی و تعیین و توزیع کارانه بین کارکنان شهرداری توسط شورای اسلامی شهر مخالف ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران و خارج از حدود اختیار می باشد.
	دادنامه شماره ۹۱۸ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۹	بند هـ مصوبه شماره ۹۵/۶۳۲-ص/۱۳۹۵/۲/۷- شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: اختصاص قطعه‌ای از گورستان به کارکنان شهرداری و شوراهای اسلامی و همچنین اعضای درجه یک خانواده آنان و معافیت از پرداخت کلیه هزینه های کفن، دفن و قبر خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر است.	دادنامه شماره ۲۷۴ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۰
عزل و نصب شهرداران	دادنامه شماره ۲۷۴ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۰	دستورالعمل ۲۷۸۶۰/۴۱/۰۱ مورخ ۱۳۸۶/۷/۲۹ مدیرکل امور شهری استانداری خوزستان
	پیام دادنامه: حکم مقرر در تبصره ماده ۷۳ قانون شوراها دلالتی بر لزوم معرفی کارمند منتخب شهرداری از سوی شورای شهر به استانداری محل و صدور حکم انتصاب او به سمت سرپرست موقت شهرداری ندارد.	دادنامه شماره ۳۷۵ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲
	دادنامه شماره ۳۷۵ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲	ماده ۴ آئین نامه اجرائی شرایط احراز تصدی سمت شهردار موضوع تصویب نامه شماره ۳۹۹۵۶/ت/۱۸۳۶۹-هـ مورخ ۱۳۷۷/۶/۱۸ هیأت وزیران
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و جرایم تخلفات ساختمانی	پیام دادنامه: وظیفه قانونی وزیر کشور یا استاندار در صدور حکم انتصاب شهردار بر اساس پیشنهاد شورای شهر ملازمه‌ای با احراز صحت یا سقم تشخیص شورا در زمینه پایان دوره خدمت شهردار توسط وزیر کشور یا استاندار ندارد.	بند ۲ بخشنامه شماره ۸۱۱/۳۹۶/۶۶۴-۷۰/۱/۱۹
	دادنامه شماره ۸۱ - مورخ ۱۳۷۳/۰۷/۲۳	پیام دادنامه: مقید و مشروط نمودن قطعیت آراء مراجع کیفری در مورد تخلفات ساختمانی به پرداخت جریمه مقرر، مخالف حکم قانونگذار در باب آراء قطعی مراجع قضایی است.
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و جرایم تخلفات ساختمانی	دادنامه شماره ۳۵۴ الی ۳۵۸ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۴	بخشنامه شماره ۱۳۸۳۱-۸۰، ۷۹۰- مورخ ۱۳۷۹، ۷، ۲۵ معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران
	دادنامه شماره ۳۲۷ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	مواد ۱۸، ۲۰، ۲۲ و ۲۴ تعرفه عوارض محلی شهرداری تبریز در سال ۱۳۹۰ مصوب شورای اسلامی شهر تبریز

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و جرایم تخلفات ساختمانی	پیام دادنامه ۳۵۴ الی ۳۵۸، ۳۳۷: الزام به دریافت عوارض متعلقه (زیربنا، پذیره، اضافه تراکم و تغییر کاربری حسب مورد)، علاوه بر جریمه کمیسیون ماده صد، خلاف قانون است.		
	دادنامه شماره ۱۶۸ - مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۲۸	دستورالعمل شماره ۲۱/۲۴۳۵۷-۲۵/۱۰/۷۸ شهرداری مشهد	
	پیام دادنامه: دستورالعمل شهرداری مبنی بر ارجاع حل و فصل بخشی از تخلفات ساختمانی به کمیسیون توافق و تسهیلات، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۶۲۸ الی ۶۳۳ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۰	بند (و) مصوبه شماره ۳/۵/۸۷/۲۵۳۸ ش - مورخ ۸۷/۱۰/۱۵ شورای اسلامی شهر کرج	
	دادنامه شماره ۲۲۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۵	بند ۶ صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۲/۱/۲ شورای اسلامی شهر کرج مبنی بر افزایش ۱/۵٪ ماهیانه (۱۸٪ سالیانه) مطالبات معوقه مودیان	
	پیام دادنامه ۶۲۸ الی ۶۳۳ و ۳۳۷: وضع جریمه تاخیر در پرداخت جرایم کمیسیون ماده صد شهرداری، مغایر قانون و خارج از حدود صلاحیت شورای شهر است.		
	دادنامه شماره ۴۲۷ - مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۱	مصوبات شماره ۳/۳۴۲۳ ش - ۱۳۸۶/۵/۲۳ و ۳/۵۶۵۵ ش - ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ شورای اسلامی شهر مشهد	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ بهای خدمات مازاد بر تراکم توسط شهرداری قبل از ارسال پرونده به کمیسیون های ماده صد مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۱۵۲۹ - مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۴	ردیف دوم بند ب ماده ۸ تعرفه عوارض بهای خدمات کسری فضای آزاد مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۱	
	پیام دادنامه: اخذ مبالغی علاوه بر میزان جریمه مقرر در رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ تحت عنوان عوارض کسر فضای آزاد، خلاف قانون است.		
دادنامه شماره ۱۰۴۱ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۴	بخشنامه داخلی شماره ۲۰۴۸۵-د/۸۹/۲۰-۱۳۸۹/۹/۲۷ شهردار زنجان		
پیام دادنامه: پس از صدور رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری، در قوانین برای شهردار اختیاری جهت تعیین شرایط و ایجاد محدودیت نسبت به آراء کمیسیون مذکور مقرر نشده است.			
دادنامه شماره ۱۱۱۰ - مورخ	مصوبه شماره ۱۳۹۳/۶/۱-۴/۴۱/۹۳/۲۷۵۴ شورای اسلامی شهر کرج در		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری و جرایم تخلفات ساختمانی	۱۳۹۴/۰۹/۱۷	خصوص کمیته تثبیت اعیانی‌ها
		پیام دادنامه: تشکیل کمیته تثبیت اعیانی در مواردی که کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ رأی به تخریب و اعاده به وضع پروانه صادر کرده‌اند، به منظور رفع اثر از تخریب، فاقد مبنای قانونی است.
	دادنامه شماره ۷۰۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	بند ۱۱ بخش الف ماده ۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر بابل
		پیام دادنامه: ضمانت اجرای عدم اعمال ضابطه موضوع بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری، رسیدگی به تخلف در کمیسیون مقرر در تبصره ۱ ماده ۱۰۰ این قانون است.
	دادنامه شماره ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای ملایر و تبریز در خصوص تعرفه عوارض محلی در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵
	دادنامه شماره ۳۲۸ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	بند ۳ ماده ۱۸، ماده ۲۰، بند ۳ ماده ۲۳ و ماده ۲۶ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۶ شهرداری تبریز مصوب شورای اسلامی شهر تبریز
		پیام دادنامه ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۹ و ۳۲۸: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض در مورد زیربنای ساختمان‌های مسکونی مازاد بر پروانه یا بدون پروانه که در کمیسیون ماده ۱۰۰ منجر به صدور رأی بر ابقاء بنا می‌گردد، عوارض مازاد بر تراکم، ابقای اعیانی‌ها و ...، مغایر آرای قبلی هیأت عمومی دیوان است.
	دادنامه شماره ۲۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مصوبه شماره ۹۰/۲۳۵-۹۰/۶/۲۰ شورای اسلامی شهر محمدشهر
		پیام دادنامه: وضع قاعده توسط شورای اسلامی شهر در زمینه پرداخت حق الزحمه به اعضاء کمیسیون‌های قانونی نظیر کمیسیون‌های موضوع مواد ۷۷ و ۱۰۰ قانون شهرداری، از صلاحیت مرجع مذکور خارج است.
	دادنامه شماره ۸۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳	بند ۲۰ صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۳۰ شصت و هفتمین جلسه شورای اسلامی شهر تربت حیدریه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین بخشی از جریمه تعیین شده در کمیسیون اول ماده صد به عنوان ورودیه برای طرح در کمیسیون تجدیدنظر، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	دادنامه شماره ۲۵۲ الی ۲۵۴ - مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۱۳	بندهای ۱ و ۴ ماده ۵ و ماده ۶ و تبصره یک ماده ۶ مصوبه شماره ۳۱۰/۳۳۵ - مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۱۳ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری که مفهم جواز رفع توقف ادامه عملیات ساختمانی به دستور مراجع قضایی، بدون رسیدگی و اتخاذ تصمیم مراجع قضایی است، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۴۱ - مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۶	بند دوم قسمت (الف) مصوبه - مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۲ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: هیچ یک از موارد صلاحیت و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری، مفید جواز سلب یا کاهش تکالیف و اختیارات خاص شهرداری و یا تفویض آن به سایر واحدهای دولتی نیست.	
	دادنامه شماره ۳۴۵ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۰۱	بند یک مصوبه شماره ۴۳ - مورخ ۱۳۶۷/۴/۱۲ کمیسیون ماده پنج قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری استان تهران و بخشنامه‌های شماره ۲۰۲۸۷ - مورخ ۱۳۵۹/۹/۱۱ و ۴۱۰/۲۱۱۰۱/۳۴۰۲۸ - مورخ ۱۳۶۱/۱۰/۱۸ شهرداری تهران
	پیام دادنامه: تفویض وظایف و مسئولیت‌های قانونی اختصاصی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و کمیسیون موضوع ماده پنج به سایر مقامات و مراجع بدون اذن صریح مقنن جواز قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۴۱۱ - مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۳	۱- ابطال بند ۶ مصوبه ابلاغی شماره ۵/۴۹۵۲ - مورخ ۸۴/۳/۱۱ شهرداری اصفهان ۲- اصلاح ارتفاع پروانه ساختمان به شماره ۳/۸۸/۱۰۱۹۰ - مورخ ۸۸/۴/۱۱ در پرونده کلاسه ۱۳۲۷۶۳۷ شهرداری منطقه ۳ اصفهان به نام آقای علیرضا وارسته‌پور.
	پیام دادنامه: تغییرات نقشه‌های تفصیلی اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد، باید به تأیید شورای عالی شهرسازی برسد، در غیر این صورت تغییرات نیازمند تصویب در کمیسیون ماده ۵ می‌باشد.	
دادنامه شماره ۱۲۷۰ - مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۸	نامه شماره ۴۴/۱/۴۶۵۰۸ - ۱۳۹۰/۱۱/۶ استانداری خوزستان و نامه شماره ۱۳۹۰/۷/۴-۶۹۰۵۰۰/۳۰۰/۹۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	
پیام دادنامه: بررسی و تصویب نهایی طرح‌های جامع شهری از وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران بوده و قابل تفویض نمی‌باشد.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران	دادنامه شماره ۱۲۶۶ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۷	بخشنامه شماره ۹۰/۳۰۰/۳۰۶-۹۶۲۰۳/۱۱/۳-۱۳۹۰ دبیر شورای شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، صلاحیتی در مقام وضع قاعده، از جمله در خصوص تعیین مرجع تنفیذ مصوبات کمیته مذکور در بند (ف) ماده ۱۹۴ قانون برنامه پنجم توسعه ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۷۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	بند ۱- ۳ دستورالعمل اجرایی شماره ۰۲/۱۰۰/۴۶۶۶۷-۱۳۸۹/۹/۱۸ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: عدم شناسایی حریم برای روستاهای دارای طرح هادی و الزام شهرداری به نظارت بر عدم تجاوز ساخت و ساز روستا در خارج از محدوده روستا، مغایر قانون و خارج از اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری است.	
	دادنامه شماره ۶۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	مصوبه - مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران که طی شماره ۱۳۹۴/۴/۱-۱۶۶۲۱/۳۰۰ معاون معماری و شهرسازی و دبیر شورای معماری و شهرسازی ابلاغ شده است.
	پیام دادنامه: انتزاع تقسیمات کشوری به غیر از استان از شئون هیأت وزیران است و شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در این خصوص وظیفه و اختیاری ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	طرح جامع شهری هماشهر مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: نظر به اینکه طرح جامع شهری هماشهر سپیدان مورد بررسی و تایید شورای اسلامی قرار نگرفته است، لذا تصویب نهایی آن در شورای عالی شهرسازی و معماری خلاف روند قانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۷۸۸-۱۷۸۹ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۶	بند ۱ و بندهای ۱-۱، ۲-۱ و تبصره ذیل آن از مصوبه مورخ ۱۳۹۳/۴/۲۹ و بندهای ۱-۳، ۲-۳، ۳-۳، ۵-۳ و ۶-۳ مصوبه مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۳ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر مشهد مورخ (۱۳۹۳/۱۰/۲۳) نسبت به مواردی که مخالف مفاد وقفنامه های مناطق مورد نظر است خلاف شرع می باشد، همچنین انتفاعی که شهرداری یا دستگاههای دیگر مجاز به آن در موقوفات حاصل نموده اند ملک را از وقفیت خارج نمی کند و موقوفه را به ملکیت آنها در نمی آورد و در صورت انتفاء استفاده مقرر ملک باید به دستگاه واگذار کننده مسترد گردد.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
ممنوعیت تعیین تخلف و مجازات از سوی شوراهای اسلامی شهر	دادنامه شماره ۱۷۹۶- مورخ ۱۳۹۷/۹/۶	بند ۴ مصوبه شماره ۹/۵۶-۱۳۸۱/۱/۲۴ و بند ۱ مصوبه شماره ۱۳۹۶/۲/۲-۳ مصوب شورای اسلامی شهرستان نقده
	پیام دادنامه: تصویب معیارها و ضوابط و آیین نامه های شهرسازی از وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران است و شوراهای اسلامی صرفاً می توانند پیشنهاد یا پیشنهادهاتی برای اصلاح توسعه و غیره طرحهای جامع یا طرح تفصیلی مطرح نمایند.	
	دادنامه شماره ۴۳۶- مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۲۵	بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۳ مصوبه چهل و سومین جلسه شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین تخلفات اشخاص مذکور در مصوبه و اعمال مجازات درباره آنها مغایر قانون اساسی و قانون مجازات اسلامی و خارج از حدود اختیارات قانونی است.	
	دادنامه شماره ۶۱۲- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	بخش ۴۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ملارد به شماره ۱۳۹۳/۱۱/۲-۳۲/۳۲۱۰
دادنامه شماره ۶۱۳- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	بخش ۴۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر ملارد	
پیام دادنامه ۶۱۲ و ۶۱۳: شوراهای اسلامی شهرها صلاحیت وضع مقرره در خصوص مجازات و اقدامات تامینی و تربیتی را ندارند.		
نحوه وصول مطالبات شهرداری	دادنامه شماره ۱۳۵۸- مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۶	بند ۴ مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای اسلامی شهر اراک - مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۳ احتساب کارمزد خلاف قانون و اخذ عوارض
	دادنامه شماره ۳۶۶ و ۳۶۷- مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۲۶	۱- ابطال بند ۱۸ و شقهای الف، ب، ج و د آیین نامه تقسیط و تعرفه عوارض و لایحه درآمدی شهرداری قروه مصوب شورای اسلامی شهر قروه ۲- ابطال بند ۸ مصوبه جلسه شماره ۳۰-۱۳۹۳/۱۰/۱۳ شورای اسلامی شهر قروه و بند ۵ موضوع نامه شماره ۵۶۱۸/۱۴/۵۶۱۸-۶۵۳۳/۱۰/۲۴ فرمانداری شهرستان قروه
	دادنامه شماره ۳۶۸- مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۲۶	تبصره (۷) ماده واحده مصوب چهارصد و پنجاه و سومین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده شورای اسلامی شهر تهران (دوره سوم) - مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۷
	دادنامه شماره ۳۶۹- مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۲۶	تبصره ۶ مصوبه شماره ۹۶۱۴-۴۱۴-۱۶۰-۱۳۸۲/۹/۱۰ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۵۵- مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۸	تبصره ۱۱ ماده واحده پیشنهادی بودجه سال ۱۳۹۲ شهرداری میانه مصوب شورای اسلامی شهر میانه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر دریافت کارمزد تقسیط مطالبات شهرداری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
نحوه وصول مطالبات شهرداری	دادنامه شماره ۳۳۶ - مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۱۴	مصوبه نود و پنجمین جلسه رسمی و علنی شورای اسلامی شهر گرگان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ خسارت تاخیر تأدیه و کارمزد مازاد بر جریمه یا عوارض تعیین شده در قانون، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۵۶ - مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۹	بند یک مصوبه شماره ۳۰-۱۳۸۶/۶/۱۸ شورای اسلامی شهر هیدج
	پیام دادنامه: محاسبه مابه‌التفاوت قیمت زمین‌های قسطی واگذار شده به شهروندانی که اقساط معوق دارند به نرخ روز، خلاف موازین شرع می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۱۷۸۹ - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲	بند ۲ شق الف ماده ۴۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ مصوبه شورای اسلامی شهر تبریز
	دادنامه شماره ۱۵۶۰ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۰	ماده ۱۲ مصوبه جلسه شماره ۱۶۶-۱۳۹۵/۹/۷ در خصوص کارمزد تقسیط بدهی (عوارض تاخیر تأدیه)
	دادنامه شماره ۱۸۴۴ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	ماده ۱۰ تعرفه شماره ۱-۴ مصوبه جلسه ۲۰۲-۱۳۹۵/۱۰/۱۴ شورای اسلامی شهر صدر در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع کارمزد برای تقسیط بدهی افراد به شهرداری و همچنین اخذ تأخیر تأدیه از افراد، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۰۳ الی ۱۳۰۵ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	مصوبه شماره ۴/۴۱/۹۳/۱۱۵۳ - شورای اسلامی شهرستان کرج در خصوص تعیین بهره متداول بانکی نسبت به تقسیط مطالبات ناشی از عوارض پروانه ساختمانی و جریمه مقرر در رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری
	دادنامه شماره ۶۴۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	شق ۱، ۲، ۳ و ۴ از بند ۱ مصوبات یکصد و چهل و نهمین جلسه رسمی - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۸ شورای اسلامی شهر محمدشهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص دریافت بهره ماهیانه به ازاء پرداخت اقساطی عوارض و جرائم، خارج از حدود اختیارات این شورا می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۱۳۰۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	بندهای ۱ از مصوبات شماره ۴۴۸-۱۳۹۰/۱۰/۶ و ۴۶۴-۱۳۹۰/۱۲/۱ شورای اسلامی شهر رامسر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اعطای تخفیف در پرداخت عوارض و بدهی‌ها و جرایم به شهرداری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۸۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	ماده ۳۰ و بندهای ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۸ از ماده ۳۴ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر سنندج راجع به اخذ کارمزد از تقسیط و یا استرداد عوارض از تاریخ تصویب در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
نحوه وصول مطالبات شهرداری	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ کارمزد ۵ درصدی برای مبالغ استردادی به مؤدی در صورت ابطال پروانه ساختمانی و کارمزد تقسیط مطالبات شهرداری، مغایر آراء قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۸۸۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	بند ۸ مصوبه یکصد و هشتاد و چهارمین جلسه - مورخ ۱۳۹۴/۷/۲۱ شورای اسلامی شهر کرج
نظارت بر مصوبات شوراها	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اعطاء تخفیف به پرداخت‌های نقدی بدهی شهروندان به شهرداری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۸۵ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۵	مصوبه دویست و هشتاد و پنجمین جلسه شورای اسلامی شهر کرج - مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۵
سایر دعاوی مرتبط با حوزه شهرسازی	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر تهران که تبدیل مستحقات داخل طرح را به مصارف دیگر ممنوع نموده، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۲۲۷ - مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۰۵	مصوبات - مورخ ۱۳۶۰/۳/۱۳ و ۱۳۶۰/۱۲/۵ و ۱۳۶۳/۹/۱۶ شورای نظارت بر گسترش شهر تهران
	پیام دادنامه: دستورالعمل شهرداری بندرعباس مبنی بر الزام مالکان به رعایت حریم ۶۰ متر از دیوار ساحلی و تعیین تکلیف نسبت به حریم دریا، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۵۷ - مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۱	دستورالعمل شماره ۱/۱۳۲۵۶ - مورخ ۱۳۸۱/۶/۲ شهرداری بندر عباس
	پیام دادنامه: مصوبه استانداری مبنی بر عدم ارائه هر گونه خدمات شهری و قطع آب، برق و تلفن محله دشت بیاض، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۳۷ الی ۳۴۰ - مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۰	بند ۲۹ صورتجلسه - مورخ ۸۱/۱۰/۱۱ کمیسیون طرح تفصیلی ماده ۵ اصفهان
	پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون ماده ۵ و صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی اصفهان که با استناد به ماده ۲۴ قانون نوسازی و عمران شهری که خلاف موازین شرع دانسته شده، صادر شده‌اند، مغایر شرع و باطل هستند.	
	دادنامه شماره ۱۵۵ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۰	بند ۳ صورت جلسه فرمانداری شهرستان شهریار
	پیام دادنامه: جلوگیری از نصب صندوق در معابر و اماکن عمومی توسط مؤسسات خیریه خارج از حدود اختیارات فرمانداری‌ها و داخل در وظایف شهرداری‌ها است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه شهرسازی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر دعاوی مرتبط با حوزه شهرسازی	دادنامه شماره ۲۱۰- مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷	صورتجلسه کمیسیون طرح تفصیلی (ماده ۵) شهر بوکان سازمان مسکن و شهرسازی استان آذربایجان غربی مورخ ۱۳۸۱/۳/۳۰ و جدول ضمیمه
	پیام دادنامه: اطلاق بندی از مصوبه مورد شکایت نسبت به اخذ عین زمین در صورتی که عین آن مورد نیاز نباشد، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۵۷۶- مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۲۶	قسمتی از بند یک تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور به شماره ۴۴۸۹/ت/۳۹۴۹۲-ن-۱۳۸۷/۱/۲۱ (موضوع نحوه اجرای تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور و سامان‌دهی تولید و عرضه مسکن)
	پیام دادنامه: اجرای بند ۲-۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ موکول به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی با رعایت جزء ۲-۵ قانون مذکور می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۹۰۴ و ۹۰۵- مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۱۳	بخشنامه شماره ص ۵۶/۴۲/۱۷۸۹/۹۱- ۱۳۹۱/۱/۲۸ مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای و دبیر کمیته حمل و نقل سوخت استان فارس
	پیام دادنامه: صدور مجوز راه‌اندازی تاکسی بی‌سیم که از مصادیق امور مدیریت حمل و نقل مسافر در محدوده شهر و حومه آن است، به عهده شهرداری است.	
	دادنامه شماره ۲۰۵- مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹	بند ۳ مصوبه شماره ۳۲-۱۳۹۳/۲/۷ شورای اسلامی شهر تنکابن
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر منوط کردن حق دایر نمودن مراکز آموزشی در محل- های غیر کاربری آموزشی به هماهنگی و صدور مجوز از شهرداری، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۲۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	بند ۳۰-۱۶ صفحه ۵۲ و بند ۹ صفحه ۲۷ ضوابط و مقررات طرح تفصیلی یکپارچه شهر تهران مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۱ کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
	پیام دادنامه: بند ۳۰-۱۶ ضوابط و مقررات طرح تفصیلی یکپارچه شهر تهران مصوب کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری، خلاف شرع است.	
دادنامه شماره ۱۳۱۶- مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۶	بند ۳-۱ دستورالعمل نحوه هزینه کرد مواد ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری ابلاغی به شماره ۵۵۶۱۳-۱۳۹۵/۱۱/۶ توسط معاون توسعه منابع و پشتیبانی سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور به معاونین امور عمرانی استانداریهای سراسر کشور	
پیام دادنامه: تصویب، اصلاح و متمم و تفریغ بودجه سالانه شهرداری و موسسات و شرکتهای وابسته با رعایت آیین نامه مالی شهرداریها از جمله اختیارات و مسئولیتهای شورای اسلامی شهر است و سازمان شهرداریها و دهیاریها حق ورود به حیطه اختیارات شوراهای اسلامی را ندارند.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۱۳۲ - مورخ ۱۳۶۹/۰۵/۰۴	آیین نامه اجرایی وصول عوارض فخری
	پیام دادنامه: تعیین موارد جرم و تخلف و تعیین جریمه و مجازات در آیین نامه وصول عوارض فخری، خارج از حدود اختیارات مقامات اجرایی و از وظایف قوه مقننه است.	
	دادنامه شماره ۵۴ - مورخ ۱۳۷۰/۰۵/۰۸	مجوزهای شماره ۱۱۰۴۱/ش-۶۳/۶/۲۶ و ۶۳/۱۲/۱۹ ش - مورخ ۶۳/۱۲/۱۹ قائم مقامی شورای شهر.
	پیام دادنامه: طبق بند یک ماده ۳۵ قانون شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۱ و تبصره الحاقی به آن، استانداری ها و شهرداری ها جواز قانونی برای قائم مقامی شورای شهر جهت وضع عوارض نداشته اند.	
	دادنامه شماره ۲۵ - مورخ ۱۳۷۵/۰۲/۲۲	دستورالعمل شماره ۲۱/۵۳۰۵۰-۷۲/۱۲/۲۱ (عوارض ارزش افزوده)
	پیام دادنامه: طبق قانون تشکیلات شوراهای اسلامی و قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و نحوه مصرف آن در موارد معین، استانداری ها صلاحیتی در وضع و تصویب عوارض شهرداری ها ندارند.	
	دادنامه شماره ۲۰۸ - مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۰۸	بخشنامه شماره ۸۰/۱۳۴۲۵-۸۰/۹/۲۰ معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران
	پیام دادنامه: عدم موافقت شهرداری با صدور جواز حفاری به منظور استفاده از انشعاب آب، گاز و ... قبل از پرداخت عوارض مورد ادعای شهرداری، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۴۶ - مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۰۷	بخشنامه شماره ۱۶۸۱،۲۸۵۴۱-۴-۳۰ مورخ ۱۳۷۴،۸،۴ وزیر امور اقتصادی و دارایی
	دادنامه شماره ۲۲۵ - مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۱۶	بخشنامه شماره ۳۰/۴-۶۰۲۶/۲۱۴۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۸ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	دادنامه شماره ۲۲۶ الی ۲۲۸ - مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۱۶	بخشنامه شماره ۳۰/۵-۲۸۵/۱۲۶۹ مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۲ سازمان امور مالیاتی کشور
	پیام دادنامه: ادامه وصول عوارض موضوع تبصره ۵۰ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی پس از پایان برنامه اول به ادعای اعمال اختیار مقرر در ماده ۳۰ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۵۴ الی ۳۵۸ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۴	بخشنامه شماره ۸۰،۷۹۰۱۳۸۳۱ مورخ ۱۳۷۹،۷،۲۵ معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		پیام دادنامه: الزام به دریافت عوارض متعلقه (زیربنا، پذیره، اضافه تراکم و تغییر کاربری حسب مورد)، علاوه بر جریمه کمیسیون ماده صد، خلاف قانون است.
	دادنامه شماره ۳۷۸ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸	حذف عبارت «حوزه شهری» از قسمت خ ۱۳ ردیف مصوب شماره ۱،۳،۳۴،۴۴۱۰ مورخ ۱۳۶۶،۳،۲۶ وزارت کشور
		پیام دادنامه: مطالبه عوارض از کارخانجات واقع در خارج از محدوده قانونی شهر بر اساس تعریف حوزه شهری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۲۵۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۲۱	نامه شماره ۱/۴۷۳۵۴ مورخ ۱۳۶۸/۹/۲۱ شهردار ارومیه متضمن موافقت مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۱ استانداری آذربایجان غربی
		پیام دادنامه: تعیین مرجع و مقام وضع عوارض و تغییر میزان آن، علی‌الاصول از وظایف و اختیارات خاص قانونگذار می‌باشد.
	دادنامه شماره ۳۶۱ - مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۰۹	آیین‌نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک مصوب ۱۳۷۸/۷/۷ هیأت وزیران
		پیام دادنامه: وضع هر نوع عوارض توسط شوراهای خارج از محدوده تبصره یک ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم و پیش‌بینی هیأتی با ترکیب خاص جهت رسیدگی به شکایات در مورد عوارض، خلاف قانون است.
	دادنامه شماره ۴۹۳ الی ۴۹۵ - مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۲۹	مواد ۲۰ و ۳۲ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۶۷۴۵۲/ت ۲۸۳۲۸ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۸ و مواد ۶ و ۵ و ۷ و ۸ آیین‌نامه اجرایی تبصره یک ماده ۶ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۳۴۱۸/ت ۲۸۶۴۸ هـ مورخ ۱۳۸۲/۲/۹ هیأت وزیران و ماده یک دستورالعمل اجرائی ماده ۲۱ آیین‌نامه شماره ۶۷۴۵۲/ت ۲۸۳۲۸ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۸ هیأت وزیران
		پیام دادنامه: ماده ۲۰ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه مبنی بر واریز یک درصد عوارض دریافتی شهرداری به حساب سازمان امور مالیاتی کشور، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.

اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۳۸۶ - مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۲۴	مصوبات وزارت کشور در مورد اخذ عوارض ۵٪ توسط شهرداری‌های کشور از بهای گاز مصرفی از جمله مصوبات شماره ۱۳۸۰۵/۲۸۵۵۴/۳۴/۳/۱ - مورخ ۱۳/۳/۳۴/۱۲ و ۱۳۶۴/۱۲/۱۲ - مورخ ۱/۳/۳۴/۱۷ و ۱۳۶۶/۲/۵ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۷ و ۱۳۶۶/۳/۷ - مورخ ۱/۳/۳۴/۳۴۱۹ و ۱۳۶۶/۳/۷ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۳۱ و ۱۳۶۶/۳/۳۱ - مورخ ۱/۳/۳۴/۴۸۴۲ و ۱۳۶۶/۳/۳۱ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۳۱
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت کشور به عنوان قائم‌مقام شورا، مبنی بر تعیین عوارض بهای گاز مصرفی برای مشترکین گاز ساکن در محدوده قانونی شهرها، بدون رعایت قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۶۵ - مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۰۵	بخشنامه شماره ۱۸۴۲۰/۳/۳۴/۱۱۷۳۱ - مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۰ وزارت کشور
	پیام دادنامه: شهرداری تکلیفی در ارائه خدمات عمومی در خارج از محدوده قانونی شهر از جمله حوزه شهری ندارد و لذا مطالبه عوارض از قراردادهای منعقد در حوزه شهری، خلاف هدف و حکم مقنن است.	
	دادنامه شماره ۳۶۳ - مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۳	ماده ۳ آیین نامه وصول عوارض مصوب ۱۳۵۶ انجمن شهر سابق شهر یزد
	پیام دادنامه: مصوبه انجمن سابق شهر مشعر بر اخذ عوارض از صاحبان کارخانجات و کوره‌های تولیدی آجر و آهک و گچ که کارخانه یا کوره آنان در خارج از محدوده قانونی شهر است، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۸۲ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۷	قسمتی از بند ۱- ب و ۲- ب مصوبه شماره ۵۰۲ - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۶ شورای اسلامی شهر قزوین
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه شورای شهر در باب مطالبه عوارض تفکیک واحدهای مسکونی و تسری آن به قبل از ۱۳۸۴/۱/۱، مغایر ماده ۴ قانون مدنی است.	
	دادنامه شماره ۶۴۸ - مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۰۲	قسمتی از بند ۴ مصوبه شماره ۸۰۴ - مورخ ۱۳۸۶/۵/۱۷ شورای اسلامی شهر شاندیز
	پیام دادنامه: تسری مصوبه شورای شهر در خصوص نرخ جدید بهای خدمات به ماقبل، فاقد وصف قانونی و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۳۳۶ - مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۱۴	مصوبه نود و پنجمین جلسه رسمی و علنی شورای اسلامی شهر گرگان	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ خسارت تاخیر تأدیه و کارمزد مازاد بر جریمه یا عوارض تعیین شده در قانون، خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۱۰۲۶ - مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۹	بند یک مصوبه یکصد و هفتاد و نهمین جلسه فوق العاده رسمی شورای اسلامی شهر کرج - مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۴
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض سرانه به دلیل عدم رعایت سیاست‌های عمومی دولت در جریان تصویب و برقراری عوارض، فاقد وجاهت قانونی و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۲ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	مصوبه شماره ۷۹۳-۱۳۸۷/۹/۱۸ شورای اسلامی شهر گلدشت
	دادنامه شماره ۱۳۰۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	بندهای ۱ از مصوبات شماره ۴۴۸-۱۳۹۰/۱۰/۶ و ۴۶۴-۱۳۹۰/۱۲/۱ شورای اسلامی شهر رامسر
	دادنامه شماره ۶۲۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	مصوبه دویست و چهلمین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده - مورخ ۱۳۸۸/۹/۸ شورای اسلامی شهر تهران (دوره سوم) ابلاغی به شماره ۱۳۳۵/۱۳۴۵۵-۱۶۰-۱۳۸۸/۹/۱۷ و تبصره ۱۸ از بند (ز) ماده واحده بودجه سال ۱۳۹۵ شهرداری تهران به کد شناسه ۲۱۷۰
	پیام دادنامه: قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها لغو شده است.	
	دادنامه شماره ۱۳۱۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	بند ۲ مصوبه شماره ۲۸۹-۹۰/۱۱/۱۲ و بند ۲ مصوبه شماره ۲۹۷-۱۳۹۱/۱/۲۷ شورای اسلامی شهر چهاردانگه
	پیام دادنامه: در صورتی که مصوبات شوراهای شهر در خصوص وضع عوارض محلی جدید اعلام نشده و به مورد اجرا درآید، واجد اعتبار قانونی نیست.	
	دادنامه شماره ۲۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مصوبه شماره ۳۰۶۰۴-۱۳۹۱/۱۰/۱۷ و اصلاحی ۹۴/۴۵۲-ص-۱۳۹۴/۲/۱۰ شورای اسلامی شهر شیراز مبنی بر اعطاء معافیت از پرداخت عوارض به کارکنان شهرداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اعطاء معافیت از پرداخت عوارض به کارکنان شهرداری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۲۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مواد ۱۸، ۴۴، ۶۱ مصوبه شماره ۱۰۸۰۹/۳/۷-۱۳۸۸/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر برازجان	
پیام دادنامه: تعیین مجازات و جریمه و وضع قاعده آمره مبنی بر تعیین جریمه تاخیر تادیه در پرداخت عوارض، اختصاص به مقنن دارد و از حدود اختیارات شورای شهر خارج است.		
دادنامه شماره ۴۴۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	بند الف و تبصره های (۳ و ۴) بند ب ماده ۶۳ مصوبه شماره ۱۱۸-۱۳۹۳/۱۱/۱۴ در خصوص عوارض خدماتی اصناف و مراکز اقامتی شورای اسلامی شهر سرعین	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در تجویز تسری اخذ عوارض به گذشته، مغایر با تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده است.	
	دادنامه شماره ۴۴۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	تصمیم شماره ۱۳۹۳/۱۶/۱۲۴-۱۰/۹۳/۱۱-۱۳۹۳/۵/۱۱ کمیته نظارتی ۵ شهرداری منطقه ۱۰ مشهد
	پیام دادنامه: وضع عوارض از وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر بوده و کمیته‌های نظارتی وظیفه و اختیاری در این زمینه ندارد.	
	دادنامه شماره ۵۷۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۱	تبصره (۱) مصوبه یکصد و بیست و ششمین جلسه رسمی - علنی - فوق العاده - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۵ شورای اسلامی شهر تهران به شماره شناسه ۲۰۰۶
	پیام دادنامه: تعیین عوارض به ماخذ ۲ برابر الی بیشتر برای عدم پرداخت عوارض، نوعی مجازات است و تعیین آن از جمله خصایص شورای اسلامی شهر نیست.	
	دادنامه شماره ۶۶۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸	متمم صورتجلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۰ کمیسیون حل اختلاف شهرداری منطقه یک تهران
	پیام دادنامه: وضع عوارض ساختمانی بر عهده شوراهای اسلامی شهر می‌باشد و نه شهرداری.	
	دادنامه شماره ۸۳۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰	بند ۷ مصوبه شماره ۷۰-۱۳۸۹/۹/۲۲ شورای اسلامی شهر سامان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین کارمزد و جریمه دیرکرد در رابطه با پرداخت عوارض سالانه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی است.	
	دادنامه شماره ۹۵۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	بند (۱۶) مصوبه شماره ۵۶-۱۳۹۴/۱۲/۱۶ شورای اسلامی شهر ایلام موضوع تعیین عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری ایلام در سال ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر مقید کردن و کاستن درصدی از عوارض که باید در اختیار شوراهای آموزش و پرورش مناطق قرار گیرد، خارج از حدود اختیارات شورا است.	
	دادنامه شماره ۱۰۱۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	ابطال جلسه - مورخ ۱۳۹۳/۴/۲۸ در خصوص تبدیل عوارض کسب و پیشه (مشاغل) حرفه پزشکی در سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ و ابطال مواد ۴۷ و ۴۸ تعرفه عوارض (ساختمانی، محلی، صنوف) شهرداری کرمانشاه در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ در خصوص عوارض حرف پزشکی
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر ناظر بر برقراری عوارض برای سال‌های ماقبل یا بدون استناد و رعایت ضوابط و اهداف و سیاست‌های اقتصادی دولت، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۱۰۳۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	بندهای ۴ و ۱۲ مصوبه شماره ۶۲۱-۱۳۸۸/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر طرقيه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ بخشی از املاک واقع در حریم شهر به عنوان سهم شهرداری در مواردی که مالک آنها تقاضای مجوز گردشگری، ورزشی و پروژه‌های عام-المنفعه دارد، خلاف شرع و قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	مصوبه ۴/۱۹۱۲-۹۳ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۸ افزایش عوارض مشاغل صادر از شورای اسلامی شهر خرمشهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر افزایش دوازده برابری عوارض برای مشاغل بدون رعایت سیاست‌های عمومی دولت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۳۶ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۲	مصوبه شماره ۳۶۶۴۲-۱۳۹۲/۱۱/۷ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: جعل عوارض با رعایت موازین قانونی توسط شورا اسلامی شرع خلاف موازین شرع نمی باشد و از جهت خلاف قانون بودن تشخیص امر به عهده دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۲۸۱ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۴	مصوبه شماره ۱۲۳۴۳/۹۳/۴/ش-۱۳۹۳/۱۰/۳۰ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: اخذ خسارت تاخیر تادیه نسبت به جرائم و عوارض، فاقد مبنای قانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۷ الی ۱۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹	۱- بند (۹) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض ارزش افزوده حاصل از تبدیل کاربری ۲- ذیل بند (۱۵) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از تفکیک ۳- بند (۱۷) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض ارزش افزوده حاصل از توسعه شهری ۴- بند (۲۸) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض بهای خدمات شهر ایمن و هوشمند (عوارض اختصاصی شهر لواسان)
	پیام دادنامه: شهرداری موظف به انجام تکلیف قانونی است و منوط نمودن این تکلیف به پرداخت وجه از سوی متقاضی و موافقت شهردار مغایر موازین قانونی مذکور است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی حاکم بر وضع عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۱۴۰۱- مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	ردیف (۹) از جدول شماره ۳ تحت عنوان منابع حاصل از درآمدهای عمومی، واگذاری دارائی های سرمایه ای و مالی بر حسب بخش، بند و اجزاء و بندهای ۱، ۶ و ۷ جدول مجوز تردد از مصوبه شماره ۱۳۹۴/۱۲/۲۷-ش/۴/۹۴/۱۷۹۵۶ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: تجویز هر نوع اخذ وجهی از مردم به تجویز قانونگذار بوده و برای شوراهای اسلامی در قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران چنین صلاحیت و اختیاری پیش بینی نشده است.	
	دادنامه شماره ۱۶۴۶- مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	مصوبه شماره ۱-۱۳۹۵/۱/۲۲ شورای اسلامی شهر نرماشیر
	پیام دادنامه: شورای اسلامی شهر و بخش جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده باشد، موظفند موارد را حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجرا در سال بعد، تصویب و اعلام عمومی نمایند و عوارض یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول است، لذا عدم رعایت مواعد قانونی موجب ابطال است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶۰- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵	تعرفه شماره ۲ از فصل (۲) عوارض کاربری با قابلیت تجاری در سال ۱۳۹۵، تبصره (۵) از تعرفه شماره ۳ فصل یک: عوارض پذیره یک مترمربع از یک واحد تجاری و تبصره (۶) از تعرفه شماره ۴ فصل یک: عوارض پذیره یک متر مربع از چند واحد تجاری در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۲۱۵۸- مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	(۱) بند ۲ تذکر از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ (۲) بند ۳ ماده ۲: تذکر از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سال ۱۳۹۶ (۳) تبصره (۵) تعرفه شماره (۳) فصل یک: تحت عنوان عوارض پذیره یک مترمربع از یک واحد تجاری از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ (۴) تبصره (۴) ماده ۷: تحت عنوان عوارض پذیره تجاری یک مترمربع از یک واحد تجاری از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر اراک
	پیام دادنامه: در شرح وظایف شوراهای اسلامی مندرج در قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ با اصلاحات بعدی وظیفه ای برای لغو بخشنامه های وزارت کشور در خصوص اخذ عوارض پیش بینی نشده است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶۴- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵	مصوبه ۳۱۰۶۲ /ش الف س مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۷ شورای اسلامی شهر شیراز در مورد معافیت یا تخفیف از عوارض صدور پروانه ساختمانی خانواده های شهدها، جانبازان، آزادگان و ایثارگران

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		پیام دادنامه: مطابق تبصره ماده ۱۸۱ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۹ هر گونه تخفیف، بخشودگی حقوق و عوارض شهرداریها توسط دولت و قوانین مصوب به تأمین آن از بودجه عمومی سالانه کشور منوط است، در غیر این صورت بخشودگی و تخفیف حقوق و عوارض شهرداریها ممنوع است.
	دادنامه شماره ۵۵۶ - مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۱۹	مصوبه چهل و پنجمین جلسه - مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر تهران
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض سالیانه اراضی و املاک بلااستفاده و خالی و متروکه به ماخذ ۲۰ درصد قیمت منطقه‌ای، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.
	دادنامه شماره ۱۸۵۰ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۳	مصوبه شماره ۲/۶۱۰۲/ش-۱۳۸۴/۱۲/۲۰ شورای اسلامی شهر مشهد
عوارض اراضی و املاک بلااستفاده و فاقد حصار و بناهای مخروبه و نیمه تمام		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض سالانه از مالکین اراضی محصور که ظرف یک سال اقدام به احداث ساختمان ننموده‌اند، غیرقانونی است.
	دادنامه شماره ۱۳۰۸ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	ماده ۲۹ دفترچه عوارض شورای اسلامی شهر صفادشت در سال ۱۳۹۴ در خصوص وضع عوارض بر املاک رهاشده در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین عوارض املاک رها شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	مصوبات شماره‌های ۲/۶۱۰۲/ش-۱۳۸۴/۱۲/۲۰، ۳/۹۱/۱۷۸۲/ش-۱۳۹۱/۴/۲۵، ۳/۹۱/۲۰۲۳/ش-۱۳۹۱/۷/۱۸ و ۳/۹۲/۵۸۱/ش-۱۳۹۲/۲/۱۷ شورای اسلامی شهر مشهد
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین و اخذ عوارض از اراضی محصور و غیرمحصور رهاشده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۹۵۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	مصوبه جلسه - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر جدید گلپهار
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض برای زمین‌های افتاده و فاقد حصار و بناهای مخروبه و نیمه تمام، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض ارزش افزوده ناشی از ساخت	دادنامه شماره ۴۲۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۶	تبصره ۳ تعرفه عوارض ارزش افزوده تجاری، کارگاهی مصوب شورای اسلامی شهر گز برخوار
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین ۲۵ درصد عوارض ارزش افزوده برای ساختمان‌های قبل از سال ۱۳۵۸ و قبل از الحاق، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۷۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	مصوبه یکصد و چهلمین جلسه شورای اسلامی شهر گرگان به شماره ۱۳۸۷/۱۱/۹-۸۷/۳۱۸۶۷/۸ [۱۳۸۷/۱۱/۱۲-۸۷/۳۱۹۲۸/۳] در خصوص اخذ عوارض حق ارزش افزوده
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه شورای شهر در خصوص عوارض حق ارزش افزوده، نسبت به بیش از مقداری که مالک قانوناً موظف به پرداخت آن بوده، خلاف شرع شناخته شده است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مواد ۴، ۱۷، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۴۶، ۴۸، ۵۹ و ۶۱ موضوع تعرفه اخذ عوارض شهرداری در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر برازجان
عوارض استخرهای روباز و سرپوشیده	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از ساخت و سایر عناوین عوارض، مستند به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۳۸ - مورخ ۸۶/۵/۱۴	مصوبه مربوط به اخذ عوارض ایمنی و کنترل ساخت استخرهای خصوصی مصوب ۱۳۸۲/۱۱/۷ شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض از استخرهای اختصاصی در منازل و مجتمع‌های مسکونی و مصرف درآمد حاصل از آن در نقاط محروم، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۳۲ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۷	بند ۵ تبصره یک و قسمت اول تبصره ۲ مصوبه پنجاه و هفتمین جلسه - مورخ ۱۳۸۷/۱۸/۱۷ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۲۵۲ - مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۱	اصلاحیه بند (ج) مصوبه جلسه - مورخ ۱۳۸۵/۶/۶ شورای اسلامی شهر مشهد
عوارض انتشار آگهی‌های تبلیغاتی	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر برقراری عوارض از استخرهای روباز و سرپوشیده و سایر باشگاه‌ها، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۰۸ و ۸۰۹ - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۰	مصوبه شورای اسلامی شهر مشهد در خصوص دریافت عوارض از هزینه پذیرش آگهی
	پیام دادنامه: دریافت عوارض از آگهی‌های تبلیغاتی مطبوعات یا موسسات دارای جنبه تجاری، بازرگانی یا انتفاعی با حوزه فعالیت غیرمحلی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۲۳۹ - مورخ ۳۵ ردیف و تبصره‌های آن از سال‌های ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۲ و ردیف ۲۸ سال		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	۱۳۹۶/۱۲/۰۸	۱۳۹۳ مصوبات شورای اسلامی شهر یزد مبنی بر وضع ۲ درصد مبلغ انتشار آگهی تبلیغاتی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع ۲ درصد مبلغ انتشار آگهی تبلیغاتی، خلاف مفاد قانون مالیات بر ارزش افزوده است.	
عوارض بر بهای بلیط	دادنامه شماره ۱۵۱ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۰	۱- تصمیمات شهرداری مبنی بر مطالبه عوارض فروش بلیط، استخر، سونا، جکوزی، وسایل تفریحی شهر بازی؛ ۲- مصوبه شورای اسلامی شهر اراک (تعرفه ۲۷) عوارض و بهای خدمات شهرداری اراک در سال ۱۳۸۹؛ ۳- رأی کمیسیون ماده ۷۷ به شماره ۱۳۸۹/۴/۲-۷۷/م/ک/۶۶
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض بر بلیط ورودی اماکن تفریحی، فرهنگی و هنری، مغایر قانون مالیات بر ارزش افزوده است.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۸ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۳	مصوبه شماره ۵۸۳-۱۳۸۹/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر قزوین
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ درصدی از بهای بلیط کلیه نمایشگاهها اعم از لوازم خانگی، صنعتی و ...، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۶۴ الی ۵۶۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	مصوبات شورای اسلامی شهرهای محمدشهر، ملارد، خرم آباد، قدس، شهریار، هشتگرد از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض بر بلیط سینما و تئاتر و نمایش، مسابقات ورزشی، استخرها، شهر بازی، سیرک، اماکن تفریحی، فرهنگی و هنری و برپایی نمایشگاه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۷۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	بند ۱-۳۳ از تعرفه عوارض و بهای خدمات مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۱۰ شورای اسلامی شهر یزد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض از بلیط کنسرت و سیرک و جشنهای نمایشی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۷۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	بند ۲۵ از مصوبه سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر کرمان ناظر بر برقراری عوارض فروش بلیط کنسرتها و مراسمهای مختلف
	دادنامه شماره ۲۱۳۵ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۴	بخش ۱ تعرفه شماره ۲۸ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر گراش در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض فروش بلیط کنسرتها و مراسمهای مختلف، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض بر دکل‌ها و تأسیسات و آنتن-های مخابراتی	دادنامه شماره ۱۷۹۶ الی ۱۸۰۵، ۱۸۰۸ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۹	برخی مصوبات شورای اسلامی شهرها
	دادنامه شماره ۲۱۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۸	مصوبه شورای اسلامی شهرکرد در خصوص اخذ عوارض بر تأسیسات مخابراتی و ارتباطی مصوب سال ۱۳۹۱
	دادنامه شماره ۳۱۹ و ۳۶۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مواد ۶ و ۷ مصوبه شماره ۳۶۹۰/۳/۹۰/ش-۱۳۹۰/۸/۲۸ شورای اسلامی شهر مشهد و تبصره‌های بندهای ۲۶ و ۲۹ تعرفه عوارض سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر حسن آباد
	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مصوبه شماره ۹۲/۴/۶۸۷-۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر صدرا
	دادنامه شماره ۵۶۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	ماده ۴۶ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر کرمانشاه
	دادنامه شماره ۸۸۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	مصوبه شماره ۱۶۰/۱۲۱۹/۱۸۶۵۱-۱۶۰/۱۱/۱۹-۱۳۸۷/۱۱/۱۹ و اصلاحیه آن به شماره ۱۶۰/۱۸۴۲/۳۴۵۳۰-۱۶۰/۱۱/۱۶ شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: تعیین عوارض بر دکل‌ها و آنتن‌های مخابراتی توسط شوراهای اسلامی شهر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۷۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۱۳	ماده ۷۲ و تبصره ذیل آن از تعرفه عوارض و سایر درآمدهای شهرداری سمنان برای اجرا در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر سمنان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض حق تشعشع در قبال دکل‌های مخابراتی و برق، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۷۳ و ۵۷۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	بند ۳ بخش چهارم فصل اول تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر محمدشهر در سال ۱۳۹۵ و بند ۴-۴ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر هشتگرد در سال ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض نصب دکل‌های مخابراتی و دکل‌های برق و کیوسک تلفن و تأسیسات و تجهیزات شهری، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۲۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مصوبه شماره ۲/۱۸۸۲۸-۱۳۹۳/۱۰/۷ شورای اسلامی شهر کاشمر با عنوان عوارض حق تشعشع به میزان ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از هر دکل مخابراتی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر با عنوان عوارض حق تشعشع از هر دکل مخابراتی یا بخش خصوصی، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض بر دکل‌ها و تأسیسات و آنتن-های مخابراتی	دادنامه شماره ۳۲۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	تعرفه ۴۶ از مصوبه شماره ۴/۵۰۱-۱۳۹۲/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر فلاورجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در قسمت‌هایی که مبادرت به تعیین عوارض در قبال آنتن‌های اشخاص حقیقی یا حقوقی (غیر از آنتن تلویزیون واحدهای شخصی) شده است، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۵۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	۱- «تعرفه عوارض تفکیک عرصه و عوارض افزاز عرصه ۲- تعرفه عوارض پذیره تأسیسات شهری ۳- تعرفه فضای سبز از عوارض خدمات شهری مورد عمل در سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی ایمانشهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض پذیره از تأسیسات شهری، مستند به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان راجع به عوارض بر دکل‌ها و حق الارض، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
عوارض بر قراردادهای و معاملات	دادنامه شماره ۳۶۵ - مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۰۵	بخشنامه شماره ۱۸۴۲۰/۳/۳۴/۱۱۷۳۱ - مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۰ وزارت کشور
	پیام دادنامه: شهرداری تکلیفی در ارائه خدمات عمومی در خارج از محدوده قانونی شهر از جمله حوزه شهری ندارد و لذا مطالبه عوارض از قراردادهای منعقد در حوزه شهری، خلاف هدف و حکم مقنن است.	
	دادنامه شماره ۵۵۰ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۰۸	تعرفه شماره ۴۱ عوارض برای قراردادهای پیمانکاری
	دادنامه شماره ۹۳۸ - مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱	مصوبات موضوع کدهای ۱۳۱۱ و ۱۳۱۱/۱ شورای اسلامی شهر شاهین شهر
	دادنامه شماره ۲۸ - مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۱۹	تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری بافق در خصوص عوارض نیم درصد بر قراردادهای پیمانکاری
	دادنامه شماره ۱۷۶۳ الی ۱۷۷۵ - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۵	برخی مصوبات شورای اسلامی شهرها
	دادنامه شماره ۱۳۱۳ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸	مصوبه شماره ۸۰۴-۱۳۸۸/۶/۱۷ شورای اسلامی شهر مبارکه در خصوص عوارض نیم درصد قراردادها
	دادنامه شماره ۳۰۹ الی ۳۱۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۵	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای کرمانشاه، خرم‌آباد، زرقان، محمدشهر و مشکین دشت
	دادنامه شماره ۱۳۱۰ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۹	مصوبه شماره ۵۶-۱۳۹۴/۱۲/۱۶ از تعرفه انواع عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری ایلام در سال ۱۳۹۵ در خصوص

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض بر قراردادهای و معاملات		(۱) وضع عوارض به میزان ۳ درصد از حق بیمه آتش سوزی دو درصد قراردادهای امانی و پیمانی و ده درصد سهم خدمات فنی (۲) وضع عوارض تفکیک و نقل و انتقال (۳) وضع عوارض برای ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک بعد از تصمیم کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب شورای اسلامی شهر ایلام
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض بر قراردادهای پیمانکاری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۵۲۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴	بند ۷ نامه شماره ۴۴/۱/۵۰۸۶۸ - ۱۳۸۸/۱۱/۱۸ استانداری خوزستان
	دادنامه شماره ۱۸۸۲-۱۸۸۳ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	مصوبه شماره ۴ از جلسه شماره ۱۲۸ دوره چهارم شورای اسلامی شهر اهواز ابلاغی به شماره ۲۰۰۰/۱۲۹۲۵ - ۱۳۹۵/۴/۱ مصوب شورای اسلامی شهر اهواز
	پیام دادنامه: اخذ عوارض از برندگان مزایده‌های اموال منقول شرکتها و سازمانها و نهادها و ادارات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای خصوصی و غیردولتی و نهادهای عمومی غیردولتی، منطبق با قانون نیست.	
	دادنامه شماره ۸۸۰ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۱	مصوبه - مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۸ شورای اسلامی شهر مبارکه اصفهان در خصوص عوارض نیم درصد قراردادهای و معاملات
	پیام دادنامه: در فرض شمول قانون مالیات بر ارزش افزوده و عدم پرداخت عوارض از سوی مؤدی، شورای شهر مجاز به تصویب و اخذ عوارض از قراردادهای مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده نمی‌باشد.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۳ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	ماده ۴۱ تعرفه عوارض فعالیت‌های کسب و پیشه سال ۱۳۹۰ شورای اسلامی شهر کرمانشاه از تاریخ تصویب مصوبه
	پیام دادنامه: تعیین عوارض بابت کلیه پیمانها و قراردادهای به میزان ۱/۵ درصد در هنگام ارائه صورت وضعیت و صورتحساب و واریز آن به حساب شهرداری، خلاف قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۳۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۲۴	صورتجلسه هفتاد و نهمین جلسه - مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۷ شورای اسلامی شهر سبزوار در خصوص افزایش عوارض بر قراردادهای از نیم درصد به یک درصد
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در تجویز عوارض بر قراردادهای پیمانکاری و افزایش نرخ آن از نیم درصد به یک درصد، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۴۲۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۶	بند ۵ بخش چهارم فصل اول تعرفه عوارض محلی شورای اسلامی شهر محمدشهر در سال ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض بر قراردادهای و پیمانها به علاوه ارزش افزوده، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۳ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۱۶	مصوبات شوراهای اسلامی یزد و زاهدان در خصوص اخذ ۲٪ عوارض از برندگان مزایده یا حراج اموال دولتی در سالهای ۸۵ و ۸۶
	پیام دادنامه: دریافت عوارض از برندگان حراج یا مزایده از شمول جواز مصرح در تبصره یک ماده یک و بند ۱۶ ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور خارج است.	
	دادنامه شماره ۷۹۹ - مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۲	ماده ۷ مصوبه تعیین وصول عوارض و بهای خدمات شهری
عوارض بر معامله املاک، مستغلات، مستحدثات، سرقفلی و حراج اموال	دادنامه شماره ۱۰۱۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۷	قسمتهایی از تعرفه بهای خدمات شهرداری اراک مورد عمل از مصوب شورای اسلامی شهر ۱۳۹۳/۱/۱
	دادنامه شماره ۱۳۱۱ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	ماده ۲۷ تعرفه عوارض محلی شورای اسلامی شهر میانه در خصوص وضع عوارض بر معاملات املاک، مستغلات، مستحدثات و سرقفلی و وسایل نقلیه در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۹۰۶ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۷	ماده ۱۳ تعرفه عوارض و بهاء خدمات شهرداری ارومیه و سازمانهای تابعه سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۹۱۰ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۷	بندهای ۱ و ۲ از بخش ۵ فصل ۷ ماده ۳۰ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۲ شهرداری همدان
	دادنامه شماره ۱۲۶۰ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	ماده ۲۴ تعرفه عوارض محلی شورای اسلامی شهر مرند در سال ۱۳۹۴ در قسمت وضع عوارض معاملات املاک، مستغلات، مستحدثات، سرقفلی
	دادنامه شماره ۳۱۸ الی ۳۲۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۲	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای خلخال، تهران و شیراز
	دادنامه شماره ۵۱۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۱	بخش الف ماده ۲۷ تعرفه عوارض محلی شهرداری تبریز در سال ۱۳۹۳
	دادنامه شماره ۵۳۹ الی ۵۴۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۸	مصوبات شورای اسلامی شهرهای گرگان، محمدشهر، شهرقدس، شهریار، صفادشت و تهران
	دادنامه شماره ۶۷۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	بندهای ۲ و ۲/۱ سیصد و هشتادمین صورتجلسه فوقالعاده دور سوم شورای اسلامی شهر مشکین دشت - مورخ ۱۳۹۰/۹/۳۰ و ابطال بندهای

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		۱-۲ و ۷ از ردیف ۴۰ مصوبه چهارصد و هفتاد و هشتمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر کرج - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۷
	دادنامه شماره ۶۷۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	بند ۲۴ از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری یزد در سال ۱۳۹۲ و بند ۱۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات در سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۹۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	مصوبات شورای اسلامی شهر بوشهر در سال‌های ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۵ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری سال ۱۳۹۲
عوارض بر معامله املاک، مستغلات، مستحقات، سرقفلی و حراج اموال	دادنامه شماره ۳۵۷ الی ۳۵۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	۱- ابطال بندهای ۱ و ۲ ماده ۴۷ تعرفه مصوب عوارض سال ۱۳۹۴ شهرداری همدان در خصوص عوارض بر انجام معاملات غیر منقول اراضی و املاک واقع در محدوده و حریم مصوب شهر همدان ۲- ابطال ماده ۵ عوارض بر معاملات املاک، مستغلات، مستحقات و سرقفلی مصوب شورای اسلامی شهر مرچقل (تولم شهر) از توابع استان گیلان ۳- ابطال عوارض مصوب در بخش ۱۲- فصل ۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر کرج در خصوص عوارض نقل و انتقال و تفکیک اراضی و معاملات غیر منقول و ارزش سرقفلی
	دادنامه شماره ۶۶۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸	ماده ۲۴ دستورالعمل تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر هشتگرد در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۰۲۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	بند ۲ و ۲/۱ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر کمال شهر در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۷۵ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۴	بند ۱۶ مصوبه شماره ۷۴-۱۳/۱۱/۱۳۹۴ شورای اسلامی بخش نیر شهرستان تفت یزد
	دادنامه شماره ۳۰۷ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	مصوبات شورای اسلامی شهر شیراز شامل: (۱) فصل چهارم راجع به تامین سرانه خدمات عمومی و شهری (عوارض تغییر کاربری) ماده واحده- تبصره ۱ و ۲ و ۳ (۲) ماده ۱۲ فصل دوم راجع به عوارض تخلفات ساختمانی در قالب عوارض پذیره و اضافه تراکم - کلیه ۶ بند ماده مذکور و تبصره های بند ۵ (۳) فصل نهم راجع به عوارض نقل و انتقال اراضی و معاملات غیر منقول و ارزش سرقفلی کلیه مواد بخشهای الف و ب (۴) فصل پانزدهم راجع به آیین نامه اجرایی ساماندهی تبلیغات شهری شامل: قسمت « اماکن مشرف بر آن » و «خصوصی» در ماده ۱ از مواد سه گانه اولیه- قسمت « تابلوهای معرف در فعالیتهای مربوط به اشخاص

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض بر معامله املاک، مستغلات، مستحقات، سرقفلی و حراج اموال		حقیقی و خصوصی» در ماده ۲ از مواد ۳ گانه اولیه - قسمت « تابلوهای معرف نوع فعالیت» در ماده ۳ از مواد سه گانه اولیه - تمام مواد بخش تابلوهای غیر تبلیغاتی قسمتهای الف، ب و ج - تمام مواد بخش تابلوهای تبلیغاتی به استثنای مواد ۱-۲ و ۲-۲ از فصل پانزدهم راجع به آیین نامه اجرایی ساماندهی تبلیغات شهری- ماده ۴-۱
	دادنامه شماره ۹۲۱- مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۹	مصوبات شماره ۱۳۹۵/۱۰/۱۴-ص/۹۵/۵۴۹۸ و ۳۱۱۲۰ ش الف س- ۱۳۹۱/۱۱/۹ و ۳۶۴۲۷-۱۰/۲۵-۱۳۹۲/۱۰ شورای اسلامی شهر شیراز در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	دادنامه شماره ۹۲۲- مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۹	مصوبه شماره ۱۳۹۵/۶/۲۳-۶۳۹ شورای اسلامی شهر طبریز در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۰۳۷- مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶	بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۸۱/۶/۹-۲۸/۱۴۵۱ و بندهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ مصوبه شماره ۲۰/۱/۶۷۸۵۷-۲۰/۱۶-۱۳۸۷/۶/۱۶ از مصوبات شورای اسلامی شهر اصفهان
	دادنامه شماره ۲۱۱۴- مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۷	مواد ۵ و ۶ تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر قم در سال ۱۳۹۷ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در تعیین عوارض بر معامله املاک مستغلات، مستحقات و سرقفلی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۷۰- مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۴	ماده ۲۴ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر مرند
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض نقل و انتقال املاک و وسایط نقلیه موتوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۴۳- مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۱	بندهای ۸، ۷، ۶، ۲، ۱ بخش ۱۲ فصل دوم دفترچه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر کرج در سال ۱۳۹۴
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض نقل و انتقال عرصه، اعیانی، سرقفلی تجاری، اداری و صنعتی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۳۴۵- مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	تبصره‌های ماده ۵ تعرفه بهای خدمات و عوارض ساختمانی شورای اسلامی شهر نوشهر مصوب ۱۳۹۱	
پیام دادنامه: در قوانین موضوعه، حکمی بر تجویز عوارض نقل و انتقال املاک پیش‌بینی نشده و دریافت هزینه حق تفکیک توسط شهرداری مستند به حکم مقنن نیست.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض بر معامله املاک، مستغلات، مستحقات، سرقفلی و حراج اموال	دادنامه شماره ۳۵۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	بند ۱۶ دفترچه تعرفه عوارض بهای خدمات صدور استعلام شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض بهای خدمات صدور استعلام، مغایر با آراء قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۷۳۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	بند «۳۳» تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شهرداری شهریار مصوب شورای اسلامی شهریار
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر برقراری عوارض بر مزایده اموال و املاک و مستغلات اعم از فروش و اجاره، منطبق با قانون نیست.	
	دادنامه شماره ۸۹۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	ماده ۲ دستورالعمل شیوه محاسبه عوارض محلی عمومی مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ وزارت کشور
	پیام دادنامه: ماده ۲ شیوه محاسبه عوارض محلی عمومی مصوب وزارت کشور در تعیین عوارض بر معاملات غیر منقول (زمین و ساختمان)، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۴ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۸	مصوبه شماره ۹۵/۶۷۶۷-۹۵/۱۲/۱-۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: اخذ وجه برای انتقال تحت عنوان بهای خدمات صدور پاسخ استعلام واگذاری تجاری، مسکونی و سرقفلی و غیره مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)	دادنامه شماره ۲۰۳۷ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶	بند ۲ مصوبه شماره ۱۳۸۱/۶/۹-۲۸/۱۴۵۱ و بندهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ مصوبه شماره ۲۰/۱/۶۷۸۵۷-۲۰/۱۶/۶۱۶-۱۳۸۷/۶/۱۶ از مصوبات شورای اسلامی شهر اصفهان
	پیام دادنامه: برقراری عوارض بر نقل و انتقال املاکی که مالیات آنها در قوانین خاص تعیین تکلیف شده است خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۴۹ - مورخ ۱۳۸۴/۰۹/۰۶	مصوبه شماره ۱۶۰/۴۶۰/۱۶۷۲۵ - مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در باب افزایش عوارض تابلوهای منصوبه در حوزه شهر بدون رعایت مقررات قانونی، مغایر هدف و حکم مقنن است.	
دادنامه شماره ۴۰۶ و ۴۰۷ - مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۰۳	بند ۶ شق (ز) مصوبه جلسه ۲۳۱ - مورخ ۱۳۸۵/۲/۱۷ و دستور شماره ۶۱۵/۳۲۳۲ - مورخ ۱۳۸۶/۳/۱ شهرداری تهران	دادنامه شماره ۷۷۱ - مورخ
دادنامه شماره ۸۴/۱۱/۳ - مورخ	مصوبه - مورخ ۸۴/۱۱/۳ شورای اسلامی شهر مشهد	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	۱۳۹۱/۱۰/۱۸	
	دادنامه شماره ۳۶۲ - مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۱	تعرفه‌های ۲۱ و ۴۱ مصوبه شماره ۸۹/۳۵۵۹/ش- ۱۳۸۹/۱۱/۹ شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۷۱۰ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۰۳	مصوبه شماره ۷ هشتاد و هشتمین جلسه دوره سوم شورای اسلامی شهر اهواز - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۱
	دادنامه شماره ۸۵۰ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۵	بند «ز» تبصره ۱ و تبصره ۲ مصوبه شماره ۱۶۰/۱۸۴۴/۲۴۷۵۰ شورای اسلامی شهر تهران ۱۳۹۲/۱۱/۱۹
	دادنامه شماره ۱۰۴۳ الی ۱۰۵۷ - مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۳	تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ شهرداری‌ها در خصوص ۱- عوارض و بهای خدمات افتتاح و فعالیت سالیانه بانک‌ها ۲- عوارض نصب و سالیانه عابر بانک‌ها ۳- عوارض تابلوی بانک‌ها
	دادنامه شماره ۱۲۶۹ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۷	مصوبه شماره ۸۸/۳۹۸۳/ش- ۱۳۸۸/۱۱/۱۰ شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۶۸۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	مصوبه شماره ۱۰۸۸-۱۳۹۰/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر زرین شهر
عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)	دادنامه شماره ۱۲۲۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹	تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر سامن در سال ۱۳۹۴ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	دادنامه شماره ۲۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مواد ۱۸، ۴۴ و ۶۱ مصوبه شماره ۱۰۸۰۹/۳/۷ - ۱۳۸۸/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر برازجان
	دادنامه شماره ۳۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	بخش ۱۲ فصل ۲۴ ماده ۶۰ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۲ شهرداری همدان مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	دادنامه شماره ۳۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	تعرفه‌های مقرر در ماده ۳۳ تعرفه عوارض محلی شهرداری تبریز مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر تبریز مندرج در شماره ۴۰۳۸ روزنامه سراسری امین
	دادنامه شماره ۱۴۸ الی ۱۵۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	مصوبات شورای اسلامی شهرهای کرج، گرگان، بندرعباس، همدان و سندج در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۹۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	۱- ابطال ردیف ۷۳ مندرج در تعرفه عوارض سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۶ در خصوص عوارض تابلوهای بانک‌ها ۲- ابطال ردیف ۷۵ مندرج در تعرفه عوارض سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۶ در خصوص عوارض تابلوهای بانک‌ها ۳- ابطال ردیف ۷۸ مندرج در تعرفه عوارض سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۶ در خصوص عوارض درآمد

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	بانکها ۴- ابطال ردیف ۵۱ مندرج در فرم پیشنهاد عوارض سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۲ در خصوص عوارض تابلوهای بانکها ۵- ابطال ردیف ۵۱ مندرج در فرم پیشنهاد عوارض سال ۱۳۹۰ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۱ در خصوص عوارض تابلوهای بانکها ۶- ابطال ردیف ۵۱ مندرج در فرم پیشنهاد عوارض سال ۱۳۹۱ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۶ در خصوص عوارض تابلوهای بانکها ۷- ابطال ردیف ۵۱ مندرج در فرم پیشنهاد عوارض سال ۱۳۹۲ شورای اسلامی شهر بافق موضوع صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۵ در خصوص عوارض تابلوهای بانکها
	دادنامه شماره ۴۱۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	مصوبه شماره ۱۳۹۲/۱۱/۱۳-۹۲/۴/۶۸۷ شورای اسلامی شهر صدرا
	دادنامه شماره ۶۱۰ و ۶۱۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	۱- ابطال بندهای ۱۶۷ و ۱۶۸ تعرفه عوارض اصناف مربوط به سالهای ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ - ۲- ابطال کد عوارض ۰۰۰۲۲ و ۰۰۰۲۳ تعرفه عوارض مربوط به سالهای ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر صالح آباد از توابع استان همدان
	دادنامه شماره ۲۴۱ - مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۰۷	تبصره ۱ بند ۱ و تبصره ۲ بند ۵ مصوبه شماره ۲۵۷۰-۲۵/۳/۱۳۸۳ شورای اسلامی شهر اهواز
	دادنامه شماره ۵۵۱ - مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۰	ماده یک و بندهای یک و دو ماده یک از آیین نامه مقررات و اخذ بهای خدمات و هزینه خسارت از نصب کنندگان انواع تابلو و تبلیغات در معابر عمومی شهر برای سال ۱۳۸۸ و بعد از آن، مصوب یکصد و چهل و هفتمین جلسه شورای اسلامی شهر گرگان
	دادنامه شماره ۴۱۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر لزوم اخذ بهای خدمات شهرداری بابت تابلوهای منصوبه بر سردرب شرکتهای دولتی، شعب بانکها و مؤسسات اعتباری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۴۱۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	مواد ۳۹ و ۲۹ مصوبه شماره ۱۰۰/۷/۲۷۲۹-۱۰۰/۳/۱۳۸۷ شورای اسلامی شهر زاهدان
	دادنامه شماره ۴۱۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض بر تابلوی معرف محل کسب بیش از سقف محل کسب و ممنوعیت نصب تابلوی شناسایی یا تبلیغاتی بر روی پشت بام، مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۴۱۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	ردیف ۲۸ و بندهای ذیل آن از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری یزد در سال ۱۳۹۰ مصوب شورای اسلامی شهر یزد

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ هزینه جمع‌آوری تابلویی که شهرداری با ادامه نصب آن موافق نمی‌باشد و همچنین اخذ عوارض از تابلوهای شناسایی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	ماده ۱۹ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری قم مصوب سال ۱۳۸۸ شورای اسلامی شهر قم از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۳۵۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	تبصره ۷ ماده ۱۰ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر یاسوج
	دادنامه شماره ۱۲۴۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	بند ۸-۱۸ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر اشکذر در خصوص عوارض تابلوهای منصوبه پشت بام
	دادنامه شماره ۱۲۴۲ الی ۱۲۴۴ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	بند ۸-۲۰ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر یزد
	دادنامه شماره ۲۷۷ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۴	مصوبه شماره ۱۴۰۲۲/۱۴۹۴/۱۶۰-۱۰/۵-۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۳۰۷ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	مصوبات شورای اسلامی شهر شیراز شامل: (۱) فصل چهارم راجع به تامین سرانه خدمات عمومی و شهری (عوارض تغییر کاربری) ماده واحده- تبصره ۱ و ۲ و ۳ (۲) ماده ۱۲ فصل دوم راجع به عوارض تخلفات ساختمانی در قالب عوارض پذیره و اضافه تراکم - کلیه ۶ بند ماده مذکور و تبصره های بند ۵ (۳) فصل نهم راجع به عوارض نقل و انتقال اراضی و معاملات غیر منقول و ارزش سرقفلی کلیه مواد بخشهای الف و ب (۴) فصل پانزدهم راجع به آیین نامه اجرایی ساماندهی تبلیغات شهری شامل: قسمت « اماکن مشرف بر آن » و «خصوصی» در ماده ۱ از مواد سه گانه اولیه- قسمت « تابلوهای معرف در فعالیتهای مربوط به اشخاص حقیقی و خصوصی» در ماده ۲ از مواد ۳ گانه اولیه - قسمت « تابلوهای معرف نوع فعالیت» در ماده ۳ از مواد سه گانه اولیه - تمام مواد بخش تابلوهای غیر تبلیغاتی قسمتهای الف، ب و ج - تمام مواد بخش تابلوهای تبلیغاتی به استثنای مواد ۱-۲ و ۲-۲ از فصل پانزدهم راجع به آیین نامه اجرایی ساماندهی تبلیغات شهری- ماده ۴-۱
	دادنامه شماره ۱۹۷۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲	ماده ۳۰ و بندهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ تبصره های آن از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری در سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر فاضل آباد
	دادنامه شماره ۱۹۸۲ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲	بند ۱-ج اصلاحی و تبصره های ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ مصوبه شماره ۱۳۹۴/۱۱/۸-ص-۹۴/۵۶۷۶ در خصوص عوارض تابلو و تبصره ۳ ماده ۲۱

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)		مصوبه شماره ۱۳۹۵/۵۶۹۴/ص-۹۵/۲۲-۱۰/۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر شیراز در خصوص عوارض تابلوهای تبلیغات محیطی و تابلوهای معرف کاربری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین عوارض بر تابلوهای معرف کاربری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶۳ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵	ماده ۲۲ از تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ و ماده ۲۱ از تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر یزد
	پیام دادنامه: وضع عوارض برای تابلوهای معرف در اندازه استاندارد یا بیش از آن در مصوبات شوراهای اسلامی شهرها مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۸۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	مصوبه چهارصد و هفتاد و هشتمین جلسه - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۷ شورای اسلامی شهر کرج
	دادنامه شماره ۳۲۱ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	۱- ابطال تبصره بند الف ماده ۳۱ سالهای ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ و تبصره الف ماده ۳۰ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر رشت ۲- ابطال قسمتی از مصوبات شورای اسلامی شهر رشت موضوع (بند ب ماده ۳۲ سال ۱۳۸۹ و بند ب ماده ۳۰ سالهای ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱)
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین عوارض برای تابلوهای اصناف با معرف کاربری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۸۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	بندهای ۱ و ۲ مصوبه چهارصد و ششمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر کاشان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض از تابلوهای مغازه‌ها و اصناف مختلف و همچنین در خصوص اخذ عوارض از تابلوی کلیه شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۰ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹	مصوبه بیست و پنجمین جلسه - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۷ کمیسیون تلفیق شورای اسلامی شهر کرج، موضوع صورتجلسه شماره ۴/۵۶/۹۳/۵۴۷۵-۳/۱۳۹۳/۱۰/۳ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
پیام دادنامه: مصوبه کمیسیون تلفیق شورای شهر در خصوص وضع عوارض تابلوهای معرف محل بیش از عرض ۱/۵۰ متر و تابلوی بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و بیمه، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.		
دادنامه شماره ۱۲۳۱ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹	بندهای ۱۴-۲۸ الی ۱۸-۲۸ از تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۸۷ و قسمتی از بند ۱۹-۲۸ تعرفه عوارض شهرداری یزد	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

موضوع ابطال	مشخصات دادنامه	عنوان	
<p>پیام دادنامه: دریافت بهای تابلوهای واقع در ملک اشخاص و پلاکاردهای فرهنگی و مذهبی و اطلاع رسانی دستگاههای دولتی توسط شهرداری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.</p>			
<p>بندهای (الف-ج-د) و تبصره‌های ۱ و ۲ آن، (ه-و-ح) و جدول‌های ۱ و ۲ آن از مصوبه شماره ۲۳۱-۱۳۸۵/۲/۱۷-شورای اسلامی شهر تهران در خصوص چگونگی اخذ هزینه تبلیغات محیطی سالیانه از تابلوهای منصوب صنفی و ابطال اصلاحیه این مصوبه به شماره ۲۴۶-۱۳۸۵/۴/۱۳</p>	<p>دادنامه شماره ۱۲۳۲ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹</p>	<p align="center">عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)</p>	
<p>پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض از کلیه تابلوهای منصوبه صنفی در شهر بدون توجه به غیر تبلیغاتی بودن آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.</p>			
<p>مصوبات شماره ۱۷۶۳۳-۱۳۸۹/۶/۲۷ و ۳۵۵۶۲-۱۳۹۲/۸/۱۹ شورای اسلامی شهر شیراز</p>	<p>دادنامه شماره ۱۲۳۳ الی ۱۲۳۶ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹</p>		
<p>پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تابلوهای معرف محل و تعیین ضریب برای محاسبه و افزایش آن، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.</p>			
<p>۱- ماده ۱۶ مصوبه شماره ۹۱/۶۱۸۵۸/۳-۱۳۹۱/۱۱/۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری گرگان برای سال ۱۳۹۲ -۲ بخش دوم و سوم ماده ۱۷ مصوبه ۳- ماده ۱۳ مصوبه تعرفه بهای خدمات، اخذ عوارض نصب تابلو در معابر عمومی شهر</p>	<p>دادنامه شماره ۹۲/۲۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳</p>		
<p>۱- ماده ۱۶ مصوبه شماره ۹۱/۶۱۸۵۸/۳-۱۳۹۱/۱۱/۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری گرگان برای سال ۱۳۹۲ در خصوص اخذ عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری ۲- بخش دوم و سوم ماده ۱۷ مصوبه در خصوص اخذ عوارض کسری حد نصاب تفکیک در صورت عدم رعایت ماده ۱۰۱ قانون شهرداری‌ها ۳- ماده ۱۳ مصوبه تعرفه بهای خدمات، اخذ عوارض نصب تابلو در معابر عمومی شهر</p>	<p>دادنامه شماره ۳۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳</p>		
<p>پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص دریافت بهای خدمات از تابلوهای معرف شغل و تابلوهای دیجیتال معرف شغل، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.</p>			
<p>بندهای (۲-۲۹) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ و (بند الف ردیف ۲-۲۹) از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ و (بند ۲ ذیل تبصره ۲ ماده ۱-۲۹) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه در قسمت اخذ عوارض از تابلوهای پزشکان</p>	<p>دادنامه شماره ۵۷۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۱</p>		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تابلوهای منصوبه (هزینه تبلیغات محیطی)	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض از تابلوهای پزشکان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۶۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	۱- تبصره (۱) از بند ۱ و بند ۵ مصوبه شماره ۷ از یکصد و یازدهمین جلسه شورای اسلامی شهر اهواز - مورخ ۱۳۸۳/۶/۲۴ (اصلاحیه مصوبه اخذ عوارض از طریق تابلوهای تجاری، اداری و پلاکاردهای تبلیغاتی) به شماره ۳۲۲۹/ش-۱۳۸۳/۷/۶؛ ۲- بندهای ۱-۲، ۱-۳، ۲-۳، ۱-۴ و ۲-۴ مصوبه شماره ۷ از هشتاد و هشتمین جلسه دور سوم شورای اسلامی شهر اهواز به شماره ۴۳۷۴-۱۳۸۷/۱۱/۱۳؛ ۳- بند (۱) و تبصره (۱) بند ۵ مصوبه شماره ۸ از هشتاد و هشتمین جلسه دور سوم شورای اسلامی شهر اهواز به شماره ۴۳۷۴-۱۳۸۷/۱۱/۱۳؛ ۴- مصوبه شماره ۲ از چهل و ششمین جلسه دور دوم شورای اسلامی شهر اهواز - مورخ ۱۳۸۷/۷/۲۳
	پیام دادنامه: افزایش عوارض به ازای افزایش مساحت تابلوی منصوب بر سر در اماکن تجاری و اداری و معاف نبودن بانکها و مؤسسات مالی از عوارض نصب تابلو معرفی، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۲۳ الی ۹۲۷ و ۱۰۵۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱	۱- مواد ۱، ۲، ۳، ۵، ۶، ۷ و تبصره ۲ و ۳ از ماده ۴ و تمام جدول (۱) و تمام جدول (۲) به استثناء بند ۵ آن از مصوبه شماره ۱۱۶۷۴/۱۹۰۷/۱۶۰-۱۳۹۳/۵/۴ و ۲- تبصره ۲ از بند «ح» مصوبه شماره ۱۸۴۴/۲۴۷۵۰-۱۶۰/۱۳۹۳/۱۱/۱۱
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض از تابلوهای معرف محل، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۰۴ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	بخشی از ماده ۳۰ دفترچه عوارض سال ۱۳۹۶ شورای شهر رشت در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض برای تابلوهای معرف محل، مزاد بر ابعاد مدنظر شورا به میزان کل تابلو، مغایر قانون و آرای قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۱۰۵۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۹	تبصره‌های ۱ و ۲ بند (۷-۵) ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی ساماندهی نصب تابلو و تبلیغات شهری شهر اراک موضوع مصوبه شماره ۹۳/۱۴۰-ش-۱۳۹۳/۲/۶ شورای اسلامی شهر اراک
پیام دادنامه: وضع عوارض برای تابلوهای معرف محل و اخذ عوارض برای مزاد مساحت تابلو معرف، خارج از اختیارات شورای شهر است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تخلفات ساختمانی	دادنامه شماره ۳۵۴ الی ۳۵۸ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۴	بخشنامه شماره ۸۰،۷۹۰۱۳۸۳۱ مورخ ۱۳۷۹،۷،۲۵ معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره در خصوص وصول عوارض زیربنا، پذیره، اضافه تراکم و تغییر کاربری علاوه بر جرایم تخلفات ساختمانی، خارج از حدود اختیارات معاون شهرسازی و معماری شهرداری است.	
	دادنامه شماره ۱۹۵ - مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۰	تبصره ۱ بند پ ماده ۲ لایحه تجمیع عوارض محلی و بهای خدمات شهر خرم آباد مصوب ۱۳۸۸/۱۱/۱۳
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر که در آن، برای کل مساحت زیربنای هر دو واحد و بدون محاسبه عوارض دریافتی قبلی، وصول عوارض پیش‌بینی شده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۴۲۷ - مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۱	مصوبات شماره ۳/۳۴۲۳ ش - ۱۳۸۶/۵/۲۳ و ۳/۵۶۵۵ ش - ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ بهای خدمات مزاد بر تراکم توسط شهرداری قبل از ارسال پرونده به کمیسیون‌های ماده صد، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۵۹ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	ماده ۱۴ تعرفه عوارض محلی شهر اردبیل در سال ۱۳۸۸ مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل
	پیام دادنامه: وضع عوارض بهای خدمات نسبت به مزاد بر تراکم از سوی شورای شهر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۴۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۱	مصوبه بیست و ششمین جلسه - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ شورای اسلامی شهر کرج در سال ۱۳۹۴ در خصوص عوارض تخلفات ساختمانی در قالب عوارض پذیره و اضافه تراکم در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	دادنامه شماره ۷۸۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
دادنامه شماره ۳۰ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	ماده ۱۴ از دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سالهای ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر مرند	
دادنامه شماره ۳۲۲ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	تعرفه عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۳ مصوبه شورای اسلامی شهر یزد	
دادنامه شماره ۱۹۱۳ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	تبصره های ۴، ۶ و ۷ از ماده ۴، تبصره ۳، ۵ و ۶ از ماده ۶ و ماده ۷ تعرفه عوارض محلی در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر ملایر	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تخلفات ساختمانی	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض تخلفات ساختمانی علاوه بر جرایم کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۷۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۱۳	تعرفه شماره ۲۰۲۴ از تعرفه عوارض محلی شهر شهرضا در سال ۱۳۹۱ مصوب شورای اسلامی شهر شهرضا
	دادنامه شماره ۱۶۳۰ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷	تعرفه ۵-۲ در خصوص عوارض تمدید پروانه (خسارت تأخیر ساخت و ساز) از دفترچه تعرفه عوارض سال ۱۳۹۷ شورای اسلامی شهر صدر در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تأخیر در اتمام ساختمان بعد از مدت مقرر در پروانه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۵۵ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	مواد ۶، ۷، ۸، ۹ و بندهای (۹-۱) الی (۹-۱۵) و مواد ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۲۳، ۲۸، ۳۶، ۳۷ و ۵۰ و تبصره‌های آن مندرج در دفترچه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر ملایر از تاریخ تصویب در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص عوارض وضع مزاد بر جرائم ماده صد، عدم اجرای نما و...، مغایر آراء قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای ملایر و تبریز در خصوص تعرفه عوارض محلی در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض در مورد زیربنای ساختمان‌های مسکونی مزاد بر پروانه یا بدون پروانه که در کمیسیون ماده ۱۰۰ منجر به صدور رأی بر ابقاء بنا می‌گردد، عوارض مزاد بر تراکم، ابقای اعیانی‌ها و ...، مغایر آرای قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۷۳۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	ماده ۱۴ « دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شهرداری‌های استان آذربایجان شرقی» در خصوص عوارض ابقای ساختمان
	پیام دادنامه: اخذ مبالغی علاوه بر میزان جریمه مقرر در رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ تحت عنوان عوارض ابقاء ساختمان، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۰۲۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	مصوبه شماره ۲۳-۱۳۹۳/۱/۳۱ شورای اسلامی مسجد سلیمان	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض تراکم و عوارض پذیره، با توجه به احداث ساختمان‌ها و تأسیسات نفتی و تلقی وضع آنها به عنوان عوارض مضاعف، مغایر قانون		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تخلفات ساختمانی	است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷۵ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	تبصره‌های ۳ و ۴ مواد ۳ و ۵ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر رامیان
	دادنامه شماره ۳۲۹ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	مواد ۳، ۲۳، ۲۴، ۲۵ و ۲۶ بخش ۵ فصل ۱ تعرفه مصوب عوارض سال ۱۳۹۱ شهرداری همدان مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	دادنامه شماره ۱۹۲۲ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	بند ۱۳ تعرفه عوارض محلی شهرداری مشکین دشت در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر مشکین دشت
	دادنامه شماره ۱۵۸ و ۱۵۹ - مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۲	ماده ۷ اصلاحی از آئین‌نامه اجرایی قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها
	دادنامه شماره ۵۶۱ - مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۱	مواد ۳ و ۴ و ۵ مصوبه شماره ۵/۸۲/۲۳۴۲ - مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۳ شورای اسلامی شهر کرج
عوارض تغییر کاربری	پیام دادنامه: اخذ عوارض از اشخاص به واسطه تغییر غیرمجاز کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها و محکومیت آنها، دلالتی بر جواز بقاء کاربری غیرمجاز اراضی مذکور ندارد، بلکه مفید لزوم حفظ کاربری اصلی می‌باشد.	
	پیام دادنامه: معلق نمودن انجام تغییر کاربری اراضی واقع در طرح‌های خدماتی به شرط واگذاری رایگان ۵۰٪ از اراضی مذکور به شهرداری جهت تأمین سرانه خدماتی، خلاف قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۲۱۱ - مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۱	صورت جلسه - مورخ ۱۳۸۰/۶/۷ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر دریافت درصدی از اراضی برای تغییر کاربری به عنوان سهم شهرداری، خلاف قانون و اصل تسلیط و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۴۳۷ و ۴۳۸ - مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۲۵	مصوبه بیست و چهارمین جلسه - مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ شورای اسلامی شهر تهران	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر مطالبه عوارض بابت تغییر کاربری ملک از آموزشی، بهداشتی، فضای سبز و نظایر آن به مسکونی (با توجه به انتفاء طرح مصوب و کاربری آن)، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۵۷ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۶	بند ۷ مصوبه شماره ۶۳۰ - مورخ ۱۳۸۳/۹/۲۳ شورای اسلامی شهر اسفراین
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر الزام اشخاص به واگذاری ۳۰ درصد زمین خود به طور رایگان به شهرداری محل، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۶۳ - مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۸	بند سوم مصوبه شماره ۸۶/۲۵۴۴۲/۳ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر گرگان
	پیام دادنامه: واگذاری رایگان قسمتی از ملک، یا هبه به شهرداری به لحاظ درخواست تغییر کاربری، برخلاف اصل تسلیط و اعتبار حرمت مالکیت مشروع اشخاص است.	
	دادنامه شماره ۴ - مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۱۴	بندهای الف، ب، ج و د ماده ۹ مصوبه شورای شهر شاهرود
	دادنامه شماره ۷۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۱	بند ۲ صفحه ۴۹ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر شاهرود در خصوص اخذ عوارض تبدیل کاربری از غیر مسکونی به مسکونی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض تغییر کاربری املاک مردم در قبال وجه و یا قسمتی از زمین به نحو رایگان، مغایر حکم قانونگذار و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۴۷ - مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۰۲	بخشی از مصوبه شورای اسلامی شهر بندرعباس و توافق نامه آن
	دادنامه شماره ۷۱۷ - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱	بخشی از آیین نامه - مورخ ۸۳/۴/۸ شورای اسلامی شهر کرج
	دادنامه شماره ۳۵۰ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۵	بند ۱۱ و ۱۲ و تبصره ۷ ماده ۲۰ مصوبه شورای اسلامی شهر رامیان در خصوص برقراری عوارض تغییر کاربری اراضی غیر مسکونی به کاربری مسکونی در سال ۱۳۹۳
	دادنامه شماره ۷۸۳ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۲۴	بندهای ۱، ۲ و ۵ از ردیف ۱۴ مصوبه شماره ۸۶/۲۵۴۴۲/۳ - ۱۳۸۶/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر گرگان
	دادنامه شماره ۱۰۳۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۲۶	۱- درخواست ابطال تبصره ۲ از بند ۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهر بندرعباس مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۴ شورای اسلامی شهر بندرعباس ۲- درخواست ابطال صورتجلسات - مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۰ و ۱۳۸۹/۸/۲۲ کمیسیون توافقات شهرداری بندرعباس
	دادنامه شماره ۱۱۲۱ - مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۴	بخش ۵ فصل ۱۴ ماده ۵۰ و بخش ۵ فصل ۱۴ ماده ۵۱ تعرفه مصوب عوارض سال ۱۳۹۲ شهرداری همدان

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	دادنامه شماره ۷۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۱	بند ۴ ماده تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۸۹ مصوب شورای اسلامی شهر تبریز
	دادنامه شماره ۲۲۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۵	بخش ۱۱ فصل دوم تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر کرج در سال ۱۳۹۴
	دادنامه شماره ۶۹۹ الی ۷۰۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	تعرفه شورای اسلامی شهرهای همدان، شهرقدس، صفادشت، ملارد، شهریار و شهر جدید هشتگرد
	دادنامه شماره ۷۰۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	تبصره ۴ از ضوابط و مقررات طرح تفصیلی شهر نوشهر و مقرر ناظر بر نحوه محاسبه عوارض ناشی از مصوبه پیش گفته
	دادنامه شماره ۷۵۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	بند یک بخش اول تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر باغستان در سال ۱۳۹۵ در خصوص وضع عوارض تغییر کاربری املاک
	دادنامه شماره ۱۴۴۵ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴	تبصره ۴ ماده ۱ دفترچه عوارض سال ۱۳۸۸ شورای اسلامی شهر ملایر
	دادنامه شماره ۱۴۴۶ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴	تعرفه شماره (۴) از فصل دوم تعرفه عوارض شهرداری اراک در سال ۱۳۹۳ با عنوان عوارض کاربری با قابلیت تجاری از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۱۴۴۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴	بند اول پیوست شماره پنج سند اصلی طرح جامع شهر تهران در سال ۱۳۸۶ و ماده ۲ مصوبه تعیین ضوابط مالی و اصلاح نحوه دریافت عوارض سال ۱۳۸۸ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۳۷ و ۳۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مصوبه شماره ۳۱۶۸/ش-۳۹-۱۳۸۶/۶ شورای اسلامی شهر مشهد در خصوص تعیین بهای خدمات تغییر کاربریها و افزایش تراکم
	دادنامه شماره ۱۲۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹	تعرفه ۱۱۶ ت شورای اسلامی شهر شاهین شهر برای اجرا در سال ۱۳۹۳ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۱۵ الی ۲۲۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۱۶	تبصره ۲ ماده ۱، تبصره ۴ و ۵ ماده ۱۴، مواد ۱۵، ۱۶، ۲۰، ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۳۰، ۳۱، ۳۵ و تبصره‌های آن و تبصره ۱ اصلاحی ماده ۳۵، ۳۶ و تبصره آن، ۳۷، ۳۸، ۴۰، ۴۱ و ۴۴ از دفترچه یکپارچه‌سازی ضوابط محاسبات درآمدی مصوب شورای اسلامی شهر مشهد
	دادنامه شماره ۹۲/۲۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	۱- ماده ۱۶ مصوبه شماره ۳۱۸۵۸/۳-۹۱/۶۱۸۵۸-۱۳۹۱/۱۱/۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری گرگان برای سال ۱۳۹۲ - ۲ بخش دوم و سوم ماده ۱۷ مصوبه ۳- ماده ۱۳ مصوبه تعرفه بهای خدمات، اخذ عوارض نصب تابلو در معابر عمومی شهر
	دادنامه شماره ۳۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	۱- ماده ۱۶ مصوبه شماره ۳۱۸۵۸/۳-۹۱/۶۱۸۵۸-۱۳۹۱/۱۱/۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری گرگان برای سال ۱۳۹۲ در خصوص اخذ عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری ۲- بخش دوم و سوم ماده ۱۷ مصوبه

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری		در خصوص اخذ عوارض کسری حد نصاب تفکیک در صورت عدم رعایت ماده ۱۰۱ قانون شهرداری‌ها ۳- ماده ۱۳ مصوبه تعرفه بهای خدمات، اخذ عوارض نصب تابلو در معابر عمومی شهر
	دادنامه شماره ۵۷۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	۱- مواد ۱ و ۲ و تبصره ۱ ماده ۲ عوارض تغییر کاربری ۲- عوارض ورود به محدوده از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر گلستان [شهرستان بهارستان از توابع استان تهران]
	دادنامه شماره ۶۶۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸	مواد ۱۶ و ۴۶ دفترچه عوارض سال ۱۳۹۳ و ماده ۱۷ دفترچه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر عسلویه
	دادنامه شماره ۶۴۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	مواد ۵۸ و ۶۰ تعرفه عوارض محلی شهرداری سرعین در سال ۱۳۹۱ مصوب شورای اسلامی شهر سرعین
	دادنامه شماره ۷۳۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	۱- تبصره ۵ بند ۱۳، ۲- تبصره ۳ و ۴ بند ۲۲، ۳- تبصره ۳ بند ۴۹ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ شورای شهر بجنورد در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۷۸ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۴	تعرفه منابع درآمدی شهرداری عالیشهر شامل تعرفه شماره های ۲-۲، ۴-۲، ۲-۱۱ و ۲-۱۴ مصوب شورای اسلامی شهر عالیشهر
	دادنامه شماره ۲۸۲ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۴	مصوبه شماره ۵/۱۹۸-۵/۱۹-۱۰/۱۳۹۰ شورای اسلامی شهر درود در خصوص عوارض تغییر کاربری
	دادنامه شماره ۲۸۳ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۴	مصوبه شماره ۱۶۰/۴۶۲/۱۵۷۰۲-۱۶۰/۱۱/۱۲-۱۳۸۲/۱۱/۱۳ در خصوص « ارزش واگذاری امتیاز تراکم مازاد ساختمانی و تغییر کاربری ساختمان و کسر پارکینگ» و اصلاحیه های آن به شماره ۱۶۰/۹۸۰/۱۵۶۴۳-۱۶۰/۱۱/۱۱-۱۳۸۶/۱۰/۱۱ تحت عنوان « اصلاحیه تکمیلی مصوبه ارزش واگذاری امتیاز تراکم ...» - به شماره ۱۶۰/۲۰۱۳/۱/۳۱۲۵۶-۱۶۰/۱۱/۱۴-۱۳۹۳/۱۱/۱۴ تحت عنوان « اصلاحیه بند ج ماده سوم مصوبه ارزش واگذاری امتیاز تراکم ...» - به شماره ۱۶۰/۲۰۳۵/۷۹۷۷-۱۶۰/۳/۳۱-۱۳۹۴/۳/۳۱ تحت عنوان «اصلاحیه ضرایب (۱۲) ... موضوع تبصره یکم ذیل ماده واحده مصوبه اصلاحیه بند ج ماده سوم ارزش واگذاری امتیاز تراکم ...» از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۳۴۹ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۱	مواد ۶ و ۲۶ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ شهرداری سرخه با موضوع تبدیل کاربری و عوارض مازاد بر تراکم
	دادنامه شماره ۱۴۰۰ - مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	موادی از تعرفه های عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۶ شهرداری بوکان مصوب شورای اسلامی شهر بوکان
	دادنامه شماره ۱۷۹۵ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۶	ردیف ۲۲ از فصل ۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر بندرعباس
	دادنامه شماره ۲۱۵۵ - مورخ	(۱) ماده ۲ در خصوص حذف پارکینگ در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	۱۳۹۷/۱۲/۲۱	۲) ماده ۱۶ سال ۱۳۹۴ و ماده ۱۳ سال ۱۳۹۵ در خصوص عوارض تغییر کاربری ۳) بند «ه» ماده ۱ تعرفه عوارض تفکیک اعیانی و عرصه املاک مسکونی، اداری و تجاری و عوارض پارکینگ و بالکن در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر ایوان کی
	پیام دادنامه: شورای شهر که صلاحیتی برای تغییر کاربری اراضی ندارد، به طریق اولی نمی تواند در این خصوص مبادرت به وضع قاعده و اخذ عوارض و بهای خدمات کند.	
	دادنامه شماره ۱۲۷۰ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۷	مصوبه شماره ۱۶۰۹/۳/ش-۱۳۸۷/۵/۷ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: تقلیل حد نصاب تفکیک، خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر است.	
	دادنامه شماره ۱۳۱۰ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸	ماده واحده مصوبه شماره ۴۰۳۰/ش الف س-۱۳۸۶/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر شیراز و تبصره های ۶ و ۸ آن و مصوبه اصلاحی آن به شماره ۸۵۹۶-۱۳۸۷/۱۱/۸ از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: وضع عوارض تغییر کاربری از سوی شورای شهر، خلاف اصل تسلیط و اعتبار مالکیت مشروع و مغایر هدف و احکام مقنن در خصوص مورد است.	
	دادنامه شماره ۳۹۴ الی ۳۹۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۹	تعرفه ۲۱۱۷ از مصوبه شماره ۳۱۳۹/ش-۱۳۹۰/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر شاهین شهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین عوارض تغییر کاربری عرصه املاک با هر نوع کاربری به صنعتی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۷۰ و ۷۷۱ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷	ماده ۲۲ و کلیه بندهای ذیل آن از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ مصوب شورای اسلامی شهر میانه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تکلیف به واگذاری قسمتی از ملک و عوارض به شهرداری برای تغییر کاربری و تفکیک، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۱۳۱۲ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	مصوبه جلسه شماره ۱۷۵-۱۳۹۵/۱/۲۴ شورای اسلامی شهر هشتگرد در خصوص وضع عوارض تفکیک و افراز در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تغییر کاربری و تفکیک و افراز اراضی زیر ۵۰۰ متر مربع، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای ملایر و تبریز در خصوص تعرفه عوارض محلی در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض در مورد تفکیک عرصه و افراز ناشی از		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	تغییر یا تثبیت کاربری، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۴۴۴ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴	مصوبه شماره ۲۵۵۴-۱۳۹۱/۱۱/۲۴ شورای اسلامی شهر شاندیز موضوع «آیین نامه نحوه محاسبه عوارض ورود به محدوده و سهم خدمات عمومی و معابر در محدوده طرح جامع شاندیز»
	پیام دادنامه: عنوان عوارض بر اخذ اراضی اشخاص به صورت مجانی صادق نمی‌باشد.	
	دادنامه شماره ۳۸۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷	تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۲ مصوب شورای اسلامی شهر رشت در قسمت‌های مربوط به: تعیین عوارض فضای آموزشی، عوارض پارکینگ، حق النظاره مهندسين ناظر، نحوه محاسبه عوارض پذیره، عوارض ارزش افزوده حاصل از مازاد بر تراکم (اعیانات)، عوارض ارزش افزوده حاصل از استفاده اعیانات در کاربری غیرمرتبط و عوارض پیش‌آمدگی مشرف بر معابر عمومی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر با عنوان «عوارض ارزش افزوده حاصل از استفاده اعیانات در کاربری غیرمرتبط»، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۳۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	مواد ۲۰ و ۲۴ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر گرگان در سال ۱۳۹۵ در خصوص عوارض ارزش افزوده (سهم شهرداری) تغییر کاربری و سرانه عمومی، تفکیک اراضی و افزاز و عوارض معامله (نقل و انتقال) در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض ارزش افزوده (سهم شهرداری) تغییر کاربری و سرانه عمومی، تفکیک اراضی و افزاز و عوارض معامله (نقل و انتقال)، مغایر با آراء قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۴۹۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بند ۶ از تعرفه شماره ۲۰۲ T تحت عنوان عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح‌های عمرانی و تجمیع پلاک مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر شاهین شهر به علت مغایرت با قانون
	پیام دادنامه: عوارض مشرفیت از املاک واقع در بر خیابان‌ها و شوارع ناشی از اجرای طرح‌های عمرانی اخذ می‌شود و اخذ عوارض دیگری مثل تغییر کاربری علاوه بر مشرفیت، عوارض مضاعف محسوب می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۵۶۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	مصوبات شماره‌های ۱۳۸۴/۱۱/۱۱-ش/۲/۶۰۵۵، ۱۳۸۴/۱۱/۱۱-ش/۲/۶۰۹۵، ۱۳۸۴/۱۲/۱۸ و ۱۳۸۴/۳/۳۱۶۸-ش/۳/۳۱۶۸-ش/۳/۳۱۶۸-ش/۳/۳۱۶۸-ش/۳/۳۱۶۸ شورای اسلامی شهر مشهد
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه و عوارض تغییر کاربری، مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	دادنامه شماره ۵۶۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	۱- تعرفه شماره ۶ (اصلاحیه تعرفه شماره ۱۶ سنوات قبل) ۲- تعرفه شماره ۱۵-۱۳۸۷/۱۱/۲ با عنوان عوارض تفکیک و ارزش افزوده ناشی از تفکیک ۳- بند الف تعرفه اصلاحی شماره ۱-۱۳۸۸/۳/۵ با عنوان بهای خدمات آماده سازی معابری که در اثر تفکیک ایجاد می شود
	دادنامه شماره ۳۸۲ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۸	قسمتهایی از مصوبه های شورای اسلامی شهر کیاسر سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴ موضوع عوارض خدمات آماده سازی- ارزش افزوده طبقات مازاد بر طرح تفصیلی- عوارض حذف پارکینگ مسکونی- عوارض حذف پارکینگ تجاری- حق تفکیک- عوارض پیش آمدگی مسکونی- عوارض تعرفه بهای خدمات با عنوان جدول ارزش معاملاتی ساختمان
	دادنامه شماره ۲۱۵۸ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	۱) بند ۲ تذکر از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ ۲) بند ۳ ماده ۲: تذکر از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سال ۱۳۹۶ ۳) تبصره (۵) تعرفه شماره (۳) فصل یک: تحت عنوان عوارض پذیره یک مترمربع از یک واحد تجاری از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ ۴) تبصره (۴) ماده ۷: تحت عنوان عوارض پذیره تجاری یک مترمربع از یک واحد تجاری از تعرفه عوارض شهرداری اراک در سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر اراک
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در تعیین عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری اراضی و املاکی که در کمیسیون ماده ۵ کاربری آنها به مسکونی و تجاری تغییر می کند خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۰۷ الی ۶۰۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	جداول ۲-۱۸، ۲-۱۳، ۲-۱۴ از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر خرم آباد در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر و تعیین کاربری، مغایر با آرای قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۱۸۳۷/۲-۱۸۳۶/۲- مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۹	۱) تعرفه شماره ۲۰۳-۹۵ عوارض پذیره، زیربنا، صدور پروانه (احداث اعیانی) یک متر تجاری ۲) تعرفه شماره ۳۰۴-۹۵ عوارض ارزش افزوده طرحهای مصوب برتر ۳) تعرفه شماره ۲۱۲-۹۵ عوارض تامین پارکینگ، عوارض عدم احداث پارکینگ (جهت هر واحد پارکینگ) ۴) تعرفه شماره ۲۱۶-۹۵ عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین و یا تغییر کاربری املاک مسکونی در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شاهین شهر

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	<p>پیام دادنامه: اطلاق مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین و یا تغییر کاربری املاک مسکونی ناظر بر مواردی غیر از کمیسیون ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و آراء کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ابقاء اعیانی را نیز شامل می شود خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.</p>	
	دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش خ-۱۳/۱۱/۱۳۹۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
	<p>پیام دادنامه: اخذ عوارض ارزش افزوده در قسمتی که در اثر تغییر کاربری ارزش افزوده ای ایجاد نشود مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.</p>	
	دادنامه شماره ۸۸۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	ماده ۳۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ شهرداری قم مصوب شورای اسلامی شهر قم مبنی بر الزام آموزشگاه درسی به تغییر کاربری و ابطال استفساریه شماره ۱۱۰۳۵ شهرداری قم از شورای شهر و پاسخ شورا به آن
	<p>پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر الزام آموزشگاههای درسی (مدارس غیرانتفاعی) به تغییر کاربری و قابل طرح بودن موضوع مزاحمت مدارس مذکور در کمیسیون بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری، مغایر قانون است.</p>	
	دادنامه شماره ۹۵۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	ماده ۲۰ تعرفه مصوب عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری اردبیل در خصوص عوارض بهای خدمات انطباق کاربری در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل
	<p>پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض بهای خدمات انطباق کاربری با توجه به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.</p>	
	دادنامه شماره ۱۰۰۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	مصوبه شماره ۴۴/۱/۴۴۳۷-۱۳۹۱/۱۱/۱۴-استاندار و جانشین شورای اسلامی شهر اهواز مبنی بر تغییر ضریب عوارض تغییر کاربری و ردیف ۲ جدول ضریب عوارض تغییر کاربری طبقات از مصوبه شماره ۱/۱۰۰/۳۹۹۹-۱۳۹۱/۹/۱ شهرداری اهواز
	<p>پیام دادنامه: مصوبه استاندار به قائم مقامی شورای شهر مبنی بر تغییر ضریب عوارض تغییر کاربری، به استناد آرای قبلی هیأت عمومی دیوان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.</p>	
	دادنامه شماره ۱۰۲۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	مصوبه شماره ۲۳-۱۳۹۳/۱/۳۱ شورای اسلامی مسجد سلیمان
<p>پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض برای چاههای نفت، عوارض تراکم و عوارض پذیره و عوارض تغییر کاربری ساختمانها و تأسیسات نفتی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.</p>		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تغییر کاربری	دادنامه شماره ۱۰۳۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	بند الف و ب ماده ۱۳ عوارض ابقای ساختمان، ماده ۳ عوارض مزاد بر تراکم، ماده ۴ عوارض تغییر کاربری، ماده ۲ عوارض نقل و انتقال، ماده ۱/۱۰: الف عوارض پذیره از مصوبه شماره ۱۳۹۰/۱۱/۹-۲۱/۱/۶۷۹۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر مشکین دشت و درخواست اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض ابقای ساختمان در کاربری غیرمرتبط خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۸۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	ماده ۵۴ تعرفه سال ۱۳۹۳ شهرداری سمنان مصوب شورای اسلامی شهر سمنان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض تفکیک اراضی و تغییر کاربری، برای املاکی که همزمان درخواست تفکیک و تغییر کاربری را دارند، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۷۴ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۲	بند (۲-۲) از فصل دوم تعرفه عوارض سال ۱۳۹۶ شهر خمین در خصوص عوارض کاربری با قابلیت تجاری در سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر خمین
	دادنامه شماره ۱۳۰۷ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۹	مصوبات شماره ۴۶۶۰۳-۱۳۹۲/۷/۱۶، ۱۳۸۲/۱۰/۱۹-۱۸۳۲، ۵۱۴۵۸-۱۳۹۲/۸/۱۲ و ۵۹۲۱-۱۳۹۱/۱۲/۱۲ مصوب شورای اسلامی شهر سبزوار
	دادنامه شماره ۱۵۵۴/۲ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	دویست و شصت و هشتمین جلسه شورای اسلامی شهر سبزوار ابلاغی به شماره ۲/۲۰۶۲-۱۳۸۹/۱۱/۱۰ و مصوبه شماره ۴۶۶۰۳-۱۳۹۲/۷/۱۶ شورای اسلامی شهر سبزوار
	دادنامه شماره ۱۵۸۵/۲ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	تعرفه شماره (۲-۲) عوارض کاربری با قابلیت تجاری مورد عمل در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر خمین
	پیام دادنامه: تصویب اخذ عوارض تغییر کاربری بدون طرح در کمیسیون ماده ۵ و کمیسیون ماده ۱۰۰، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر است.	
	عوارض تفکیک و افراز	دادنامه شماره ۴۲ - مورخ ۱۳۶۸/۰۷/۱۷
پیام دادنامه: اخذ مبالغی به عنوان هدیه (بر اساس درصدی از اضافه ارزش زمین بعد از تفکیک) یا همان حق مرغوبیت، خلاف موازین شرع است.		
دادنامه شماره ۱۹۶ - مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۲۰		بخشنامه شماره ۳۸۶۴۹/۱/۴ - مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۷ استانداری مازندران
پیام دادنامه: وضع مقررات آمره مبنی بر واگذاری قسمتی از اراضی با پرداخت بهاء آن جهت		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	تفکیک اراضی و باغات واقع در محدوده شهرها، خارج از حدود اختیارات قانونی استانداران است.	
	دادنامه شماره ۱۴۶الی ۱۴۸ - مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۰۵	دستورالعمل شماره ۱۷۷۴ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ شورای اسلامی شهر کرمان
	دادنامه شماره ۱۴۶الی ۱۴۸ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۰۵	دستورالعمل شماره ۱۷۷۴ - مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ شورای اسلامی شهر کرمان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تملک رایگان اراضی اشخاص و یا دریافت بهای آنها به منظور تأمین تأسیسات عمومی شهری در ازای موافقت با تفکیک اراضی، مغایر با اعتبار مالکیت مشروع و اصل تسلیط و قانون مدنی است.	
	دادنامه شماره ۳۱۶ - مورخ ۱۳۸۶/۵/۲	بند ۶۳ مصوبه - مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۰۶ شورای اسلامی شهر ارومیه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اختصاص قسمتی از اراضی بایر به شهرداری به طور رایگان در زمان تفکیک و به منظور تامین معوض اراضی واقع در طرح‌های شهرداری، خلاف شرع و قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۸۲ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۷	قسمتی از بند ۱- ب و ۲- ب مصوبه شماره ۵۰۲ - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۰۶ شورای اسلامی شهر قزوین
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه شورای شهر در باب مطالبه عوارض تفکیک واحدهای مسکونی و تسری آن به قبل از ۱۳۸۴/۱/۱، مغایر ماده ۴ قانون مدنی است.	
	دادنامه شماره ۲۰۹ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۲	مصوبه ۸۴/۸/۱۱ شورای اسلامی شهر اصفهان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اختصاص قسمتی از اراضی و مستحدثات اشخاص به شهرداری به طور رایگان به عنوان عوارض تفکیک فیزیکی اراضی و املاک، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۱۸ - مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹	مصوبات ۱۶۶۴ش/الف - مورخ ۱۳۸۶/۵/۱۸ و ۱۲۸۶۸ش/الف - مورخ ۱۳۸۶/۶/۱۲ و ۱۴۳۹۱ش/الف - مورخ ۱۳۸۴/۸/۲۳ و بند (ب) ۱۳۵۱ - مورخ ۱۳۸۲/۶/۴ شورای اسلامی شهر شیراز
	دادنامه شماره ۴۹۲ - مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۰۴	بند ۱ و ۶ تعرفه شماره ۸ مصوبات شورای اسلامی شهر خمین بابت اخذ عوارض تفکیک یا افراز املاک به شماره ۹۳۷ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۱.
	پیام دادنامه: اختصاص رایگان قسمتی از املاک متقاضیان تفکیک و افراز به شهرداری و یا وصول هزینه خدمات تفکیک و افراز جهت صدور پروانه احداث بنای مجاز، خلاف اصل تسلیط و اعتبار مالکیت مشروع است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۸۴۸ - مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱	بند ۶ ماده ۲۵ مصوبه ضوابط تفکیک اعیانی شورای اسلامی شهر اردبیل
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض احداث بنای مازاد بر تراکم مندرج در پروانه ساختمانی و تفکیک یک واحد به دو یا چند واحد مسکونی آپارتمانی تحت عنوان عوارض کسر فضای آزاد، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۶۳ و ۸۶۴ - مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸	دستورالعمل نحوه اخذ عام‌المنفعه مصوب شورای اسلامی گرگان
	پیام دادنامه: وضع و دریافت عوارضی تحت عنوان عام‌المنفعه بابت موافقت با تفکیک اراضی واقع در محدوده شهر، مغایر قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۴۵۹ - مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۰	مصوبه چهل (پ) کمیسیون - مورخ ۸۷/۱۱/۱۷ شورای اسلامی شهر قم
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ ۴۰ برابر قیمت منطقه‌ای هر متر زمین - علاوه بر پرداخت هزینه معمولی پروانه - به عنوان بهای خدمات ناشی از تفکیک، خلاف موازین شرع است.	
عوارض تفکیک و افراز	دادنامه شماره ۳۳۳ - مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۹	بند ۸ صورتجلسه ۲۴ - مورخ ۱۳۸۲/۵/۴ شورای اسلامی شهر آباد و نامه شماره ۳۷۸۲ - مورخ ۱۳۸۶/۵/۲ شهردار آباد
	دادنامه شماره ۳۳۶ - مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۱۶	بند های ۳-۴-۱۶ طرح تفصیلی شهر کرمان و مصوبه شماره ۱۷۷۴ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ شورای اسلامی شهر کرمان
	دادنامه شماره ۳۸۱ - مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۰۷	مصوبه شماره ۷۵۸۵/ش الف س - مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۳۰ شورای اسلامی شهر شیراز
	دادنامه شماره ۲۷۵ - مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۱۶	مصوبه جلسه ۱۷۷ شورای اسلامی شهر قم
	دادنامه شماره ۶۲۷ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۰	ابطال جزئی مصوبه شماره ۵۱۰۶ - مورخ ۸۳/۱۱/۸ شورای اسلامی شهر گرگان
	دادنامه شماره ۶۳۴ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۰	دستورالعمل شماره ۳۶۲۸ - مورخ ۸۱/۹/۲۳ شورای اسلامی شهر گرگان
	دادنامه شماره ۲۴۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۱	بند های ۳، ۴ و ۵ بخش ۱۲ فصل دوم تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر کرج در سال ۱۳۹۴
	دادنامه شماره ۱۳۱۲ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	مصوبه جلسه شماره ۱۷۵ - ۱۳۹۵/۱/۲۴ شورای اسلامی شهر هشتگرد در خصوص وضع عوارض تفکیک و افراز در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۵۳ - مورخ	ماده ۱۷ فصل اول دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	۱۳۹۷/۱/۲۸	گرگان
	دادنامه شماره ۳۰۳-۳۰۲- مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۱	بند ۲ از مصوبه شماره ۱۷۳-۱۳۸۷/۸/۲۶- شورای اسلامی شهر خوی ۲- ابطال مصوبات شورای اسلامی شهر خوی در خصوص اخذ عوارض تفکیک از اراضی شهر خوی در سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳
	دادنامه شماره ۱۳۳۵ مورخ ۱۳۹۷/۵/۲۳	بند (الف) و (ب) ماده ۲۱ تعرفه عوارض محلی و هزینه خدمات در سال ۱۳۸۸ مصوب شورای اسلامی شهر هادی شهر
	دادنامه شماره ۱۸۴۳ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	تبصره ۱ بند ۲۶ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر نکا در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	دادنامه شماره ۲۱۳۲ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۴	شماره ۱ بند ۱۲-۵ از ماده ۱۲ دفترچه عوارض محلی شورای اسلامی شهر گنبد کاووس در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۱۳۴ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۴	بند ۱۲ دفترچه عوارض محلی شورای اسلامی شهر اسلامشهر در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: دریافت قسمتی از اراضی و یا بهای آن به ازای هزینه خدمات تفکیک و افراز، مغایر قانون و شرع است.	
	دادنامه شماره ۳۹ - مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶	بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۸ مصوبه تعیین عوارض محلی سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر اردبیل
	دادنامه شماره ۳۴۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۹	بند (۱) ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری در سال ۱۳۹۴ و بعد از آن مصوب شورای اسلامی شهر گرگان ابلاغی به شماره ۹۳/۷۰۳۹/۳- مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۴ به شهرداری گرگان
	دادنامه شماره ۷۳۲ الی ۷۳۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	۱- بندهای ۱، ۲ و ۷ تعرفه شماره (۶-۲) سال ۱۳۹۵ و بند ۷ تعرفه شماره (۶-۲) سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر خمین ۲- تعرفه شماره یک از فصل دوم تعرفه عوارض سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۱۲۴۱- مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۲	بند ۲ ماده ۱۶ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر خوی در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: اطلاق مصوبه شورای شهر مبنی بر دریافت عوارض ناشی از تفکیک، از این حیث که شامل اراضی کمتر از ۵۰۰ مترمربع می شود، مغایر حکم مقنن است.	
	دادنامه شماره ۱۹۸ - مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۰	بند ۵ از ماده (۱۸) عوارض ابقای تقسیم زمینهای داخل محدوده و بدون تفکیک قانون مصوب سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر اردبیل

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	پیام دادنامه: عوارض ابقای تقسیم زمین‌های داخل محدوده و بدون تفکیک قانونی، با توجه به اینکه مجوز قانونی نداشته است، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۰۱۸- مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۷	قسمتهایی از تعرفه بهای خدمات شهرداری اراک مورد عمل از ۱۳۹۳/۱/۱ مصوب شورای اسلامی شهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض تفکیک عرصه، نقل و انتقال املاک، حق‌النظاره و طراحی مهندسیین و ...، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۷۹۰ - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲	بند ۱۵ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری یزد برای اجرا در سال ۱۳۹۱ در خصوص بهای خدمات اصلاح حد ملک
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع بهای خدمات اصلاح حدود املاک، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۸۶ - مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۱۰	قسمتی از کد ۱۲۰۴ مصوبه - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۳ شورای اسلامی شهر ماهدشت در مورد تعیین سرانه خدماتی در خصوص تفکیک اراضی
	پیام دادنامه: به شورای شهر اجازه و اختیار تفکیک و افراز اراضی واقع در محدوده شهرها اعطا نشده تا صلاحیت تجویز اخذ و دریافت قسمتی از املاک اشخاص در قبال تفکیک و افراز اراضی را داشته باشد.	
	دادنامه شماره ۹۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۸	ماده ۲۲ از مصوبه شماره ۳۸۸-۱۱/۱۲-۱۳۹۰ شورای اسلامی شهر گرگان
	دادنامه شماره ۶۸۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۵	مصوبه ماده ۱۵ دفترچه تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر ملایر
	دادنامه شماره ۹۲۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱	تبصره ۳ و ۶ تعرفه عوارض محلی دفترچه شماره ۱۳ مصوب سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر بجنورد از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۱۱۵۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	ماده ۱۸ فصل اول از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری سال‌های ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۴ و بعد از آن مصوب شورای اسلامی شهر گرگان
	دادنامه شماره ۱۲۶۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵	بند ۲۳-۲ از دفترچه عوارض محلی شهرداری تاکستان در سال ۱۳۹۴ و بند (۸) کمیته فنی شهرداری تاکستان مصوب شورای اسلامی شهر تاکستان
	دادنامه شماره ۳۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	ماده ۲۲ تعرفه عوارض محلی شهرداری زنجان در سال ۱۳۹۵ در خصوص وضع عوارض تفکیک اعیانی و ماده ۲۲ تعرفه عوارض محلی شهرداری زنجان در سال ۱۳۹۶ در خصوص عوارض اضافه واحد در کاربری مسکونی مصوب شورای اسلامی شهر زنجان
	دادنامه شماره ۳۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	تبصره ۳ بند ۱-۲۰ و تبصره ۴ بند ۱-۲۴ از فصل اول تعرفه، بند ۶-۲ فصل ششم دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ استانداری تهران

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز		به جانشینی شورای اسلامی شهر پردیس
	دادنامه شماره ۳۲۶ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	ابطال بند ۱ عوارض بر پروانه، بندهای ۳، ۴ و ۵ ماده ۱۷، ماده ۱۹، ماده ۲۱، ماده ۲۳ و ماده ۲۴ دفترچه تامین منابع درآمدی شهرداری در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر خوی
	دادنامه شماره ۳۲۹ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	مواد ۳، ۲۳، ۲۴، ۲۵ و ۲۶ بخش ۵ فصل ۱ تعرفه مصوب عوارض سال ۱۳۹۱ شهرداری همدان مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	دادنامه شماره ۳۸۲- مورخ ۱۳۹۷/۳/۸	قسمتهایی از مصوبه های شورای اسلامی شهر کیاسر سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴ موضوع عوارض خدمات آماده سازی- ارزش افزوده طبقات مازاد بر طرح تفصیلی- عوارض حذف پارکینگ مسکونی- عوارض حذف پارکینگ تجاری- حق تفکیک- عوارض پیش آمدگی مسکونی- عوارض تعرفه بهای خدمات با عنوان جدول ارزش معاملات ساختمانی
	دادنامه شماره ۱۳۰۸- مورخ ۱۳۹۷/۵/۹	بندهای ۱۳-۲ و ۲۳-۲ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر آمل
	دادنامه شماره ۱۳۱۰- مورخ ۱۳۹۷/۵/۹	مصوبه شماره ۵۶-۱۳۹۴/۱۲/۱۶ از تعرفه انواع عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری ایلام در سال ۱۳۹۵ در خصوص (۱) وضع عوارض به میزان ۳ درصد از حق بیمه آتش سوزی دو درصد قراردادهای امانی و پیمانی و ده درصد سهم خدمات فنی (۲) وضع عوارض تفکیک و نقل و انتقال (۳) وضع عوارض برای ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک بعد از تصمیم کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب شورای اسلامی شهر ایلام
	دادنامه شماره ۱۴۰۰- مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	موادی از تعرفه های عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۶ شهرداری بوکان مصوب شورای اسلامی شهر بوکان
	دادنامه شماره ۱۹۳۳- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۸	تعرفه های شماره ۷ و ۹ از دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر گراش استان فارس از تاریخ تصویب در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۱۵۵- مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	(۱) ماده ۲ در خصوص حذف پارکینگ در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ (۲) ماده ۱۶ سال ۱۳۹۴ و ماده ۱۳ سال ۱۳۹۵ در خصوص عوارض تغییر کاربری (۳) بند «ه» ماده ۱ تعرفه عوارض تفکیک اعیانی و عرصه املاک مسکونی، اداری و تجاری و عوارض پارکینگ و بالکن در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر ایوان کی

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	دادنامه شماره ۲۱۶۰- مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	بند ۱ مصوبه شماره ۳۲۰-۱۳۹۱/۴/۲۵ مصوب شورای اسلامی شهر تربت جام
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض برای تفکیک اعیانی اعم از مسکونی، تجاری، خدماتی، اداری و سایر، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۸۶ الی ۶۹۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	تعرفه عوارض شورای اسلامی شهرهای شهریار- گرگان-خوی - شهر جدید هشتگرد -محمدشهر- شهرقدس- گناباد-صفادشت-کلیشاد و سودرجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض کسری مساحت عرصه، مغایر با قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۹۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	مصوبه شماره ۲۴۰۷-۱۳۸۹/۱۱/۳ شورای اسلامی شهر شاندیز
	دادنامه شماره ۸۶۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۷	مواد ۴ و ۱۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی سنندج
	دادنامه شماره ۹۵۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	بند «ب» مصوبه شماره ۲۶۸۱-۱۳۸۸/۱۱/۱۸ شورای اسلامی شهر شاندیز در خصوص وضع عوارض کسری حد نصاب تفکیک در محدوده باغات از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۱۰۰۵ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	ماده «۷» از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری رشت در سال ۱۳۹۵ در خصوص عوارض کسری حد نصاب تفکیک املاک
	دادنامه شماره ۱۰۰۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	ماده ۴۴ عوارض کسری حد نصاب تفکیک و اخذ هزینه آماده سازی از تعرفه سالانه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	دادنامه شماره ۱۶۴۷- مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	جدولهای شماره ۱، ۲ و ۳ ماده ۱۷ تعرفه عوارض تفکیک عرصه در سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر گرگان موضوع مصوبه شماره ۹۳/۷۰۳۹/۳- ۱۳۹۳/۱۱/۱۴
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض کسری حد نصاب تفکیک، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۹۷ و ۶۹۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	مصوبه شورای اسلامی شهر بازرگان در خصوص اخذ عوارض حق تفکیک
	دادنامه شماره ۱۱۵۳- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	۱- تعرفه عوارض تفکیک عرصه و عوارض افراز عرصه ۲- تعرفه عوارض پذیره تاسیسات شهری ۳- تعرفه فضای سبز از عوارض خدمات شهری مورد عمل در سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی ایمانشهر

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض حق تفکیک، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۵۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	تبصره ۱۱ ماده ۴۳ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر همدان در سال ۱۳۹۵ در خصوص وضع عوارض تفکیک اراضی و ساختمان
	دادنامه شماره ۱۱۴۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مواد ۷، ۸ و ۱۳ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شهرداری سنندج مصوب شورای اسلامی شهر سنندج
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض بر تفکیک اراضی و ساختمان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۷۶۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	ماده ۲۴ و تبصره‌های ذیل آن از مصوبه - مورخ ۱۳۸۸/۱/۲۴ شورای اسلامی شهر راور
	دادنامه شماره ۱۲۹۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۲	قسمتی از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر مشکین‌دشت
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ زمین رایگان یا وجهی از جهت سرانه‌های خدماتی تحت هر عنوانی که باشد، مغایر شرع، قانون و آراء قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۷۷۰ و ۷۷۱ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷	ماده ۲۲ و کلیه بندهای ذیل آن از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ مصوب شورای اسلامی شهر میانه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر واگذاری قسمتی از ملک و عوارض به شهرداری برای تغییر کاربری و تفکیک، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۷۷۳ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷	بند ۱۱ و بند ۱۶ دفترچه عوارض شورای اسلامی شهر محمدشهر در سال ۱۳۹۵ از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۱۲۳۷ الی ۱۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹	۱- بند (۹) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض ارزش افزوده حاصل از تبدیل کاربری ۲- ذیل بند (۱۵) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از تفکیک ۳- بند (۱۷) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض ارزش افزوده حاصل از توسعه شهری ۴- بند (۲۸) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض بهای خدمات شهر ایمن

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز		و هوشمند (عوارض اختصاصی شهر لواسان)
	پیام دادنامه: وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از تفکیک و افراز، مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۱۳ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر گرگان برای سال ۱۳۹۴ به بعد از تاریخ تصویب در خصوص وضع عوارض تفکیک عرصه در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تفکیک عرصه جهت اراضی تا ۵۰۰ متر مربع، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۱۴ الی ۱۳۱۶ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	قسمتهایی از مصوبه شماره ۲۱۸۵-۱۳۸۷/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر بهشهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعرفه عوارض تفکیک و هزینه خدمات ناشی از تفکیک اراضی یا عرصه املاک، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۴۵ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۰	تبصره‌های ماده ۵ تعرفه بهای خدمات و عوارض ساختمانی شورای اسلامی شهر نوشهر مصوب ۱۳۹۱
	پیام دادنامه: در قوانین موضوعه، حکمی بر تجویز عوارض نقل و انتقال املاک پیش‌بینی نشده و دریافت هزینه حق تفکیک توسط شهرداری مستند به حکم مقنن نیست.	
	دادنامه شماره ۱۳۵۶ الی ۱۳۵۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای ملایر و تبریز در خصوص تعرفه عوارض محلی در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض تفکیک عرصه و افراز ناشی از تغییر یا تثبیت کاربری و مشرفیت و ارزش اضافه شده، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۴۴۳ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴	بند ۳-۱ طرح تفصیلی شهر اسلامشهر مصوب سال ۱۳۹۳ در خصوص وضع ضوابط تفکیک اراضی در کاربری‌های پیشنهادی طرح تفصیلی در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اختصاص درصدی از مساحت ناخالص زمین به شهرداری به صورت رایگان با عنوان «مقررات تفکیک در اراضی واقع در کاربری‌های پیشنهادی طرح تفصیلی»، مغایر آراء قبلی دیوان است.		
دادنامه شماره ۱۷۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	بند ۱ صورتجلسه شماره ۸۷/۱۲۳۲۷-هـ-۳-۱۳۸۷/۱۲/۱۴ شورای اسلامی شهر کرج	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض سرانه‌های خدماتی یا بهای سرانه‌های		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
خدماتی، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش خ-۱۳/۱۱/۱۳۹۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
پیام دادنامه: وضع عوارض تحت عنوان سرانه های شهری عوارض مضاعف محسوب شده و مغایر قوانین و خارج از حدود اختیار شورای اسلامی شهر است.		
عوارض تفکیک و افراز	دادنامه شماره ۱۸۶ الی ۱۸۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	۱- ابطال بند ۱ ماده ۱۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهری برای سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر گرگان در خصوص عوارض تفکیک عرصه (اصلاحیه ماده ۱۰۱ قانون شهرداری) ۲- ابطال بند «۱» مصوبه شماره ۴-۱۳۸۸/۱۰/۲۰-۳ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری شهر بندر امام خمینی (ره) مصوب شورای اسلامی شهر بندر امام خمینی (ره) در سال ۱۳۸۹ در خصوص تعرفه عوارض تفکیک ۳- ابطال بند ۲ ردیف د ماده ۲۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ماکو مصوب شورای اسلامی شهر ماکو در سال ۱۳۹۱ در خصوص عوارض تفکیک عرصه ۴- ابطال ردیف ۱۵ کد عوارض شماره ۱۴ تعرفه عوارض شهرداری ازندریان مصوب شورای اسلامی شهر ازندریان در سال ۱۳۹۵ در خصوص تعرفه عوارض محلی
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اختصاص قسمتی از املاک متقاضیان تفکیک و افراز به شهرداری به طور رایگان و یا وصول مبلغی به عنوان هزینه خدمات تفکیک و افراز، مغایر با قانون و خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۳۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	۱- ماده ۱۶ مصوبه شماره ۳/۹۱/۶۱۸۵۸-۱۲/۱۱/۱۳۹۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری گرگان برای سال ۱۳۹۲ در خصوص اخذ عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری ۲- بخش دوم و سوم ماده ۱۷ مصوبه در خصوص اخذ عوارض کسری حد نصاب تفکیک در صورت عدم رعایت ماده ۱۰۱ قانون شهرداریها ۳- ماده ۱۳ مصوبه تعرفه بهای خدمات، اخذ عوارض نصب تابلو در معابر عمومی شهر
	دادنامه شماره ۹۲/۲۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	۱- ماده ۱۶ مصوبه شماره ۳/۹۱/۶۱۸۵۸-۱۲/۱۱/۱۳۹۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری گرگان برای سال ۱۳۹۲ ۲- بخش دوم و سوم ماده ۱۷ مصوبه ۳- ماده ۱۳ مصوبه تعرفه بهای خدمات، اخذ عوارض نصب تابلو در معابر عمومی شهر
	دادنامه شماره ۱۱۴۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	ردیف ۴ فصل یک تعرفه عوارض و بهای خدمات محلی شهرداری بندرعباس در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر بندرعباس از تاریخ تصویب

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	دادنامه شماره ۲۳ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	ماده ۱۸ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شهرداری اردبیل مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل در خصوص عوارض کسری حد نصاب تفکیک املاک (کسری متراژ عرصه) از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۳۱۱ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	ماده ۲۴ تعرفه سالانه عوارض و بهای خدمات شهر اراک در سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۱۸۴۷ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	مصوبه شماره ۲۰۹۶/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص تعرفه عوارض حذف پارکینگ مسکونی و تجاری، تفکیک اراضی و اعیان در کاربریهای مختلف، خدمات آماده سازی، بندهای (الف و ب) در خصوص عوارض ارزش افزوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور و بندهای ۲، ۳، ۴، ۷ و ۸ از مصوبه شماره ۲۰۶۸/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص عوارض تفکیک اعیان در کاربریهای مسکونی و تجاری، کسری مساحت برای ساختمانهای تک واحدی در کاربریهای مسکونی و تجاری و عوارض کسری سهم العرصه اعیان هنگام صدور پروانه احداث بنا، نحوه محاسبه تغییر بهره برداری املاک، نحوه محاسبه ورود به محدوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص عوارض تفکیک و کسری حد نصاب تفکیک، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۳۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	مواد ۲۰ و ۲۴ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر گرگان در سال ۱۳۹۵ در خصوص عوارض ارزش افزوده (سهم شهرداری) تغییر کاربری و سرانه عمومی، تفکیک اراضی و افراز و عوارض معامله (نقل و انتقال) در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض ارزش افزوده (سهم شهرداری) تغییر کاربری و سرانه عمومی، تفکیک اراضی و افراز و عوارض معامله (نقل و انتقال)، مغایر با آراء قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۵۷۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	ماده ۵۰ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ شهرداری ملایر مصوب شورای اسلامی شهر ملایر با کد عوارض ۰۳۰۱۰۰۱
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر تحت عنوان عوارض اصلاح حد، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۶۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸	بند ۲-۱۳ دفترچه تعرفه عوارض سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر هشتگرد در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تفکیک عرصه در کاربری‌های مختلف املاک برای کمتر از پانصد متر مربع، مغایر با آرای قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۷۳۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	۱- تبصره ۵ بند ۱۳، ۲- تبصره ۳ و ۴ بند ۲۲، ۳- تبصره ۳ بند ۴۹ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ شورای شهر بجنورد در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مبنی بر اخذ عوارض تفکیک اراضی و املاک زیر ۵۰۰ متر و عوارض تغییر کاربری به مسکونی و سایر موارد، مغایر آراء قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۷۳۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	مواد ۲۰ و ۲۶ از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر تبریز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مبنی بر اخذ عوارض کسری مساحت عرصه، مغایر آراء قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۹۵۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	بند ۳ بخشنامه شماره ۲۰۶۸۲-۱۹/۳/۱۳۹۳ مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری آذربایجان غربی
	پیام دادنامه: تعیین حق‌السهم شهرداری در املاک مورد درخواست تفکیک، به صورت ثابت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری است.	
	دادنامه شماره ۱۰۳۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	قسمت «ب» و تبصره آن از ماده (۱) و بند (۶) از تعرفه مصوب عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری اردبیل در خصوص «عوارض قانونی از بابت اسناد صادره اداره ثبت»
	دادنامه شماره ۱۸۴۷ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	مصوبه شماره ۲۰۹۶/ش-۲۶/۱۰/۱۳۹۲ در خصوص تعرفه عوارض حذف پارکینگ مسکونی و تجاری، تفکیک اراضی و اعیان در کاربری‌های مختلف، خدمات آماده سازی، بندهای (الف و ب) در خصوص عوارض ارزش افزوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور و بندهای ۲، ۳، ۴، ۷ و ۸ از مصوبه شماره ۲۰۶۸/ش-۲۶/۱۰/۱۳۹۲ در خصوص عوارض تفکیک اعیان در کاربری‌های مسکونی و تجاری، کسری مساحت برای ساختمانهای تک واحدی در کاربری‌های مسکونی و تجاری و عوارض کسری سهم العرصه اعیان هنگام صدور پروانه احداث بنا، نحوه محاسبه تغییر بهره برداری املاک، نحوه محاسبه ورود به محدوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور
	دادنامه شماره ۳۶۷ الی ۳۸۱ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۸	۱- بند ۲۷ ضوابط پروانه سال ۱۳۹۳-۲ عوارض ساختمانی (عوارض پذیره و تراکم) ۳- عوارض پیش آمدگی مشرف بر معابر عمومی سال ۱۳۹۳-۴ بندهای ۳ الی ۱۵ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری و ورود به طرح قانون تعیین

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز		وضعیت املاک و سرانه طرح تفصیلی ۵- عوارض کسری یا حذف پارکینگ سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۵ ۶- عوارض تغییر کاربری عرصه (۱۳۹۳) و (۱۳۹۵)
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض برای تفکیک و افراز اراضی با مساحت کمتر از ۵۰۰ متر مربع، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.
	دادنامه شماره ۱۰۸۹- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	ماده ۵۴ تعرفه سال ۱۳۹۳ شهرداری سمنان مصوب شورای اسلامی شهر سمنان
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض تفکیک اراضی و تغییر کاربری، با توجه به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۱۱۵۰- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	بند ۴ بخشنامه شماره ۹۵۱۰۵-۱۳۹۳/۱۱/۱۲ مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری آذربایجان غربی
		پیام دادنامه: اطلاق مصوبه استانداری در خصوص اخذ حق السهم شهرداری از تفکیک املاک نسبت به مقدار بیش از لزوم و نیز در خصوص خدماتی که تصدی آن امور ارتباطی به شهرداری ندارد و نسبت به قطعات کوچک، خلاف موازین شرع است.
	دادنامه شماره ۲۴-۲۵-۲۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	مصوبه « عوارض تامین سرانه خدمات عمومی و شهری » مصوب شورای اسلامی شهر شیراز به شماره ۹۳/۵۸۵۲/ص-۱۳۹۳/۱۱/۹ از تاریخ تصویب
		پیام دادنامه: ماده ۱۰۱ قانون شهرداری عطف به اراضی تفکیک شده و بناهای ساخته شده قبل از سال ۱۳۹۰ نمی شود و دریافت عوارض سرانه تفکیک بر اساس ضابطه اعیان احداث شده در زمین مغایر مفاد تبصره ۳ ماده مذکور است.
	دادنامه شماره ۱۹۲۱ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	مصوبه شماره ۴۶۱/۴/۹۳/ش-۱۳۹۳/۸/۵ مصوب شورای اسلامی شهر آباده
		پیام دادنامه: تسری وضع ۲۰ درصد قیمت کارشناسی روز زمین تحت عنوان عوارض سهم خدمات برای زمین های تفکیک شده به ماقبل تصویب ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری مغایر قانون می باشد.
دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش-خ-۱۳۹۳/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ	
	پیام دادنامه: اخذ عوارض دیگری تحت عنوان استفاده از خدمات عمومی هنگام تفکیک عرصه مغایر تبصره ۳ ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۹۰ قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض تفکیک و افراز	دادنامه شماره ۱۶۴۷- مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	جدولهای شماره ۱، ۲ و ۳ ماده ۱۷ تعرفه عوارض تفکیک عرصه در سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر گرگان موضوع مصوبه شماره ۹۳/۷۰۳۹/۳- ۱۳۹۳/۱۱/۱۴
	پیام دادنامه: با توجه به حاکمیت ماده ۱۰۱ اصلاحی از سال ۱۳۹۰ کسانی که بدون مجوز قانونی زمین خود را تفکیک و حق السهم شهرداری را طبق ماده مذکور پرداخت نکرده باشند، برای قبل از سال ۱۳۹۰ فقط شوارع و برای بعد از آن حق السهم شهرداری در شوارع و سرانه های خدماتی را باید پرداخت نمایند.	
عوارض تولید فخاری ها	دادنامه شماره ۱۳۲ - مورخ ۱۳۶۹/۰۵/۰۴	آیین نامه اجرایی وصول عوارض فخاری
	پیام دادنامه: تعیین موارد جرم و تخلف و تعیین جریمه و مجازات در آیین نامه وصول عوارض فخاری، خارج از حدود اختیارات مقامات اجرایی و از وظایف قوه مقننه است.	
	دادنامه شماره ۳۷۶- مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸	مصوبه شماره ۱۳۳۵/۱۸۳۴/۳ مورخ ۱۳۶۶/۲/۹ وزارت کشور در خصوص ۱۰٪ عوارض تولید فخاری ها
	دادنامه شماره ۲۱۶ - مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۰۸	بخشنامه شماره ۳۹۰۲/۳۴/۳ مورخ ۷۱/۳/۹ وزیر کشور
پیام دادنامه: اخذ عوارض تولید از فخاری ها به میزان ۱۰٪ با توجه به نظر کارشناسان مبنی بر داشتن آثار تورمی، خلاف شرع است.		
عوارض جایگاه های فروش مواد نفتی و سوخت	دادنامه شماره ۳۸۳ - مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۰۴	بند ۳۰ تعرفه عوارض تصویبی شهرداری کرمانشاه در سال ۱۳۸۷ و بند ۳۸ تعرفه عوارض تصویبی شهرداری کرمانشاه در سال ۱۳۸۸ مصوب شورای اسلامی شهر کرمانشاه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع بهای خدمات به جایگاههای فروش گاز مایع، مغایر قانون مالیات بر ارزش افزوده است.	
	دادنامه شماره ۱۷۷۷ - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۵	ماده ۵۷ تعرفه عوارض محلی شهر بروجرد مصوب شورای اسلامی شهر بروجرد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در تعیین عوارض جایگاههای سوخت متعلق به شرکت نفت یا بخش خصوصی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۲۶۵ الی ۱۲۶۷ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۶		
ابطال الف) بند ۳۶ (گروه ۱۱) تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر قدس در سال ۱۳۹۴		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض بر جایگاه‌های فروش مواد نفتی و سوخت، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۴۷۷ الی ۱۴۸۱ - مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲	قسمت‌هایی از مصوبات شورای اسلامی شهر یزد مربوط به سال ۱۳۸۳-۱۳۸۴ و ابطال قسمت‌هایی از مصوبات شورای اسلامی شهرهای مهریز و حمیدیه
	پیام دادنامه: برقراری عوارض برای بناهای دارای کسری پارکینگ و وضع عوارض جهت استفاده از انشعاب و جریمه تأخیر در تأدیه عوارض، مغایر قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۷۷۰ - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۸	قسمتی از مصوبه شورای اسلامی شهر بوشهر
	دادنامه شماره ۹۷ الی ۱۰۰ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۶	مصوبات شورای اسلامی شهرهای شیروان و همدان در خصوص وضع عوارض حذف و یا کسری پارکینگ مورد عمل از سال ۱۳۸۹ الی ۱۳۹۱
	دادنامه شماره ۱۱۶ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲۳	مصوبه شورای اسلامی شهر شیروان موضوع تعرفه (نحوه محاسبه) عوارض حذف یا کسر پارکینگ مورد عمل از سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۸۶۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۴	قسمتی از مصوبات شورای اسلامی شهر یزد در سال ۱۳۹۳ موضوع تعرفه عوارض حذف یا کسر پارکینگ
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	دادنامه شماره ۹۷۷ - مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۰۵	ماده ۱۴ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ مصوبه شورای اسلامی شهر ملایر در خصوص وضع عوارض حذف و یا کسری پارکینگ در سال ۱۳۹۳
	دادنامه شماره ۱۲۱۵ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹	ماده ۴۱ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شهرداری همدان مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	دادنامه شماره ۵۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۰۷	ماده ۶ عوارض سال ۱۳۹۱ و تبصره ۵ بند ۴ عوارض سال ۱۳۹۲ شورای اسلامی شاهرود
	دادنامه شماره ۶۱ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۴	ماده ۱۶ تعرفه عوارض حذف و کسری پارکینگ مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل
	دادنامه شماره ۷۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۱	مواد (۲، ۳ و ۱۲) تعرفه عوارض (ساختمانی، محلی و صنوف) مصوب شورای اسلامی شهر کرمانشاه در سال ۱۳۸۸
	دادنامه شماره ۱۶۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۰۴	بند الف ماده (۲۴) از تعرفه عوارض محلی شورای اسلامی شهر نهاوند در سال ۱۳۹۴ با عنوان عوارض حذف پارکینگ و تبدیل پیلوت به کاربری-های مجاز
	دادنامه شماره ۳۲۱ الی ۳۲۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۲	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای سلماس، یزد، میبد، رشت (از تاریخ تصویب)، خمینی‌شهر، مشکین‌دشت
	دادنامه شماره ۵۹۲ - مورخ	بند ۴ مصوبه - مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱ شورای اسلامی شهر شیراز و ابطال

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	۱۳۹۵/۰۹/۰۲	مصوبه شماره ۲۸۵۳۳/ش الف س- ۱۳۹۱/۸/۴ شورای اسلامی شهر شیراز
	دادنامه‌های شماره ۵۹۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۲	بند ۷۱ تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری احمد آباد برای اجرا در سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر احمد آباد
	دادنامه شماره ۷۴۹ الی ۷۵۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	الف- بند ۱۴ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر قدس در سال ۱۳۹۴ ب- بند ۲- ۱۲ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر جدید هشتگرد در سال ۱۳۹۵ ج- بند ۸ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر شهریار در سال ۱۳۹۵
	دادنامه شماره ۷۵۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	ماده ۱۰ و تبصره‌های آن از مصوبه شماره ۸۳۳-۱۳۸۸/۱۱/۴ شورای اسلامی شهر رفسنجان
	دادنامه شماره ۱۳۵۴ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	قسمتی از ماده ۱۴ و ماده ۲۱ تعرفه عوارض محلی شورای اسلامی شهر مرند در سال ۱۳۹۵ در خصوص اخذ عوارض حذف و یا کسری پارکینگ
	دادنامه شماره ۱۸۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	ماده ۱۶ و ۲۸ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ و مواد ۲۷ و ۱۵ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر اردبیل در خصوص عوارض و بهای خدمات ابقای بنا علاوه بر جریمه کمیسیون ماده صد قانون شهرداری در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۱۵ الی ۲۲۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۱۶	تبصره ۲ ماده ۱، تبصره ۴ و ۵ ماده ۱۴، مواد ۱۵، ۱۶، ۲۰، ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۳۰، ۳۱، ۳۵ و تبصره‌های آن و تبصره ۱ اصلاحی ماده ۳۵، ۳۶ و تبصره آن، ۳۷، ۳۸، ۴۰، ۴۱ و ۴۴ از دفترچه یکپارچه سازی ضوابط محاسبات درآمدی مصوب شورای اسلامی شهر مشهد
	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مصوبه شماره ۹۲۴/۴/۶۸۷-۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر صدرا
	دادنامه شماره ۴۴۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	ماده ۸ تعرفه عوارض و بهای خدمات حذف پارکینگ در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر صفادشت
	دادنامه شماره ۴۴۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	مصوبه شماره ۵۲۷-۱۳۸۷/۳/۱۳ مصوب شورای اسلامی شهر شاندیز
	دادنامه شماره ۵۷۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	بخش ۵ فصل ۲ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ شهرداری کرج مصوب شورای اسلامی شهر کرج
	دادنامه شماره ۸۴۰ الی ۸۶۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۷	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای شیراز، شهرضا، ایلام، سنندج، اصفهان، شاهرود، کاشان، همدان، بابلسر، چالوس، اراک، ملارد، گرگان، رشت و بندرعباس
	دادنامه شماره ۱۰۰۷ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	مصوبات شورای اسلامی شهر تربت حیدریه مبنی بر وضع عوارض برای کسری یا حذف پارکینگ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	دادنامه شماره ۱۰۸۱- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	مصوبات شماره ۲۰۱۰۰۲ سال ۱۳۹۵ و ۲۱۰۲/۰۱ سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر بهارستان در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۰۸۲ الی ۱۰۸۸- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	مصوبات شوراها ی اسلامی شهرهای سرخه، شهرضا، اصفهان، اشکذر و مشهد و بخشنامه شماره ۱۵۰۰/۱۸۶۱۸-۲۷/۸/۱۳۸۳ معاون شهرسازی و معماری شهرداری اهواز
	دادنامه شماره ۱۲۳۷- مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	قسمتی از مصوبات شورای اسلامی شهر برازجان در خصوص تعرفه عوارض حذف و کسر پارکینگ مربوط به سالهای ۱۳۹۰، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ شهرداری برازجان مصوب شورای اسلامی شهر برازجان
	دادنامه شماره ۲۷-۲۸-۲۹ مورخ - ۱۳۹۷/۱/۲۱	مواد ۸، ۲۶ و بند ۱۵ ماده ۷ تعرفه مصوب عوارض محلی سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل
	دادنامه شماره ۳۰ مورخ - ۱۳۹۷/۱/۲۱	مواد ۱۵، ۱۶ و ۱۸ تعرفه مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر تالش
	دادنامه شماره ۳۱ مورخ - ۱۳۹۷/۱/۲۱	ماده ۱۴ از دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سالهای ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر مرند
	دادنامه شماره ۵۶ مورخ - ۱۳۹۷/۱/۲۸	بند ۲-۱۰ از تعرفه سالانه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ شهر جدید هشتگرد در خصوص عوارض حذف پارکینگ
	دادنامه شماره ۵۷ مورخ - ۱۳۹۷/۱/۲۸	تعرفه عوارض سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر گنبد کاووس در خصوص نحوه محاسبه عوارض ناشی از کسری تامین پارکینگ (کسری پارکینگ)
	دادنامه شماره ۵۸ مورخ - ۱۳۹۷/۱/۲۸	قسمتهایی از تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری یزد در سالهای ۱۳۸۹، ۱۳۹۰، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر یزد
	دادنامه شماره ۲۸۳ مورخ - ۱۳۹۷/۲/۴	مصوبه شماره ۱۵۷۰۲/۴۶۲/۱۶۰-۱۳۸۲/۱۱/۱۲ در خصوص « ارزش واگذاری امتیاز تراکم مازاد ساختمانی و تغییر کاربری ساختمان و کسر پارکینگ» و اصلاحیه های آن به شماره ۱۵۶۴۳/۹۸۰/۱۶۰-۱۳۸۶/۱۰/۱۱ تحت عنوان « اصلاحیه تکمیلی مصوبه ارزش واگذاری امتیاز تراکم ...» - به شماره ۱۳۱۲۵۶/۳/۱۳/۱۳۹۳-۱۶۰/۲۰/۱۳۹۳ تحت عنوان « اصلاحیه بند ج ماده سوم مصوبه ارزش واگذاری امتیاز تراکم ...» - به شماره ۷۹۷۷/۳۵/۲۰۳۵-۱۶۰/۳/۳۱-۱۳۹۴/۳/۳۱ تحت عنوان «اصلاحیه ضرایب (۱۲) ... موضوع تبصره یکم ذیل ماده واحده مصوبه اصلاحیه بند ج ماده سوم ارزش واگذاری امتیاز تراکم ...» از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۳۰۹ مورخ - ۱۳۹۷/۲/۱۸	ماده ۱۳ از تعرفه سالانه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ شهر اراک در خصوص عوارض عدم تامین پارکینگ مصوب شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۳۲۳ مورخ -	مواد ۱۹، ۲۲، ۲۳ و ۲۸ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر زنجان در سال

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	۱۳۹۷/۸/۱	۱۳۹۵
	دادنامه شماره ۳۲۷ مورخ - ۱۳۹۷/۲/۲۵	مواد ۱۸، ۲۰، ۲۲ و ۲۴ تعرفه عوارض محلی شهرداری تبریز در سال ۱۳۹۰ مصوب شورای اسلامی شهر تبریز
	دادنامه شماره ۳۶۷ الی ۳۸۱ مورخ - ۱۳۹۷/۳/۸	۱- بند ۲۷ ضوابط پروانه سال ۱۳۹۳-۲ عوارض ساختمانی (عوارض پذیره و تراکم) ۳- عوارض پیش آمدگی مشرف بر معابر عمومی سال ۱۳۹۳ ۴- بندهای ۳ الی ۱۵ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری و ورود به طرح قانون تعیین وضعیت املاک و سرانه طرح تفصیلی ۵- عوارض کسری یا حذف پارکینگ سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۵ ۶- عوارض تغییر کاربری عرصه (۱۳۹۳ و ۱۳۹۵)
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	دادنامه شماره ۳۸۲ مورخ - ۱۳۹۷/۳/۸	قسمتهایی از مصوبه های شورای اسلامی شهر کیاسر سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴ موضوع عوارض خدمات آماده سازی- ارزش افزوده طبقات مازاد بر طرح تفصیلی- عوارض حذف پارکینگ مسکونی- عوارض حذف پارکینگ تجاری- حق تفکیک- عوارض پیش آمدگی مسکونی- عوارض تعرفه بهای خدمات با عنوان جدول ارزش معاملاتی ساختمان
	دادنامه شماره ۱۲۳۴ مورخ - ۱۳۹۷/۴/۲۶	بند ۱۶ تعرفه عوارض محلی شهرداری اردبیل در خصوص وضع عوارض حذف و کسری پارکینگ در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۲ و مواد ۲۳، ۲۷ و ۲۸ تعرفه عوارض محلی شهرداری اردبیل در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۴ در خصوص اخذ عوارض حذف و کسری پارکینگ از مصوبات شورای اسلامی شهر اردبیل
	دادنامه شماره ۱۲۷۱ مورخ - ۱۳۹۷/۵/۲	ماده ۶ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴، ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر مهدی شهر در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۲۷۲ مورخ - ۱۳۹۷/۵/۲	ماده ۱۴ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر بیجار در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۳۳۳-۱۳۳۴ مورخ - ۱۳۹۷/۵/۲۳	مصوبه های شماره ۹۵۰۸۱-۱۴/۱۱/۱۳۸۲ جهت اجراء در سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶، ۲۸۳۷/ش-۱۱/۷-۱۳۸۶ جهت اجراء در سالهای ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۰، ۳۱۳۹/ش-۱۱/۳-۱۳۹۰ جهت اجراء در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۲، ۳۴۰۰/ش-۱۱/۱۲-۱۳۹۲ جهت اجراء در سالهای ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴، ۴۳۷۴/ش-۱۱/۱۴-۱۳۹۴ جهت اجراء در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر شاهین شهر در خصوص عوارض کسر و عوارض حذف یک واحد پارکینگ
	دادنامه شماره ۱۳۹۹ مورخ -	۱- ابطال تعرفه شماره ۹ و تبصره های مربوط به کسر پارکینگ و ابطال

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	۱۳۹۷/۶/۱۳	تعرفه شماره ۱۷ و تبصره های مربوط به عوارض فروش و مازاد تراکم و سطح اشغال مربوط به سال ۱۳۸۸ ۲- ابطال قسمت ب در کاربریهای تجاری از بند ۴ کلیات تعرفه ها مربوط به سال ۱۳۹۶
	دادنامه شماره ۱۴۰۰ مورخ - ۱۳۹۷/۶/۱۳	موادی از تعرفه های عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۶ شهرداری بوکان مصوب شورای اسلامی شهر بوکان
	دادنامه شماره ۱۵۶۲ مورخ - ۱۳۹۷/۷/۱۰	ماده ۶۰ تعرفه شهری عوارض و بهای خدمات مصوب شورای اسلامی شهر سمنان برای سال ۱۳۹۷ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب آن
	دادنامه شماره ۱۵۶۳ مورخ - ۱۳۹۷/۷/۱۰	ماده ۶ دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر گرمسار و ماده ۷ سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ و ماده ۱۰ سال ۱۳۹۷ از دفترچه مذکور در خصوص عوارض کسری پارکینگ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۵۶۸ مورخ - ۱۳۹۷/۷/۱۰	مصوبات ۴۷۷ و ۴۷۸ جلسات رسمی ۲۶ و ۱۳۹۱/۱۰/۲۷ و مصوبه شماره ۱۳۹۰/۱۰/۱۴-۹۰/۷۲۰۳ مصوب شورای اسلامی شهر کرج در خصوص تعیین و وصول عوارض کسر پارکینگ
	دادنامه شماره ۱۶۴۸ مورخ - ۱۳۹۷/۷/۲۴	تبصره های ۴، ۵ و ۶ تعرفه عوارض شماره ۲۱ شهرداری یاسوج در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر یاسوج
	دادنامه شماره ۱۷۴۱ مورخ - ۱۳۹۷/۸/۱	مواد ۱۹، ۲۲، ۲۳، ۲۸ و [تبصره های ۳ و ۲ آن] در سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر زنجان
	دادنامه شماره ۱۷۹۴ مورخ - ۱۳۹۷/۹/۶	ماده ۴ از دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۷ شورای اسلامی شهر اراک در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	دادنامه شماره ۱۸۴۷ مورخ - ۱۳۹۷/۹/۲۰	مصوبه شماره ۲۰۹۶/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص تعرفه عوارض حذف پارکینگ مسکونی و تجاری، تفکیک اراضی و اعیان در کاربریهای مختلف، خدمات آماده سازی، بندهای (الف و ب) در خصوص عوارض ارزش افزوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور و بندهای ۲، ۳، ۴، ۷ و ۸ از مصوبه شماره ۲۰۶۸/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص عوارض تفکیک اعیان در کاربریهای مسکونی و تجاری، کسری مساحت برای ساختمانهای تک واحدی در کاربریهای مسکونی و تجاری و عوارض کسری سهم العرصه اعیان هنگام صدور پروانه احداث بنا، نحوه محاسبه تغییر بهره برداری

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		املاک، نحوه محاسبه ورود به محدوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور
	دادنامه شماره ۱۸۵۲ الی ۱۸۵۶ مورخ - ۱۳۹۷/۹/۲۰	بند «۷۵» تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری اردکان در سالهای ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۴ و بند «۶۲» تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری اردکان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر اردکان
	دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ مورخ - ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش خ - ۱۳۹۳/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
	دادنامه شماره ۱۹۸۰ مورخ - ۱۳۹۷/۱۱/۲	بند ۲۱ از دفترچه تعرفه عوارض کسب و پیشه در خصوص مطب پزشکان، داروخانه و حرف پزشکی دیگر و بند ۹ ردیف ۵۹ از تعرفه برقراری عوارض سالیانه پارکینگ موقت برای مشاغل پزشکی مذکور، تعرفه سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر یزد
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	دادنامه شماره ۲۰۵۰ مورخ - ۱۳۹۷/۱۱/۲۳	بند ۱۰-۵ ماده ۱۰ تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر تبریز در سال ۱۳۹۷ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	دادنامه شماره ۲۱۵۵ مورخ - ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	۱) ماده ۲ در خصوص حذف پارکینگ در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ ۲) ماده ۱۶ سال ۱۳۹۴ و ماده ۱۳ سال ۱۳۹۵ در خصوص عوارض تغییر کاربری ۳) بند «ه» ماده ۱ تعرفه عوارض تفکیک اعیانی و عرصه املاک مسکونی، اداری و تجاری و عوارض پارکینگ و بالکن در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر ایوان کی
	پیام دادنامه: وضع عوارض بابت حذف یا کسر پارکینگ، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۸۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	تبصره ۳ ماده ۵ و تبصره های ۱ و ۲ ماده ۳۴ تعرفه عوارض شهرداری همدان در سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	پیام دادنامه: تعیین بهای خدمات بهره برداری در خصوص احداث بنا بر خلاف نقشه و پروانه ساختمان و نیز عدم تأمین پارکینگ طبق پروانه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۴۴۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	بند ۱۷ مصوبه جلسه ۷۶ شورای اسلامی شهر شهریار ابلاغی به شماره ۱۳۹۳/۴/۲۳-۱۲۸۴
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص دریافت هبه جهت احداث پارکینگ عمومی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۵۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	بند ب ماده ۱۴ دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ در خصوص اخذ عوارض ابقای ساختمان از بابت کسری فضای باز، حذف یا کسری پارکینگ و مازاد بر تراکم

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حذف یا کسری پارکینگ	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین عوارض ارزش افزوده ناشی از بین بردن فضای پارکینگ (توقفگاه) و استفاده دیگر از آن، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۳۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	ردیف (۱) مصوبه - مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۶ در خصوص عوارض پارکینگ موقت، قسمت الف مربوط به بانکها، ردیف (۶) مصوبه - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۳ در خصوص بهای خدمات آتش نشانی قسمت اداری (سالیانه)، - ردیف ۱۸ در خصوص بهای خدمات بانک (خودپرداز) - ردیف ۵۱ در خصوص عوارض سالیانه کلیه مشاغل فعال در سطح شهر و ابطال بند ۱ نامه شماره ۱۳۸۹/۱/۱۵-۸۱۹/۱۳۳/۰۱ مدیرکل دفتر برنامه و بودجه سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین عوارض پارکینگ موقت بانکها و ادارات، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مواد ۴، ۱۷، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۴۶، ۴۸، ۵۹ و ۶۱ موضوع تعرفه اخذ عوارض شهرداری در سالهای ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر برازجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض افزایش بار ترافیکی ناشی از عدم وجود پارکینگ و دیگر عناوین عوارض، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
عوارض حق الارض	دادنامه شماره ۶۶ الی ۸۶ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲	تعدادی از مصوبات شوراهای شهرهای مختلف ناظر بر وضع عوارض حق الارض
	دادنامه شماره ۱۶۰ - مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۰۶	مصوبه شماره ۹۰/۳/۴۳۸/۲ - ۱۳۹۰/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۱۵۰۱ الی ۱۵۲۷ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴	مصوبات تعدادی از شوراهای اسلامی شهرها در کشور
	دادنامه شماره ۲۶۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۱	بند ۷ مصوبه صورتجلسه شماره ۴ - ۱۳۸۸/۱/۳۱ شورای اسلامی شهر کاریز
	دادنامه شماره ۲۹۴ الی ۳۰۷ و ۳۳۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۸	مصوبه‌های شوراهای اسلامی شهرهای شاهدهیه، رامشیر، ملکان، ملایر، بهبهان، ششمتد، کمیشان، کرمانشاه، فاضل آباد، مینودشت، کالاله، ملک آباد، آزادشهر، کردکوی، تبریز و گرگان
	دادنامه شماره ۶۳ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۴	مصوبه - مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۵ شورای اسلامی شهر چناران در خصوص اخذ عوارض حق الارض و عوارض پیمانکاری

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حق الارض	دادنامه شماره ۳۵۸ الی ۳۶۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۲۶	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای خواف، کشکسرا، اینچه برون، کرمانشاه، فیروزه، کلات و بهبهان
	دادنامه شماره ۱۴۵ الی ۱۴۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	مصوبات شورای اسلامی شهرهای همدان، گرگان و بندرعباس در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۲۷۳ الی ۲۷۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰	۱- ابطال عوارض حق الارض شورای اسلامی شهر سفیدسنگ ۲- ابطال مصوبه شماره ۳۹۱۱/۹۲/۲۸-۳۹۳/۱۲/۲۶ شورای اسلامی شهر اصفهان در خصوص اخذ بهای خدمات سالیانه از استفاده کنندگان شهری ۳- ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر علی آباد کتول مبنی بر اخذ عوارض تحت عنوان حق الارض ۴- ابطال مصوبات شورای اسلامی شهر شاهرود در خصوص اخذ عوارض حق الارض از سالهای ۱۳۸۳ لغایت ۱۳۸۹ ۵- ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر یزد در خصوص عوارض حق الارض سنوات سالهای ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۰ موضوع پیش آگهی شماره ۱۳۹۰/۳/۳۰-۱۴۶۲۸/۲۳۰
	دادنامه شماره ۳۱۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	بندهای الف و ب تعرفه عوارض سال ۱۳۹۰ شهرداری یونسی (موضوع بند ۵ مصوبه - مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۲ شورای اسلامی شهر یونسی)
	پیام دادنامه: مصوبات شوراهای اسلامی شهر مبنی بر تعیین و برقراری عوارض حق الارض، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۴ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹	ماده ۴۵ مصوبه شورای اسلامی شهر کرمانشاه مصوب سال ۱۳۹۳ تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر کرمانشاه
	پیام دادنامه: وضع عوارض موسوم به حق الارض یا حق بهره برداری از معابر عمومی از سوی شورای شهر کرمانشاه خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۱۲ الی ۵۱۷ و ۵۵۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۱	تعرفه عوارض و بهای خدمات مصوب شورای اسلامی شهرهای کلاله، شهرقدس، صفادشت، گالیکش، شهریار، هشتگرد و ایلام
	پیام دادنامه: مصوبات شوراهای اسلامی شهرها مبنی بر وضع عوارض حق الارض با عناوین مختلف عوارض اجازه تاسیسات شهری، حق بهره برداری، حق عبور تاسیسات شهری مغایر آراء قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۲ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مصوبات سالهای ۱۳۸۷، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ شورای اسلامی شهر بندر گز
پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر مبنی بر وضع عوارض تحت عنوان حق الانتفاع و حق الارض، با توجه به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حق الارض	دادنامه شماره ۱۱۵۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	تعرفه عوارض تفکیک عرصه و عوارض افراز عرصه ۲- تعرفه عوارض پذیره تاسیسات شهری ۳- تعرفه فضای سبز از عوارض خدمات شهری مورد عمل در سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی ایمانشهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض پذیره از تاسیسات شهری، مستند به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان راجع به عوارض بر دکل‌ها و حق الارض، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
عوارض حق بیمه آتش سوزی	دادنامه شماره ۷۴۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	مصوبه شماره ۲۹۵۵-۱۳۸۹/۲/۱۸ شورای اسلامی شهر شاهرود
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض خدمات بیمه‌ای هنگام صدور بیمه‌نامه-های آتش سوزی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۶۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰	تعرفه عوارض حق بیمه آتش سوزی به میزان ۳٪ مربوط به سال‌های ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۰
	دادنامه شماره ۱۲۷۰ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۲	بندهای ۲۵ سال ۱۳۹۰، ۲۴ سال ۱۳۹۱، ۲۷ سال ۱۳۹۲، ۲۴ سال ۱۳۹۳ و ۳۱ سال ۱۳۹۴ از تعرفه بهای خدمات سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری سمنان در خصوص عوارض بیمه نامه های آتش سوزی صادره از شرکتهای بیمه مصوب شورای اسلامی شهر سمنان
	دادنامه شماره ۱۳۱۰ - مورخ ۱۳۹۷/۵/۹	مصوبه شماره ۵۶-۱۳۹۴/۱۲/۱۶ از تعرفه انواع عوارض محلی و بهای خدمات شهرداری ایلام در سال ۱۳۹۵ در خصوص (۱) وضع عوارض به میزان ۳ درصد از حق بیمه آتش سوزی دو درصد قراردادهای امانی و پیمانی و ده درصد سهم خدمات فنی (۲) وضع عوارض تفکیک و نقل و انتقال (۳) وضع عوارض برای ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک بعد از تصمیم کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب شورای اسلامی شهر ایلام
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع تعرفه عوارض حق بیمه آتش سوزی به میزان ۳ درصد، خلاف قانون است.		
عوارض حمل بار و کالا	دادنامه شماره ۳۸۰ - مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۰۷	بخشنامه شماره ۹۳۳۴/۷۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۴
	پیام دادنامه: الزام شرکت‌های حمل و نقل مستقر در خارج از پایانه‌های عمومی کشور به پرداخت یک درصد مبلغ مندرج در بارنامه‌های حمل کالا، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض حمل بار و کالا	دادنامه شماره ۶۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۲۴	بخشنامه شماره ۴/۹۲۳۴ مورخ ۱۳۷۸/۸/۹ معاون امور عمرانی استانداری کرمان
	پیام دادنامه: تعیین تکلیف نسبت به اخذ عوارض حمل پسته از سوی معاون عمرانی استانداری، خارج از حدود اختیارات مربوط تشخیص داده می شود.	
	دادنامه شماره ۶۰۴ - مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶	ماده ۵۳ الحاقی به آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۹۳۵ - مورخ ۸۶/۹/۴، شماره ۱۹۷ - مورخ ۱۳۸۰/۶/۱۸ و شماره ۳۰۴ - مورخ ۱۳۸۶/۵/۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.
	دادنامه شماره ۵۷۵ و ۵۷۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	بند ۱-۳ تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر هشتگرد در سال ۱۳۹۵ و بند ۲۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات شورای اسلامی شهر شهریار در سال ۱۳۹۴ از تاریخ تصویب
	دادنامه شماره ۵۷۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	ماده ۵۹ تعرفه عوارض (ساختمانی، محلی، صنوف) مصوب شورای اسلامی شهر کرمانشاه در سال ۱۳۹۳
	دادنامه شماره ۱۳۵۳ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای جیرفت و کهنوج در خصوص برقراری عوارض حمل بار
	دادنامه شماره ۸۱۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳	بندهای ۲ و ۴ مصوبه شماره ۹۵۴/ش-۱۱/۱۳۹۲ شورای اسلامی شهر اندیمشک
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در اخذ عوارض حمل و نقل کالا از بارنامه های حمل بار و حق کمیسیون دفاتر باربری به عنوان عوارض محلی، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۹ - مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۱۷	بخشنامه شماره ۱۶۶۱۴/۱/۴/۴۲ مورخ ۱۳۷۷/۸/۱۹ استانداری مازندران
	عوارض حمل و خدمات زباله	پیام دادنامه: تعیین و تصویب نرخ جمع آوری و حمل و امحاء زباله و وصول آن از اشخاص توسط استانداری، خارج از حدود اختیارات استاندار است.
دادنامه شماره ۵۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹		مصوبات شماره ۴۵۸۰/۱۶-۱۱/۱۲-۱۳۸۷ و ۴۸۲-۱۱/۵-۱۳۹۰ شورای اسلامی شهر زرقان و آراء کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری علیه آن شرکت
پیام دادنامه: تصویب عوارض خارج از ضوابط مقرر در قانون مدیریت پسماند از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر خارج است.		
دادنامه شماره ۱۸۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲		بندهای ۱۲ تا ۱۷ ماده ۶۷ و ماده ۶۸ در خصوص عوارض و اعطای پروانه کسب به تأسیسات اقامتی و ماده ۶۶ تعرفه تصویبی بهای خدمات و عوارض شهرداری سریع برای سال ۱۳۹۳ مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۱۵
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین تعرفه تصویبی بهای خدمات و عوارض شهرداری و وضع عوارض حمل و خدمات زباله، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
	دادنامه شماره ۶۱۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	بندهای ۷۴ الی ۷۶ از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر کرمان	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ هزینه مدیریت پسماند و خدمات از بانکها، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.			
عوارض خدمات مهندسی (حق- النظاره مهندسان)	دادنامه شماره ۶۶۴ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۷	ماده ۱۸ مصوبه شماره ۶۲۳۹/ش/ق - مورخ ۸۷/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر قم	
	دادنامه شماره ۱۰۱۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۷	قسمتهایی از تعرفه بهای خدمات شهرداری اراک مورد عمل از ۱۳۹۳/۱/۱ مصوب شورای اسلامی شهر	
	دادنامه شماره ۲۷۳ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۱	تعرفه شماره ۵۲ عوارض شهرداری دولت آباد برای سال ۱۳۹۱ مصوب شورای اسلامی شهر دولت آباد	
	دادنامه شماره ۲۲۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۲۵	تعرفه عوارض ۵٪ حق النظاره خدمات مهندسی مندرج در بند ۶ فصل دوم بخش ۱۳ تعرفه بهای خدمات شورای اسلامی شهر کرج در سال ۱۳۹۴	
	دادنامه شماره ۵۴۶ الی ۵۴۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۱۸	مصوبات شورای اسلامی شهرهای صفادشت، شهر قدس، شهریار، هشتگرد از تاریخ تصویب	
	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مصوبه شماره ۹۲/۴/۶۸۷-۱۳/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر صدرا	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض بر درآمد حق النظاره مهندسان از این حیث که از مصادیق ارائه خدمت و مأخذ محاسبه مالیات است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص داده می شود.		
	دادنامه شماره ۱۲۲۸ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۶	کد تعرفه ۲۴۰۲ موضوع عوارض حق النظاره مهندسين ناظر شورای اسلامی شهر شاهین شهر ابلاغی به شماره ۳۱۳۹/ش-۱۳۹۰/۱۱/۱۳	
	دادنامه شماره ۱۲۲۹ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۶	کد تعرفه شماره ۰۱۰۴۰۱۹ موضوع عوارض حق النظاره (ساختمان) مهندسين ناظر شورای اسلامی شهر همدان در سال ۱۳۹۲	
	دادنامه شماره ۱۸۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	ماده ۲۱ تعرفه سالانه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر رشت از تاریخ تصویب در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری	
دادنامه شماره ۷۵۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	بند ۲۴ تعرفه های عوارض سال های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر میبد		
دادنامه شماره ۳۸۲ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۸	قسمتهایی از مصوبه های شورای اسلامی شهر کیاسر سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴ موضوع عوارض خدمات آماده سازی- ارزش افزوده طبقات مازاد بر طرح تفصیلی- عوارض حذف پارکینگ مسکونی- عوارض حذف پارکینگ تجاری- حق تفکیک- عوارض پیش آمدگی مسکونی- عوارض تعرفه		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض خدمات مهندسی (حق-النظاره مهندسان)		بهای خدمات با عنوان جدول ارزش معاملاتی ساختمان
	دادنامه شماره ۲۱۱۵ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۷	ماده ۱۸ تعرفه عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر قم در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: وضع عوارض بر درآمد ناشی از حقالنظاره مهندسان ناظر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۹۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۸	تعرفه شماره ۴، فصل ۳، جدول عوارض شهرداری اراک در سال ۱۳۹۱ موضوع مصوبه شماره ۳۷۰-۳/۳/۹۱/۲۶-۱۳۹۰/۱۰/۲۶ شورای اسلامی شهر اراک مبنی بر اخذ عوارض مهندسان طراح و ناظر ساختمان
	دادنامه شماره ۹۹ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۸	مصوبه ۱۳۹۱/۲/۹-ش/۳/۹۱/۴۶۱ شورای اسلامی شهر مشهد در خصوص اصلاح عوارض مهندسان مرتبط با امور ساختمان
	دادنامه شماره ۱۰۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۸	بند ۱۸ مصوبه شماره ۱۵۱۳۵-۱۳۹۱/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر قم مبنی بر اخذ عوارض مهندسان طراح و ناظر ساختمان
	دادنامه شماره ۲۱۱۵ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۷	ماده ۱۸ تعرفه عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۶ شورای اسلامی شهر قم در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض مهندسان طراح و ناظر ساختمان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	مصوبات دویست و نود و پنجمین جلسه رسمی - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۶ شورای اسلامی شهر ماهدشت
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین تعرفه ارائه خدمات مهندسی و پیش‌بینی درصدی از تعرفه‌های مصوب به عنوان سهم شهرداری و عوارض خدمات، از شئون مرجع مذکور خارج است.	
دادنامه شماره ۶۱۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	تعرفه‌های عوارض محلی سال‌های ۱۳۸۴ الی ۱۳۹۲ شورای اسلامی شهر شیروان	
پیام دادنامه: وضع عوارض حق محاسبه، نقشه‌کشی و نظارت ساختمان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.		
دادنامه شماره ۷۴۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	بند ۳۱ از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر شهریار	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض سد معبر و تخلیه نخاله	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر با عنوان عوارض سد معبر و تخلیه نخاله، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۱۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	بند (ه-۲) ردیف ۵۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شهرداری یزد
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ جریمه به عنوان سد معبر، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۰۹ - مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۲۶	بخشنامه شماره ۶۲/۵/۱۷-۵۵/۲۴۴۱/۲۱۷۰۲
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	پیام دادنامه: مصوبه استانداری مبنی بر اخذ عوارض جهت صدور پروانه ساختمان، بدون رعایت قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۱۵ - مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۱۳	تبصره ۳ بند ب دستورالعمل شماره ۳۹۰۰/۱/۳/۳۴ مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۷ و دستورالعمل شماره ۳۸۷۰۵ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۴ وزیر کشور
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	پیام دادنامه: تکلیف به اخذ مابه‌التفاوت عوارض پذیره در هنگام درخواست تمدید پروانه ساختمانی پس از اتمام مهلت مقرر در پروانه در ذیل دستورالعمل وزارت کشور، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۲ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	مصوبه شماره ۱۳۸۷/۹/۱۸-۷۹۳-شورای اسلامی شهر گلدشت
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	پیام دادنامه: وضع قاعده در خصوص اعطای ۲۵٪ تخفیف در عوارض دفتر فنی بابت صدور پروانه ساخت از سوی شورای شهر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۴۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	بند ۱۰ و تبصره‌های ۱ و ۲ آن از دفترچه تعرفه عوارض شهرداری محمدشهر کرج سال ۱۳۹۵
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض صدور پروانه برای ساختمان‌هایی که قبل از تأسیس شهرداری احداث شده‌اند، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۳۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰	بندهای ۱ و ۲ مصوبه شماره ۶۲۲۴/۹۵/۴/ش - ۱۳۹۵/۴/۹ شورای اسلامی شهر مشهد
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض علی‌الحساب قبل از صدور پروانه قطعی، تخلف در اجرای مقرر شورای عالی اداری و مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	بند ۸ از فصل دوم تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ شهرداری یزد مصوب شورای اسلامی شهر یزد
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	دادنامه شماره ۱۱۷۷ - مورخ	عوارض تمدید یا تجدید پروانه ساختمانی موضوع بخش ۲ فصل ۲ دفترچه

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض صدور و تمدید پروانه ساختمانی	۱۳۹۶/۱۱/۱۷	تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری کرج در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر کرج
	دادنامه شماره ۳۰۸- مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	اصلاحیه مصوبه اخذ عوارض تمدید پروانه ساختمانهای نیمه کاره - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۴۳۸/۱۶۵۹۲-۱۳۸۲/۱۱/۱۸ مصوب شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۱۳۳۹-۱۳۴۰- مورخ ۱۳۹۷/۵/۳۰	بند ۳ ماده ۳۹ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر همدان با کد ۰۱۰۲۰۰۲
	دادنامه شماره ۱۷۹۷-۱۵۵۵/۲- مورخ ۱۳۹۷/۹/۶	ابطال اصلاحیه مصوبه « مجوز اخذ عوارض تمدید پروانه ساختمانهای نیمه کاره » ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۳۰۷/۵۵۱۴-۱۳۹۶/۳/۱۳ مصوب ۳۴۶ جلسه شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: تکلیف تمدید پروانه ساختمانی و چگونگی اخذ عوارض بابت تمدید پروانه ساختمانی در تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری معین شده است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	فراز سوم از تذکر ذیل تعرفه شماره (۲) از دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ملارد در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر ملارد
	پیام دادنامه: اخذ مابه‌التفاوت عوارض در مواردی که مالک تمامی اقدامات قانونی برای صدور پروانه را انجام داده و شهرداری موفق به صدور پروانه نشده، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	بند ۲-۲۲ از تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ شهر جدید هشتگرد
	دادنامه شماره ۱۱۸۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	ماده ۷ از تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر تبریز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین کارمزد برای مسترد کردن عوارض صدور پروانه ساختمانی که به نوعی امکان احداث وجود ندارد، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۶۴۸- مورخ ۱۳۹۷/۷/۲۴	تبصره های ۴، ۵ و ۶ تعرفه عوارض شماره ۲۱ شهرداری یاسوج در سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر یاسوج	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض متعلقه پروانه در زمان تمدید پروانه ساختمانی قبل از طرح پرونده در کمیسیون ماده ۱۰۰ از حدود اختیار شورای اسلامی خارج و مغایر قانون است.		
دادنامه شماره ۱۹۲۳ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	بند ۳ ردیف ۱۴ دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ مصوب جلسه شماره ۱۸۰-۱۳۹۳/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر نکا	
پیام دادنامه: وضع عوارض تحت عنوان ما به التفاوت برای ساختمان هایی که در وقت مقرر		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		قانونی مندرج در پروانه طبق مفاد پروانه احداث شده اند، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
عوارض فروش کباب	دادنامه شماره ۱۲۹۹ - مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹	مصوبه شماره ۵۴۳ - مورخ ۱۳۸۲/۷/۲۴ شورای اسلامی شهر شاندیز
	دادنامه شماره ۱۴۷۵ - مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲	مصوبه شماره ۶۹۸ - مورخ ۱۳۸۲/۷/۲۶ شورای اسلامی شهر طرقله
		پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر برقراری عوارض فروش هر سیخ کباب شیشلیک مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	دادنامه شماره ۱۶۰ - مورخ ۱۳۶۹/۰۶/۱۵	مصوبه شماره ۲۸۸۰۲/۵ - مورخ ۶۲/۱۲/۲۱ استانداری مازندران و لغو اثر از وضع عوارض و رای کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری بهشهر
		پیام دادنامه: مصوبه استانداری مبنی بر برقراری عوارض از فرآورده‌های تولیدی کارخانجات، مغایر قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری است.
	دادنامه شماره ۴۲ - مورخ ۱۳۷۰/۰۴/۲۵	بخش نامه شهرداری الوند در خصوص وصول عوارض از کارخانجات و واحدهای تولیدی مستقر در شهر صنعتی البرز
		پیام دادنامه: وضع عوارض یک درصد از تولیدات کارخانجات و واحدهای تولیدی مستقر در شهرک‌های صنعتی توسط شهرداری، مغایر قانون تشکیل شوراهای اسلامی کشوری است.
	دادنامه شماره ۱۰۴ - مورخ ۱۳۷۴/۰۶/۲۵	قسمتی از بخشنامه شماره ۱۰/۳۱۶۴ - ۷۲/۱/۲۴
		پیام دادنامه: به موجب قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین، اخذ ۱٪ عوارض از قیمت نهایی فروش محصولات و تولیدات کارخانجات صنعتی و معدنی، قانونی است.
	دادنامه شماره ۱۳۱ - مورخ ۱۳۷۶/۰۹/۱۵	بخشنامه شماره ۱۱/۲۲۸۴۶ - مورخ ۷۵/۶/۳ استانداری مرکزی
	پیام دادنامه: وضع ضوابط مربوط به تعیین عوارض فروش محصولات تولیدی واحدهای صنعتی مختلف جغرافیایی تابعه استان، از وظایف و اختیارات استانداری نمی‌باشد.	
دادنامه شماره ۳۷۸ - مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸	حذف عبارت «حوزه شهری» از قسمت خ ۱۳ ردیف مصوب شماره ۱۰۳۳۴۴۱۰ مورخ ۱۳۶۶،۳،۲۶ وزارت کشور	
	پیام دادنامه: مطالبه عوارض از کارخانجات واقع در خارج از محدوده قانونی شهر بر اساس تعریف حوزه شهری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	دادنامه شماره ۱۱۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۲۶	مصوبه ۱۳۶۱/۱/۲۳ قائم مقام وزارت کشور در شهرداری تهران و بخشنامه شماره ۱۰۷۴۵/۱/۳/۳۴ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۰ وزارت کشور
	پیام دادنامه: وضع عوارض مربوط به فروش محصولات کارخانجات نوشابه‌سازی بدون تحقق و اجتماع شرایط و رعایت تشریفات مقرر در قانون و بدون پیشنهاد و تنفیذ با تصویب مقامات ذیصلاح، موافق قانون نیست.	
	دادنامه شماره ۳۰۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۲۶	تصمیم متخذ در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۴/۱۴ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر افزایش عوارض کارخانجات تولیدی نوشابه از یک درصد به پنج درصد با توجه به وسعت بازار مصرف داخلی و خارجی آن، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه ۲۶۱ الی ۲۶۴ - مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۱۳	مصوبه‌های شماره ۱/۳/۳۴/۴۸۴۳ مورخ ۱۳۶۶/۴/۲۱ و شماره ۱۰۷۴۱/۱/۳/۳۴ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۰ وزارت کشور
	دادنامه شماره ۲۳۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۲۲	مصوبه شماره ۳/۳۴/۴۳۸۹ مورخ ۶۶/۳/۲۴ وزارت کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت کشور مبنی بر افزایش عوارض فروش نوشابه غیرالکلی به میزان ۵ درصد مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱۹ - مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۰۱	بخشنامه شماره ۱/۴۹۷۳/ف مورخ ۷۵/۹/۱۱ فرماندار قزوین
	پیام دادنامه: بخشنامه فرمانداری مبنی بر الزام واحدهای تولیدی و کارخانجات مستقر در شهرک صنعتی به پرداخت یک درصد عوارض به حساب شهرداری، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۶۳ - مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۳	ماده ۳ آیین نامه وصول عوارض مصوب ۱۳۵۶ انجمن شهر سابق شهر یزد
پیام دادنامه: مصوبه انجمن سابق شهر یزد مشعر بر اخذ عوارض از صاحبان کارخانجات و کوره‌های تولیدی آجر و آهک و گچ که کارخانه یا کوره آنان در خارج از محدوده قانونی شهر است، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.		
دادنامه شماره ۶۵ و ۶۶ - مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۸	ردیف ۴۳۱ از تعرفه عوارض و بهای خدمات و سایر درآمدهای موضوع ماده ۳۰ آیین نامه مالی شهرداری بندرعباس	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تولید گاز پالایشگاه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	دادنامه شماره ۱۱۷۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	تعرفه کدهای شماره ۶۰۱-۹۵، ۶۰۲-۹۵ و ۶۰۳-۹۵ شماره ابلاغ مصوبه ۱۵/۱۰۰۰/ش خ -۱۳۹۴/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ موضوع تعرفه عوارض محل فعالیت فعالان اقتصادی (عرضه کنندگان کالا و خدمات) تولیدی یا صنفی واقع در محدوده و حریم مصوب شهر - سالانه مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
	پیام دادنامه: شوراهای شهر صلاحیت وضع عوارض فرآورده‌های نفتی و همچنین عوارض تولید، فروش و ارائه خدمات موضوع ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده را ندارند.	
عوارض فضای سبز شهری	دادنامه شماره ۷۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	بند ۲۴ دفترچه تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ شهرداری شهر قدس
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض فضای سبز شهری در هنگام صدور پروانه ساختمانی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مواد ۴، ۱۷، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۴۶، ۴۸، ۵۹ و ۶۱ موضوع تعرفه اخذ عوارض شهرداری در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر برازجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض نگهداری فضای سبز و سایر عناوین عوارض، مستند به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
عوارض فضای سبز شهری	دادنامه شماره ۱۱۵۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	۱- تعرفه عوارض تفکیک عرصه و عوارض افراز عرصه ۲- تعرفه عوارض پذیره تأسیسات شهری ۳- تعرفه فضای سبز از عوارض خدمات شهری مورد عمل در سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی ایمانشهر
	پیام دادنامه: عوارض فضای سبز در قوانین مربوط پیش‌بینی نشده و وضع آن در هنگام صدور پروانه موجب افزایش عوارض صدور پروانه خواهد شد.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	بند ۳ پیوست شماره ۳ دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری تهران مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری در باب ضرورت واگذاری بخشی از باغات به عنوان فضای سبز به صورت رایگان در قبال استفاده از بقیه آن با کاربری‌های متناسب با ضوابط و کاربری پهنه مربوطه، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض کسب و پیشه و مشاغل	دادنامه شماره ۱۰۸ - مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۲۶	مصوبه استانداری مبنی بر اخذ عوارض شهرداری از وکلای دادگستری استان
	پیام دادنامه: مصوبه استانداری مبنی بر اخذ عوارض شهرداری از دفاتر وکالت، بدون رعایت قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۷۲ - مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸	مصوبه اصلاحی مصوبه ۲/۳۰۶۵/ش - مورخ ۱۳۸۵/۶/۲ به شماره ۱۳۶۱۰/۲/ش - مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۱ شورای اسلامی شهر مشهد
	دادنامه شماره ۱۲۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹	ردیف ۲ جدول ۲۷ تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر سنج
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره در خصوص الزام پزشک به پرداخت حقوق شهرداری بابت بهره‌برداری بهداشتی، درمانی از محل مسکونی در صورت عدم سکونت در آن (عوارض بهداشتی - درمانی)، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۵۳۰ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴	مصوبه شماره ۱۶۰/۱۰۱۸/۱۹۵۵۲ - ۱۳۸۶/۱۱/۲۱ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۱۲۲۰ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	مصوبه - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۵ (موضوع بند ۱۳ پیشنهاد شماره ۱۳۹۳/۱۱/۷-۲۷۹۴۳/۹۳۱ شهرداری شهر تربت حیدریه) شورای اسلامی تربت حیدریه
	پیام دادنامه: وضع عوارض از فعالیت شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به بنیادها و نهادهای مستقر در شهر تحت عنوان عوارض مشاغل توسط شورای شهر، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۱۱ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸	بند (ب) از مواد ۵۱ و ۵۴ مصوبه تعیین و وصول عوارض و بهای خدمات شهرداری رشت در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض کسب و پیشه برای هتل‌ها و هتل پارک‌ها، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۷۸ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۱	بندهای ۲ و ۱۰ ماده ۳ مصوبه ۳/۱۸۶۱/ش-۱۳۸۶/۵/۲۳ شورای اسلامی شهر مشهد	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر که موسسات بهداشتی و درمانی خصوصی و فضای مسقف کلینیک و اورژانس شخصی را مشمول بهای خدمات بهره‌برداری تجاری تلقی کرده است، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.		
دادنامه شماره ۱۵۵ و ۱۵۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	مصوبه شماره ۳۰۶۸۰/ش الف س-۱۳۹۱/۱۱/۹ شورای اسلامی شهر شیراز	
دادنامه شماره ۱۹۸۰ - مورخ	بند ۲۱ از دفترچه تعرفه عوارض کسب و پیشه در خصوص مطب پزشکان،	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض کسب و پیشه و مشاغل	۱۳۹۷/۱۱/۲	داروخانه و حرف پزشکی دیگر و بند ۹ ردیف ۵۹ از تعرفه برقراری عوارض سالیانه پارکینگ موقت برای مشاغل پزشکی مذکور، تعرفه سال ۱۳۹۶ مصوب شورای اسلامی شهر یزد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر مبنای محاسبه قرار دادن عوارض شغلی بر اساس یک درصد درآمد قطعی شده مشمول مالیات، مغایر قانون مالیات بر ارزش افزوده است.	
	دادنامه شماره ۴۸۹ و ۴۹۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	مصوبه شماره ۳۱۱۶۶ - ۱۳۹۱/۱۱/۹ شورای اسلامی شهر شیراز در خصوص «لایحه اخذ سالیانه بهره‌برداری موقت از ساختمان‌ها»
	پیام دادنامه: تعیین عوارض نسبت به موارد ذیل تبصره بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری، مطب پزشکان و حرف وابسته، مغایر ذیل تبصره مذکور و قانون محل مطب پزشکان است.	
	دادنامه شماره ۴۹۱ الی ۴۹۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	تعرفه کدهای ۲۵۰۳، ۲۵۰۲، ۲۵۰۱ ابلاغی به شماره ۳۱۳۹/ش-۱۳۹۰/۱۱/۱۲ و تعرفه کدهای ۵۰۳ و ۵۰۱ T ابلاغی به شماره ۳۴۰۰/ش-۱۳۹۰/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر شاهین‌شهر
	پیام دادنامه: فعالیت فعالان اقتصادی از مصادیق خدمات است که از آنها مالیات اخذ می‌شود و وضع عوارض برای محل فعالیت آنها، خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۵۶۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	ردیف ۱۶ از گروه شش شغلی (تعرفه عوارض کسب و پیشه ماهانه شهريار) مصوب ۱۳۸۹/۱۱/۶ شورای اسلامی شهر شهريار از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه شورای اسلامی شهر در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه از دفاتر حقوقی و وکالت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۷۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۱	بندهای (۲-۲۹) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۱ و (بند الف ردیف ۲-۲۹) از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ و (بند ۲ ذیل تبصره ۲ ماده ۱-۲۹) از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه در قسمت اخذ عوارض از تابلوهای پزشکان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص عوارض سالانه کسب و پیشه از پزشکان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۰۲۳ و ۱۰۲۴ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	۱- مصوبه - مورخ ۱۳۹۳/۹/۱۷ شورای اسلامی شهر مشهد ۲- بندهای ۳ و ۴ جدول ذیل ماده ۴ مصوبه شماره ۴۲۳۲/۹۲/۴/ش-۱۳۹۲/۱۱/۳ شورای اسلامی شهر مشهد ۳- بند ۳ صورتجلسه - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹ شورای اسلامی شهر مشهد	
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ بهای خدمات بهره‌برداری موقت آموزشگاه‌های راهنمایی و رانندگی، مغایر قانون است.		
دادنامه شماره ۱۱۴۶ - مورخ	ابطال مواد ۴، ۱۷، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۴۶، ۴۸، ۵۹ و ۶۱ موضوع تعرفه اخذ	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض کسب و پیشه و مشاغل	۱۳۹۶/۱۱/۱۰	عوارض شهرداری در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر برازجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض آغاز به کار مشاغل غیرمشمول نظام صنفی و سایر عناوین عوارض، مستند به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	مصوبه ۴/۱۹۱۲-۹۳ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۸ افزایش عوارض مشاغل صادر از شورای اسلامی شهر خرمشهر
عوارض کسب و پیشه و مشاغل	دادنامه شماره ۳۴۴ - مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۱	مصوبه جلسه شماره ۱۸۹۰ - مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر قائم شهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر افزایش دوازده برابری عوارض برای مشاغل بدون رعایت سیاست‌های عمومی دولت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲ - مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۱۶	مصوبات شورای اسلامی یزد در سال‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶ و ۸۷ دائر بر وضع عوارض سالیانه کسب و پیشه و مشاغل برای بانک‌ها
عوارض کسب و پیشه و بهای خدمات بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر بیمه	دادنامه شماره ۲۱۹ - مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶	مصوبه شماره ۱۳۸ - مورخ ۸۸/۳/۱۸ شورای شهر دزفول
	دادنامه شماره ۲۲۰ - مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶	مصوبه شماره ۲/۶۷۴۱ - مورخ ۸۳/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر مشهد
	دادنامه شماره ۲۲۱ - مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶	مصوبه شماره ۷ - مورخ ۸۳/۱۰/۲۸ شورای اسلامی شهر اهواز
	دادنامه شماره ۷۲۴ الی ۷۵۹ - مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱	مصوبات برخی از شوراها و شوراهای اسلامی شهرهای کشور
	دادنامه شماره ۱۱۱ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲۳	مصوبه‌های شماره ۳۱۰-۱۳۸۷/۱۱/۸ و ۴۶۹-۱۳۹۰/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر قزوین
	دادنامه شماره ۲۵۴ الی ۲۶۰ - مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۷	مصوبات تعدادی از شوراها و شوراهای اسلامی شهرهای کشور در خصوص وضع عوارض کسب و پیشه برای فعالیت بانک‌ها
	دادنامه شماره ۳۶۲ - مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۱	تعرفه‌های ۲۱ و ۴۱ مصوبه شماره ۸۹/۳۵۵۹ ش-۱۳۸۹/۱۱/۹ شورای اسلامی شهر اراک
	دادنامه شماره ۴۷۳ - مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۱-۱۹۳۹	مصوبه شماره ۱۳۸۷/۱۰/۱۱-۱۹۳۹ شورای اسلامی شهرستان نیشابور و

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	۱۳۹۲/۰۷/۲۲	ابطال رأی شماره ۱۵۲ - ۱۳۹۰/۱۱/۱۵ کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری‌ها واقع در شهرستان نیشابور
	دادنامه شماره ۱۶۸۱ الی ۱۷۳۵ - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۰۸	مصوبه تعدادی از شهرها مبنی بر دریافت عوارض
	دادنامه شماره ۵۸ - مورخ ۱۳۹۴/۰۱/۲۴	مواد ۵۵ و ۵۶ مصوبه سی و سومین جلسه شورای اسلامی شهر کرمانشاه
	دادنامه شماره ۸۱۶ الی ۸۳۶ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۳۱	مصوبات تعدادی از شوراهای اسلامی شهرهای کشور در خصوص وضع عوارض
	دادنامه شماره ۸۸۲ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۱	تعرفه عوارض کسب و پیشه مشاغل از بانک‌ها برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ مصوب شورای اسلامی شهر کرج
	دادنامه شماره ۳۵۵ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۱	مصوبات شورای اسلامی شهر دماق در استان همدان در خصوص وضع عوارض ۱٪ درآمد مشمول مالیات، وضع عوارض بهای خدمات عمومی و عمرانی، عوارض افتتاح بانکهای دولتی، عوارض سالیانه بانکها، عوارض صدور پروانه کسب و پیشه (حق افتتاح) مربوط به سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۸
	پیام دادنامه: تعیین عوارض کسب و پیشه از فعالیت بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض‌الحسنه و مراکزی که فعالیت کشوری و غیرمحملی دارند، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۵۵۱ - مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۰	مواد ۳۹ و ۲۹ مصوبه شماره ۱۰۰/۷/۲۷۲۹ - ۱۳۸۷/۱۱/۳ شورای اسلامی شهر زاهدان
	دادنامه شماره ۸۷۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۱	بند ۲۵ مصوبه شورای اسلامی شهر کبودرآهنگ در خصوص وضع عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض از عابر بانکها و جاهت قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۰۱۸ - مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۷	قسمتهایی از تعرفه بهای خدمات شهرداری اراک مورد عمل از ۱۳۹۳/۱/۱ مصوب شورای اسلامی شهر
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ بهای خدمات دستگاههای خودپرداز بانکها و مؤسسات اعتباری و قرض‌الحسنه‌ها و ... مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۱/۲۴	مصوبه شماره ۳۶۲۷۲ - ۱۳۹۲/۹/۱۳ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: تعیین بهای خدمات از بانکها، صندوق‌های قرض‌الحسنه و سایر مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر خدمات بیمه‌ای، خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
دادنامه شماره ۲۷۵ الی ۲۹۳ - مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۸	تعرفه‌های عوارض سال ۹۳ در قسمت تعیین و اخذ عوارض بهای سالیانه بانکها - حق افتتاح - بهای خدمات نصب عابر بانک و بهای خدمات	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات		سالیانه عابر بانک مصوب شوراهای اسلامی شهر همدان، شهر دماق، شهر بهار، شهر رزن، شهر فامنین، شهر اسدآباد، شهر ملایر، شهر قروه درجزین، شهر نهاوند و شهر مریانج و مصوبه - مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر تهران
	دادنامه شماره ۹۲۳ الی ۹۳۹ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۸	تعرفه‌های عوارض محلی سال ۱۳۹۳ مصوب شوراهای اسلامی شهرهای داراب - ارومیه - گرگان - ملایر - فیروزان - لالچین - قهاوند - سامن - تویسرکان - صالح‌آباد - مریانج در خصوص بهاء خدمات افتتاح و فعالیت سالیانه بانکها (کسب و پیشه) و عوارض نصب و سالیانه عابر بانک و بهای خدمات و محل فعالیت و استقرار بانکها
	دادنامه شماره ۱۰۴۳ الی ۱۰۵۷ - مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۳	تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ شهرداریها در خصوص ۱- عوارض و بهای خدمات افتتاح و فعالیت سالیانه بانکها ۲- عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها ۳- عوارض تابلوی بانکها
	دادنامه شماره ۱۶۹ الی ۱۸۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای کشور در خصوص برقراری عوارض بر بانکها
	دادنامه شماره ۲۴۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۱	بند ۳-۱۰ بخش اول فصل چهارم تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ مصوب شورای اسلامی شهر کرج
	دادنامه شماره ۶۸۰ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	مصوبه شماره ۱۰۸۸-۱۳۹۰/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر زرین شهر
	دادنامه شماره ۱۲۲۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹	تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر سامن در سال ۱۳۹۴ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: تعیین عوارض استقرار بانک، عوارض و بهای سالیانه، عوارض بهای خدمات افتتاح و فعالیت سالیانه و عوارض شروع به کار و عوارض نصب و سالیانه عابر بانک، خلاف قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۸۸۱ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۱	۱- بندهای ۱ الی ۶ از ماده ۱۹ مصوبات شماره ۱۸۳۹-۱۳۸۹/۱۰/۱۱ و ۲۰۸۲-۱۳۸۸/۱۰/۲۸ شورای اسلامی شهر کرمان ۲- بندهای ۱ الی ۶ از ماده ۱۸ مصوبات شماره ۲۳۷۹-۱۳۸۶/۱۱/۷ و ۲۱۴۱-۱۳۷۷/۱۰/۲۴ شورای اسلامی شهر کرمان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین بهای خدمات شهری برای بانکهای دولتی که حوزه فعالیت آنها غیرمحلی است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۲۰۲ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۲	مصوبه‌های شماره ۶۵۴۰/ش الف د- ۱۳۷۹/۵/۱۰ و شماره ۱۴۷۳۱/ش الف د- ۱۳۸۴/۱۰/۵ شورای اسلامی شهر شیراز	
پیام دادنامه: وضع عوارض به مأخذ ۱٪ درآمد قطعی شده و بهای خدمات بانکها از سوی		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	شورای شهر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۰۳ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۲	مصوبه شماره ۳۲۵-۱۳۸۵/۱۱/۱۵ شورای اسلامی شهر کرمانشاه
	پیام دادنامه: تعیین حق افتتاحیه صندوق‌های قرض‌الحسنه و موسسات اعتباری و بانک‌ها از سوی شورای شهر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۱ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۶	ماده ۲۶ از تعرفه عوارض شهرداری مصوب سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر خوی
	پیام دادنامه: وضع عوارض افتتاح برای بانک‌ها، موسسات اعتباری، صندوق‌های قرض‌الحسنه از سوی شورای شهر، مغایر با آرای قبلی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۹ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۷	مصوبه شماره ۸۸/۳۹۸۳/ش-۱۳۸۸/۱۱/۱۰ شورای اسلامی شهر اراک
	پیام دادنامه: وضع عوارض سالیانه بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری و قرض‌الحسنه و عوارض نصب تابلو از موسسات مذکور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۵۳ و ۵۴ - مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۰۷	مصوبات شورای اسلامی شهر تهران مبنی بر اجازه اخذ عوارض محلی از بانک‌ها
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض تابلو و کسب و پیشه بانک‌ها و همچنین تعیین عوارض پایه شعب بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۶۹ الی ۱۸۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای کشور در خصوص برقراری عوارض بر بانک‌ها
	دادنامه شماره ۳۲۱ الی ۳۲۷ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۲	مصوبات شوراهای اسلامی شهرهای شیراز، آران و بیدگل، ابهر، تبریز و کرمان
	دادنامه شماره ۲۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	مواد ۱۸، ۴۴ و ۶۱ مصوبه شماره ۱۰۸۰۹/۳/۷-۱۳۸۸/۱۱/۱۴ شورای اسلامی شهر برازجان
	دادنامه شماره ۶۸۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	مصوبه شماره ۲۲ - ۱۳۸۹/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر هندیجان
	دادنامه شماره ۷۰۸ الی ۷۱۵ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۶	گروه ۱۴ بند ۳۶ دفترچه تعرفه عوارض شورای اسلامی شهر قدس در سال ۱۳۹۴
دادنامه شماره ۶۸۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۵	ردیف ۳۹ از فصل دوم « تعرفه عوارض و بهای خدمات و سایر درآمدهای موضوع ماده ۳۰ آیین‌نامه مالی شهرداری بندرعباس » مصوب شورای اسلامی شهر بندرعباس	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض بر فعالیت‌های بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری و دفاتر بیمه‌ای، با توجه به غیرمحل بودن فعالیت آنها، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۹۲ - مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۰۲	بند ۴ مصوبه - مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۰۱ شورای اسلامی شهر شیراز و ابطال مصوبه شماره ۲۸۵۳۳/ش الف س - ۱۳۹۱/۸/۴ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع بهای خدمات از دفاتر بیمه، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۸ و ۲۹ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	بند ۱ دویست و چهل و یکمین جلسه - مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۴ شورای اسلامی شهر دزفول در تعیین عوارض بهای خدمات شهری برای بانک‌ها
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در تعیین عوارض بهای خدمات شهری برای بانک‌ها، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مصوبه شماره ۹۲/۴/۶۸۷-۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شهر صدرا
	دادنامه شماره ۵۸۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۱	بندهای ۶۶ الی ۷۳ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۱ شورای اسلامی شهر راور
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ بهای خدمات شهری از بانک‌های دولتی و خصوصی و صندوق‌های قرض‌الحسنه و سایر مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر بیمه، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	۱- ابطال بندهای ۱۶۷ و ۱۶۸ تعرفه عوارض اصناف مربوط به سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۸۹ - ۲- ابطال کد عوارض ۰۰۰۲۲ و ۰۰۰۲۳ تعرفه عوارض مربوط به سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر صالح‌آباد از توابع استان همدان
	دادنامه شماره ۶۸۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۵	تعرفه عوارض محلی سال‌های ۱۳۸۴، ۱۳۸۶، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ شورای اسلامی شهر لالجین همدان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض سالیانه بانک‌ها و خودپرداز بانک‌ها و عوارض حق افتتاح و عوارض افتتاح سالیانه بانک‌ها و عوارض نصب و سالیانه عابر بانک‌ها، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	بند الف مصوبه شماره ۴۱۶۱/۱۱۰/۲۸-۱۳۸۵/۱۱/۸ و ۲۸/۹۲/۲۹۹۹-۱۳۹۲/۱۱/۲ شورای اسلامی شهر اصفهان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض و بهای خدمات از شعب بانک‌ها، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	دادنامه شماره ۴۱۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	ماده (۶-۲۱) تعرفه عوارض و بهای خدمات شهرداری ارومیه در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر ارومیه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض محل فعالیت و بهاء خدمات بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری و عوارض استقرار بر محل بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	مصوبه شماره ۱۳۹۴/۹/۱۷ ص - ۹۴/۴۷۰۳/ص - شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص هزینه سالیانه خدمات از کلیه اماکن مورد استفاده فعالان اقتصادی به استثنای مشمولین قانون نظام صنفی از حیث تسری آن به بانک‌های کشور، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۱۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	الف- ابطال کدهای ۲۲ و ۲۳ تعرفه عوارض سال ۱۳۸۶ ب- کد عوارض ۳۳۸ از تعرفه عوارض سال ۱۳۸۷ ج- کد ۲ تعرفه عوارض سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ د- کدهای ۲۴ و ۲۵ تعرفه عوارض سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۱، ۱۳۹۲، ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر کبودرآهنگ
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص وضع عوارض و بهای خدمات افتتاح سالیانه بانک‌ها، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۶۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	مصوبات شماره‌های ۱۳۸۴/۱۱/۱۱ ش- ۲/۶۰۵۵ ش- ۱۳۸۴/۱۱/۱۱، ۲/۶۰۹۵ ش- ۱۳۸۴/۱۲/۱۸ و ۳/۳۱۶۸ ش- ۱۳۸۶/۶/۲۹ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه از بانک‌های خصوصی و دولتی و عوارض تغییر کاربری، مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب آن است.	
	دادنامه شماره ۹۵۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	مصوبه شورای اسلامی شهر نهاوند مبنی بر وضع عوارض افتتاح، کسب و پیشه برای بانک‌ها و عابر بانک‌ها مربوط به سال‌های ۱۳۸۷ لغایت ۱۳۹۰ و سال ۱۳۹۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض افتتاح، کسب و پیشه برای بانک‌ها و عابر بانک‌ها و عوارض و بهای خدمات افتتاح سالیانه بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض الحسنه، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۰۰۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	بند ۲ از قسمت «الف» فصل هفدهم عوارض مصوب سال ۱۳۹۵ شهرداری شهرکرد با عنوان عوارض افتتاحیه	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
عوارض فروش محصولات و فرآورده‌های تولیدی کارخانجات	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض افتتاح، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۵۵ - مورخ ۱۳۹۷/۳/۱	مصوبات شورای اسلامی شهر دماق در استان همدان در خصوص وضع عوارض ۱٪ درآمد مشمول مالیات، وضع عوارض بهای خدمات عمومی و عمرانی، عوارض افتتاح بانکهای دولتی، عوارض سالیانه بانکها، عوارض صدور پروانه کسب و پیشه (حق افتتاح) مربوط به سالهای ۱۳۸۵ و ۱۳۸۸
	پیام دادنامه: مستفاد از ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۱ تعیین عوارض یک درصد از درآمد مشمول مالیات هر یک از شعب بانکها خلاف قانون و خارج از حدود اختیار شورای اسلامی شهر است.	
عوارض کسر فضای آزاد (باز)	دادنامه شماره ۱۵۲۹ - مورخ ۱۳۹۳/۹/۲۴	ردیف دوم بند ب ماده ۸ تعرفه عوارض بهای خدمات کسری فضای آزاد مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل در سال ۱۳۹۱
	دادنامه شماره ۲۷-۲۹-۲۸ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	مواد ۸، ۲۶ و بند ۱۵ ماده ۷ تعرفه مصوب عوارض محلی سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر اردبیل
	پیام دادنامه: اخذ مبالغی علاوه بر میزان جریمه مقرر در رأی کمیسیون ماده ۱۰۰ تحت عنوان عوارض کسر فضای آزاد، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۱۳	مصوبه شماره ۱۳۹۲/۱۱/۱۳-۹۲/۴/۶۸۷ شورای اسلامی شهر صدرا
	دادنامه شماره ۴۵۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	بند ب ماده ۱۴ دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ در خصوص اخذ عوارض ابقای ساختمان از بابت کسری فضای باز، حذف یا کسری پارکینگ و مازاد بر تراکم
	دادنامه شماره ۳۱ - مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱	دستورالعمل تعرفه عوارض محلی سالهای ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر مرند
	دادنامه شماره ۱۴۰۰ - مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	موادی از تعرفه های عوارض و بهای خدمات سالهای ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۶ شهرداری بوکان مصوب شورای اسلامی شهر بوکان
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص عوارض کسری فضای باز خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۴۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	ماده ۸ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر اردبیل تحت عنوان «بهای خدمات بیش از سطح اشغال مجاز»
	پیام دادنامه: وضع عوارض بهای خدمات بیش از سطح اشغال مجاز، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶۲ - مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱	مصوبه شماره ۸۵/۱۴۳۹۴/۳-۸۵/۲/۲۴ شورای اسلامی شهر گرگان
عوارض واگذاری امتیازات	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین مبنای واگذاری امتیاز تاکسی نارنجی و همچنین کاهش بعدی آن، به دلیل عدم رعایت سیاست‌های عمومی دولت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۴۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۱	بند ۱۰ صورتجلسه شماره ۵۶۴-۱۳۹۰/۳/۲ شورای اسلامی شهر ارومیه
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص دریافت هزینه امتیاز خط از برندگان واگذاری اتوبوس و مینی‌بوس به بخش خصوصی برای هر دستگاه، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۴۶ - مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳	قسمت اول مصوبه - مورخ ۱۳۶۹، ۱۰، ۳ شورای عالی شهرسازی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری مبنی بر تعلق رایگان پنجاه درصد از زمین صاحبان زمین‌های فین که متقاضی استفاده از مزایای ورود به محدوده توسعه و عمران شهر هستند، خلاف شرع است.	
عوارض ورود به محدوده شهر	دادنامه شماره ۱۵۳ - مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۰	بند (۲) ذیل ماده ۲۴ تعرفه عوارض محلی شهر تبریز
	دادنامه شماره ۱۹۵۸ - مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱	ماده ۴۳ عوارض ورود به داخل محدوده شهر از تعرفه مصوب عوارض محلی سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر اردبیل
	دادنامه شماره ۱۲۰۴ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۲	ماده ۲۴ تعرفه عوارض محلی شهر تبریز در سال ۱۳۸۸ مصوب شورای اسلامی شهر تبریز
	دادنامه شماره ۴۲۶ - مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۶	بند ۲-۲۸ تعرفه عوارض محلی شهرداری شهر هشتگرد در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر هشتگرد
	دادنامه شماره ۸۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	دستورالعمل‌های شماره ۲۱/۱۴۹۸۹۱-۲۱/۱۲/۱۸ و ۲۱/۱۴۷۳۷۵-۲۱/۱۴۹۸۹۱ شهرداری مشهد
	دادنامه شماره ۱۸۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۲	ماده ۳۷ از تعرفه عوارض و بهای خدمات سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر گرگان از تاریخ تصویب در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		دادرسی دیوان عدالت اداری
عوارض ورود به محدوده شهر	دادنامه شماره ۵۴۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	قسمتی از ماده ۱۹ و ماده ۲۰ تعرفه عوارض محلی مصوب شورای اسلامی شهر گرگان برای سال ۱۳۹۵ از تاریخ تصویب در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۵۷۲ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	۱- مواد ۱ و ۲ و تبصره ۱ ماده ۲ عوارض تغییر کاربری ۲- عوارض ورود به محدوده از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر گلستان [شهرستان بهارستان از توابع استان تهران]
	دادنامه شماره ۶۶۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸	مصوبه شماره ۱۳۹۴/۲/۲۹-ش/۴/۹۴/۲۳۰۱ شورای اسلامی شهر مشهد
	دادنامه شماره ۱۲۱۵ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹	بند ۲ ماده ۲۴ تعرفه ورود به محدوده و حریم شهر سرعین در سال ۱۳۸۴ مصوب شورای اسلامی شهر سرعین
	دادنامه شماره ۱۸۴۷ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	مصوبه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۲۶-ش/۲۰۹۶ در خصوص تعرفه عوارض حذف پارکینگ مسکونی و تجاری، تفکیک اراضی و اعیان در کاربریهای مختلف، خدمات آماده سازی، بندهای (الف و ب) در خصوص عوارض ارزش افزوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور و بندهای ۲، ۳، ۴، ۷ و ۸ از مصوبه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۲۶-ش/۲۰۶۸ در خصوص عوارض تفکیک اعیان در کاربریهای مسکونی و تجاری، کسری مساحت برای ساختمانهای تک واحدی در کاربریهای مسکونی و تجاری و عوارض کسری سهم العرصه اعیان هنگام صدور پروانه احداث بنا، نحوه محاسبه تغییر بهره برداری املاک، نحوه محاسبه ورود به محدوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور
	دادنامه شماره ۲۱۵۹ - مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۱	بند ۲۰ و کد (۷۲۰۴-۷۰۲۰۰۴) دفترچه عوارض محلی سال ۱۳۹۷ شورای اسلامی شهر اسلامشهر در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تجویز تصاحب رایگان بیش از ۲۰ درصد املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها در قبال ورود به محدوده توسعه و عمران شهری، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۷ الی ۱۲۴۰ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۹	۱- بند (۹) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض ارزش افزوده حاصل از تبدیل کاربری ۲- ذیل بند (۱۵) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از تفکیک

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		<p>۳- بند (۱۷) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض ارزش افزوده حاصل از توسعه شهری</p> <p>۴- بند (۲۸) تعرفه عوارض شهرداری لواسان در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر لواسان در خصوص عوارض بهای خدمات شهر ایمن و هوشمند (عوارض اختصاصی شهر لواسان)</p>
		<p>پیام دادنامه: اخذ عوارض برای ورود به محدوده شهر تحت عنوان عوارض ارزش افزوده ورود به محدوده قانونی ناشی از طرح های توسعه شهری مغایر قانون است.</p>
	<p>دادنامه شماره ۱۴۴۴ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴</p>	<p>مصوبه شماره ۲۵۵۴-۱۳۹۱/۱۱/۲۴ شورای اسلامی شهر شاندیز موضوع «آیین نامه نحوه محاسبه عوارض ورود به محدوده و سهم خدمات عمومی و معابر در محدوده طرح جامع شاندیز»</p>
		<p>پیام دادنامه: عنوان عوارض بر اخذ اراضی اشخاص به صورت مجانی صادق نمی باشد و لذا مصوبه شورای شهر در خصوص نحوه محاسبه عوارض ورود به محدوده و سهم خدمات عمومی و معابر، خلاف موازین شرع است.</p>
عوارض ورود به محدوده شهر	<p>دادنامه شماره ۱۸۴۷ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰</p>	<p>مصوبه شماره ۲۰۹۶/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص تعرفه عوارض حذف پارکینگ مسکونی و تجاری، تفکیک اراضی و اعیان در کاربریهای مختلف، خدمات آماده سازی، بندهای (الف و ب) در خصوص عوارض ارزش افزوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور و بندهای ۲، ۳، ۴، ۷ و ۸ از مصوبه شماره ۲۰۶۸/ش-۱۳۹۲/۱۰/۲۶ در خصوص عوارض تفکیک اعیان در کاربریهای مسکونی و تجاری، کسری مساحت برای ساختمانهای تک واحدی در کاربریهای مسکونی و تجاری و عوارض کسری سهم العرصه اعیان هنگام صدور پروانه احداث بنا، نحوه محاسبه تغییر بهره برداری املاک، نحوه محاسبه ورود به محدوده مصوب شورای اسلامی شهر نیشابور</p>
		<p>پیام دادنامه: در قوانین موضوعه فقط در تبصره ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت اراضی و املاک واقع در طرحهای دولتی و شهرداریها در هنگام تقاضای ورود به محدوده و استفاده از امکانات شهری، هزینه آماده سازی به عهده مالکین گذاشته شده است.</p>
	<p>دادنامه شماره ۶۶۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸</p>	<p>بند « ۱-۳۰ » تعرفه عوارض سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر پردیس</p>
	<p>دادنامه شماره ۱۱۵۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰</p>	<p>ابطال عبارت « همچنین بناهایی که قبلاً احداث شده و فاقد پروانه هستند» از عوارض آماده سازی موضوع ماده ۱۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۵ شهرداری سرخه</p>

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ وجه تحت عنوان هزینه آماده‌سازی معابر، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۹ - مورخ ۱۳۸۰/۰۳/۲۷	بخشنامه شماره ۲۸۵۶م۳۲۱ مورخ ۱۳۷۵/۸/۵ فرماندار قزوین
	پیام دادنامه: مصوبه فرماندار قزوین مبنی بر تعیین حق پارکینگ و دریافت آن از وسایط نقلیه باربری به جهت ورود و توقف آنها در میدان تره‌بار، خارج از حدود اختیارات وی بوده است.	
	دادنامه شماره ۴۳۳ - مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۹	آیین‌نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۴۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۱۱۹ت۱۲۹۱۳ مورخ ۱۳۷۹،۵،۸ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تصمیم حکم مقرر در بند (ه) تبصره ۴۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ مبنی بر اخذ عوارض از قطعات الکترونیکی وارداتی و تولید داخلی به کالاهای الکترونیکی، متضمن توسعه دایره شمول قانون و مغایر آن است.	
	دادنامه شماره ۶۰ - مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۲۴	بخشنامه شماره ۴/۹۲۳۴ مورخ ۱۳۷۸/۸/۹ معاون امور عمرانی استانداری کرمان
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	پیام دادنامه: تعیین تکلیف نسبت به اخذ عوارض حمل پسته از سوی استانداری کرمان خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۵۵ - مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۰۴	مصوبه ۱۴۲ جلسه مورخ ۷۹/۱۲/۱ شورای اسلامی شهر تهران
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ سالیانه مبالغی جهت صدور مجوز استفاده اختصاصی از حاشیه معابر و شوارع عمومی توسط سازمان‌ها و ساکنین مجاور گذرگاهها و خیابان‌ها، خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۸۶ - مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۲۴	مصوبات وزارت کشور در مورد اخذ عوارض ۵٪ توسط شهرداری‌های کشور از بهای گاز مصرفی از جمله مصوبات شماره ۱۳۸۰۵/۲۸۵۵۴/۳۴/۳/۱ - مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۲ و ۱/۳/۳۴/۱۲۶ - مورخ ۱۳۶۶/۲/۵ و ۱/۳/۳۴/۱۷ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۷ و ۱/۳/۳۴/۳۴۱۹ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۷ و ۱/۳/۳۴/۴۸۳۴ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۳۱ و ۱/۳/۳۴/۴۸۴۲ - مورخ ۱۳۶۶/۳/۳۱
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت کشور به عنوان قائم‌مقام شورا، مبنی بر تعیین عوارض بهای گاز مصرفی برای مشترکین گاز ساکن در محدوده قانونی شهرها، بدون رعایت قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۷۲ و ۵۷۳ - مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۸	مصوبه چهل و چهارمین جلسه - مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۷ شورای اسلامی شهر تهران

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ ده درصد صورتحساب و یا قرارداد منعقد به عنوان بهای خدمات شهری و ترافیکی ناشی از مراسم تالارها و باشگاه‌های پذیرایی و رستوران‌ها، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۲۰۰ - مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۰۴	بخشنامه شماره ۹۱۰۷/۱/۴/۴۲ - مورخ ۱۳۷۷/۶/۱ استانداری گیلان	
	پیام دادنامه: بخشنامه استانداری مبنی بر وصول مبلغی در هر تن از فرآورده‌های نفتی ترانزیتی به عنوان هزینه تأمین خسارات وارده به تاسیسات زیربنایی استان و ارائه خدمات، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۱۸۸ - مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶	مصوبات شورای اسلامی شهر اهواز در خصوص اخذ عوارض غیرقانونی از محموله‌های عبوری از پل سوم شهر اهواز	
	پیام دادنامه: اخذ و وصول وجوهی به عنوان بهای خدمات بابت تردد وسایط باری از معابر عمومی شهرها به قصد عبور و رسیدن به شهر مقصد و تأمین هزینه‌های احداث و نگهداری معابر و پل‌ها، مغایر قانون است.		
	دادنامه شماره ۶۲۱ - مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۳	مصوبه شماره ۳۱۰۶/ش - مورخ ۸۳/۷/۱۸ شورای اسلامی شهر مشهد	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ بهای خدمات ناشی از افزایش تراکم جمعیتی، به دلیل نداشتن مجوز قانونی، خلاف موازین شرع شناخته شد.		
	دادنامه شماره ۱۶۱ و ۱۶۲ - مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۰۶	مصوبه شماره ۵۴۴۰ - ۱۳۸۶/۱۱/۵ شورای اسلامی شهر اهواز موضوع پنجاه و چهارمین جلسه دوره سوم شورای اسلامی شهر اهواز	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض برای تأمین بخشی از هزینه‌های احداث قطار شهری از کارخانجات مستقر در محدوده شهر، خلاف قانون است.		
	دادنامه شماره ۱۸۱۸ - مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۰۶	ماده (۱۴) عوارض بهاء خدمات از تعرفه مصوب عوارض محلی سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر اردبیل	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض بهاء خدمات زیربنای هر گونه احداثی (به غیر از مسکونی) در خارج از محدوده و داخل حوزه استحفاظی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۷۴۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	مصوبه ۳۴۶ جلسه - مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۱ شورای اسلامی رشت	
پیام دادنامه: صدور مجوز وصول درصدی از درآمد مالکین وسایط نقلیه شاغل در آژانس‌های تاکسی تلفنی و تاکسی بی سیم توسط مدیران این موسسات، خارج از وظایف شورای شهر و منصرف از تعیین نرخ خدمات است.			

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۷۴۸ - مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۷	بند ۵-۳ و جدول پیوست مصوبه شماره ۴۲-۱۳۸۶/۱۰/۲۰- شورای اسلامی شهر زیدآباد
	پیام دادنامه: تعیین هزینه خدمت‌دهی موتورهای آبکشی واقع در محدوده استحفاظی شهر، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۱۱۱۶ - مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۴	مصوبه شماره ۴/۹۳/۳۴۵۴ ش-۱۱/۱۳۹۳/۴/۱۱ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: دریافت بهای خدمات بابت اجازه استفاده از پیاده‌روها برای توقف خودروها، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۳۴۰ و ۳۴۱ - مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۱۹	مصوبات دویست و سی و سومین جلسه علنی - مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۹ شورای اسلامی شهر شیراز موضوع نامه‌های شماره ۲۶۳۷۳/ش الف س و ۲۶۴۴۴/ش الف س-۱۱/۱۳۹۰ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: وضع بهاء هزینه خدمات عمومی شهر، ناظر بر خدمات مستقیم شهرداری نبوده و نوعی عوارض محسوب می‌شود که نوعاً عطف بماسبق شده و مغایر ماده ۵ قانون مدنی است.	
	دادنامه شماره ۱۲۲۲ - مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹	مصوبه سیصد و دهمین جلسه شورای اسلامی شهر سبزوار ابلاغی به شماره ۹۵۹-۱۳۹۰/۴/۲۹
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ ۱۰ درصد از ارزش املاک به علت حذف طرح عمرانی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	مصوبه شماره ۴/۹۲/۶۲۳۲ ش-۳/۱۳۹۲/۱۱/۳ شورای اسلامی شهر مشهد
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ بهای خدمات از آموزشگاههای آزاد فنی و حرفه- ای، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲	تبصره ۳ ماده ۵ و تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۳۴ تعرفه عوارض شهرداری همدان در سال ۱۳۹۳ مصوب شورای اسلامی شهر همدان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر که در آن، به محاسبه و وصول مبلغی تحت عنوان بهره‌برداری از واحدهای مسکونی که به صورت اداری، خصوصی استفاده می‌کنند، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۵۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	۱- مصوبه شماره ۲۷۲۳-۱۳۸۵/۱۱/۳ ردیف ۳۵؛ ۲- مصوبه شماره ۲۳۷۹-۱۳۸۶/۱۱/۷ ردیف ۳۰؛ ۳- مصوبه شماره ۲۱۴۱-۱۳۸۷/۱۰/۲۴ ردیف ۳۱؛ ۴- مصوبه شماره ۲۰۸۲-۱۳۸۸/۱۰/۲۸ ردیف ۳۰؛ ۵- مصوبه شماره ۱۸۳۹-۱۳۸۹/۱۰/۱۱ ردیف ۳۰؛ ۶- مصوبه شماره ۱۸۹۵-۱۳۹۰/۱۱/۳ ردیف ۱۰۶؛ ۷- مصوبه شماره ۱۷۲۹-۱۳۹۱/۱۱/۱ ردیف ۱۰۴؛	

آرای ابطال‌ی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	۸- مصوبه شماره ۱۸۸۷-۱۳۹۲/۱۱/۲-۱۰۷ ردیف شورای اسلامی شهر کرمان	
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع بهای خدمات شهری برای کارشناسان رسمی دادگستری، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۰۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۹	تعرفه عوارض حق الثبت اسناد رسمی و تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی به ماخذ هشت درصد (۸٪) مصوب شورای اسلامی شهر اراک مورد عمل برای سال‌های ۱۳۸۹ لغایت ۱۳۹۳ شامل: ۱- تعرفه شماره (۳۱) تعرفه عوارض شهرداری اراک مورد عمل برای سال ۱۳۸۹؛ ۲- تعرفه شماره (۲۶) تعرفه عوارض شهرداری اراک مورد عمل برای سال ۱۳۹۰؛ ۳- تعرفه شماره (۲) فصل ۴ تعرفه عوارض شهرداری اراک مورد عمل برای سال- های ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۳
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر تحت عنوان حق الثبت اسناد رسمی تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۷۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰	مصوبه اخذ عوارض سالانه حق انشعاب آب و فاضلاب و برق و تلفن و گاز ۵ درصد مبلغ انشعاب مصوب شصت و هفتمین جلسه شورای اسلامی شهر کاشمر - مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴
	پیام دادنامه: اخذ عوارض سالانه حق انشعاب آب و فاضلاب و برق و تلفن و گاز و اخذ وجه از مردم برای آن در صلاحیت شوراهای شهر قرار ندارد.	
	دادنامه شماره ۳۵۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	ردیف ۱۳ جدول شماره ۵-۲ ذیل تعرفه عوارض ورودی به میدین میوه و تره‌بار و فروش و ذبح احشام در میدین و کشتارگاه و ورودی به پارکینگ مصالح و باسکول‌های توزین سازمان میدین از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر خرم آباد
	پیام دادنامه: وضع عوارض ورودی به میدین میوه و تره‌بار و فروش و ذبح احشام در میدین و کشتارگاه و ورودی به پارکینگ مصالح و باسکول‌های توزین سازمان میدین، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۸۱ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷	تعرفه شماره (۳-۷) شورای اسلامی باقرشهر تحت عنوان تعرفه وضع و برقراری عوارض و بهای خدمات بر احداث گورستان و دفن اموات در حریم شهر باقرشهر توسط سازمان بهشت زهرا (س)
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص اخذ درصدی از کل هزینه‌های دریافتی تحت هر عنوان توسط سازمان بهشت زهرا (س) به ازاء دفن هر نفر، خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۴۳۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	تبصره ۲-ج از بند ۱-۲-۸ دفترچه تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ شهرداری قائم شهر مصوب شورای اسلامی شهر قائم شهر	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	پیام دادنامه: تأمین فضای ورزشی ارتباطی به شهرداری ندارد و وضع عوارض برای اختصاص به خدمات ورزشی توسط شورای شهر، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۹۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بند ۶ از تعرفه شماره ۲۰۲ ت تحت عنوان عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح‌های عمرانی و تجمیع پلاک مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر شاهین شهر به علت مغایرت با قانون
	پیام دادنامه: عوارض مشرفیت از املاک واقع در بر خیابان‌ها و شوارع ناشی از اجرای طرح‌های عمرانی اخذ می‌شود و اخذ عوارض دیگری مثل تغییر کاربری علاوه بر مشرفیت، عوارض مضاعف محسوب می‌گردد.	
	دادنامه شماره ۴۹۵ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بند (۵) تعرفه شماره ۲۱۳۰ شورای اسلامی شهر خارک ابلاغی به شماره ۱۳۹۲/۱۱/۱۳-ش خ-۴۳۴۷
	پیام دادنامه: اخذ عوارض تجهیز کارگاه، با وجود اخذ عوارض احداث کارگاه، عوارض مضاعف بوده و غیرقانونی است.	
	دادنامه شماره ۵۶۸ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴	تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۴ شورای اسلامی شهر آبادان در قسمت تعیین بهای خدمات شهری مراکز صنعتی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر در خصوص تعیین بهای خدمات شهری مراکز صنعتی و اداره بندر و کشتیرانی جهت تامین هزینه‌های نگهداشت شهر آبادان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۷۹ و ۵۸۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۱	مصوبه دویست و سی و دومین جلسه - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۱ شورای اسلامی شهر تهران به شماره شناسه ۲۱۵۷ در خصوص افزایش عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴
	پیام دادنامه: افزایش عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک بیش از نرخ تورم اعلامی از ناحیه بانک مرکزی، خلاف قانون و خارج از اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۶۴۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	بخش ۳۴ تعرفه عوارض شهرداری شهرداری در سال ۱۳۹۵ مصوب شورای اسلامی شهر شهرداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض حق توزین، مغایر قانون مالیات بر ارزش افزوده است.	
	دادنامه شماره ۶۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	مصوبه شماره ۵۵ - ۱۳۸۹/۱۲/۲۲ شورای اسلامی شهر تربت جام
پیام دادنامه: وضع عوارض برای سواری‌ها و وانت‌های دو کابین تحت عنوان بهاء خدمات از وسایل نقلیه عمومی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	دادنامه شماره ۸۹۰ - مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۱۴	ردیف ۲ و ۴ تعرفه شماره ۳ شهرداری زاینده‌رود مصوب شورای اسلامی شهر زاینده‌رود در سال ۱۳۹۲ و تعرفه شماره (۸-۱) عوارض پذیره تاسیسات شهری مصوب شورای اسلامی شهر زاینده‌رود در سال ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر تعیین عوارض کسری نورگیر از مصادیق عوارض مضاعف بوده و مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۲۹ - مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲	مصوبه شماره ۲۳-۱۳۹۳/۱/۳۱ شورای اسلامی مسجد سلیمان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض برای چاه‌های نفت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۶ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مواد ۴، ۱۷، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۴۶، ۴۸، ۵۹ و ۶۱ موضوع تعرفه اخذ عوارض شهرداری در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ شورای اسلامی شهر برازجان
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع برخی عناوین مختلف عوارض، مستند به آرای قبلی هیأت عمومی دیوان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۵۴ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	مصوبات شماره ۳۱۱۲۱/ش الف س-۱۳۹۱/۱۱/۹ و ۲۶۳۷۲/ش الف س-۱۳۹۰/۱۲/۱۱ شورای اسلامی شهر شیراز
	دادنامه شماره ۹۳۶ - مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۲	مصوبه شماره ۳۶۶۴۲-۱۳۹۲/۱۱/۷ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض تأمین خدمات عمومی و شهری از مالکان باغ‌ها، عوارض مضاعف محسوب شده و مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷۳ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	تعرفه کدهای شماره ۶۰۱-۹۵، ۶۰۲-۹۵، ۶۰۳-۹۵ شماره ابلاغ مصوبه ۱۵/۱۰۰۰/ش خ-۱۳۹۴/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ موضوع تعرفه عوارض محل فعالیت فعالان اقتصادی (عرضه کنندگان کالا و خدمات) تولیدی یا صنفی واقع در محدوده و حریم مصوب شهر - سالانه مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
	پیام دادنامه: شوراها، شهر صلاحیت وضع عوارض فرآورده‌های نفتی و همچنین عوارض تولید، فروش و ارائه خدمات موضوع ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده را ندارند.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۶ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	تعرفه شماره ۲۵۰۱-۱۳۹۲/۱۱/۱۳ (عوارض محل فعالیت فعالان اقتصادی و عرضه کنندگان کالا و خدمات) تولیدی یا صنعتی واقع در محدوده و حریم مصوب شهر در خصوص شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	پیام دادنامه: وضع عوارض برای محل فعالان اقتصادی (عرضه کنندگان کالا و خدمات) تولیدی یا صنعتی واقع در محدوده و حریم شهر (از کل عرصه و اعیانی های موجود کارخانجات تولیدی و صنعتی) مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای شهر است.	
	دادنامه شماره ۱۸۷۲ الی ۱۸۷۴ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	مصوبات شماره ۹۲۲۰/ش الف-۱۳۸۳/۱۲/۱۶ و ۹۳/۳۹۹۱/ص- ۱۳۹۳/۸/۷، ۶۸۲۱/ش الف-۱۳۷۹/۴/۲۷ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: برقراری و دریافت هرگونه وجوه از جمله مالیات و عوارض اعم از ملی و محلی از تولیدکنندگان کالاها، ارائه دهندگان خدمات و همچنین کالاهای وارداتی از ابتدای سال ۱۳۸۲، علاوه بر آنچه در قانون چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۱ آمده است فاقد جاهیت قانونی می باشد.	
	دادنامه شماره ۱۸۷۲ الی ۱۸۷۴ - مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	مصوبات شماره ۹۲۲۰/ش الف-۱۳۸۳/۱۲/۱۶ و ۹۳/۳۹۹۱/ص- ۱۳۹۳/۸/۷، ۶۸۲۱/ش الف-۱۳۷۹/۴/۲۷ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: به موجب ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، توسط شوراهای اسلامی شهرها و سایر مراجع ممنوع است.	
	دادنامه شماره ۱۵۶۴ الی ۱۵۶۷ - مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۰	بند ۱ مصوبه جلسه شماره ۶۴-۱۳۹۳/۲/۲۵ و بند ۲ و ۳ مصوبه جلسه شماره ۶۶-۱۳۹۳/۳/۱۰ مصوب شورای اسلامی شهر سنگان
	پیام دادنامه: وضع عوارض در قبال هر تن مواد معدنی از مصادیق وضع عوارض مضاعف می باشد و خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر است.	
	دادنامه شماره ۱۲۲۱ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۲۴	ردیف ۲۳۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر کرکوند
	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع ۲ درصد عوارض بر فروش ضایعات و محل فعالیت چدن، آلومینیوم، مواد پلاستیکی، کارتن و ...، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۳۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	مصوبه های شورای اسلامی شهر کلاله مبنی بر اخذ عوارض هرس درختان در سال های ۱۳۸۸ الی ۱۳۹۳
پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر وضع عوارض هرس درختان و جلوگیری از مخاطرات فنی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۱۲۶۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵	تعرفه کد شماره ۲۱۰ T ابلاغی به شماره ۳۱۳۹/ش-۱۳۹۰/۱۱/۱۳ شورای اسلامی شاهین شهر در خصوص عوارض سطح شهر	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه عوارض و بهای خدمات شهری

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد عوارض و بهای خدمات	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر مبنی بر اخذ عوارض سطح شهر، خلاف مقررات قانونی است.	
	دادنامه شماره ۳۸۳- مورخ ۱۳۹۷/۳/۸	مصوبه شماره ۳۸۲۰۸-۱۳۹۲/۱۱/۱۲ شورای اسلامی شهر شیراز
	پیام دادنامه: اخذ عوارض هزینه ناشی از رفع تصرف و سد معابر و میدین و پاکسازی آن مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر است.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۵- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	تعرفه شماره ۲۴۰۴- ۱۳۹۲/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
	پیام دادنامه: وضع عوارض بر افرادی که از طریق سازمانها، ادارات، شرکتهای خدماتی به کار گرفته می شود، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۸۹۴ الی ۱۸۹۶ - مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	تعرفه های شماره ۲۱۰۴، ۲۱۰۵، ۲۱۰۸، ۲۱۰۹، ۲۱۱۲، ۲۱۱۹، ۲۱۲۸، ۲۱۳۵، ۲۱۳۶، ۲۲۰۶، ۲۲۰۷، ۲۲۱۰، ۲۲۱۱، از مصوبه شماره ۱/۷۵۹/ش خ-۱۳۹۳/۱۱/۱۳ شهرداری خارگ مصوب شورای اسلامی شهر خارگ
	پیام دادنامه: با توجه به این که نصب بر چسب کد پستی از وظایف شهرداری نبوده بلکه مربوط به اداره پست است، لذا وضع عوارض پلاک و کدپستی توسط شورای اسلامی شهر مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دعاوی مربوط به ثبت احوال	دادنامه شماره ۱۲۳ - مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۴	قسمت‌هایی از آیین‌نامه اجرایی بخش معافیت تحصیلی و آیین‌نامه اجرایی قانون نظام وظیفه
	پیام دادنامه: از نظر مفهوم قانونی و قضائی، تغییر شناسنامه مقوله‌ای غیر از ابطال آن است.	
	دادنامه شماره ۸۴ - مورخ ۱۳۷۰/۰۷/۱۶	بخشنامه شماره ۱/۳۶۱ - مورخ ۷۰/۲/۷
	پیام دادنامه: اجرای مفاد ماده ۴۵ قانون ثبت احوال شامل مواردی که موضوع در محاکم قضایی مورد رسیدگی قرار گرفته و تابعیت و هویت فرد محرز شده، نمی‌شود.	
	دادنامه شماره ۱۰۰ - مورخ ۱۳۷۲/۰۶/۰۶	بخشنامه شماره ۲۳/۷۲۸۵ - مورخ ۶۸/۱۰/۹ اداره کل ثبت احوال استان زنجان
	پیام دادنامه: ثبت واقعه ولادت به موجب ماده ۱۵ قانون ثبت احوال منحصر به ارائه تصدیق پزشکی یا مامای رسمی نشده و تصدیق دو نفر گواه نیز در صدور گواهی ولادت، معتبر است.	
	دادنامه شماره ۲۷ - مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۰۲	تبصره ماده ۲ آیین‌نامه مسابقات فوتبال نوجوانان، جوانان و امید قهرمانی باشگاه‌های کشور سال ۱۳۸۰-۱۳۷۹ فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: تبصره ماده ۲ آیین‌نامه مسابقات فوتبال مشعر بر عدم پذیرش تغییر تاریخ تولد و ابطال شناسنامه افراد مذکور در آن آیین‌نامه، خلاف حکم قانونگذار در باب ضرورت اجرای احکام قطعی مراجع قضائی است.	
	دادنامه شماره ۱۸۳ - مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۱۰	بخشنامه شماره ۱/۴۳۲۰ - مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۴ سازمان ثبت احوال کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت احوال کشور مبنی بر عدم درج ازدواج و طلاق غیرمدخوله منحصراً در المثنای شناسنامه زوجه، برخلاف مفاد ماده ۳۳ قانون ثبت احوال است.	
	دادنامه شماره ۳۳۵ - مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۱۷	موادی از آیین‌نامه تعیین تکلیف ازدواج زنان ایرانی با اتباع خارجی ساکن ایران
	پیام دادنامه: وضع آیین‌نامه تعیین تکلیف ازدواج زنان ایرانی با اتباع خارجی ساکن ایران از سوی هیئت وزیران، خارج از حدود اختیارات قوه مجریه در وضع مقررات دولتی است.	
	دادنامه شماره ۵۹۴ - مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۰۹	دستورالعمل شماره ۳۲۱/۷۲۴۱ - مورخ ۱۳۷۵/۴/۲۷ اداره ثبت احوال استان تهران
	پیام دادنامه: بخشنامه اداره ثبت احوال مبنی بر تردید در تشخیص هویت و تابعیت نوزادانی که بیش از ۵ سال از تاریخ ازدواج والدینشان سپری شده، فارغ از وجود مدارک و مستندات معتبر، مغایر حکم قانونگذار است.	
دادنامه شماره ۶۹۸ - مورخ	تبصره ماده ۵ آیین‌نامه اجرائی ثبت ولادت اطفال متولد از اتباع خارجی	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دعای مربوط به ثبت احوال	۱۳۸۶/۰۸/۲۰	مقیم ایران
	دادنامه شماره ۴۸۸ - مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۱۵	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره دایر بر مشروط نمودن ثبت ولادت طفل متولد از پدر خارجی و مادر ایرانی در ایران، خلاف حکم مقنن و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۲۰۶ و ۲۰۷ - مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷	بخشنامه شماره ۱/۴۶۴۷-۱۳۸۷/۱۲/۳ شورای عالی سازمان ثبت احوال کشور و الزام اداره کل ثبت احوال خراسان رضوی به اعمال مقررات ماده ۳۳ قانون ثبت احوال
	دادنامه شماره ۴۷۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷	پیام دادنامه: جزء (ب) از قسمت ۱۵۱ بخشنامه‌های ثبتی مبنی بر امکان افزایش مهریه به شرط تنظیم سند رسمی، خلاف موازین شرع است.
	دادنامه شماره ۱۱۶۸ - مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	پیام دادنامه: اجرای حکم مقرر در ماده ۳۳ قانون ثبت احوال مبنی بر عدم درج ازدواج و طلاق غیرمدخوله در المثنای شناسنامه، مقید به تحقق و حصول شرط و شرایطی نیست.
	دادنامه شماره ۷۴ و ۷۵ - مورخ ۱۳۶۷/۰۹/۱۵	بند ۲ از پنجمین جلسه - مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز
	رای شماره ۷۷ و ۸۸ - مورخ ۱۳۶۹/۰۳/۲۹	پیام دادنامه: در مقررات قانونی دلیلی وجود ندارد که ارائه دفترچه ازدواج و شناسنامه‌ها به زوجین منوط به طی دوره آموزشی و مشاوره قبل از ازدواج شده باشد.
	پیام دادنامه: مقررهای مبنی بر تلقی وفات برای افراد بالای صد سال وجود ندارد.	بخشنامه‌های شماره ۱۳۹۰/۲/۱۳-۲/۱۲/۱۶۸۶۷ ، ۱۳۹۰/۲/۲۴۲۳۱- و ۱۳۹۰/۲/۲۷ و ۲/۱۲/۱۰۳/۲۶-۲/۱۲/۱۵ سازمان ثبت احوال کشور
	دادنامه شماره ۱۶۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۷	پیام دادنامه: منع سردفتر اسناد رسمی از ثبت وکالت‌نامه‌ای که مدلول آن، انتقال ملک غیرمنقول یا وسائط نقلیه به وکیل یا شخص ثالث یا متضمن معاوضه ملک یا اعیانی تلقی شود، مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۱۶۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۷	رای شماره ۷۷ و ۸۸ - مورخ ۱۳۶۹/۰۳/۲۹
دعای مربوط به ثبت اسناد و املاک	دادنامه شماره ۱۶۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۷	بخش نامه شماره ۲۳۳۷۲-۶۸/۹/۱۴ مصوب هیأت مدیره سازمان زمین شهری
	دادنامه شماره ۱۶۷ - مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۷	پیام دادنامه: اعطاء مهلت به بدهکاران نسبت به ایداع کلیه بدهی و اجور و خسارات در صندوق ثبت تا قبل از صدور سند انتقال اجرایی، خلاف قانون است.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دعاوی مربوط به ثبت اسناد و املاک	پیام دادنامه: تعیین حد نصاب برای عرصه مورد تصرف (و خریداری) و مطالبه قیمت روز برای مازاد نصاب مفروض، مغایر ماده ۱۴۸ اصلاحی قانون ثبت است.	
	دادنامه شماره ۶ - مورخ ۱۳۷۱/۰۱/۲۵	ماده ۱۷۶ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم الاجراء مصوب ۶ تیرماه ۱۳۵۵
	پیام دادنامه: ماده ۱۷۶ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا به علت افزایش دایره اختیارات مدیون پس از عملیات حراج، مغایر با تبصره ۲ ماده ۳۴ مکرر قانون ثبت اسناد و املاک است.	
	دادنامه شماره ۱۷۵ - مورخ ۱۳۷۵/۰۸/۰۵	دستورالعمل شماره ۳۴/۷۸۱ - ۷۳/۸/۲۳ اداره کل امور اسناد و سردفتران سازمان ثبت کل
	پیام دادنامه: وضع قاعده مبنی بر الزام وکیل دادگستری به تنظیم وکالتنامه رسمی به منظور مراجعه به ادارات ثبت اسناد و املاک کشور، منوط به حکم مقنن یا مأذون از قبل قانونگذار است.	
	دادنامه شماره ۱۵۷ - مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۱۸	ماده ۱۷۶ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم الاجراء و طرز رسیدگی به شکایات از عملیات اجرایی مصوب ۵۵/۴/۶
	پیام دادنامه: اطلاق ماده ۱۷۶ آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرائی در قسمتی که نافی اعتبار آثار مترتب بر ختم عملیات اجرائی است، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳ - مورخ ۱۳۷۸/۰۱/۲۸	دستورالعمل شماره ۱/۴۶۹۹ - مورخ ۱۳۵۲/۲/۱۶ وزارت دادگستری
	پیام دادنامه: مهلت مقرر در تبصره ۵ ماده ۲۵ قانون ثبت اسناد و املاک کشور، منحصرأ در مقام اعلام تصمیم هیأت نظارت از طریق الصاق آن در تابلوی اعلانات تعیین شده است.	
	دادنامه شماره ۲۷۹ - مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۰۵	بخشنامه شماره ۳۵۱۶۱/ ۳۴/ ۱۳۸۰ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۷ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: قسمت آخر بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور که مبین عدم اعتبار عزل وکیل بدون شرط آن ضمن عقد خارج لازم است، خلاف احکام قانون مدنی در مبحث وکالت است.	
	دادنامه شماره ۳۱۱ - مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۰۳	مواد ۳۸/۳۷ آیین نامه اجرایی قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک
	پیام دادنامه: اجازه افتتاح حساب خاص، تمرکز وجوه و برداشت از حساب دولت برای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، متضمن ترتیبی برخلاف حکم صریح مقنن است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶ - مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۱۹	بخشنامه های شماره ۱/۳۴/۶۴۰۷ - مورخ ۱۳۷۹/۳/۱۹ و ۴۲۳۵-س/۲ - مورخ ۱۳۷۰/۷/۲۹ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
دعای مربوط به ثبت اسناد و املاک	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر موکول نمودن تنظیم هر گونه سند اعم از قطعی، وکالت متضمن اجازه فروش نسبت به اتومبیل، به اخذ گواهی عدم خلاف، خارج از حدود اختیارات است.	موضوع ابطال	
	دادنامه شماره ۳۵۲ الی ۳۵۴ - مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۶	بخشنامه شماره ۱/۳۴/۴۵۴۱ - مورخ ۸۳/۲/۲۸ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	
	پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به خودداری از تنظیم و ثبت نقل و انتقالات خودروهای دارای پلاک کشوری قبل از اخذ گواهی از اداره راهنمایی و رانندگی ناجا، خارج از اختیارات سازمان ثبت اسناد و املاک است.		
	دادنامه شماره ۱۸۱ - مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۲۰	بند ۴۸ مجموعه بخشنامه‌های ثبتی تا مهر ۱۳۶۵ و دستورالعمل شماره ۱/۳۴/۱۵۲۷۳ - مورخ ۱۳۸۰/۵/۲ رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور.	
	پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به جلب موافقت اتحادیه صنفی و ثبت شماره و تاریخ موافقتنامه مزبور در اجاره نامه رسمی واحدهای کسبی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان ثبت اسناد و املاک است.		
	دادنامه شماره ۴۴۰ - مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۲۵	دستورالعمل شماره ۶۸۶/۳۸۴۲۷ - مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۷ معاون وزیر مسکن و شهرسازی و مدیر عامل زمین و مسکن	
	پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به استعمال نوع زمین از دبیرخانه کمیسیون‌های تشخیص موضوع ماده ۱۲ قانون زمین شهری قبل از ثبت معامله، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۶۶۱ و ۶۶۲ - مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۶	۱- ابطال ماده ۶ آیین‌نامه اجرای قانون مرجع تشخیص اراضی موات مصوب ۱۳۶۶/۷/۸ هیأت وزیران ۲- بند ۳۳۴ مجموعه بخشنامه‌های ثبتی ۳ تبصره ماده ۳۱ آیین‌نامه قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۱۷	
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر مکلف نمودن دفاتر اسناد رسمی به استعمال از هیأت‌های واگذاری و احیای اراضی موضوع قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن، مختص قانونگذار است.		
	دادنامه شماره ۱۲۳۴ - مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۵	بند ۹۱ مجموعه بخشنامه‌های ثبتی تا مهر ماه ۱۳۶۵	
پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به مطالبه برگ مفاصا حساب بدهی‌های انشعاب آب و اشتراک برق و تلفن هنگام ثبت سند و در صورت عدم امکان ارائه اوراق، قید الزام خریدار به پرداخت مطالبات مربوطه در سند تنظیمی، مغایر قانون است.			
دادنامه شماره ۷۵ - مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۸	بخشنامه ۱۰/۵۱۶۷ - مورخ ۱۳۶۱/۷/۸ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دعای مربوط به ثبت اسناد و املاک	پیام دادنامه: الزام به کسب موافقت شرکت ملی نفت ایران در مورد ثبت نام شرکت‌های در شرف تاسیس یا تغییر نام شرکت‌های ثبت شده با استناد از کلمه (نفت)، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۸ - مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۳۰	بخشنامه‌های شماره ۸۷/۶۵۰۶۲ - مورخ ۱۳۸۷/۹/۴ و ۸۷/۶۹۷۶۹ - مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۱ رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر الزام دفاتر اسناد رسمی به اعلام مراتب انجام معامله و مشخصات متعاملین و ملک به وزارت بازرگانی، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۰۶ - مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۱	ردیف ۲۳ بخشنامه‌های سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: الزام وکیل دادگستری به تنظیم سند رسمی در دفاتر اسناد رسمی در مورد ثبت واقعه ازدواج و طلاق در اجرای احکام مراجع قضایی، علیرغم تصریح اختیارات مذکور در وکالتنامه آنان، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۸۵ - مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۳	مصوبه شماره ۱۳۲۰ - مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲ سازمان بنادر و دریانوردی
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان بنادر و دریانوردی مبنی بر تعیین شرایط جدید برای اتباع ایران جهت ثبت کشتی‌های متقاضی تابعیت ایران، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۶۷ - مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۸	ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۸۷/۹/۳
	پیام دادنامه: اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون تسهیل تنظیم اسناد و دفاتر اسناد رسمی بدون رعایت فرآیند ماده ۷ قانون مذکور، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۸۵ الی ۴۸۸ - مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۷	ابطال جزئی متن ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی
	پیام دادنامه: الزام دفاتر اسناد رسمی به ارسال تصویر سند تنظیمی جهت وصول مطالبات بیمه-ای و مالیاتی تا پایان ماه بعد به ادارات امور مالیاتی و تامین اجتماعی محل مربوط، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۱۶ - مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹	اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی شماره ۳۳۴، ۳۳۳-۱۳۸۹/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه: در معامله نقل و انتقال ملک، مطالبه کد رهگیری ثبت معامله مذکور در سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور ضرورتی ندارد.	
	دادنامه شماره ۲۳ - مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	بند ۱ بخشنامه شماره ۹۳/۱۴۲۹۰۴ - ۱۳۹۳/۹/۸ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
پیام دادنامه: مادامی که اقرارنامه مبنی بر وصول بهاء قیمت عرصه و اعیان از ناحیه زوجه تنظیم		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دعای مربوط به ثبت اسناد و املاک	نشده یا در صورت امتناع از پرداخت قیمت از سوی ورثه، سند مالکیت نسبت به ثمن صادر نگردیده نمی‌توان سند مالکیت بدون استثناء در حق فرزندان صادر نمود.	
	دادنامه شماره ۲۰۱- مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹	ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی ماده ۲۹۹ قانون امور حسبی مصوب سال ۱۳۲۲ وزارت دادگستری
	پیام دادنامه: عموم ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی ماده ۲۹۹ قانون امور حسبی، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۸۰۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳	بخشنامه شماره ۱۳۹۰/۲/۱۰-۹۰/۲۱۵۰۹ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر ممنوعیت کلی به کارگیری کارمندانی که دوران محکومیت خود را سپری کرده‌اند، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۸۷۸- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	بند ۲ کد ۷۴۴ مجموعه بخشنامه های ثبتی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، ماده ۱ صورتجلسه شماره (۱)-۱۳۹۴/۵/۱۴ و ماده ۳ صورتجلسه شماره (۲)-۱۳۹۴/۱۰/۲۶ کمیسیون تقسیم اسناد شهرستان قزوین
پیام دادنامه: صلاحیت تقسیم اسناد راجع به وزارتخانه ها و موسسات و شرکتها و بانکهای دولتی و شهرداریها به عهده مراجع مذکور در مصوبه شماره ۱۳۵۶/۱۲/۱-۱/۲۷۷۳۷ هیأت وزیران است و این اختیار قابل تفویض به دیگر مراجع یا یکی از اعضاء هیأت مربوطه نیست.		
دعای مربوط به دفاتر اسناد رسمی (حق التبت و حق- التحریر)	دادنامه شماره ۲۹۱ الی ۲۹۳- مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۰۲	بخشنامه‌های شماره ۳۴/۱۰۷۰۳- مورخ ۱۳۷۶/۸/۱۸ و ۱۱/۸۸۲۵- مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۰ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در خصوص احتساب و وصول حق- التبت به ماخذ و مبنای مقرر در تبصره ۲ ماده ۹ قانون اجازه وصول مالیات غیرمستقیم از برخی کالاها و خدمات، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۴۵- مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۱۵	بند ب دستورالعمل شماره ۳۴/۱۰۶۸۷- مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۲۸ اداره کل امور اسناد و سردفتران سازمان ثبت
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر وصول حق التبت بر اساس مبلغ مندرج در حکم یا مبیعه‌نامه و یا ارزیابی مورد حکم، مخالف حکم صریح مقنن و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۱۹۶- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳	دستورالعمل شماره ۱/۳۴/۲۴۵۶۱- مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۰ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دعای مربوط به دفاتر اسناد رسمی (حق الثبت و حق- التحریر)	پیام دادنامه: دستورالعمل سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر الزام سردفتر اسناد رسمی به افتتاح حساب قرض الحسنه در شعبه بانک ملی جهت واریز حق التحریر اسناد رسمی، خارج از حدود اختیارات است.	تعارف عوارض حق الثبت اسناد رسمی و تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی به ماخذ هشت درصد (۸٪) مصوب شورای اسلامی شهر اراک مورد عمل برای سالهای ۱۳۸۹ لغایت ۱۳۹۳ شامل: ۱- تعارف شماره (۳۱) تعارف عوارض شهرداری اراک مورد عمل برای سال ۱۳۸۹؛ ۲- تعارف شماره (۲۶) تعارف عوارض شهرداری اراک مورد عمل برای سال ۱۳۹۰؛ ۳- تعارف شماره (۲) فصل ۴ تعارف عوارض شهرداری اراک مورد عمل برای سال- های ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۳
	دادنامه شماره ۲۰۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۹	پیام دادنامه: مصوبه شورای شهر تحت عنوان حق الثبت اسناد رسمی تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	تبصره ۶ بخشنامه شماره ۹۴/۷۷۸۱۱-۹۴/۵/۱۲ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	دادنامه شماره ۳۴۷ - مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰
سایر موارد	پیام دادنامه: تجویز افزایش ده درصدی سالیانه حق التحریر بدون در نظر گرفتن وضعیت اقتصادی و تورم، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان ثبت اسناد و املاک کشور است.	قسمت اخیر بند ۲۵ از مجموعه بخشنامه‌های ثبتی
	دادنامه شماره ۴۳ - مورخ ۱۳۷۳/۰۴/۲۵	پیام دادنامه: ماده ۴۲ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران، مفید حصر قابلیت اعتراض نسبت به حکم محکومیت سردفتر و دفتریار به سلب صلاحیت از اشتغال در سمت‌های مذکور است.
	دادنامه شماره ۱۰۳ - مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۲۳	دستورالعمل شماره ۳۱/۲۵۶۱ - مورخ ۱۳۸۳/۴/۲۳ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: وضع قاعده امره در خصوص تفویض اختیار انتخاب و تسلیم مدارک مورد تقاضای سردفتر و دفتریار متخلف به دادستان یا دادگاه انتظامی سردفتران و دفتریاران، خارج از اختیارات سازمان ثبت اسناد است.	بخشنامه شماره ۱/۳۴/۴۱۹۵ - مورخ ۱۳۸۳/۲/۲۶ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	دادنامه شماره ۳۱۹ و ۳۲۰ - مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۷	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر استقرار دفاتر اسناد رسمی در محل‌های تعیین شده از سوی معاونت راهنمایی و رانندگی ناجا، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه اسناد		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد	دادنامه شماره ۴۰۱ الی ۴۰۵ - مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۱	بخشنامه شماره ۶۰۹ - ۳۴/۳ - مورخ ۱۳۸۷/۵/۶ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر مکلف نمودن سردفتران به انتخاب دفتریاران خود از فهرست اسامی افراد منتخب آن سازمان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۹۰ - مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹	بخشنامه شماره ۳۴/۳۹۳۰۲ - مورخ ۷۸/۸/۱۷ رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر تجویز نقل و انتقال سردفتر از حوزه یک شهر به حوزه شهر دیگر، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۸۴ - مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۴	بخشنامه شماره ۱۳۷۹/۸/۲۸-۱/۳۴/۲۱۳۷۹ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: تدارک محلی در دفترخانه ازدواج یا در کنار آن جهت انجام تشریفات عقد، خلاف قانون و خارج از صلاحیت و وظایف شغلی سردفتر نیست.	
	دادنامه شماره ۱۹۹۸ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۹	بخشنامه های شماره ۱۱۵/۹۵/۱۶۳۴۰-۱۳۹۵/۱۱/۳ و ۱۱۵/۹۶/۱۳۵۰-۱۳۹۶/۲/۱۱ اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مرکزی
	پیام دادنامه: ادارات کل ثبت استان ها مستقلاً اجازه صدور بخشنامه برای واحدهای تابعه خود ندارند.	

